

༡༡། །བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་ པའི་འབྲེལ་པ་བཞུགས་སོ། །

བདེ་བ་ཅན་པ་ཡེ་ཤེས་མགོན་པོས་མཛད།

༡༡། །དཔལ་ས་སྐྱ་པའི་ལུགས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པ་ལ་འཇུག་
པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཐད་པ་ཀུན་ལས་བཏུས་པའི་སྟོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ། སྤྱི་མ་དང་མགོན་
པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ལ་ཕྱག་འཆེལ་ལོ། །ཤེས་བྱ་ཀུན་ལ་མཁྱེན་པ་རྒྱས། །འགྲོ་བའི་སྤྱི་མ་
མཆོག་གཅིག་ལུ། །ཚོགས་སངས་རྒྱས་ལ་མགོས་བཏུད་ནས། །རྒྱལ་སྤྱི་སྟོན་འཇུག་གསལ་
བར་བྱ། །འདྲིར་ཆོས་གང་འཆད་ཀྱང་རུང་སྟེ། །གང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་སྟེའི་དོན་
དང་། །དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། །འབྲེལ་ཆོས་བཤམ། །སྐབས་དབྱེ་
བ་སྟེ། །དཔེར་ན། །གཏམ་དགོས་དོན་དུ་གྲུང་ཡང་། །བཀའ་མཆོན་ཉིད་མགོ་རྒྱངས་ནས་བརྗོད་
པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཉན་བཤད་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་ཀྱིས། །དོན་གསུམ་བསམ་པར་བྱ་སྟེ།
བཤད་ཉན་བྱ་རྒྱུའི་ཆོས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། །དེ་རྩལ་ཇི་ལྟར་ཉན་བཤད་བྱ་བ་དང་། །དེའི་
འབྲས་བུའམ་དགོས་པའོ། །སྟེར་དོན་གསུམ་པོ་དེ་ནི། །དཔྱོད་ལྡན་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་
བསམ་སོ། །དང་པོ་ནི། །ཆོས་ཀྱི་རྗེ་ས་སྐྱ་པའི་བཞེད་པ། །བཤད་ཉན་བྱ་བཤམ། །ཉམས་སུ་
སྤང་བའི་ཆོས་ནི། །སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གསུངས། །མཁས་པ་ལས་བརྒྱད། །གྲུབ་ཐོབ་ཀྱིས་
བསྟོམས། །བརྗོད་སྤྱད་བཤད། །ལོ་རྒྱུ་བས་བསྐྱར། །རྒྱ་གར་དང་བོད་ཀྱི་མཁས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་
ལེགས་པར་གྲགས་པ་ཞིག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། །སྐྱ་བཤད་པས་དོན་ངོས་བཟུང་བ་དང་།

སྒྲ་འདུག་པའི་ཡུལ་ངོས་བཟུང་བ་དང་། སྒྲ་བས་སུ་བབ་པའི་ཆོས་ངོས་བཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་
 རྣམ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ལས། རིགས་པ་དང་གཞན་ལ་བརྟེན་པའམ། རྣམ་པར་དཀར་བས་ན།
 ཆོས་ཞེས་གསུངས་མོད་ཀྱི། འདིར་མ་བཏང་སྟོམས་སུ་བཞག་ནས། ར་གྲལ་དུ་བཅུག་སྟེ། རྩ་
 ར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། རང་གི་མཆོན་ཉིད་འཛིན་པ་དང་། ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་པའོ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། དོན་ནི་ཤེས་བྱ་ཟག་བཅས་ཟག་
 མེད་ཀྱིས་བསྟུས་པའི་གཟུགས་ནས་རྣམ་མཁྱེན་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་མཆོན་ཉིད་
 འཛིན་པས་ན་ཆོས་སོ། །དབུ་མ་རྩ་བའི་ཤེས་རབ་ལས། མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། །
 འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། ཅིས་སོ། གཉིས་པ་ལའང་། བྱེ་བྲག་འགོ་བ་ངན་པར་
 ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། སྤྱིར་འགོ་བ་ལྗེའི་ལམ་བར་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པའི་ཆོས་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གང་པོ་སྟགས་ཀྱི་རྟོགས་བརྗོད་བརྒྱུ་པ་ལས། འཛིག་རྟེན་འདི་དང་པ་
 རོལ་ཏུ། ཆོས་སྤྱོད་པ་ནི་བདེ་བར་ཉལ། ཞེས་པའི་སྒྲ་དང་། དོན་ནི་མི་དག་གི་བཅུ་སྟོང་ཁོང་
 དག་གི་བཅུ་ཉམས་སུ་ལེན་ཏེ། འདི་ཕྱི་རོལ་པ་ཁ་ཅིག་དང་མཐུན་པ་ཡིན་ནོ། གཉིས་པ་ནི་
 འདུལ་བ་ནས་འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྒྲུབས་སུ་མཆོའོ་ཞེས་པ་ལྟ་
 བའི་སྒྲ་དང་། དོན་ནི་སྟོན་པའི་དམ་ཆོས་རྣམ་གཉིས་ཏེ། ལུང་དང་རྟོགས་པའི་བདག་ཉིད་དོ། །
 ཞེས་མཛོད་ལས་འབྱུང་བས། སངས་རྒྱུས་པའི་སྒྲུབས་གནས་སུན་མོང་མ་ཡིན་པ་རྟོགས་པའི་
 ཆོས་དང་། དེ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལུང་གི་ཆོས་སོ། །དང་པོ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་གང་
 གིས་ཆགས་བྲལ་བ། བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་དེ་ཆོས། ཞེས་པས་དག་པ་གཉིས་ལྡན་
 དེ་རྟོགས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དང་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་རྟོགས་བྱ་འགོག་པའི་བདེན་པ་དང་། འཕགས་
 པ་རྣམས་ཀྱི་བྱུགས་ལ་མངའ་བའི་ཡུལ་ཅན་སྤང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྟེ། རྟོགས་བྱེད་ལམ་
 ཀྱི་བདེན་པའོ། །དེ་ཡང་འགོག་བདེན་ཅམ་པོ་ནི་ས་དང་པོ་ཡན་ཆོད་ན་ཡོད་ལ། མཆོན་ཉིད་པ་

ནི་ཆོས་སྒྲུབ་ཁོ་ན་ལོ། །ལམ་མཚན་ཉིད་པ་འཕགས་པའི་མཉམ་གཞག་ན་ཡོད་ལ། ཅམ་པོ་བྱིས་
པ་ལའང་ཡོད་དོ། །དེ་གཉིས་འཛིན་པ་ཡང་། དེ་འཛིན་བྱེད་པ་སྒྲུབ་བྱེད་དང་། སྒྲུབ་པ་བྱེད་པ་
ཁོ་ན་ཡིན། །ཞེས་མཛོད་ལས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲུབ་འཇུག་པའི་ཡུལ་ནི། རྣམ་བཤད་རིགས་པ་ལས། ཆོས་ནི་ཤེས་བྱ་
ལམ་དང་ནི། །མྱ་ངན་འདས་དང་ཡིད་གྱི་ཡུལ། །བསོད་ནམས་ཆོ་དང་གསུང་རབ་དང་། །
འབྱུང་འབྱུར་ངེས་དང་ཆོས་ལུགས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དོན་བཅུ་ལ་འཇུག་གོ།
འདིར་སྐབས་སྒྲུབ་བཅུ་པ་བཤད་ཉན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་པ་ནི། རང་གི་མཚན་ཉིད་ཀྱང་འཛིན་མོད་
གྱི། དེ་ཅམ་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷུང་བ་ལས་འཛིན་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་འཁོར་བར་ལྷུང་བ་ལས་
འཛིན་པའོ། །དེ་ལའང་གཉིས་ལས། གང་བྱིར་སོ་སོ་རང་རིག་བྱ་བྱིར་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་
ཆོས་མ་བསྟན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་རྟོགས་པའི་ཆོས་མ་ཡིན་ཏེ་ལྷུང་གི་ཆོས་སོ། །
ཡུལ་བཅུ་འི་ནང་ནས་མྱ་ངན་འདས། བསོད་ནམས། གསུང་རབ། ལམ་བཞི་ཡིན་ལ། དེ་ཡང་
བསོད་ནམས་བྱན་མོད་པ་ཡིན་ལ། སྒྲུ་མ་བཤད་ཉན་གྱི་ལས་སྒྲུབ་ཀྱི་ཚུལ་ཡིན་པས། གསུང་
རབ་གྲུགས་བམ་ལུང་ཆོས་སོ། །ལུང་ཆོས་དེ་ཉིད་ངོས་བཟུང་ན་གསུམ་སྟེ། མཚན་ཉིད།
མཚན་གཞི། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་དོན་སྟེ། གཞུགས་བརྟན་ཅམ་ཞིག་
གདུལ་བྱའི་རྟོག་པ་ལ་འཛིན་པར་བྱེད་པའི་འཛིན་བྱེད་མིང་ཆོག་ཡི་གའི་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །
ཡང་ན་རྟོགས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་ཞིང་ལམ་གྱི་དམིགས་པ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་
གྱིས་གང་ཟག་གཞན་གྱི་རྒྱུད་ལ་རྟོགས་པ་བྱུང་པར་ཅན་བསྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རྫོད་བྱེད་མིང་
ཆོག་ཡི་གའི་ཆོགས་གྱིས་བསྟུས་པ་ཞིག་ཡིན་ཟེར་རོ། །གཉིས་པ་མཚན་གཞི་ནི། གྲུབ་མཐའ་
ཐ་དད་པའི་དབང་གིས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་སྟེ་པ་རྣམ་གཉིས་དང་། ཐེག་
ཆེན་ལ་སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་པའོ། །སྒྲུ་མ་ནི་མཛོད་ལས། ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་བརྒྱད་ཁྱི

དག །གང་རྣམས་ཐུབ་པས་གསུངས་དེ་དག་ཚིག་གམ་མིང་ཡིན་དེ་དག་ཀྱང་། །གཟུགས་
སམ་འདྲ་བྱེད་དག་ཏུ་འདྲ། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲ་བའི་ལྷགས་ཀྱི་
གཟུགས། སེམས་སེམས་ལས་བྱང་བ་གསུམ་ལས། བ་དང་པའི་འདྲ་བྱེད་མིང་ལུང་ཚེས་ཀྱི་ངོ་
བོར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདྲ་བྱེད་ཀྱི་ལུང་བོར་འདྲ་བར་འདོད་དོ། །མདོ་སྡེ་པས་ཚིག་ཏུ་
འདོད་ལ་དེ་ཡང་ཡི་གེའི་རྣམ་པ་ཅན་གྱི་སྒྲ་རང་མཚན་ནམ་གཟུགས་རང་མཚན་ལ་འདོད་དོ། །
དེ་དག་གི་ལྟར་ན་ནི། གཟུགས་སུ་འདྲ་བར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །སེམས་ཙམ་པ་རྣམ་རིག་བྱང་
པར་བཞི་ལྟན་དུ་འདོད་དེ། རང་གི་ངོ་བོའི་བྱང་པར། བྱེད་པའི་བྱང་པར། རྣམ་པའི་བྱང་པར།
རྒྱད་ཀྱི་བྱང་པར་རོ། །དང་པོ་རང་གི་ངོ་བོའི་བྱང་པར་རྣམ་པར་རིག་པའི་ཚིགས་སུ་འདོད། དེ་
ལ་ཚིགས་བརྒྱད་ལས་ཚིགས་དྲུག་ཏུ་འདོད། དེ་ཡང་སྒྲ་བའི་རྣམ་ཤེས་ལུལ་ཡང་རུང་། མ་
ལུལ་ཡང་རུང་སྟེ། རྟོག་མེད་ཡིན་པས་ལུང་ཚེས་སུ་མི་འགྲོ་བས་ཡིད་ཤེས་སོ། །དེ་ལ་ཡང་
རྟོག་བཅས་རྟོག་མེད་གཉིས་ལས་རྟོག་མེད་མ་ཡིན་གྱི་རྟོག་བཅས། དེ་ལ་ཡང་སྒྲ་སྒྲིར་སྒྲར་བ་
དང་། དོན་སྒྲིར་སྒྲར་བ་གཉིས་ལས། སྒྲོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས། གཟུང་ཡུལ་སྒྲ་སྒྲིར་
སྒྲར་བའི་ཡུལ་ཅན་ཡིད་ཤེས་རྟོག་པ་ལ་བཞེད་ལ། སྒྲོབ་དཔོན་སྒྲོ་བརྟན་ནི། དའི་གཟུང་བྱ་སྒྲ་
སྒྲིའི་ཐེང་བ་ལ་འདོད་དོ། །སྒྲ་མ་སེམས་ཙམ་རང་གི་ལྟ་བ་ཡིན་ལ། བྱི་མ། བྱིའི་དོན་ཁས་
སྲངས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ངོས་འཛིན་ལྷགས་སོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པའི་བྱང་པར་ནི་མདོན་
པར་འདོད་པའི་དོན་བྱང་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་པར་བྱེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྣམ་པའི་བྱང་པར་
ནི། རྒྱང་པ་དང་ཚིགས་སུ་བཅད་པའི་སྒྲར་སྒྲར་བའོ། །བཞི་པ་རྒྱད་ཀྱི་བྱང་པར་ནི། ཉན་པ་
བོའི་རྒྱད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པར་འདོད་དོ། །དབུ་མ་པ་ལའང་། དོན་དེ་ལས་ལོགས་པ་མེད་གསུང་
ངོ་། །ཡང་ན་སེམས་ཙམ་ལ་གཉིས་ལས། རྣམ་བདེན་པས། སྒྲ་སྒྲིར་སྒྲར་བ། རྟོག་པ་དང་
བདག་གཅིག་ལ་འདོད་ལ། རྣམ་བརྟན་པས་དེར་སྒྲར་འཛིན་ཆ་ལ་འདོད་ཅིང་། དབུ་མ་པས་

རྣམ་རིག་བྱུང་པར་བཞིན་ལ་འདོད་དོ། །

དོན་གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ནི། ལྷ་ཡིས་བུས་ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། ཆོས་རྣམས་ཐམས་
ཅད་བཀའ་དང་བསྟན་བཅོས་གཉིས་སུ་འདུས། །ལེགས་པར་གསུངས་དང་དེའི་དགོངས་
འགྲེལ་དང་། །ཅིས་པས། ལེགས་པར་གསུངས་པའི་བཀའ་དང་། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་
བསྟན་འཆོས་གཉིས་སོ། །དེ་ལ་བཀའི་དོན་ངེས་བཟུང་ན། གསུང་བ་པོ་སྟོན་པའི་ཆེ་བ་དང་།
གསུངས་པ་བཀའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་གཉིས་ཀྱིས་ཤེས་པར་བྱའོ། །དེ་ལ་དང་པོ་ནི་
ཐེག་པ་ཐུན་མོང་དང་། རྒྱུ་དུ་དང་། ཆེན་པོ་ལ་ཡང་། བྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་དང་། རང་གསང་
སྤྲུགས་ལས་གྲགས་པའི་རྣམ་ཐར་བརྗོད་ལུགས་མི་འདྲ་བ་བཞི་ཡོད་པ་ལས། ཐེག་པ་ཐུན་
མོང་ལ་གྲགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་རྗེས་སུ་བརྗོད་ན། འདུལ་བ་ལུང་ལས། དང་པོ་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། །བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་བསགས་ཤིང་། །
ཞེས་པ་ལ་སོགས་པའི་ཚུལ་གྱིས་དང་པོ་བསྐྱེད་པར་དཀའ་བའི་བསམ་པ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་
ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། བར་དུ་སྐྱབ་པར་དཀའ་བའི་སྦྱར་བ་ཆོགས་གཉིས་བསགས་པ་དང་།
ཐ་མ་ཐོབ་པར་དཀའ་བའི་འབྲས་བུ་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སངས་
རྒྱུ་བརྟེས་ནས་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་ངི་ལྟར་བསྐྱོར་བ་དང་། ཐ་མ་མཛད་པ་ཆར་ནས། གདུལ་
བྱ་རྟག་པར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེ་བ་རྣམས་ཀྱི་རྟག་འཛིན་བསྐྱོག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དགོངས་པ་
ཡོངས་སུ་བྱ་རན་ལས་འདས་ལུགས་ལ་སོགས་པ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མཛད་པ་དགྲ།
སངས་རྒྱུ་བརྟེས་ཀྱི་མཛད་པ་གསུམ་སྟེ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་བཀའ་འཆད་པའི་སྐབས་སུ་གླེང་
དོ། །དེ་དག་འདིར་རྒྱུ་བར་མི་སྟོན་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། གཞུང་ཁྱེད་དུ་ལ། ཆོས་འབྱུང་ཆེན་པོ་
བསྟན་ན། མགོ་ལུས་མི་འཆོམ་པས། གཞན་དུ་ཁ་འཕང་བའོ། །

དོན་གཉིས་པ་བཀའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤྱི་དོན། མཆོན་

ཉིད། དེ་བཞི། །དང་པོ་ནི་ཡས་བསྐྱལ་བའི་དོན་གྱི་ན་བཀའ་ཞེས་པ་སྟེ། གང་ཟག་ཆེ་ཆེར་
གཅིག་གི་དག་ལ་བཀའ་ཞེས། བོད་བསྐྱེས་པ་ལ་ཆེར་གསུང་མོད། དེ་ནི་ངེས་ཆོག་ཡིན་གྱི་སྒྲ་
དོན་མིན་པས། སྒྱིར་དག་ལ་ཞེས་པས་གསུང་། དེ་ལའང་ཆེས་ཞེས་པས་བཀའ་ཞེས་གྲགས།
གསུང་རབ་ལ། སྒྲ་དོན། བྲ་མ་ཙཱ་ན། ཞེས་པ་འདྲུག་ཅིང་། དོན་གྱི་གསུང་རབ་གྱི་སྒྲ་དོན་དེ་
ཉིད་བཀའི་ཡང་ཡིན་ཞེས་ཆོས་ཀྱི་རྩེ་ས་སྒྲ་པརྟེན་གསུང་དོ། །གཉིས་པ་མཆོན་ཉིད་ནི་དག་
གང་ཞིག་དངོས་ཀྱི་བདག་རྒྱུན་སངས་རྒྱས་ལས་བྱུང་བའི་དག་གོ། །དེ་ཡང་རྒྱུན་དེ་ལས་བྱུང་ན།
རྩིག་པ་དང་རྩེ་ལས་བྱུང་ཡང་སྒྲ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྟོན་པ་ནི།
ལུང་དང་རྟོགས་དང་དབང་འབྱོར་དང་། །ཁ་དང་གཟུགས་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །ནམ་མཁའ་
ལས་ཀྱང་དྲག་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རོ། །བསྟན་འཆོས་ལ་བྱབ་ཆེས་པའང་
མ་ཡིན་ཏེ། དེ་དག་དངོས་སུ་རྩོམ་པ་པོ་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །དེའི་བྱད་པར་གྱི་ཆོས་ནི།
རྒྱད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་དོན་ལྡན་ཆོས་དང་ཉེ་འབྲེལ་ཞིང་། །ཐམས་གསུམ་ཀྱན་ནས་ཉོན་
མོངས་སྟོང་བྱེད་གསུང་། །ཞི་བའི་ཕན་ཡོན་སྟོན་པར་མཛད་པ་གང་། །དེ་ནི་དྲང་སྟོང་གསུང་
ཡིན་བརྗོད་པ་གཞན། །ཞེས་གསུངས་པས་ཆོས་གསུམ་དང་ལྡན་པའམ། བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་
གསུམ་སྟོན་པ། རྗོད་བྱེད་དག་ཆོག་དྲི་མ་མེད་པ། སྐྱབ་བྱེད་ཆོད་མ་གསུམ་དང་ལྡན་པ།
འབྲས་བུ་ཐོག་མཐའ་བར་རྟུ་དགེ་བ་སྟེ་སྟོབས་པ་བཞི་དང་ལྡན་པར་གཞུང་གི་ཆ་དག་ལས་
འབྱུང་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་བཞི་དང་། བསྐྱབ་པ་གསུམ་སྟོན་དག་ཆོག་དྲི་མ་མེད། །
ཆོད་མ་གསུམ་ལྡན་ཐོག་མཐའ་བར་དགེ་བ། །འདི་ནི་ཆེན་པོའི་བསྟན་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས།
ལྟོག་པ་གཞན་གྱི་གཞུང་དང་གཞུང་གཞན་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་བཞི་བ་ལ་ལྟ་སྟེ། གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་དེ་བཞི་དང་། བརྗོད་བྱ་རྗོད་
བྱེད་གྱི་དབང་གིས་དང་། ལམ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བྱའི་དབང་གིས་དང་། གཉོན་པོའི་དབང་

གིས་དང་། བདག་རྒྱུན་གྱི་དབང་གིས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷ་རྣམས་སྒྲུབ་ལྷ་སྒྲེ་བཟང་པོ་ལ་
བདེན་པ་བཞི་བཞུགས་པ་རྣམས་པ་བཅུ་གཉིས་སུ་གསུངས་པ་བདེན་པ་བཞིའི་དང་། གཤུལ་བྱ་
ཐེག་ཆེན་གྱི་རིགས་ཅན་དབང་པོ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ་བྱ་རྒྱུད་ལྷང་པོའི་རིམ་མདོ་རྒྱས་འབྲིང་
གསུམ་དུ་བསྒྲིམ་པ་མཆོན་ཉིད་མེད་པའི་དང་། ཡུལ་ཡངས་པ་ཅན་ལ་སོགས་པར་གཤུལ་བྱ་
ཐེག་པ་སྤྱོད་ཆོགས་ལ་མོས་པ་ལ་དོན་དམ་རྣམས་པར་ངེས་པའི་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོའོ། །དེ་དག་གྲང་
གཤུལ་བྱ་མཆོག་དམན་གྱི་བྱེ་བྲག་གིས། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་དུ་སྒྲུབ་དོ། །ཆེན་པོ་ལའང་སྤྱི་ནང་
གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱུང་པར་ཡང་འཕགས་པ་གསང་བ་ལུང་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། རྒྱ་
ལ་མོས་པ་རྒྱ་ཆོས་ཀྱི། འཁོར་ལོ་རབ་ཏུ་བསྒྲིམ་བྱས་ནས། རྫོང་རྗེ་ཐེག་པའི་ཉེ་ལམ་གཅིག །
མ་འོངས་དུས་ན་འབྱུང་བར་འགྱུར། །ཁེས་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ལམ་དུ་
བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའམ། ཡང་ན་ཚུལ་གསུམ་གྱི་སྒྲིན་མ་ལས། དོན་གཅིག་ནའང་མ་
མྱོངས་དང་། །ཐབས་མང་དཀའ་བ་མེད་པ་དང་། །དབང་པོ་རྣམས་པོའི་དབང་བྱས་ནས། །
སྤྲུགས་ཀྱི་ཐེག་པ་བྱུང་པར་འཕགས། །ཁེས་པས་དབང་པོ་རྣམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །
གཉིས་པ་ནི་བརྗོད་བྱའི་དབང་གིས་བརྗོད་བྱ་རིགས་པས་མི་གནས་པ་ཀྱན་རྗོད་སྟོན་པ་དྲང་
དོན་དང་། གནས་པ་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་སྟོན་པ་ངེས་དོན་གྱི་མདོ་སྤྲེ་གཉིས་ཀྱིས་དྲང་དོན་
དང་ངེས་དོན་གྱི་དབྱེ་བ་དང་། དེ་རྗོད་བྱེད་ཀྱི་དབང་གིས་གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་
སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་གྱི་ངོ་བོ་མདོ་ཙམ་དུ་སྟོན་པ་མདོ་སྤྲེ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་གཙོ་བོར་སྟོན་པ་འདུལ་བ་དང་། ལྷག་པ་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་སྐྱབ་པ་
གཙོ་བོར་སྟོན་པ་མདོན་པའི་སྤྲེ་སྟོན་དོ། །བཞི་པ་ནི། མཛོད་ལས། སྟོན་པ་རྣམས་ཀྱི་གཉེན་
པོར་ནི། །ཆོས་ཀྱི་ལྷང་པོ་མཐུན་པར་གསུངས། །ཁེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོན་
གི་གཉེན་པོར། །ཆོས་ཀྱི་ལྷང་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོན་དོ། །ལྷ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞལ་ནས་

གསུངས་པ་དང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པ་དང་། རྗེས་སུ་གནང་བའི་བཀའ་ལྟར། །དང་པོ་ནི། འཕགས་
པ་སྤྱད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་སྤྱི་གསུམ་ཐུགས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པ་ལ་བརྟེན་
ནས་བྱུང་བའི་བཀའ་རྒྱམས་ཏེ་ས་བཅུ་པའི་མདོ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་པ་དང་། ཤེར་སྟོང་ལྟ་བུའོ། །
གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་མདོ་ལས་མཛད་པ་ཐམས་ཅད་ཆར་ནས་བྱ་ངན་
ལས་འདས་ཁར་ཞལ་ཆེམས་ཀྱི་རྩྭ་ལ་དུ་ལོར་རྒྱམས་ལ། ང་བྱ་ངན་ལས་འདས་ནས་ངའི་
བཀའ་རྒྱམས་ལ་བསྐྱབ་བ་གྱིས་ཤིག །དེ་ཡང་འདི་སྐད་བདག་གིས་ཐོས་པ་དུས་གཅིག་ན།
ཞེས་པ་དང་པོའི་ཆོག་གསུམ་གྱིས་སྐྱོང་སྟོང་། བར་དུ་འདི་སྐད་དེས། དེའི་ལན་འདི་སྐད་
གསུང་ས་གཡོས་དང་འོད་བྱུང་བ་ལ་སོགས་པ་མཆོམས་སྟོར་གྱི་ཆོག་རྒྱམས་ལུགས། །ཐ་མ་
བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་གསུངས་པ་ལ་མཛོན་པར་བསྟོད་དོ་ཞེས་པ་ལུགས་ལ་སྤྱི་གསུམ་གྱིས་
གསུངས་པ་སྐྱོང་གཞིའི་ལེའུ་ལ་སོགས་པའོ། །

གཉིས་པ་བསྟན་འཆོས་ཀྱི་དོན་ངོས་བཟུང་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྐྱོད་དོན། མཆོན་
ཉིད། དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཤས་ཅེས་པའི་བྱུངས་ལ། ཤ་ཤ་ས་ནའི་རྒྱུན་བྱིན་པས་འཆོས་པ་
སྟེ། སྟོབ་མའི་རྒྱུད་རྒྱུ་བྱིན་ཅི་ལོག་གམ་ཉོན་མོངས་ཀྱི་སྐྱེ་ལས་འཆོས་པའོ། །ཏྲ་ལ་ཏྲ་ཡ་ནའི་
རྒྱུན་བྱིན་པས་སྟོབ་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ངན་འགོ་དང་སྤྱི་དང་པོ་ལས་སྟོབ་པའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་།
སྟོབ་དཔོན་འཕགས་པའི་ལྷས། ཉོན་མོངས་སྐྱེ་རྒྱམས་མ་ལུས་འཆོས་པ་དང་། །ངན་འགོ་སྤྱི་
ལས་སྟོབ་པ་གང་ཡིན་པ། །འཆོས་སྟོབ་ཡོན་ཏན་བྱིར་ན་བསྟན་འཆོས་ཏེ། །གཉིས་པོ་འདི་
དག་གཞན་གྱི་ལུགས་ལ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པ་བཞིན་ནོ། །སྐྱོད་དོན་དེ་བཀའ་ལ་ཡང་ཡོད་
མོད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། གང་ཞིག་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
འབའ་ཞིག་གི། །དབང་བུས་རྒྱམ་གཡེང་མེད་ཡིད་ཅན་གྱིས་བཤད། །ཐར་པ་ཐོབ་པའི་ལམ་
དང་རྗེས་མཐུན་པ། །དེ་ཡང་དུང་སྟོང་བཀའ་བཞིན་སྟེ་བོས་སྤང་། །ཞེས་པས་རྩོམ་པ་པོ་ཆོད་

དང་ལྷན་བས་བཀའ་ལ་བརྟེན་ནས། དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དུ་བྱས་ཤིང་ཐར་པ་ཐོབ་པ་དང་
རྗེས་སུ་མཐུན་པའོ། །ཚུམ་པ་པོ་ཚད་དང་ལྷན་པ་ནི་ས་ཐོབ་པའམ། དེ་ཙམ་མེད་ཀྱང་རིག་
པའི་གནས་ལྟ་ལ་མཁས་པའམ། རྟང་རིག་པ་ལ་མཁས་པའམ། ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་གནང་བ་
ཐོབ་པའམ། སྒྲ་མ་བརྒྱད་པའི་གདམས་པ་ཡོད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོན་ཏན་གང་རུང་དང་ལྷན་
པའོ། །

གསུམ་པ་དབྱེ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྤྱིའི་དབྱེ་བ་དང་། སྐབས་སུ་བབ་པའི་དབྱེ་བའོ། །
སྒྲ་མ་ལ་ཡང་བྱེད་པ་ཆེ་ཤོས་ནས་དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བཤད་བྱ་བཀའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་།
བྱེད་པ་ལས་གྱི་དང་། མཚོག་དམན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ་ཐུན་མོང་གི་
དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་ལོ། །སྒྲ་མ་ནི་ཆོག་དང་དོན་གྱི་ཆ་གཏན་ལ་འབེབ་པ་
ལ་སྒྲ་ཚད་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བཀའ་དང་པོའི་ལྟ་སྟོན་གྱི་ཆ་གསལ་བར་
བྱེད་པ་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་དང་། མཛོད་དང་། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་དེའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ལ་
སོགས་པའོ། །བར་པའི་ལྟ་བའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དབུ་མ་རིགས་ཚོགས། མདོན་
ཏྲོགས་རྒྱན། འབུམ་ཁྲི་ག། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྟུ་དང་བཞིར་གྲགས་པ་ལ། དང་པོ་ནི་ཁྲ་སྒྲུབ་
གྱིས། རྩ་བའི་ཤེས་རབ། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་རིགས་པ་དུག་ཅུ་པ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ།
ཚུད་པ་བརྒྱེད་པ། ཐ་སྟོང་སྒྲུབ་པ་སྟེ་ཚོགས་དུག་ཏུ་བདེན་གཉིས་སུ་གཏན་ལ་ཐབ། བྱམས་
པས་མདོན་ཏྲོགས་རྒྱན་དུ། མདོན་པར་ཏྲོགས་པ་བརྒྱད་དུ་གཏན་ལ་ཐབ་པོ། །དེ་གཉིས་ཀ་
ཡང་མ་ནོར་ལ། འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེན། མདོ་ཉིད་ལ་དངོས་དང་ཤུགས་གྱི་
བཛོད་བྱ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་པས། དེ་དག་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་བསྟན་འཛིན་འཆད་
ཚུལ་མི་འདྲ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་མདོ་ནས་དངོས་སུ་བཛོད་པ་ལྟ་བའི་དམིགས་པ་ཆོས་ཐམས་
ཅད་རང་བཞིན་སྟོང་པ་ནི་རིགས་ཚོགས་གྱིས་གསལ་བར་བྱེད་ལ། ཤུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡུལ་

ཅན་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ནི་མངོན་ཏོགས་རྒྱུ་ནོ། །འཕྲ་སེན་མ་འབྱུང་ལྷོ་གསུམ་ནམ་
གངས་བཙུ་གཅིག་དང་། བྱོགས་གྲང་གིས། བརྒྱད་སྟོང་དོན་བསྐྱར་གཙོ་བོའི་དོན་སོག་ཉིས་
སྟུ་བཀྲལ་ལོ། །བཀའ་ཐ་མའི་ལྷ་བའི་ཆ་གསལ་བར་བྱེད་པ། དབྱེག་གཉིན་གྱིས་མཛད་པའི།
དམིགས་པ་བརྟག་པ། ཉི་ཤུ་པ། སུམ་ཅུ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །ཕྱི་མ་གཉིས་ཀའི་སྟོང་པ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་བསྐྱབ་བཅུས། སྟོང་འདུག །བྱང་ས་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་ལས་གྱི་
དབང་གིས་ཟབ་མོའི་དོན་འགོལ་བར་བྱེད་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟེང་པར་བྱེད་པ་དང་།
འབྲུགས་པ་གོ་རིམ་དུ་བསྐྱེབས་པའི་བསྟན་འཛིན་སོ། །གསུམ་པ་མཆོག་དམན་གྱི་དབང་
གིས། དོན་མེད་དོན་ལོག་དོན་དང་ལྷན། བྲོས་ཅོད་སྒྲུབ་པ་ལྟར་ལེན་དང་། །ངན་གཡོ་བཅུ་
བྲལ་སྟུག་བསྐྱལ་སྟོང་། །བསྟན་ཆོས་དུག་བྲལ་གསུམ་དུ་འདོད། །ཞེས་པས་ས་སྟེ་ལས་
དགའོ། །

དོན་གཉིས་པ་སྐབས་སྟུ་བཅུ་པའི་དབྱེ་བ་ལ་གསུམ་ཏེ། མཛད་པ་བོའི་ཆེ་བའི་ཡོན་
ཏན། དེས་བསྟན་འཛིན་ཇི་ལྟར་མཛད། བསྟན་འཛིན་གྱི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ནི་དོ་མཆར་
ཅན་གྱི་གཏམ་བདུན་ཏེ་དེ་ཡང་། ཡུལ་སྟོ་བྱོགས་ཀྱི་རྒྱུད་གྲོང་ཁྱིམ་ཨོ་ཤ་དེ་བར། རྒྱལ་པོ་དག་
བའི་གོ་ཆའི་སྐས་གཞོན་རྒྱ་ཞི་བའི་གོ་ཆ་ཞེས་བྱ་བར་གྱུར་ཏེ། རྣལ་འབྱོར་པ་ཞིག་གིས་ལས་
འབྲེལ་བརྟགས་ནས། འཇམ་དཔལ་རྣོན་པོ་ཡི་དམ་དུ་ཕོག་སྟེ། བསྐྱབས་པས་དེས་བྱེན་གྱིས་
བསྐྱབས་པར་གྱུར་ཏེ། །དེ་ཆར་སྐྱེས་ནས། སང་རྒྱལ་སྤྱིད་ལ་དབང་བསྐྱར་བའི་རུབ་མོ་རྒྱལ་
བའི་ཆེ་ལམ་དུ་འཕགས་པ་བྲི་ལ་བཞུགས་ནས། བུ་ཅི་འདི་ནི་ངའི་སྟན་ཡིན་ཏེ། །ང་ནི་བྱོད་གྱི་
དག་བའི་བཤེས་གཉིན་ཡིན། བྱོད་དང་ང་གཉིས་སྟན་གཅིག་ལ་འདུག་པ། །འདི་ནི་ཚུལ་དང་
མཐུན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཆིན་ནས། འཕགས་པས་རྒྱལ་སྤྱིད་འཛིན་དུ་མི་གནང་
བར་ཤེས་ནས། དེ་ཉིད་གྱི་རུབ་མོ་བྲོས་ནས་རྒྱ་ལེན་རུ་བྱང་ཞེས་གྲང་གྲགས་སོ། །

འཇམ་དཔལ་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། རྒྱལ་སྤྱི་ལ་མ་ཆགས་པར་ཆོས་ལ་བཞུད་པ་ནི།
དོ་མཆར་བ་དང་པོའོ། །ཡང་ཁ་ཅིག་དེའི་ཆོ་རྟ་བཟང་པོ་ཞིག་ལ་ཞོན་ནས་རིང་དུ་བྱོས་པ་ན།
མཆོ་གཅིག་ཏུ་འཇུག་པ་བྱུང་མེད་གཅིག་གིས་བསྒྲོག་ཅིང་། དུག་ཆུ་འཐུང་པ་ལས་ཀྱང་བསྒྲོག།
དེའི་ཁྱོ་རྩ་ལ་འབྱོར་པ་གཅིག་གིས་ཐེད་ཤ་ཐབས་གྱིས་བཙོས་ཏེ། ཤིང་སྐམ་མོན་རབ་འབར་
གྱིས། །ཤ་ནི་མི་རྗེན་ཆོས་པར་བྱ། །ངས་ནི་བྱས་པ་ཅི་ཡང་མེད། །འདི་ལ་མི་གསོལ་རིགས་མ་
ཡིན། །ཞེས་པས་འཆོ་བ་ཡང་སྤྱར་རོ། །དྲིན་ལན་དུ་རིན་པོ་ཆེའི་རྒྱན་སྒྲུལ་ཡང་མ་བཞེད་པར།
དེ་ལས་བྱང་ཆུབ་གྱི་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་གདམས་པ་ཐོབ་སྟེ། དེ་དག་ནི་འཇམ་དཔལ་
དང་སྒྲོལ་མའི་སྤྱལ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་དངོས་སུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི། དོ་མཆར་བ་གཉིས་
པའོ། །དེ་ནས་རྒྱབ་ཕྱོགས་སུ་སོང་སྟེ། རྒྱལ་པོ་ཞིག་གི་གཡོས་བྱས་པས་གཡོས་མ་ཆེན་པོ་
ཞེས་གྲགས་པ་ནི་དོ་མཆར་བ་གསུམ་པའོ། །དེ་ནས་སོང་སྟེ་རྒྱལ་པོ་པ་རོལ་གྱི་དམག་དཔུང་
གིས་ཉེན་པའི་དམག་གི་དཔུང་བསྒྲོག་པས་དམག་དཔོན་དཔའོ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་དོ་མཆར་བ་
བཞི་པའོ། །ཡང་ཡུལ་གཞན་ཞིག་ཏུ་རྒྱལ་པོ་གཅིག་ལ་མཆོད་གནས་ཕྱི་ནང་སྟེ་གཉིས་ཡོད་
པས། གྲུབ་མཐའ་དང་རྩས་པ་འགྲན་ནས་གང་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པར་བྱས་པ་དང་།
དེར་བྱོན་ནས་ཕྱི་རོལ་པ་པམ་པར་བྱས་ནས་སུ་སྟེགས་པ་ཐམས་ཅད་ནང་པའི་བསྟན་ལ་
བཙུད་པས་རྩོད་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་གྲགས་པ་ནི་དོ་མཆར་བ་ལྔ་པའོ། །དེ་ནས་རྒྱ་ལེརྒྱར་བྱོན་ནས་
མཁན་པོ་རྒྱལ་བའི་ལྷ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། མིང་ཡང་ཞི་བའི་ལྷར་བཏགས་ནས་སྤྱབ་
པ་ལ་ཞུགས་པས་ཡི་དམ་གྱི་ལྷའི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་གནང་བ་བྱོན་ནས་ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གྱི་ཆོག་
དོན་ཐམས་ཅད་ཐུགས་ལ་ཤར་ཞིང་སྐྱ་ཉམས་སུ་བསྟར་མོད་གྱི། གཞན་རྣམས་གི་བཏང་
སྟོམས་པར་མཐོང་ནས་རབ་ཏུ་བྱུང་ནས་ལོའི་ལོ་གསུམ་གང་རུང་ལ་འབད་དགོས་པ་ལ།
འདི་ནི་བསམ་གཏན་དང་། གྲོག་པ་དང་། ཞལ་འདོན་བྱ་བ་གང་ཡང་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི། ལྷ་སུ་

ཀྱ་ཟ་ཉལ་འགོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲུ་ཞིང་གདོན་པར་འདོད་ནས། མདོ་གདོན་པའི་རི་མོས་
གཞོལ་བར་མཁན་པོ་ལ་ཞུས་པས་ཁོང་རང་ལ་དྲིས་ཤིག་ཅེས་ནས། དྲིས་པས་ཁས་བླངས་པ་
དང་། གདོན་དང་མཆོད་པ་བཟང་པོ་བཤམས་ནས། སྒྲེ་བོ་མང་པོ་ཆོགས་པ་ན་དེ་གདོན་ལ་
བྱོན་ནས་སྒར་གྲགས་པའམ་མ་གྲགས་པ་གང་གདོན་པར་བྱ་ཞེས་པ་ལ། མ་གྲགས་པ་གདོན་
པར་ཞུས་པས། སྤྱོད་འདུག་ཞལ་ཐོན་དུ་མཛད་ནས། འདི་ནི་སྒྲོ་བློས་མི་བྱད་པ་ཞིག་གོ། ཞེས་
གྲགས་པ་ནི་ངོ་མཆར་དུག་པའོ། །དེ་ལྟར་གསུམ་པ་ནས་དུག་པའི་བར་བསྟན་པ་ནས། མིད་པེ་
རང་ལ་ཅུང་བྱད་ཆད་པ་འདྲ་འདུག་པས་དབྱད། རོ་སོར་བཞུགས་པར་ཞུས་པས། བདག་ནི་གྲོལ་བ་དོན་
གཉེར་ལ། །བརྟེན་དང་བཀྱར་སྟེས་འཆིང་མི་དགོས། །གསུང་ནས་མཆོད་རྟོན་དཔལ་ཡོན་
ཅན་དུ་བཞུད་དོ། །དེར་རྒྱ་གར་སྟོ་བློགས་པ་དང་། ཤར་བློགས་པའི་ཟེན་བྲིས་པ་གཉིས་ཀྱིས་
ཆོགས་བཅད་དགུ་བརྒྱ་པ་དང་། སྟོང་དུ་བྱུང་པ་མ་མཐུན་པ་དང་། བསྐྱབ་བཏུས་བལྟ་ཞེས་པ་
ཡང་མ་ཤེས་ནས། གཟུངས་ཐོབ་པའི་དགེ་སྟོང་གཉིས་ལ་ཁོར་བཞི་བཞི་དང་བཅས་པ་སྟོབ་
དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་བྱོན་ཏེ། ལྷན་བྲངས་པས་མ་གནང་ནས་དེ་དག་གི་དོན་ཞུས་པས། ཆོགས་
བཅད་སྟོང་པོ་འདི་ཡིན་གསུང་། བསྐྱབ་བཏུས་ང་ཉལ་ས་ན་ཆོར་མས་བྲིས་པ་ལྟ་བུ་ཅིག་ཡོད་
གསུང་པ་དང་། དེ་དག་གི་བཤད་པ་དང་སྒྲུབ་པའི་གདམས་ངག་ཀྱང་གནང་ཞེས། དེ་ནས་
སྟོབ་དཔོན་གྱིས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱུའི་སྤྱོད་པ་བསྟན་ནས། ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ནང་པའི་བསྟན་པ་ལ་
བཅུད་ཞེས་ཀྱང་གྲགས་གོ། དེ་ནི་ངོ་མཆར་བའི་གཏམ་བདུན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་བྱད་པར་བསྟུ་
ན་བྱད་པར་ལྟ་སྟེ། རིགས་དང་། བློགས་དང་། རྒྱབ་པ་དང་། མཛད་པ་དང་། ངོ་མཆར་བའི་
བྱད་པར་དང་ལྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ནིང་རྒྱལ་རིགས་ཏེ། དེའི་མཐུས་སྤྱོད་པ་
བཟང་ཞིང་གཏུལ་བྱ་སྟོན་པར་བྱེད་པ་ལ་མཐུ་ཆེ་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་བློགས་ལས་མཆོག་
ཏུ་གྱུར་པ། རབ་ཏུ་བྱུང་པ་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དགེ་སྟོང་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་བློགས་དག་ནི། །

ཡོན་ཏན་ཚད་མེད་དག་དང་ལྷན། །ཆོངས་སྤྱོད་དཔལ་ནི་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དགེ་སྤྱོད་སྒྲིམ་པ་
དག་ཏུ་བཞིན། །ཞེས་བཤད་པ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་སྐྱབ་པ་སྤྱོད་པོར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གྱི་ཞལ་མཐོང་ཞིང་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པས་ཡོན་ཏན་མང་པོ་ཡང་
བརྟེས་པ་ཡིན་ཏེ། བདག་གྲུང་འཇམ་དབྱངས་བཀའ་དྲིན་གྱིས། །ཅེས་པ་དང་། བཞི་པ་ནི་
ཆར་བཅད་པ་དང་། ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གིས་ཕན་བཏགས་པས་རྗེས་སུ་བཟུང་བའི་སྒྲོན་ས་
གདུལ་བྱ་དུ་མ་སྒྲིན་པར་མཛད་པ་ཡིན་ཏེ། བྱི་རོལ་པའི་རྩྱེད་པ་བསྒྲེག་པ་དང་། མདོ་སྟོན་པ་
དང་། ཀུན་ཏུ་རྒྱ་མང་པོ་ཁ་ཟས་གྱིས་ཆོམ་པར་མཛད་ཅེས་གྲགས་པའི་བྱིར་རོ། །ལྷ་པ་ནི་
མཐུའི་བྱུང་པར་དུ་མ་བསྟན་ཏེ། རི་ལྟར་ངོ་མཆར་ཅན་གྱི་གཏམ་བདུན་ལ་སོགས་པར་གྲགས་
པ་བཞིན་ནོ། །ཡང་ན་སྤྱོད་། སྐྱབ། མཆར་གསུམ་དུ་འཕྲོལ། །ཕུ་བྱ་བྱི་ན་རེ་གྲངས་ངེས་
མེད་གསུང་ངོ། །

གཉིས་པ་དེས་བསྟན་འཆོས་རི་ལྟར་མཛད་པ་ནི། ཉིད་གྱི་ཐུགས་ལ་འབྱུངས་པ་
ལྟར། བྱང་སེམས་ལས་དང་པོ་པའི་བསྐྱབ་བྱ། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་རྒྱས་པར་སྟོན་པ་བསྐྱབ་
བཏུས་དང་། དོན་རྒྱས་ཆོག་བསྐྱས་པ་སྤྱོད་འཇུག་དང་། ཆོག་དོན་གཉིས་ཀ་བསྐྱས་པ་མདོ་
ཀུན་ལས་བཏུས་པ་དང་གསུམ་མཛད་དོ། །སྤྱོད་འཇུག་ནི་རྒྱན་དུ་འང་ཞལ་འདོན་དུ་མཛད་དོ་
ཅེས། །དོན་གསུམ་པ་བསྟན་འཆོས་གྱི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། འདིར་བཤད་བྱ་ངོས་བཟུང་
བ་དང་། དེ་གང་ཏུ་གཏོགས་བསམ་པ། གཞུང་གི་ལུས་སོ། །དང་པོ་ནི་བཀའ་བར་པའི་སྤྱོད་
པའི་ཆ་སྐྱབ་པ་ཉམས་ལེན་དུ་བསྐྱས་ཏེ་སྟོན་པ་ལས་དང་པོ་བས། མན་ངག་ལས་མ་སྟོས་པ་
གེས་རབ་གྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ཉམས་སུ་བྱང་བའི་ཐབས་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་གཞུང་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། རིགས་སྟེ་སྤྱོད་གསུམ་ལས་མདོ་སྟེ་སྟེ་
སྤྱོད་དེ། དེའི་མཆོན་ཉིད་ལྷན་ཞིང་ལོ་ཙྰ་བས་གྲུང་དེ་ལྟར་བརྟེས་སོ། །ཐུགས་གཉིས་ལས་པ་

རོལ་ཏུ་བྱིན་པའོ། །དོན་ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གཉིས་ལས་ཆེན་པོའོ། །གཞུང་བཀའ་དང་བསྟན་
འཛིན་གཉིས་ལས་བསྟན་འཛིན་སོ། །གསུམ་པ་ནི་རབ་ཏུ་བྱེད་པའི་ལུས་ནི་གཉིས་ཏེ་སྒྲིབ་དང་
དོན་ཏོ། །ཞེས་པས་འདིའི་གཞུང་ཆོད་བམ་པོ་གཉིས་དང་། དོན་ནི་རྟོན་དང་བསམ་པ་དང་།
སྦྱར་བས་བསྐྱས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་ཚོགས་ཆོད་པའོ། །སྦྱོ་དོན་དང་པོ་བཤད་ཉན་བྱ་བའི་
ཆོས་ངོས་གཟུང་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །

༥ དོན་གཉིས་པ་དེ་ནི་ལྟར་བཤད་ཉན་བྱ་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ཏེ། འཆད་པ་པོའི་བྱ་བ་
དང་། ཉན་པ་པོའི་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། འཆད་པ་པོའི་བྱུང་པར་དང་། བཤད་
ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཇི་ལྟར་བཤད་རྒྱལ་ལོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་བྱང་
ཆུབ་མཆོག་ཞུགས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དག །ཕ་རོལ་བྱིན་དང་བཅས་ཏེ་དགོ་བའི་བཤེས་
སྦྱ་བསྟན། ཞེས་པའམ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐོས་མང་དང་། །བདེན་
མཐོང་སྦྱ་མཁས་བརྩེ་བ་ཅན། །སྦྱོ་མེད་སྦྱེས་བྱ་དམ་པ་ནི། །ཆེན་པོ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ། །
ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེན་ཐེ་ཚོམ་སྦྱོང་བ་དང་། །གཟུང་འོས་དེ་ཉིད་གཉིས་སྟོན་པ། །དེ་ནི་བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའ་ཡི། །སྟོན་པ་ལུན་སུམ་ཚོགས་པ་ཡིན། །ཅེས་པས་ཆོས་སྟོན་པའི་མཚན་ཉིད་
བཞི་ལྟར་ནམ། ཡང་ན་དགུ་ལྟར་ཏེ། སེམས་དཔའ་མཆོག་གི་སྟོན་པ་ནི། །འཇམ་ཁིང་རྒྱགས་
བྲལ་མི་སྦྱོ་དང་། །གསལ་ཁིང་སྦྱ་ཚོགས་རིགས་པ་དང་། །གོ་ཁིང་ཟང་ཟིང་མེད་ཀྱན་འགོ། །
ཞེས་སོ། །ཡང་ན་བཤེས་གཉེན་དུལ་བ་ནི་དང་ཉེར་ནི་བ། །ཡོན་ཏན་ལྷག་པར་བརྩོན་བྱས་
ལུང་གིས་ལྷག། །དེ་ཉིད་རབ་ཏུ་རྟོགས་པས་སྦྱ་མཁན་ལྟན། །བརྩེ་བའི་བདག་ཉིད་སྦྱོ་ཡིད་
སྤངས་ལ་བརྟེན། །ཅེས་པས། སེམས་དང་ཆོས་ལ་དབང་བའི་ཡོན་ཏན་ལྷ་གཉིས་དང་ལྟན་
པའམ། ཡང་ན་འཆད་རྒྱལ་བདུན་དང་ལྟན་པ་སྟེ། རྒྱལ་སྤྲས་ཚོགས་ནི་མི་ཞན་པ། །སྟན་ཅིང་
ལེགས་བཤད་གྲགས་པ་དང་། །ཅི་རིགས་པ་དང་ཟང་ཟིང་མེད། །རན་ཅིང་དེ་བཞིན་སྤངས་

བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་སོ། །སྒྲོ་ཀ་དེ་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་སོ། །གཞན་ཡང་ལུང་དུ་མ་
ལས། བཤེས་གཉིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མང་དུ་གསུངས་མོད་ཀྱི། སོ་སོ་སྒྲུབ་པའི་འཆད་པ་པོ་རྣམས་
ལ་དེ་ཅུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་པ་དགའ་ཡང་། བཤད་པ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཐ་ན་ཡང་མེད་
ཐབས་མེད་པའི་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་དགོས་ཏེ། མཁས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་པ་དང་། བཅུ་
བའི་བསམ་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། སྦྱོར་བ་བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ་དང་། དགེ་བའི་བཤེས་གཉིན་
དུ་འོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བཤད་བྱའི་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། འཆད་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་ལ་
མཁས་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྦྱོར་རིག་པའི་གནས་ལྡེའམ། རང་རིག་པ་སྡེ་སྦྱོད་ཀྱི་ལ་མཁས་
པའམ། དེ་ཅུམ་མེད་ཀྱང་། ལུང་རིགས་མན་ངག་དང་ལྡན་པས། གཞུང་དེའི་དོན་དང་། ཆོས་
རང་གིས་རེས་པ་ངག་གིས་གསལ་བར་སྟོན་ནུས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། གང་ནས་བཤད་དང་
འབྲེལ། ཇི་ལྟར་བཤད་དང་འཐད། ཇི་ཅུམ་བཤད་དང་རན། ཅེས་པ་དང་། རྣམ་སྟན་པ་དང་།
བརྟ་དག་པ་དང་། ངག་འབྲེལ་བར་འཆད་པའོ། །དོན་གཉིས་པ་བཅུ་སེམས་ནི། སྟན་གྲགས་
དང་རྟེན་བཀྱར་ལ་མི་ལྟ་ཁོང་། ཡན་སེམས་ཀྱིས་ཆོས་འཆད་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་འཆད་
དུས་ཀྱི་སྟག་བསྐལ་དང་། འཁོར་གི་འོག་སྒྱབ་དང་། གཞན་གྱིས་དྲིས་པའི་ལན་བཟོད་པའོ། །
བཞི་པ་ནི་སྒྲོ་གསུམ་གྱི་ཀྱན་ཏུ་སྦྱོད་པ་ལ་ཁ་ན་མ་ཐོབ་མེད་པས། ཉན་པ་པོ་དད་པ་སྦྱོར་རུང་
ཁོང་སྒྲུབ་པོ་གཞན་ལ་ཁ་བཟུང་མི་དགོས་པའོ། །ས་སྒྲུབ་པ་རྒྱུ་ཏས་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལས།
གཙང་མཁས་གཞན་ལ་ཡན་པར་འདོད། ཅེས་པས། ཚུལ་བྱིམས་དག་པས་ལུས་ངག་གཙང་
བ་། ཤེས་རབ་དག་པས་ལུང་རིགས་མཁས་པ། ལྟག་བསམ་དག་པས་གཞན་ལ་ཡན་པ་སྟེ།
སྒྲོབ་པོན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དེ་གསུམ་དུ་འདུས་པར་བཞེད་དོ། །

གཉིས་པ་བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ནི། བཀའ་ཐམས་ཅད་སྟན་གསུམ་ཆོག་པ་
ལྟ་དང་། བསྟན་འཆོས་ཐམས་ཅད་རྩིས་འགོ་ལྟ་དང་། མན་ངག་ཐམས་ཅད་དགོས་དོན་ལྟས་

འཆད་པ་ལམ། ཡང་ན་སྟོན་པའི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པ་དང་། འཆད་པ་
 བའི་བཤད་ཚུལ་དང་། ཉན་པ་པོས་ཉན་ཚུལ་ཏེ་བཞེས་ལ། ཁ་ཅིག་དགྲུས་ཀྱིས་བཅད། དོན་
 གྱིས་ཁོག་དབུབ། ཆོག་གིས་འབྲུག་ཏེ་ར་བ་གསུམ་གྱིས་འཆད་དོ། །ཡང་ན་མ་པར་བཤད་པའི་
 སྒོ་བསྟུ་བ་ལས་སྒོ་བཅུ་བཞི་དང་དུག་ལ་སོགས་པར་འཆད་མོད་ཀྱི། འོན་ཀྱང་ནུམ་བཤད་
 རིགས་པ་ལས། གང་དག་བདག་པས་སྒོ་དམན་པའི། མདོ་ནུམས་འཆད་འདོད་དེ་དག་ལ། །
 མན་ངག་ཅུང་ཞིག་སྦྱོན་པར་བྱ། །དེ་ལ་མན་ངག་འདི་ཡིན་ཏེ། །དགོས་པ་བསྟུས་པའི་དོན་
 བཅས་དང་། ཆོག་དོན་བཅས་དང་མཆོམས་སྦྱར་བཅས། །བཀྲལ་ལན་བཅས་དེ་བསྟུན་པར་
 བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་དེ་ཁོ་ན་ལེགས། དེ་དག་ཀྱང་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། བརྗོད་བྱའི་དོན་
 བསྟན་པ་དང་། རྗོད་བྱེད་ཀྱི་གཞུང་བཤད་པ་དང་། འབྲེལ་བ་ཀྲལ་ལན་གྱིས་གཏན་ལ་
 དབབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། གང་ནས་འོངས་པའི་འབྲེལ། གང་ཕྱིར་བཀོད་པའི་
 དགོས་པ། གང་བརྗོད་པའི་བརྗོད་བྱ་ངོས་གཟུང་བ་སྟེ། དེ་དག་གིས་བཤད་ན། སྟོབ་མས་
 དོན་གོ་ཆེད། །གཉིས་པ་ནི། འཕེམ་སྦྱར་གྱི་སྒྲིབ་ནས། ཁྱད་པར་གྱི་གཞི་བཏུང་བ་ངག་དོན་དུ་
 སྒྲུང་བ་དང་། ཉེས་སྦྱང་གི་སྒྲིབ་ནས་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོས་བཤད་པས་ཆོག་གི་དོན་དང་། ངག་ཆོག་
 གཉིས་ཀྱིས་སྒྲུབས་ཀྱི་བརྗོད་བྱ་དངོས་ཤུགས་ལ་ཇི་ལྟར་བསྟན་པའི་ཚུལ་གསུམ་གྱིས་བཤད་
 པས་གཞུང་མཁས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བསམ་པས་མ་རྟོགས་པའི་སྟོལ་བ་དགོད་པ་དང་།
 བསམ་པས་གསལ་བར་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་ལན་གདབ་པ་དང་། དེ་ལ་ཤེས་བྱེད་དགོད་པ་
 གསུམ་གྱིས་བསྟན་པས། དོན་གྱི་མཐའ་རྟོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཡང་ན་དགོས་དོན་བསྟུས་
 དོན། ཆོག་དོན་གསུམ་གྱིས་བསྟན་པས། འཆད་པ་པོས་འཆད་བདེ། ཉན་པ་པོས་ཉན་བདེ།
 ཐུན་མོང་དུ་འཇུག་སྟོག་བདེའོ། །བཤད་ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་བཤད་ཟིན་ཏེ། །

དོན་གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་འཆད་པའི་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། མགོ་སྟོས་ནུམ་སྟོས་གོ་

རྒྱམས་ལ། ཁྱིམ་པའི་ཚུལ་གྱིས་གདུལ་བྱའི་དབང་གིས་བསྐྱུས་འབྲིང་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་དང་།
དགོས་པའི་དབང་གིས་མཆོན་ཉིད་གཏན་ལ་དབབ་བྱ་དང་། རྒྱབ་པ་ཉམས་སྤྲུང་བྱར་
བཤད་པ་དང་། རང་འཇུག་པའི་དབང་གིས་སྦྱར་དངོས་མཇུག་དང་ལྡན་པར་བཤད་པའོ། །
དེ་ལ་གསུམ་ལས། སྦྱར་བ་ནི་བཀོད་པ་བཤམ་པ་དང་། བདུད་ཚར་གཅིད་པའི་གཟུངས་
སྒྲགས་འདོན་པ་དང་། ལམོར་ལ་བྱམས་པས་བྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དངོས་གཞི་ནི། ཆོག་དོན་ལ་
མེར་སྤྲོ་མེད་པས་སྦྱིན་པ་དང་། དེ་བར་སྒོ་གསུམ་མི་དགེ་བ་སྒྲོམ་པས་ཚུལ་བྲིམས་དང་།
འཆད་པའི་དགའ་སྤྱད་བཟོད་པས་བཟོད་པ་དང་། སྦྱོ་དགའ་དང་བཅས་ནས་འཆད་པས་
བརྩོན་འགྲུས་དང་། མ་གཡངས་པར་འཆད་པས་བསམ་གཏན་དང་། གོང་འོག་གི་དོན་ལ་
དཔྱོད་ཅིང་འཆད་པས་ཤེས་རབ་སྟེ། དུག་ལྡན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། རོངས་པ་བཟོད་པར་
གསོལ་བ། དགེ་བ་བསྒྲོ་བ། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་གདབ་པའོ། །

དོན་གཉིས་པ་ཉན་པ་པོའི་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཉན་པ་པོའི་བྱད་པར། མཉན་
ཐབས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཇི་ལྟར་མཉན་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་དད་དང་ལྡན་།
སྤྲུམ་ལ་གུས་གཏོང་བར་པོད། ཆོག་མི་ཤེས་ཤིང་དོན་དུ་གཉེར། །སྤྲུག་བསྐལ་དགའ་བ་མང་
སྦྱོད་པ། ཁྱིམ་བྱད་པར་བདུན་ལྡན་ནམ། ཡུ་དེ་བས། གཟུར་གནས་སྒོ་ལྡན་དོན་གཉེར་
བ། །ཉན་པོ་སྦྱོད་ཅིས་བྱ་བར་བཤད། ཁྱིམ་པ་དང་། དེའི་སྟེང་དུ། འགྲེལ་པ་ལས་ཆོས་དང་
ཆོས་སྤྱོད་པ་ལ་གུས་པ། རྒྱ་གཏོད་པ་སྟེ། ལྷ་དང་ལྡན་པའམ། འོན་ཀྱང་མཉན་པ་དོན་དུ་འགྱུར་
བ་ལ་མེད་ཁ་མེད་ཆོས་གསུམ་ལྡན་དགོས་ཏེ། ཉོགས་པར་རུས་པའི་སྒོ་གྲོས། རྒྱབ་པར་
འདོད་པའི་དད་པ། དོན་དུ་གཉེར་བའི་འདུན་པའོ། །ས་སྒྱུ་པ་རྒྱུ་ཏས། མཁས་པ་འཇུག་པའི་
སྒོ་ལས། སྒོ་གསལ་ཤེས་འདོད་སྤྲུམ་གུས། ཁྱིམ་པས། རང་བཞིན་གྱིས་སྒོ་གསལ་བ། ཕྱི་ལ་
བས་ཤེས་པར་འདོད་པ། དད་པས་སྤྲུམ་ལ་གུས་པ་སྟེ། སྒོ་བ་མའི་མཆོན་ཉིད་དེ་གསུམ་དུ་

འདྲེལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་
 དང་། འཛོལ་པའི་ཡོ་བྱད་བསགས་པས་སྦྱོར་བ་ཐོས་པའི་རྒྱུན་བསམ་པ་དང་། དངོས་གཞི་ན་
 གསུམ་ཏེ་ཉན་པ་དང་། བསམ་ལྟ་བུ་བས་མཇུག་ཏན་ཏན་ལུན་སུམ་ཆོགས་པས་མཐར་ཕྱིན་
 བར་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི་མདོ་ལས། རང་ལ་ནད་པ་དང་། ཆོས་ལ་སྦྱོན་དང་། འཆད་པ་པོ་
 ལ་སྦྱོན་པ་དང་། ཉན་པ་ལ་ནད་འཛོལ་པའི་འདྲ་ཤེས་བཞི་དང་ལྡན་པའམ། ཡང་ན་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་
 གསུམ་སྦྱངས་ལ་མ་ཉན་པའམ། ཡང་ན་མ་ཉན་པ་ལམ་དུ་འགྱུར་བའི་མ་ཉན་ཚུལ་གསུམ་སྟེ།
 སེམས་བསྐྱེད་བྱ་བ་དང་། རྒྱུན་ཆོགས་པ་ལ་དགའ་བ་བསྒྲུལ་པ་དང་། གུས་པའི་སྦྱོད་ལམ་
 གྱིས་འདུག་པ་གསུམ་གྱིས་སྦྱོར་བ་དང་། མེ་ཏོག་འབུལ་བ་ལ་སོགས་པས་སྦྱོན་པ་དང་། རྣམ་
 བཤད་རིགས་པ་ལས། ང་རྒྱལ་དང་ནི་མ་དད་དང་། །དོན་དུ་གཉེར་བ་མེད་ཉིད་དང་། །ཕྱི་
 རོལ་རྣམ་གཡང་ནང་དུ་བསྐྱུས། །སྦྱོ་བས་ཉན་པ་དྲི་མ་ཡིན། །ཅེས་པས། ཉན་པ་པོའི་དྲི་མ་
 དུག་དག་པའམ། ཁ་ཐུབ། ཞབས་དོལ། དྲི་མ་ཅན་ཏེ་སྦྱོད་ཀྱི་སྦྱོན་གསུམ་གྱིས་དག་པས་ཚུལ་
 བྲིམས་དང་། དཀའ་སྦྱད་བཟོད་པས་བཟོད་པ། སྦྱོས་པས་བརྩོན་འགྲུས། ཅེ་གཅིག་པས་
 བསམ་གཏན། ཟེན་པ་སྦྱོང་། ཐད་ཀ་འཛིན། གོང་འོག་གི་དོན་ལ་དཔྱེད་ཅིང་ཉན་པས་ཤེས་
 རབ་སྟེ། དུག་དང་ལྡན་པས་དངོས་གཞི། བསྐྱེད་རྣམས་བསྐྱོ་བ། མི་དམིགས་པའི་རྒྱས་
 གདབ་པ། གཏང་རག་གི་ཕྱག་བྱ་བ་གསུམ་གྱིས་འཇུག་གོ། །ཆོས་དེ་རི་ལྟར་བཤད་ཅིང་མ་ཉན་
 པའི་ཚུལ་བཤད་ཟེན་ཏོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱོར་ཆོས་ཉན་བཤད་བྱས་པ་ཅམ་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ཐེག་
 པ་ཆེན་པོ་དང་། སྦྱོས་སུ་ཚུལ་འདིས་བྱས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ནི་བྱམས་པ་སེཌ་སྦྱས་
 ལྷས་པའི་མདོ་ལས། ཟང་ཟེང་གི་སྦྱོན་པ་བས་སུལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དང་། ལན་འདོགས་པའི་མཆོག་
 ཡིན་པ་དང་། སྦྱོན་པ་ལ་མཆོད་པ་སློན་མེད་པར་འགྱུར་བ་དང་གསུམ་གསུངས་ཏེ། སྦྱོར་

གསུམ་འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་གསེར་དག་གིས། བཀའ་སྟེ་གང་ལ་སྦྱིན་པ་བྱིན་པ་བས། །
ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་བཟོད་ན། རྟེན་པ་ཡོན་ཅི་འདྲ་དེ་ལ་མེད། ཅིས་པ་
དང་། ཡན་འདོགས་བྱེད་པར་འདོད་པ་གང་དག་གིས། སྦྱིད་པ་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི། བདེ་བ་གང་དག་ཡོད་པ་དེ་དག་ཀྱན། སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་སྦྱིན་པར་བྱིན་པ་
བས། གང་གིས་དེ་ལ་སངས་རྒྱས་ལུགས་ཀྱིས་ནི། ཆོག་བཞིའི་ཆོགས་སུ་བཅད་པ་གཅིག་
བསྒྲགས་ན། རྟེན་གྱི་ཤིན་ཏུ་ཡན་ཐོགས་མཆོག་ཡིན་ནོ། རྟེན་གྱི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཀྱན་ལས་གྲོལ་
བར་འགྱུར། ཅིས་དང་། མི་གང་ཞིག་གིས་གང་གའི་བྱེ་སྦྱོང་གྱི། འཇིག་རྟེན་ཁམས་འདི་
གསེར་གིས་བཀའ་བྱས་ནས། རྟག་འཇམ་ཆོག་སེམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལ་སྤུལ་བ་བས། གང་གིས་
སེམས་ཅན་གཅིག་ལ་ཆོགས་བཅད་བྱིན། ཆོགས་བཅད་བྱིན་པ་སྦྱིང་རྗེས་སྦྱབས་དེ་ལ། །
ཆར་ཡང་མི་ཤོད་གངས་སུ་འང་མ་ཡིན་ན། གཉིས་དང་གསུམ་དུ་བགྱང་དུ་ག་ལ་ཡོད། ཅིས་
གསུངས་པ་རིམ་པ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་སུ་དག་ཟང་ཟེང་མེད་པའི། ཆོས་ཀྱི་སྦྱིན་པ་
མཆོག་སྦྱིན་པ། རྟེན་པ་ཡོན་རྣམ་བཅུ་ནི། འཇིག་རྟེན་མགོན་གྱིས་རབ་ཏུ་བཤད། ཅིས་
པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། མཉན་པའི་ཡན་ཡོན་ཡང་། ཤེས་རབ་རྒྱས་བྱེད་པ་ཡང་
ཐོས་པ་སྟེ། ཅིས་པ་སྟེ། ཡང་། ཐོས་པས་སྟོན་ལས་སྟོན་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་རྣམས་
རྟོགས་པར་བྱེད། ཐོས་པས་དོན་མ་ཡིན་པ་སྦྱོང་། ཐོས་པས་བྱ་ངན་འདས་པ་ཐོབ། ཅིས་པ་
དང་། ཐོས་པ་གཏི་མུག་མུན་སེལ་སྦྱོན་མེ་ཡིན། རྒྱན་པོ་ལ་སོགས་མི་འབྱེད་ནོར་གྱི་མཆོག་ །
ཀྱན་ཏུ་མྱོངས་པའི་དག་འཛོམས་མཆོན་ཆ་སྟེ། ཡ་རབས་རྣམས་དང་འཕྲད་ན་སྦྱོས་གྱི་མཆོག་།
སྦྱ་ཕྱེ་བདེ་འགྱུར་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་རྒྱ། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་སོ། གཉིས་པ་
ནི། ལ་ལས་གང་གའི་གྲུང་གི་བྱེ་སྦྱོང་ཁོང་རྣམས་ན། སེམས་ཅན་རྗེ་སྦྱོང་ལ་ཤོད་ཀྱན་དག་
བཅོམ་ཉིད་བརྟུལ་བས། ཅིས་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལས་ཀྱང་། གལ་ཏེ་

ཀྱན་དགའ་བོ་བྱོད་ཀྱིས་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་བསྟན་ལ།
 ཆོས་བསྟན་པ་དེས་ཀྱང་གང་སྟོང་གསུམ་གི་སྟོང་ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་དག་བཅོམ་པ་ཉིད་མཛོན་དུ་བྱས་པར་གྱུར་གྱང་། ད་དུང་ཉན་ཐོས་བྱོད་ཀྱིས་
 བྱ་བ་བྱས་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཀྱན་དགའ་བོ་གལ་ཏེ་བྱོད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་
 དཔའ་ཆེན་པོ་ལ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཆོས་ཆོག་གཅིག་གཅིག་བསྟན་ནས་
 བཤད་ན། ཉན་ཐོས་བྱོད་ཀྱིས་ང་མཉེས་པར་བྱས་པར་འགྱུར་རོ། །ཅིས་པ་ལ་སོགས་པ་
 བཤད་པའི་ཕན་ཡོན་དང་། མཉན་པའི་ཕན་ཡོན་མང་དུ་གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་ཆོས་ཀྱི་
 རང་བཞིན་ངོས་བཟུང་བས་ཉན་པ་པོ་འཇུག་ལྟོག་གི་དམིགས་ཕྱིད་ལ། ཡན་ལག་དེ་དག་
 གིས་བཤད་ཉན་བྱས་པས་བཤད་ཉན་བདེ་ཞིང་། ཆུལ་དེ་དག་གིས་བཤད་མཉན་བྱས་པས་
 བཤད་མཉན་ལམ་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཕན་ཡོན་མཐོང་བས་དེ་ལ་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ལྟར་སྤྱི་དོན་གསུམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་ཆོས་འདི་ནི། གང་ནས་བརྒྱད་དེ་
 འོངས་ན། མཛད་པ་པོ་སྟོབ་དཔོན་གྲུ་དེ་བ། པརྟེན་སྐྱེ་གྱུ་ལ་ར་ཁེ་རྩ་བ། སྤྱུ་མ་ཏི། དུལ་
 རྩ་བ། གུ་ན་ཕུ་ཁེ་རྩ་ཏེ་པ། ཕུ་བྱ་ཕྱི་མི་བྱ། སྤྱ་མ་ས་སྤྱ་པ་ཆེན་པོ། སྤྱ་མ་རྩེ་བཙུན་པ། སྤྱ་མ་
 ཆོས་རྩེ་པརྟེན། སྤྱ་མ་འཕགས་པ། སྤྱ་མ་ཡེ་ཤེས་རིན་ཆེན། སྤྱ་མ་འཇམ་དབྱངས་ཆེན་པོ། དེ་
 ལ་ཁོ་བོས་ལེགས་པར་ཐོས་ཅིང་། བརྒྱད་པ་གཉིས་པ་ནི། པརྟེན་གུ་ན་ཕུ་ཁེ་ཡན་ཆད་གོང་
 དང་འབྲེལ། སྤྱ་མ་ཏི་གི་ཏི། རྩོག་ལོ་རྩ་བ། གྲོ་ལུང་ཁང་། ལྷ་པ། གཙང་ནག་པ་ནས་བརྒྱད་
 བས། མཁན་པོ་བྱང་ཆུལ། ལྷ་བཙུན་དགོན་གསར་བ། སྟོབ་དཔོན་དགོན་མཆོག་བསོད་
 བསམས་ལ་བདག་གིས་ཞུས་སོ། །གང་གིས་གཏན་ལ་དབབ་པར་བྱ་བ་སྤྱི་དོན་བསྟན་ཟིན་ཏི། །

༥ དེས་གཏན་ལ་ཕབ་པའི་གཞུང་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། མཆོན་དོན་དང་གཞུང་དོན་ནོ། །
 དང་པོ་ལ་དགོས་པའི་དོན། བསྐྱས་པའི་དོན། ཆོག་གི་དོན་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་

མྱུང་མིང་ཙམ་བཏགས་པའི་དགོས་པ་དང་། བྱེ་བྲག་སོ་སོར་སྒྲོས་པའི་དགོས་པའོ། །དེ་
 གསུམ་སྟེ། རྒྱ་སྐད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། བོད་སྐད་སྒྲོས་པའི་དགོས་པ་དང་། གཉིས་
 སྒྲོས་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཆོས་ཁུངས་བཙུན་པ་དང་། སྤྱི་ཏའི་རྒྱ་གྲི་བག་
 གས་བཞག་པའི་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་གྲགས་བམ་བཙལ་སྒྲུབ་དང་། དབང་པོ་རྣམ་
 ས་གཞུང་གི་དོན་མཆོན་དོན་ཙམ་གྱིས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའོ། །གསུམ་པ་ནི་ལོ་པའ་
 འི་དུ་གཞོ་བ་དང་། དེ་དག་སྒྲུབ་ལ་མ་བས་པར་གོ་བའོ། །བསྐྱུས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་
 ང་ལ་གདགས་པའི་གཞི། ཇི་ལྟར་བཏགས་པའི་མཆོན། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནོ། །
 ང་པོ་ནི་བཟོད་བྱ་རྟེན་དང་། བསམ་པ་དང་། སྒྱུར་བ་སྟེ། རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་
 ང་བ་མེད་པའི་ཐེག་ཆེན་གི་གཞུང་ངོ་། །ཟོད་བྱེད་ལེའུ་བཅུ། སྒྲོ་ག་སྒྲོང་ལ་བམ་པོ་གཉིས་སུ་
 ས་པ་སྟེ། གདགས་གཞི་དེ་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱུད་པ་
 འཇུག་པ། ཞེས་བཏགས་སོ། །གསུམ་པ་ནི་དཔེ་ལ་མཆོན་དུ་བཏགས་པ། གནས། དུས།
 རྒྱུ་བ་པོ། གཞུང་ཆོད་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ནས་བཏགས་པ་ཡོད་ཀྱང་། འདི་བཟོད་བྱའི་དོན་ལ་
 ཆོན་བཏགས་པའོ། །གསུམ་པ་ཆོག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་རྒྱ་སྐད་དང་། བོད་
 ང་གན་སྒྱུར་ན། པོ་རྟོ། བྱང་ཆུབ། སྤྱི་ཏ། སེམས་དཔའ། ཙམ་ཅུ། སྒྱུད་པ། ལ་བ་དུ་ར།
 ཇུག་པའོ། །ཆོག་དོན་སོ་སོར་བྱེ་ན། བྱང་བ་ནི་སྤངས་པ། ཆུབ་པ་ནི་རྟོགས་པ། སྤངས་
 གས་སུན་སུམ་ཆོགས་པ་རབ་ཀྱི་མཐར་ཐུག་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཏེ་མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་
 བ་ལ། གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི་ལམ་མཛོན་པར་རྟོགས་པ་ལྟ་ལ་བྱང་ཆོད་། དེ་དག་གི་
 གས་པ་རྒྱུད་ལ་གར་བས་ཆུབ་པའོ། །འབྲས་བུ་དེ་གཉིས་སེམས་ཙན་གྱི་དོན་དུ་ཐོབ་པར་བྱ་
 སམ་པ་ནི། སེམས་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་རྒྱུན་གཞན་གྱིས་མི་སྟོག་པར་འཇུག་པས་དཔའ་བ་ཡིན་
 ང་དའི་སྒྱུད་པ་ལ་ལོ་ལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་གས། བསྐྱུས་པ་གསུམ་མམ། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སོ། །

དེ་ལ་སྒྲིབ་བའི་སྒྲོན་ས་འཇུག་པའི་ཐབས་དང་བཅས་པ་སྒྲོན་པས་འཇུག་པའོ། །སྒྲུབས་འདིར་
བམ་པོ་དང་པོ། ཞེས་པ་ཞིག་འབྱུང་བར་མངོན་ནོ། །ཕྱག་འཆལ་ལོ་ཞེས་པ་ཡན་ཆད་ནི། ཡི་
གོ་པའམ་ལོ་རྩ་བའི་ཕྱག་ཡིན་ཅེས་ཏེ། བཀའ་བཅད་བགྲོས་སུ་བསྟན་པ་ལྟར་ན། མདོ་སྡེའི་
སྡེ་སྒྲོན་དུ་གཏོགས་པའམ། ཡང་ན་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བ་སྟེ། གཉིས་དངོས་
སུ་སྒྲོས་ཅིང་། ཆོས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཐུགས་ལ་མངའ་བར་ཤུགས་ལ་བསྟན་ནོ། །

གཞུང་གི་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པ་ལ་འཇུག་པ་ཀླད་ཀྱི་དོན་དང་། གང་བརྩམ་
བར་བྱ་བ་གཞུང་གི་དོན་དང་། བརྩམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་ནོ། །དང་པོ་སྟོ་ག་
གསུམ་སྟེ། དེ་ལ་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དོན་དང་། ཤུགས་ཀྱིས་བསྟན་པ་དགོས་འབྲེལ་ལོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོད་པར་བརྗོད་པ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ། ཁེངས་བསྐྱུང་བའོ། །
དེ་ལྟར་གསུམ་ག་ལའང་དོན་གསུམ་གྱིས་འཆད་པ་ལས། དང་པོ་མཆོད་བརྗོད་ལ། དགོས་པ།
བསྐྱུས་པ། ཆོག་གི་དོན་ཏེ་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། སྒྲིབ་མཆོད་བརྗོད་བྱས་པའི་
དགོས་པ་དང་། ཀླད་དུ་བྱས་པ་དང་། ཡི་གེར་བཀོད་པའི་དགོས་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་བྱད་
པར་དུ་འཕགས་པ་ལ། བསམ་པ་དང་བས་ཡོན་ཏན་རྗེས་སུ་བརྗོད་པའི་ཕྱག་བཅའ་བ་ལས།
མཐོང་བ་དང་། མ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བས་བསོད་ནམས་ཐོབ་ཅིང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་རྒྱུའང་
འཛིན་ཏེ། ཆོད་དུ་བརྗོད་པའི་ཆོམས་ལས། གང་དག་སྒྲོན་པ་བདེ་གཤེགས་ལ། །མཆོད་པ་
རྒྱུད་དུ་བྱེད་པའང་། །ལྷ་མེད་བདེ་བ་ཀུན་བགྲོད་ནས། །འཆི་མེད་བདུད་རྩི་ཐོབ་པར་འགྱུར། །
ཅེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་སྟེ་པོ་དམ་པའི་རྩལ་བསྐྱུངས་པས། དེ་དག་དང་མངོན་སྒྲོན་
མཐུན་པ་དང་། མཆོད་བརྗོད་བྱས་ཏེ་བསོད་ནམས་བསལ་གསུངས་པས། དེ་མ་ཡིན་ལས་ལོག་ཏེ་ཕྱི་
ནང་གི་བར་ཆད་ཞིན་ས་བཀྲ་ཤིས་པས། རྩོམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རྩོམ་པ་པོ་སྟེ་པོ་དམ་པར་གོ་བ་དང་། བསྟན་འཆོས་དགོས་

པ་གྲུ་མོམ་པར་གོ་བ། གདུལ་བྱ་གཞན་རྗེས་སུ་གཟུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་རིགས་དང་སྟོན་པས་
 བྱེ་བའི་དམ་པའི་སྟོན་པ་ནི་བྱ་བ་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སྒྲུབ། དགོན་མཆོག་ལ་མཆོད་བརྗོད་བྱེད་ལ།
 འདིས་ཀྱང་དེ་བྱས་པས་བྱེ་རབས་པས་མཐོང་བས། དམ་པར་གོ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་བྱ་བ་
 རྒྱང་དུ་འབའ་ཞིག་ལ་མཆོད་བརྗོད་མི་བྱེད་ཀྱི། བྱ་བ་ཆེན་པོ་གསེར་གྱི་མདོ་འབྲུམ་འབྲི་
 བའམ། དགོ་འདུན་གྱི་དགའ་སྟོན་རྒྱ་ཆེན་གྱི་སྟོན་དུ། མཆོད་བརྗོད་བྱེད་པ་ལྟར། འདིར་ཡང་
 དེ་བྱས་པས་བྱ་བ་མཆོག་ཏུ་གོ་བའོ། །གསུམ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། བཀྲ་ཤིས་པ་དང་། ཚུམ་ཚུལ་
 བསྐྱབ་པ་དང་། བསོད་ནམས་སྟེལ་བའོ། །སྤྲ་མ་ནི་འདི་ལ་ཉན་བཤད་འབྲི་གྲོག་ལ་སོགས་པ་
 བྱེད་པ་རྣམས་འདི་བྱས་ཤིང་འཇུག་པས་བར་ཆད་ཞི་ནས་བྱ་བ་མཐར་ཕྱིན་པའོ། །གཉིས་པ་
 ནི། འདི་མཐོང་བས་བྱེ་རབས་ཀྱི་ཚུམ་པ་པོ་རྣམས་ཚུལ་འདིའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའོ། །གསུམ་
 པ་ནི་ཉན་བཤད་འབྲི་གྲོག་ཞུས་དག་ཚུན་ཆོད་ལ་མཆོད་བརྗོད་ཡི་གེར་བཀོད་པ་འདོན་པས།
 བསོད་ནམས་ཐོབ་པའོ། །

བསྐྱུས་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དུག་འཆལ་ཞེས་པ་ལ། གང་གིས། གང་ལ། ཇི་ལྟར་སྟེ།
 དང་པོ་ནི་ཚུམ་པ་པོས། གཉིས་པ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ། གསུམ་པ་སྒྲོ་གསུམ་གྲུས་པས་སོ། །
 ཆོག་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། དུག་གི་ཡུལ་དང་། ཇི་ལྟར་འཆལ་བ་དང་། ཆོག་ལྟག་མའི་དོན་མོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། རྒྱབས་འོས་དང་དུག་འོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་དགོན་མཆོག་གསུམ་
 སྟེ། བདེ་གཤེགས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་མངའ་སྤྲས་བཅས་ཞེས་པས་སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་སྟེ། དེ་
 ལ་བདེ་གཤེགས་ནི། ལེགས་པར་སྐྱར་བའི་རྒྱ་ལས། སུ་ག་ཏ་ཞེས་པ་ལ། སུ་ཁ་ནི་བདེ་བ།
 ག་ཏ་ནི་སྤང་བ་སྟེ། གཤེགས་པ་ཡིན་ལ། བསྐྱུས་པས་བདེ་བར་གཤེགས་པའོ། །ག་ཏ་སྤངས་
 པ་ལའང་འཇུག་གོ། །སུ་ནི་སདུར་བྱས་ན་ལེགས་པ་སྟེ། དེའི་རྒྱ་དོན་གསུམ་ལས། སུ་རུ་པ་རྩི་
 ཏ་ཞེས་བརྗོད་ན། རྒྱེས་བུ་གཟུགས་ལེགས་མཛེས་ཞེས་དང་། ཡང་སུ་ཀུ་རྒྱ་རྒྱ་ཏ། ཞེས་བུམ་

བ་ལེགས་པར་གང་བ་དང་། སྤྱན་ལྷ་རྩྭ་ར་ཞེས་པ་རིམས་ནད་ལེགས་པར་བྱང་བ་སྟེ། མི་ལྷོག་
 བ་སྟེ་གསུམ་ལ། ལེགས་པའི་སྒྲུ་འཇུག་པ་བཞིན། འདིར་སྤངས་པ་དང་རྟོགས་པ་ལ། ལེགས་
 བ་གསུམ་གསུམ་སྟེ། མཛེས་པས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ནི། རྟོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་
 ཡིན་ཏེ། དེ་མེད་ན་ཟག་བཅས་ཀྱི་ལས་ཡོད་ཀྱང་སྤྱང་པ་ནད་གི་ས་བོན་ལྟར་འབྲས་བུ་སྟེ།
 བསྐྱལ་ཡོད་དུ་མི་འོང་བའི་རྟོན་མི་བྱེད་པས། སྤང་བར་འོས་པས་སྤངས་པ་འོ། །རྟོགས་པས་
 ལེགས་པར་སྤངས་པ་ནི། ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པ་སྤངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤང་བྱའི་ལྷག་པ་མ་ལུས་
 པས་སོ། །མི་ལྷོག་པས་ལེགས་པར་སྤངས་པ་ནི། སྤངས་པ་དེ་དག་བསྟན་པ་སྟེ། གཉེན་པོ་
 འཕགས་པའི་ལམ་གྱིས་སྤང་བྱའི་རྒྱ་ཙུ་བ་ནས་སྤངས་པས་སྦྱོན་ཆད་གཏན་མི་འབྱུང་བའི་སྦྱིར་
 རོ། །གཏོ། རྟོགས་པ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་། ལེགས་པ་གསུམ་སྤྱར་ན། མཛེས་པས་ལེགས་
 པར་རྟོགས་པ་ནི་ཆོས་ཉིད་རིམ་ལྔ་བ་རྟོགས་པ་སྤང་མེད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཏེ། རིགས་ཤིང་འཐད་པའི་
 ཆོས་ཉིད་རྟོགས་པས། རྟོགས་པར་འོས་པ་རྟོགས་པས་སོ། །རྟོགས་པར་ལེགས་པར་རྟོགས་
 པ་ནི་རིམ་ལྔ་བ་རྟོགས་པའི་སྤང་བཅས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་དེ་ཆོས་ཅན་གྱི་དབྱེ་བ་ཐམས་ཅད་རྟོགས་
 པས་སོ། །མི་ལྷོག་པས་ལེགས་པར་རྟོགས་པ་ནི་རྟོགས་པ་དེ་གཉིས་བརྟན་པ་སྟེ། སྤྱར་ལྷོག་
 པའི་རྒྱ་སྒྲིབ་པའི་ས་བོན་ཟད་པས་སོ། །རྣམ་འགྲེལ་ལས། བདག་ལྟའི་ས་བོན་སྤངས་པའི་
 སྦྱིར། སྤྱར་མི་ལྷོག་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་བདེ་གཤེགས་ཀྱི་སྒྲ་དོན་བཤད་པས།
 གང་ཟག་གསུམ་བཅད་ནས་དོན་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཉིད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
 རྒྱ་སྤངས་ཡོན་ཏན་གསུམ་བདེ་གཤེགས། །གཤེགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་སྦྱིར་དང་། །དེ་སྦྱིར་
 སྦྱོར་ལ་པ་དང་སྦྱོབ། །མི་སྦྱོབ་ལས་ལྷག་དེའི་སྦྱིར། །ཅེས་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་རྒྱ་གསུམ་
 ལས། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་མངའ་ཞེས་པ་ལ། རྣམ་ཀ་ཡ་ནི། ཆོས་ཀྱི་ལུས་ཏེ་དེ་ནི་ངོ་བོ་དང་། རྩལ་པ་
 དང་། རྟོན་དང་། བསགས་པའི་དོན་ཆང་བ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་

ལུས་ཡིན་ཕྱིར། །ཡོན་ཏན་བསམ་ཡས་ཀྱན་ཆོགས་ཕྱིར། །རིགས་པའི་རྗེས་འབྲངས་ངོ་བོའི་
 ཕྱིར། །སྒྲོབ་པ་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་སྐྱ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །སྒྲོ་འཇུག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱུད་སྒྲ་
 མ་ལས། ཆོས་སྐྱ་རྣམ་གཉིས་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཆོས་དབྱིངས་ཤིན་ཏུ་བྱི་མེད་དང་། །དེའི་རྒྱ་མཐུན་
 ཟབ་པ་དང་། །སྐྱ་ཆོགས་ཚུལ་ནི་སྟོན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། ལུང་གི་ཆོས་དང་། རྟོགས་
 པའི་ཆོས་སོ། །འདིར་ངོ་བོ་ཉིད་དམ་རྟོགས་པའི་ཆོས་སྐྱ་སྟེ། རྟོགས་བྱ་ཟག་པ་མེད་པའི་
 དབྱིངས་དང་། རྟོགས་བྱེད་སྒྲུང་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་དབྱེར་མེད་དུ་གྱུར་པ་སྟེ། སྤྱིང་ཡིག་བདུད་
 ཕྱིའི་ཐིག་ལེ་ལས། ཇི་ལྟར་ཚུལ་ཚུ་བཞག་དང་། །མར་ལ་མར་ནི་རྗེས་ཞུགས་ལྟར། །ཤེས་བྱ་
 སྒྲོས་བྲལ་དེ་ཉིད་དང་། །དབྱེར་མེད་ཡེ་ཤེས་རྣམ་འབྱེས་ལ། །དེ་ཉིད་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་
 ཀྱི་ །རང་བཞིན་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་པར་བརྟུན། །ཅེས་སོ། །དེས་ལོངས་སྐྱ་དང་། རྒྱལ་སྐྱའང་
 མཆོན་ལ། །འདིར་ཆོས་སྐྱ་སྒྲོས་པ་ནི། དེས་ཆོས་དགོན་མཆོག་ཀྱང་བཟུང་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲ་མ་ནས།
 གང་ཞིག་གང་གིས་ཆགས་བྲལ་བ། །བདེན་གཉིས་མཆོན་ཉིད་ཅན་ཏེ་ཆོས། །ཞེས་པས་སོ། །
 སྤྲས་ཞེས་པ་སྐྱི་སྐྱ་ཡིན་ལ། སྐྱའི་སྤྲས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་ལྟ་བུ་དང་། གསུང་གི་སྤྲས་ཉན་ཐོས་ཏེ་
 ཉན་རང་ཐེག་ཆེན་པའི་སྐྱབས་གནས་མིན་པས། གཙོ་བོར་ཐུགས་ལས་སྐྱེས་པ། རིགས་སུ་
 སྐྱེས་ཤིང་གདུང་འཛོལ་པའི་བྱང་སེམས་སོ། །དེ་ཡང་རྒྱུད་སྒྲ་མ་ལས། ཐེག་མཆོག་ལ་མོས་ས་
 བོན་ཤེས་རབ་ནི། །སངས་རྒྱས་ཆོས་བསྐྱེད་མ་དང་བསམ་གཏན་གྱི། །བདེ་བའི་མངལ་
 གནས་སྤྱིང་རྗེའི་མ་མ་ཅན། །གང་ཡིན་དེ་དག་ཐུབ་པའི་རྗེས་སྐྱེས་སྤྲས། །ཞེས་པས་ཐེག་ཆེན་
 ལ་མོས་པ་ཤེས་རབ། བསམ་གཏན་སྤྱིང་རྗེ་དེ་རྒྱ་བཞི་ལས་སྐྱེས་པའི་འཕགས་པའམ། ཕྱིར་
 མི་ལྟོག་པའི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་རྣམས་སོ། །རིགས་སུ་སྐྱེས་ཀྱང་གདུང་མི་འཛོལ་ན།
 ཐུགས་ཀྱི་སྤྲས་མིན་ཏེ་འོད་སྒྲུང་གིས་ཞུས་པ་ལས། །འཁོར་ལོ་སྐྱར་བའི་རྒྱལ་པོ་སྐྱོང་བོ། །
 ཀྱན་ཀྱང་བུའི་མཆོན་དང་མི་ལྟན་ན། །དེ་ནི་མི་བདག་སྤྲས་སུ་རེ་བ་མེད། །དེ་བཞིན་རྒྱལ་བའི་

ཞབས་འབྲིང་བྱེ་བ་མང་། །ཀྱན་ཀྱང་བྱང་ཚུབ་སེམས་དང་མི་ལྷན་ན། །དེ་ལ་བདེ་གཤེགས་
སྤྲུལ་སྤྱོད་གོངས་མི་མཛད། །ཅིས་སྟོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱག་འོས་ཀྱན་ལའང་ཞེས་པ་སྟེ། སྦྱོབ་
པའི་མཐུ་མེད་ཀྱང་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཐོ་བ་ཉན་རང་དང་། མཁན་སྦྱོབ་དང་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་
ཁུར་འཛིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །རི་ལྟར་བྱག་འཆལ་བ་ནི། གུས་པར་བྱག་འཆལ་ཅིས་ཏེ།
ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་ཀྱན་ནས་འདུད་པའམ། གཙོ་ཆེར་ཡིད་གྱིས་སྟོ། །ཏེ་ཞེས་པའི་ཆོག་
ལྷག་མ་ཅན་ནི་བྱ་བ་ལྷག་མ་འདྲན་པས་དེའི་རྗེས་སུ་བྱ་བ་གཞན་ཞིག་བྱེད་པར་སྟོན་ཏེ་བསྟན་
འཆོས་རྩོམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ལའང་གསུམ་ལས། དགོས་དོན་ནི་སྦྱོབ་
དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཁ་འོག་ཏུ་ལུས་ཚུད་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལུས་དང་སྟོག་ལ་བྱག་ཀྱང་དམ་བཅས་
པའི་ཁུར་མི་འདོར་བས་བྱ་བ་མཐར་ཐྱིན་པར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱུས་པའི་དོན་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་
ཞེས་པ་ལ་གང་། གང་གིས། རི་ལྟར། ཞེས་གསུམ་གྱིས་བསྟན་ཏེ། གང་བརྗོད་པར་བྱ་ན།
བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་གྱི་སྦྱོམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། གང་གིས་ན་རྩོམ་པ་པོས། རི་ལྟར་ན། ལུང་
བཞིན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྟོ། །ཆོག་གི་དོན་ལ་གཉིས་ཏེ། བཤད་པར་དམ་བཅའ་དངོས་དང་།
ཅུང་སྤང་རོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྦྱོམ་པ་ལ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་དང་། སྦྱོམ་པ་རང་གི་ངོ་
བོའོ། །དང་པོ་ནི་བདེ་གཤེགས་སྤྲུལ་ཞེས་པས་གཞན་དོན་དུ་རྗོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་འདོད་པའི་
སྟོ་ཅན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་སྦྱོབ་དང་བྱེ་བྱག་གཉིས་ལས། སྦྱོམ་མ་ནི་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་
སྦྱོབ་པ་བྱུང་པར་ཅན་མི་མཐུན་པའི་བྱོགས་སྦྱོང་བའི་སེམས་དཔའ་དག་གི་རྒྱན་ཆགས་པ་སྟེ་
འདི་ཉིད་ལས། སྦྱོང་བའི་སེམས་ནི་ཐོབ་པ་ལས། །ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་པར་བཤད། །
ཞེས་སྟོ། །བྱེ་བྱག་ལ་སོ་སོའི་ངོ་བོ་ལ་སོགས་དུག་སྟེ། ཞིབ་ཏུ་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དེ་
ལ་འཇུག་པ་ནི། ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ཐབས་ཤིག་འདིར་བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་སྟོ། །གཉིས་པ་

ཚུང་སྤང་ལ་གཉིས་ཏེ། མི་རྒྱས་པ་དང་། མི་དགོས་པའི་སྒྲོན་སྤང་བའོ། །གཉིས་པ་ནི། གལ་
ཏེ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོན་པ་རྒྱབས་ཆེ་ཞིང་། ཡོན་ཏན་མཐའ་ཡས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་རྒྱ་དང་། སེམས་ཅན་དཔག་ཏུ་མེད་པའི་དོན་བྱེད་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཞི་ལྟ་
བྱེད་ཀྱིས། རང་གི་ཤེས་ཤིང་གཞན་ལ་བསྟན་པར་མི་རྒྱས་སོ། །ཞེན་ལུང་བཞིན་ཅེས་པས།
རྒྱ་མཚན་མེད་པའམ་ཆོད་དཔགས་ཀྱིས་མ་ཡིན་གྱི། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱི་ཤིན་ཏུ་རྒྱས་པའི་
མདོ་དང་། མཁས་པའི་བསྟན་འཆོས་ལས་བྱུང་པ་བཞིན་བཀོད་པས་ཉེས་པ་སྤྲུལ་མེད་དོ། །
གཉིས་པ་མི་དགོས་པ་སྤང་བ་ནི། འོ་ན་དེ་དག་ལས་འབྱུང་བ་ཉིད་ཀྱིས་ཆོག་མོད། ཡང་འདིར་
བཀོད་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་དོ་ཞེན། མདོར་བསྟུས་ནས་ནི། ཞེས་ཏེ། དེ་དག་ལས་མང་འཐོར་
འབྱུགས། མི་གསལ་བས། མཚན་ཉིད་ཤེས་པར་དགའ་ཞིང་། ཉམས་སྲ་སྤང་དགའ་བ་དག།
འདིར་མངས་པ་བསྟུས། འཐོར་འབྱུགས་བསྐྱེབས་ནས་གསལ་བར་བྱས་ཏེ། ཤེས་ཤིང་
ཉམས་སྲ་སྤང་སྤྲུལ་ཆོག་ཏུ་བྱུང་བསྟུས་པས། ཉེས་པ་ཕྱི་མ་མེད་དོ། །

ཁེངས་བསྐྱུང་ལ་གསུམ་ལས། དགོས་དོན་ནི། ཕྱི་རབས་པས། དག་འདི་མཐོང་
བས་ཚུམ་པ་པོ་སྒྲེ་བོ་དམ་པར་འཛིན་ཏེ། དེ་ནི་ང་རྒྱལ་དང་རྫོམ་པ་མེད་ལ། ཡོན་ཏན་སྤྱད་ཅིང་
དམན་ས་འཛིན་པས་སོ། །དམ་པར་གོ་བས་དེ་ལ་ངན་བརྗོད་མི་བྱེད། དེས་བསྟན་པ་ལ་
འཇུག་ལ། ཁེངས་བསྐྱུང་བས་ཆོག་དོན་ནོར་སྤྱད་ནའང་བཟོད་པར་འགྱུར་རོ། །བསྟུས་པའི་
དོན་ནི་གསུམ་སྟེ། ཁེངས་བསྐྱུང་བའི་རྒྱ་མཚན། རང་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན། གཞན་ཆོད་ཀྱི་རྒྱ་
མཚན་ཏེ། དང་པོ་གཉིས་ལ་ཆོག་རྟེན་གསུམ་གསུམ་དང་། ཕྱི་མ་ལ་གཉིས་སོ། །ཆོག་དོན་
ལའང་གསུམ་ལས། གཞན་དོན་དུ་ཚུམ་པའི་མཐུ་ཆུང་བ་ལ། སྒྲོན་ཆད་ཅེས་པའི་རྟེན་པ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་ལྷ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་ཆོགས་ལྟ་བུའམ། ལྷ་གས་སྤང་གི་ཆོད་མ་ཀུན་ལས་
བཏུས་ལྟར་བརྗོད་བྱའི་དོན་སྤྲུལ་མ་བྱུང་པ་འདིར་བསྟན་རྒྱ་མེད་ལ། རྟེན་པ་གཉིས་པ་ནི།

དཔའ་བོའི་སྒྲིབ་རབས་ལྟར་རྫོང་བྱེད་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་མཁས་པ་མེད་པས། གཞན་དོན་མ་བྱུང་
གིས་དོགས་པ་རྐང་པ་བྱི་མའོ། །གཉིས་པ་རང་གི་དགོ་བ་འཕེལ་བ་ནི། རང་གི་ཞེས་རྐང་པ་
གསུམ་སྟེ། འོ་ན་རང་དོན་དུ་ཕྱོམ་ན། ཡིད་ལ་མ་ཤར་ན་བརྩམ་མི་རུས་ཤིང་། ཤར་ན་དེ་
ཉམས་སུ་བྲལ་པས་ཆོག་མོད། འདིར་བཀོད་པས་ཅི་བྱ་ན། ཤར་བ་དེ་གོམས་ཤིང་འདྲིས་
པས་མཐར་བྱེན་པར་བྱ་བའི་བྱིར། རང་གི་ཡིད་ལ་གོམས་བྱིར་ངས་འདི་བྱས་ཞེས། གོམས་
པ་དེ་ཉམས་ཀྱིས་འདྲིས་པར་བྱས་པས་ཆོག་མོད་ཅེ་ན། ཡིན་མོད་ཀྱི་འདྲིས་པ་ལ་དད་པ་
དགོས་ཅིང་། དེས་མཆོན་པའི་ཤེས་རབ་དང་། བརྩོན་འགྲུས་ལ་སོགས་གཞུང་དུ་བཀོད་པ་
འདི་དག་གིས་ཀྱང་། རེ་ཤིག་འཕེལ་བར་འགྱུར་ཏེ། གཉིན་པོར་འཆོམ་པའི་གཞུང་འདིས་
བརྗེད་པ་དང་བག་མེད་ལས་བསྐྱལ་བའི་ལྷག་ཏུ་འགྱུར་བས་སོ། །གལ་ཏེ། དད་པས་དགོ་བ་
ལ་ཞུགས་ཟིན་པ་མིན་ནམ་དེ་ཅི་དགོས་སྟུམ་ན། དང་པོ་དགོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ལའང་དགོས་
ཅིང་། ཞུགས་པ་དེ་རྒྱན་དུ་བསྒྲོམས་པས་མི་ཉམས་ཅིང་། འཕེལ་བ་ལའང་འདོད་པའི་དད་པ་
དང་། འདུན་པའི་དད་པ་དགོས་ལ། ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་དགོས་ཏེ།
ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། ཐུབ་པའི་ཆོས་རྣམས་མདོར་བསྡུས་ན། །དད་པ་དང་ནི་ཤེས་རབ་པོ། །ཞེས་སོ། །
གལ་ཏེ་གཞན་དོན་ཡལ་བར་དོར་ནས། རང་དོན་ལ་འཇུག་པ་ནི། གཞུང་གི་བརྗེད་བྱ། བྱུང་
རྒྱུ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མི་རུས་པར་སེམས་པ་ཡིན་གྱི། རུས་པའི་རེ་བཞི་
ནའོ། །ཞེས་སྟོན་པ་གཞན་གྱིས་ཀྱང་ཞེས་ཏེ། སྐལ་བ་མཉམ་ལ་བདག་བཞིན་པམ་ལ།
དམན་པ་ལ་ཤིན་ཏུ་འང་པམ་པར་བཞེད་དོ། །ཅི་སྟེ་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་མེད་ཡིད་འཇུག་། །
ཅེས་པ་ལ་ཆོས་རྗེས་སྐྱབ་པ་རྒྱུ་ཉམས་མཁས་པ་འཇུག་པའི་སྒྲོ་ལས། ལ་ལ་སྐྱབ་པ་དགག་སྒྲ་ཅན། །
འགའ་ཞིག་དགག་ལ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ །གཞན་དག་དོན་བཞིན་འཇུག་པས་ན། །པལ་ཆེར་
གནས་སྐབས་གཅི་བ་ཡིན། །ཅེས་གསུངས་པས། འདིར་སྐྱབ་པ་ལ། དགག་པའི་ཆོག་སྐྱར་

བའམ། ཡང་ན་སྤྲོ་མ་འཕགས་པའི་གསུང་གིས། རི་སྤྱིད་འདི་དག་མཐོང་ན་དོན་ཡོད་འགྱུར།
ཅེས་པའི་འགྱུར་དུ་བྱས་པའང་སྤྲོ་བས། དེ་ལེགས་ཞེས་སོ། །

སྤྱི་དོན་གཉིས་པ། སྤྱགས་ལ་བསྟན་པའི་དགོས་འབྲེལ་ལའང་། དགོས་དོན།
བསྟན་དོན། ཚིག་དོན་ཏེ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དངོས་ཀྱི་དགོས་པ་དང་། སྤྱགས་ཀྱི་དགོས་
པའོ། །སྤྲོ་མ་ནི། དག་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་འཆོས་ལ། དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཡོད་པར་གོ་
བ་ཡིན་ལ་སྤྱགས་ཀྱི་དགོས་པ་ནི། བསྟན་འཆོས་ལ་འཇུག་པ་སྟེ། དད་པའི་རྗེས་འབྲང་ངེས་
ཤེས་སྒྲེས་ནས་དང་། ཚིག་ཀྱི་རྗེས་འབྲང་གེ་ཚོམ་སྒྲེས་པའི་སྒྲོ་ནས་འཇུག་པས། དཔྱད་ལྟ་
འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །བསྟན་དོན་ནི་བཞི་སྟེ། བརྗོད་བྱ་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའི་བསྟན་པ། དགོས་པ་དེ་རྟོགས་པ། དགོས་པའི་དགོས་པ་སྤངས་པ་དང་། རྟོགས་པ་
མངོན་དུ་གྱུར་པ། འབྲེལ་བ་སྤྲོ་མ་སྤྲོ་མ་ལ་རག་ལུས་པའོ། །ཚིག་དོན་ལ་བཞི་སྟེ། གང་འདིའི་
བརྗོད་བྱ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ཉིད་ངོས་བཟུང་བ་དང་། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་པ་དང་།
བསྟན་པའི་དགོས་འབྲེལ་བཞིར་གྲངས་ངེས་པ་དང་། དེ་ལ་ཚུད་པ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ལ་
གཉིས། སྤྱིར་དགོས་འབྲེལ་བཞི་ངོས་གཟུང་བ་དང་། བྱེ་བྲག་གཞུང་འདིའི་དགོས་འབྲེལ་
བཞི་ངོས་གཟུང་ངོ། །དང་པོ་ནི། གཞུང་དེ་གཙོ་བོར་གཏན་ལ་དབབ་བྱར་གྱུར་པ་ནི། བརྗོད་
བྱ་ཡིན་ལ། དེ་གཞུང་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་པ་དགོས་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་རྟོགས་པ་དེ་ཉམས་
སྤྱ་སྤངས་པས། འབྲས་བུ་འགྱུར་བ་ནི་དགོས་པའི་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོས་པ་ལ་རག་
ལས། དགོས་པ་བརྗོད་བྱ་ལ་རག་ལས་པས་འབྲེལ་བའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་འདིའི་དགོས་
འབྲེལ་བཞི་ནི། བརྗོད་བྱ། ཐེག་ཆེན་གྱི་རྟོན་དང་བསམ་སྦྱོར་ཏེ། གསུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་
སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཚང་བ་མེད་པའོ། །དགོས་པ་གཞུང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། བརྗོད་བྱ་སྟེ།
གདུལ་བྱས་གོ་ཞིང་རྟོགས་པའོ། །དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་རྟོགས་པའི་དོན་ཉམས་སྤྱ་སྤངས་

བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིང་དགོས་ཡིན་ཏེ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའོ། །འབྲེལ་བ་ནི། འབྲས་
 བྱ་ཐོབ་པ་དེ་ལམ་ཉམས་ལེན་ལ་རྟག་ལས་ཅིང་། དེའང་རྫོགས་པ་དང་། དེའང་གཞུང་ལ་
 རྟག་ལས་པའོ། །དོན་གཉིས་པ། དེ་དག་གིས་རི་ལྟར་བསྟན་ན། བརྗོད་བྱ་ནི། བདེ་གཤེགས་
 སྤྲུལ་གྱི་སྒྲིམ་ལ་འཇུག་པ་ནི། །ཞེས་པས་སོ། །དགོས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། རོ་བོ་དང་། རྩོད་སྤང་
 དང་། དགོས་པ་ཅན་གང་ཟག་ངོས་གཟུང་བའོ། །དང་བོ་ནི། བརྗོད་པར་བྱ་ཞེས་པས་བསྟན་
 ཏེ། དེས་རྒྱ་བརྗོད་པ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བྱ་རྫོགས་པ་འཕེན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་
 བསྟན་འཆོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་རྒྱ་མ་ཆ་དང་བ་མེད་པར་རྫོགས་པར་མི་རུས་
 སོ་ཞེ་ན། ལུང་བཞིན་ཅེས་པས། མི་རུས་པ་སྤང་བ་དང་། རོ་ན་ལུང་ལས་རྫོགས་པས་ཆོག་
 པས། མི་དགོས་སོ་ཞེ་ན། མདོར་བསྟན་ནས་ནི། ཞེས་པས། མི་དགོས་པ་སྤང་བའོ། །གསུམ་
 པ་ནི། བསྟན་འཆོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་རྫོགས་པ་བསྟན་འཆོས་ཀྱི་
 དགོས་པ་ཡིན་ནམ། རྩོམ་པ་བོ་རང་གིས་རྫོགས་པ་ཡིན། ཞེ་ན། སྤྲུལ་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། སྤྲུལ་
 ཆད་ཅེས་པས་སོ། །ཕྱི་མ་ཡིན་པ་ནི་རང་གི་ཡིད་ལ་ཞེས་པའོ། །གཞན་དོན་ལ་རེ་བ་ཡོད་པ་ནི་
 བདག་དང་ཞེས་པས་བསྟན་ནོ། །དགོས་པའི་དགོས་པ་ནི་མཆོད་བརྗོད་ཀྱིས་བསྟན་ཏེ།
 དགོས་པ་ཉམས་སྤྱད་སྤངས་པས་མཆོད་པའི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་པས་སོ། །འབྲེལ་
 བའི་གཞུང་ནི། དངོས་སྤྱི་མེད་དེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་འདི་བཅུ་མས་ཞེས་དོན་གྱིས་བསྟན་ཏེ། །ཆོས་
 མཆོག་རྒྱུང་བར། འབྲེལ་བ་སྟོན་པར་བྱེད་པའི་དག། དངོས་སྤྱི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་མོད། །འོན་
 །ཀྱང་དེ་ནི་རྣམ་འབྱེད་ལས། །དོན་གྱིས་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན། །ཞེས་འབྱུང་བས། སྤྲུལ་
 གསུམ་དངོས་སྤྱི་བསྟན་ལ། ཕྱི་མ་ཤུགས་གྱིས་བསྟན་ནོ། །གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། སྤང་བྱ་
 ལོག་རྫོག་བཞི་ཡོད་པས། གཉིན་བོ་དགོས་འབྲེལ་བཞི་སྟེ། འཇུག་པའི་གཤམ་གྱི་རོག་གི་
 སོ་རྫོག་པ་ལྟར་དགོས་པ་མེད་པ་དང་། མ་བག་མར་ལེན་པ་ལྟར་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་དང་།

འབུམ་འབྲི་བ་ལ་བསྐྱུག་མ་ཡར་གང་ལྟར་འདི་ཙམ་གྱིས་སྐྱབ་པར་མི་རུས་པ་དང་། སྐྱམ་པ་ལ་
 བྱོན་པ་འབྲུ་བ་ལྟར་འདི་བས་སྐྱབ་པའི་ཐབས་གཞན་ཡོད་དམ་སྐྱམ་པའི་ལོག་ཏྲིག་བཞི་ཡོད་ལ།
 དེ་དག་འདིས་སེལ་རྟེ། འདི་ལྟར་དགོས་པ་བསྐྱུན་པས། དགོས་མེད་གྱི་ཏྲིག་པ་ལྡོག་སྟེ། ཆོས་
 གྱི་གྲགས་པས། གང་ཕྱིར་དག་འབྲས་རྣམ་དཔྱོད་ཕྱིར། ཁྱེད་གསུངས་སོ། །དགོས་པའི་
 དགོས་པ་བསྐྱུན་པས། ཉིང་དགོས་བཟང་པོ་ཡོད་པར་གོ་ནས་འདོད་བྱ་མ་ཡིན་པ་ལྡོག་།
 བརྗོད་བྱ་བསྐྱུན་པས། འདིས་ཤེས་བྱ་འདི་བརྗོད་ཅིང་། དེ་གོ་རུང་གི་སྒྲོ་རང་ལ་ཡོད་པས་
 དགོས་པ་སྐྱབ་རུས་སུ་གོ་ནས་མི་རུས་པ་ལྡོག་། འདི་ཁོ་ན་དང་འབྲེལ་ཞེས་གཞན་ལྟར་རྣམ་
 བཅད་དུ་བསྐྱུན་པས། བཞི་པ་སེལ་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་བཞི་ཡོད་པས། ཉིང་ན་མི་འདུ་
 ལ། ལྟ་པ་མེད་པས་མང་བ་ཞེགས་པས་བཞིར་ངེས་སོ། །ཡང་ན་བསྐྱུན་ཆོས་བརྗོད་བྱ་དང་མི་
 ལྟར་པ་ལ་སོགས་པར་འཛིན་པ་བསྐྱོག་པ་ལ་བཞིར་ངེས་རྟེ། དངོས་འགལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །
 བཞི་པ་ཚུད་སྤང་ནི། ལོག་ཏྲིག་དེ་དག་སྐྱེ་ངེས་སམ། སྐྱེ་སྤིང་གང་ལ་བྱ། ལྟ་མ་ལྟར་ན་བཞི་ག་
 སྐྱེ་བའི་ངེས་པ་མེད་པས། གཉིན་པོ་འང་བཞིར་མི་འཐད་ལ། ཕྱི་མ་ལྟར་ན་བཞི་བས་མང་
 བའང་སྐྱེ་སྤིང་པས་གཉིན་པོ་འང་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། སྐྱེས་ན་གཞན་སྐྱེ་ངེས་པ་ལ། བཞི་ཁོ་
 བ་སྟེ། དེའི་གཉིན་པོ་འང་བཞིར་ངེས་སོ། །ཀླུང་གྱི་དོན་བཤད་ཟིན་ཏོ། །

༥ གཉིས་པ་གཞུང་དོན་ལ། འཇུག་པ་པོ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེས་རི་ལྟར་
 ཉམས་སུ་སྤང་བའི་ལམ་སོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་རྟེ། ལུས་གྱི་རྟེན་དང་། བསམ་པའི་རྟེན་ནོ། །
 དང་པོ་ནི་དལ་འབྱུང་འདི་ནི། ཞེས་སྒྲོ་གཞན་གཉིས་བསྐྱུན་རྟེ། དེ་ལ་དལ་འབྱུང་ཐོབ་པ་ལ་
 བཞི་པ་སྐྱབ་དགོས་སོ། །ཞེས་དག་དོན་དུ་བྱི་བ་ལ། དེ་བསྐྱུན་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དལ་འབྱུང་
 དངོས་དང་། བཞི་པའི་ཁྱད་པར་དང་། དེ་སྐྱབ་དགོས་པའི་འཐད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ།
 རང་གི་ངོ་བོའི་ཁྱད་པར། དགོན་པའི་ཁྱད་པར། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ནི། དགོ

བསྟན་པོ་བོ་ཉིད་མེད་པར་མོས་པས་ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། དམུལ་བ་ཡི་དྲགས་དུད་འགོ་དང་།
 ཆེ་རིང་ལྟ་དང་གྲ་གྲོ་དང་། །སངས་རྒྱས་འབྱུང་མེན་ལོག་ལྟ་དང་། །ལྷགས་པ་འདི་དག་མི་
 ཁོམ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པས། རན་སོང་གསུམ་དང་། འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་སྟེ་མི་མ་
 ཡིན་པའི་འགོ་བ་བཞི་དང་། སྦྱར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་མེད་པའི་དུས་དང་། ཡོད་ཀྱང་མ་
 ཁྱབ་པའི་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་སྦྱེས་པ་དང་། མིག་ལ་སོགས་པ་དབང་པོ་མ་ཆང་བ་དང་། ལས་
 འབྲས་མེད་ཅེས་ལོག་པར་ལྟ་བ་ནི་མིའི་བྱད་པར་བཞི་སྟེ། དེ་དག་ནི་ཅི་རིགས་པར་ནང་དང་
 ཕྱིའི་རྟེན་མ་ཆང་བས་ཆོས་སྒྲུབ་པའི་མཐུ་རྒྱུ་བས། སྦྱོན་བཞི་གཉིས་བརྒྱད་དང་བྲལ་བའོ། །
 འབྱོར་བ་ནི་མི་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ཡུལ་དབུས་སུ་སྦྱེས་པ་དང་། དབང་པོ་ཆང་བ་དང་། ལས་
 ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་། རྒྱ་འབྲས་ལ་ཡིད་ཆེས་པ་ལ་སོགས་པ་དད་པའི་གནས་ལ་དད་པ་
 སྟེ། རང་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་དང་། སངས་རྒྱས་འཇིག་རྟེན་དུ་བྱོན་པ་དང་། དེས་ཆོས་གསུངས་པ་
 དང་། དེའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྟན་པའི་རྗེས་སུ་འཇུག་པའི་གང་ཟག་
 དམ་པ་གཞན་ཡོད་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བརྟེ་བས་གཟུང་བའམ། གཞན་གྱི་
 ཕྱིར་སྤོང་བརྟེ་བ་སྟེ། གཞན་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་སྟེ། ཡོན་ཏན་ལྟ་གཉིས་དང་ལྟན་པའོ། །དེ་དག་
 ནི་དོན་རྒྱས་པའི་ཆོས་ཀྱི་རྣམ་གྲངས་ལས་འབྱུང་ངོ་། །ཁ་ཅིག་དལ་འབྱོར་ངོ་བོ་གཅིག་སྟེ། མི་
 ཡིས་མི་མ་ཡིན་པའི་མི་ཁོམ་པ་བཞི་བཅད། དབུས་སུ་སྦྱེས་པས་སངས་རྒྱས་མེད་པ་དང་། གྲ་
 གྲོ་གཉིས་བཅད་ལ་དབང་པོ་ཆང་པས་མ་ཆང་བ་བཅད་ཅིང་། ལས་ཀྱི་མཐའ་མ་ལོག་པ་དང་།
 གནས་ལ་དད་པས། ལོག་ལྟ་བཅད་པས། མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་བྲལ་དང་། རང་འབྱོར་ལྟ་ལ་
 དོན་བྱད་པར་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་དང་བྲལ་བ་ཉིད་ལ། ཁོམ་པ་དང་
 འབྱོར་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཟེར་བ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། དལ་བ་སྦྱོན་མེད་དགག་དང་། འབྱོར་བ་ཡོན་
 ཏན་མ་ཡིན་དགག་ལྷོག་པ་ཐ་དད་པའི་ཕྱིར་དང་། སུམ་ཅུ་ཅུ་གསུམ་པའི་ལྟ་མི་ཁོམ་པ་བརྒྱད་

དང་བྲལ་བས་དལ་བས་བྱབ་ཀྱང་། རང་འབྱོར་མ་ཡིན་པས་བྱབ་ཅིང་། མི་ཡིན་ཀྱང་མི་ཁོམ་
པ་ཕྱི་མ་བཞི་པོ་ལམ། དེ་གང་རུང་གིས་ཀྱང་དལ་བར་མི་འགྱོའོ། །

གཉིས་པ་དགོན་པའི་བྱད་པར་ནི། ཤིན་ཏུ་རྩོད་པར་དགའ། ཞེས་པ་སྟེ། དེ་ལ་
གསུམ་སྟེ། གང་ནས་རྩོད་དགའ་བའི་གནས་དང་། གང་གིས་དགའ་བའི་རྒྱ་དང་། ཇི་ལྟར་
དགའ་བའི་ཤེས་བྱེད་དཔེ་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་དལ་འབྱོར་ནས་རྩོད་དགའ་བ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ནི་མཐོ་རིས་འགྲོ། །ཞེས་པས། སྟོན་གས་རྒྱུ་ན། སྟོམ་པ་སྟོ་རེས་
ཀྱང་མི་ལུས་ཐོབ་པར་གསུངས་པས། རན་སྤང་ངམ། བྱད་པར་དུད་འགྲོ་ལས། དལ་འབྱོར་
རྩོད་དགའོ། །གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོ་བའི་བསམ་པ་དགོན་པ་དང་། སྦྱོར་བས་མི་
འགྲུབ་པ་དང་། ལས་གཞན་སོག་པའོ། །དང་པོ་ནི། དལ་འབྱོར་རྒྱ་ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་བའི་
དགོ་བ་ལ་སྟོས་ཤིང་། དེར་དེའི་སྟོ་མི་སྦྱོའོ། །གཉིས་པ་ནི་དེ་སྦྱོས་ཀྱང་འཇུག་སྟོན་གི་བྱ་བ་མི་
རུས་མི་ཤེས་ཤིང་། ཤེས་ཀྱང་མི་ཁོམ་པས་ན། རན་སྤང་དུ་དགོ་བ་མི་སོག་པའོ། །གསུམ་པ་
ནི་སྟོན་གྱི་དགོ་བས་ཀྱང་མི་རུས་ཏེ། ཞར་ལ་དེ་དེ་སྦྱང་བར་འགྱུར་བའི་ལས་སོག་པས། སྟོན་
མི་འཇོན་པའི་ཕྱིར་རོ། །དོན་གསུམ་པ་ནི། དགའ་བོ་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། དགོ་སྦྱོང་
དག་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདི་རྒྱ་མཚོ་ཆེན་པོ་གཅིག་ཏུ་གྱུར་
ལ། དེར་གཉའ་ཤིང་བྱ་ག་གཅིག་པ་ཞིག་ཡོད་ལ་རྒྱུད་གིས་ཕྱོགས་བཞིར་འདྲེད་ཅིང་གཅིག་
ཏུ་མི་གནས་སོ། །ཡང་རྒྱ་མཚོ་དེའི་ནང་ནས་རུས་སྤལ་ཞར་བ་གཅིག་གནས་པ་དེ་ལོ་བརྒྱ
བརྒྱན་ལན་རེ་སྟེང་དུ་འབྱུང་བ་དེའི་མགྲིན་པ་ཤིང་དེའི་བྱ་གར་རྒྱུད་པ་དེ་སྟོན་ཀྱང་། དགོན་པ་
དེ་བཞིན་དུ་མི་ལུས་ཐོབ་པ་ཡང་སྟོན་པ་ཅུ་མོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །དོན་གསུམ་པ་
ཡོན་ཏན་གྱི་བྱད་པར་ནི། སྦྱོས་བུའི་དོན་སྦྱབ་ཅེས་པ་སྟེ་སྦྱོས་བུ་རྣམས་ཀྱི་འདོད་པར་བྱ་བའི་
དོན་ནི། རེ་ཤིག་མདོན་པར་མཐོ་བ་ལྟ་མི་དང་། ཏྲག་ཏུ་རེས་པར་ལེགས་པ་བྱང་རྒྱུ་གསུམ་

ཡིན་ལ། དེའང་འདིར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་གཟུང་ངོ་། །གཉིས་པ་ཕན་པའི་བྱད་པར་ནི།
 དེ་རྒྱལ་ལུས་པའི་རྟེན་འདི་ལ་བརྟེན་པའི་བསམ་སྒྲུབ་གྱིས་ཚུལ་བ་དྲག་པོས་ཕན་པ་རྒྱལ་
 དགོས་སོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་གསུམ་པ་རྒྱལ་དགོས་པའི་འབྲང་པ་ནི། གལ་ཏེ་རྟེན་འདི་ཉིད་
 ལ་ཕྱི་མའི་ཕན་པ་རྒྱལ་དགོས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་འདི་ལ་ཕན་པ་མ་བརྒྱལ་ན། བྱིས་ནི་
 ཡང་དག་འབྱོར་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ཞེས་ཏེ། ད་ལྟ་ཕན་པ་རྒྱལ་པའི་དབང་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་
 རྒྱལ་ན་རང་ཉིད་བསྐྱུས་ནས་བྱིས་གསོར་མི་རུང་པའི་བྱིར་ངོ་། །གལ་ཏེ་དལ་འབྱོར་མེད་ཀྱང་
 ལྟ་དང་སྒྲིབ་འཇིག་རྟེན་གྱིས་ཀྱང་བསོད་ནམས་དང་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་བྱེད་པར་
 གསུངས་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་དག་ལ་སྟོན་ཐོབ་པའི་རྒྱན་མི་ཉམས་པར་སྒྲོད་པ་ཡོད་ཀྱང་
 རྟེན་དེ་ཉིད་ལ་དགོ་བའི་བསམ་པ་སྒྲེད་དཀའ་བ་དང་། བསམ་པ་ཙམ་སྒྲེས་ཀྱང་། བྱེད་པའི་
 སྟོན་པ་མི་སྒྲེ་བ་དང་། རྒྱལ་པའི་སྟོབས་རྒྱུང་བའི་བྱིར་ལམ་གྱི་རྟེན་དུ་མི་ལུས་ཉིད་བསྐྱུས་པ་
 མཛད་དེ། སྟོབས་ལ་སྒྲིང་བ་ལས། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་བས་ཀྱང་ལྷག་པ་ཡི། མི་ཉིད་འབྲས་
 ལུ་མེད་པར་སྒྱ་ཞིག་བྱེད། ཅིས་དང་། བཤེས་པའི་སྒྲིང་ཡིག་ལས། གང་ཞིག་གསེར་སྒྲོད་
 རིན་ཆེན་སྒྲིས་པ་ཡིས། །ངན་སྒྲུགས་འབྱུག་པར་བྱེད་པ་དེ་བས་ནི། །གང་ཞིག་མི་རུ་སྒྲེས་ནས་
 སྒྲིག་པ་དག་ །བྱེད་པ་དེ་ནི་ཆེས་རབ་རྒྱན་པ་ལགས། །ཞེས་གསུངས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་
 བསམ་པའི་རྟེན་ལ་དཔེ་དོན་གཉིས་ལས་དང་པོ་ནི་སྒྲོ་ག་བྱེད་སྒྲ་མ་སྟེ། མཚན་མོ་ལུན་ནག་
 སྒྲིན་རུམ་ནི། རིམ་པ་ལྟར། ཉི་ཟླ་སྐར་མའི་སྒྲིང་བ་གསུམ་གྱིས་དཔེན་པས་སྒྲིང་བའི་སྐབས་
 རྒྱུང་བ་ཡིན་ལ། དེར་སྒྲིང་བའི་རྒྱུན་དཀོན་པ་དང་འབྲས་ལུ་རིང་དུ་མི་གནས་པ་ནི་སྒྲོག་འགྱུས་
 སྒྲིང་ཅིག་གཅིག་པས་སོ། །དོན་ལ་ལྟ་སྟེ། བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ངོ་བོ་གང་འབྱུང་བ་དང་།
 རྟེན་གང་ལ་འབྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གང་ལས་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་རི་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། ལུན་རི་
 སྒྲིང་ཅིག་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི་ཡིད་ཆེས་པའི་དད་པ་སྟོན་དུ་སོང་བས། བསོད་ནམས་ཆ་

མཐུན་དང་། འདོད་པའི་དད་པས་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་དང་། གཞན་དོན་འདོད་པའི་སྤྲིང་རྗེ་དང་།
 ཐབས་སྤྱུངས་པར་སེམས་པའི་དད་པ་སྒྲོན་དུ་སོང་བས་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོ་བའི་སྒྲོ་སྒྲིས་ཏེ།
 བསམ་པ་དེ་དག་ཀྱང་གོང་ནས་གོང་དུ་བཟང་ཞིང་སྒྲེ་དགའོ། །གཉིས་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་ཅེས་ཏེ་
 སོ་སོའི་སྒྲེ་བོ་ལ་དབེར་མཆོན་པ། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དང་འཕགས་པ་
 ཉན་ཐོས་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱི་སྤྲང་བ་ཆེ་འབྲིང་ཆུང་གསུམ་གྱིས་དབེན་པའོ། །ཡང་ན་ལའོར་འདས་
 གྱི་སྒྲོན་ཡོན་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་རབ་གྱི་སྤྲང་བ་ཆུང་འབྲིང་ཆེན་བོ་གསུམ་
 གྱིས་དབེན་ཞིང་སྒྲིབ་པ་མཐའ་དག་གི་སུན་རུམ་ན་གནས་པ་དེར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་སངས་
 རྒྱས་མཐུ་ཡིས་ཏེ། གདུལ་བྱའི་དོན་རིམ་བར་བྱེད་བྱེད་པའི་སྒྲོན་ལམ་བཟབ་པའི་མཐུ་ཡིས་
 སོ། །བཞི་པ་ནི་བརྒྱ་ལམ་ན་ཞེས་ཏེ། ཏྲག་རྩ་མི་འབྱུང་བའོ། །འོ་ན་ཐུགས་རྗེའི་མཐུ་དང་ལྷན་
 པ་ཡི་སངས་རྒྱས་ཏྲག་རྩ་བཞུགས་པ་མ་ཡིན་ནམ། རིམ་བུ་བསོད་ནམས་གྱི་སྒྲོ་རེས་འགའ་
 ལས་མི་འབྱུང་ཞེ་ན། རྒྱ་མེད་པ་ལ་རྒྱུན་གྱི་བྱེད་པ་མི་འཇུག་པའི་བྱིར་། ཐུག་ཐུག་ཁ་བྱང་
 བལྟས་ལ་ཉི་མས་པན་མི་ཐོགས་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་རྒྱ་སང་རུང་གི་བག་ཆགས་ཡོད་པའི་
 སེམས་ཅན་ལ་འཕགས་པའི་ཐུགས་རྗེ་གཟིགས་པ་འཇུག་གོ། །ལྟ་བུ་ནི། ཐང་འགའ་འབྱུང་
 ཞེས་ཏེ། ལའོར་འདས་ལ་སོགས་པའི་སྒྲོན་དང་ཡོན་ཏན་སྒྲོ་བྱར་དུ་མཐོང་བའི་ཆོ། ཐང་ཅིག་
 ཅམ་འབྱུང་གི་རིང་དུ་མི་གནས་ཏེ་རྒྱ་གོམས་པ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱུན་གཞན་ལ་ལྟོར་ཅིང་
 འབྱུང་དགའོ། །འདིས་ནི་ལུས་གྱི་རྟེན་དལ་འབྱོར་རིང་དུ་མི་གནས་པའང་མཆོན་པས་གཉིན་
 བོ་དགོ་བ་ལ་སྦྱར་དུ་འབད་ཅིང་། བསམ་པའི་རྟེན་དེའང་སྒྲེ་དགའ་ཞིང་ཡུན་སྤང་བ་ཉིད་གྱིས་
 མ་སྒྲིས་པ་བསྒྲེད་པ་དང་། སྒྲིས་པ་སྤྱང་བ་ལ་འབད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གདམས་པའོ། །གལ་ཏེ་
 བསམ་པ་དེ་ལུས་གྱི་རྟེན་རང་འབྱོར་གིས་གནས་ལ་དད་པར་འདུས་ཟིན་པ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེ་ན།
 འདུས་མོད་གྱི་དེར་རྟེན་དགའ་བ་ལུས་གྱི་རྟེན་ལ་གཙོ་བོར་བཤད་ཅིང་དད་པ་དེ་སེམས་ཡིན་

ལ། འདིར་བསོད་ནམས་བྱའོ་སྙམ་པ་འདུན་པ་སེམས་བྱང་ཡིན་ནོ། །བསོད་ནམས་ཀྱི་སྒྲོ་
 དེས། དགོ་བསྟེན་དང་རབ་བྱང་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་ཅི་རིགས་པར་ལེན་
 པར་འགྱུར་བས། དེ་ལྟར་ན་ལུས་སེམས་ཀྱི་རྟེན་དེ་དག་སྐྱེས་བུ་གསུམ་གྱི་ཐུན་མོང་གྱི་ཆོས་
 ཀྱང་ཡིན་ལ་འདིར་གཙོ་བོར་སྐྱེས་བུ་ཆེན་པོའི་ཆོས་ཏེ། དེ་ལ་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་པ་
 གཉིས་ལས། འདིར་རབ་བྱང་དང་། དེ་ལས་ཀྱང་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་དེ། འདི་ཉིད་ལས་ཆོས་གོས་
 གསུམ་མ་གཏོགས་པ་སྐྱིན། ཅེས་པ་དང་། རྩ་བ་སྐྱོན་མའི་མདོ་ལས། དགོ་སྒྲོང་དངོས་པོ་
 མཆོག་ཏུ་དཀའ་བ་ཡིས། །རིན་ཆེན་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ལ། །ཞེས་སོ། །དེའང་
 བསམ་པའི་བྱད་པར་གང་གིས་བྱེད་པ་པོ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གཞན་དོན་
 དུ་འབྲས་བུ་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཉེར་ལེན་གྱི་རྒྱ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསམ་པས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ། །དགོ་བའམ་ཡང་ན་མི་
 དགོ་བ། །ཐམས་ཅད་དགོ་ལེགས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། །བསམ་པ་ཡིད་དགའི་དབང་གྱུར་བྱིས། །
 ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་ཉམས་སུ་བྲལ་བུ་པར་བྱེན་དུག་སྟེ། དེ་ལའང་གཉིས་ལས། སྤྱིའི་
 དོན་ནི་འོག་ཏུ་བསྟན་པར་བྱ་ལ། སོ་སོའི་རང་བཞིན་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་སེམས་བསྐྱེད་པ་
 སྐྱིན་པའི་ཕ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། བན་ཡོན་རྗེས་སུ་བསྐྱེད་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་བྲལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྐྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཕན་ཡོན་མདོར་
 བསྟན་པ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་སྤྲིག་པ་སེལ་བ་ནི། དེ་ལྟས་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ།
 བསམ་པའི་རྟེན་འབྱུང་དཀའ་ལ་ཡུན་སྐྱུང་བས། གཉིན་པོ་ཉམ་རྒྱུ་བ་དེ་ལ་རྒྱའི་སྟོབས་
 བསྐྱེད་ཅིང་རྒྱན་རིང་དུ་བྲིང་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཀྱིས་སྐྱང་བུ་སྟོབས་ཆེ་བ་མཆོམས་མེད་ལྷའམ།
 མི་དགོ་བ་བཅུའི་འབྲས་བུ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ལ་སྐྱུར་བའི་སྤྲིག་པ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་

ལས་གཞན་པའི་གཉེན་པོས་ཟེལ་གྱིས་མི་གཞོན་འདིས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཏེ། རྒྱུད་པོ་བཀོད་
 པའི་མདོ་ལས། གྱི་ལས་མིག་བལྟས་པས་གྱི་བ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པ་དེ་
 བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རིན་པོ་ཆའི་མིག་གིས་ཀྱང་། ལས་དང་ཉོན་མོངས་
 པའི་གྱི་བ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་མི་བཟོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 ཡང་ན་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་དེ་ལྟ་བུས་སངས་རྒྱས་སྐུ་བ་པ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་དགོས་ཤིང་། དེའང་
 ཡན་ཡོན་མཐོང་ནས་འཇུག་པ་ལ་དགོངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཞེས། རྟེན་དང་བསམ་པ་མཚམས་
 སྒྱར་བའང་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དེའི་འཆད་པ་ནི། བསྐྱལ་པ་ཞེས་ཅུ་བ་གཉིས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་
 གྱི་སེམས་ཁོ་ན་ཡན་བདེའི་ཐབས་ཁྱད་པར་ཅན་དུ་དགོངས་ཤིང་གསུངས་པས་སྒྲུབ་བྱ་ཡིན་
 ཞེས་པ་ལོ། །བསྐྱལ་པ་ནི་འགྲེལ་ཆེན་ལས། བར་བསྐྱལ་བརྒྱད་ཅུ་ལྟེ། ཆེན་པོ་བཟུང་ལ། ཏུ་
 མར་ཏེ། ལམ་ལ་ཞུགས་ནས་གྲངས་མེད་གསུམ་ལ་སོགས་པར། དོན་དང་། དོན་མིན་ལ་
 བརྟགས་པ་ལོ། །ཡན་ཡོན་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། བྱམ་མོང་གི་ཡན་ཡོན་ལ་གསུམ་གྱི་
 དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། སངས་རྒྱས་འགྲུབ་པ་ནི་འདིས་ནི་ཆད་མེད་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་གྱིས་
 ཏེ། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་ན་བདེ་མཚོག་ཚོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཆོགས་རྒྱུད་ཏུས་འགྲུབ་
 ལྟེ། རྒྱུད་པོ་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྱ་དཔེར་ན་མར་མེ་གཅིག་ལས་མར་མེ་བྱེ་བ་
 རྒྱུད་ཐུག་བྱུང་ཡང་དེ་མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་དེ་བཞིན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་
 པའི་མར་མེ་གཅིག་ལས་དུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་གྱི་མར་མེ་བྱུང་ཡང་དེ་མི་ཟད་
 དོ། །ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་གཅིག་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲེ་པོ་མང་པོས་
 སངས་རྒྱས་ཐོབ་པ་ལོ། །འོ་ན་བསྐྱལ་པ་གྲངས་མེད་དུ་མཁམ། སོ་དུག་གམ། གསུམ་དུ་ལམ་
 ལ་འབད་དགོས་པས་བདེ་སྒྲག་ཏུ་འགྲུབ་པ་འགལ་ཅེ་ན། མིད་པའི་དུམ་ལ་ལྟོས་ནས་དང་།
 འབྲས་བུ་མཚོག་འགྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས་བདེ་སྒྲག་ཅེས། ས་སྐྱ་པ་རྟེན་གསུངས་ཤིང་། གཞུང་

འདི་ལས་འདི་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་སྟོབས་ཀྱིས་ལ་སོགས་པའོ། །ཡང་ན་སྒྲིབ་ཀྱི་སྒྲིབ་སྒྲིབ་པ་
 རྟོག་དང་། བྱི་མས་གཞན་དོན་འགྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་གནས་སྐབས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ནི། སྒྲིབ་
 ཀ་གཅིག་གིས་བསྟན་ཏེ། རྒྱུ་པ་དང་པོ་གསུམ་གྱིས་འདོད་དོན་དོས་བཟུང་ནས། བྱི་མས་དེ་
 རྒྱུ་པ་པར་མཚོན་ནོ། །དེའང་ལོ་ག་པ་དང་། ཉན་ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྟེ། གསུམ་
 པོ་སོ་སོའི་འདོད་པ་རྒྱུ་པ་པའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཉིད་ཀྱི་གནས་སྐབས་དང་མཐར་
 ཐུག་གི་གཞན་དོན་འདོད་པར་སྦྱར་རོ། །དེ་ལྟ་ནའང་། མཛོན་མཐོའི་བདེ་བ་དང་། སྤྱིད་པའི་
 དུམ་སེལ་བ། ལུ་སྟེགས་དང་། ཉན་རང་ལའང་སྤང་བས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཁོ་ན་ལ་མི་
 རྟོས་སོ། །ཞེ་ན། མེད་ན་ལྟོག་པར་མི་བྱེད་ཀྱང་། ཡོད་ན་བདེ་སྒྲིབ་ཏུ་འགྱུར་བས་རྒྱུའི་དམ་
 པར་བསྟན་ཏེ། དཔེར་ན་འཇིག་རྟེན་ན་དོན་མང་དུ་གཉེར་བས་རྟ་བཟུང་དགོས་སོ། །ཞེས་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། ཤེར་བྱིན་ལས་ཀྱང་རབ་འབྱོར་འདི་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ས་ལ་སྟོབ་པར་འདོད་པས་
 ཀྱང་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱིན་པ་འདི་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །
 གཉིས་པ་མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་ཅེས་རྩ་བ་བཞིས་མིང་དང་དོན་
 འཕོ་བའོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་དཔེས་བསྟན་པ་ལ་དུག་ལས། དང་པོ་གསེར་འགྱུར་ཀྱི་
 དཔེས་བསྟན་པ་ནི་ལུས་འདི་སྦྱར་བར་བྱེད་པས། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་གཟུང་ཞེས་རྒྱ་མཚོན་
 གྱིས་གདམས་ངག་ཏུ་སྦྱར་བ་ལས་ཚིག་ལྟག་མ་རྣམས་གང་བསྦྱར་ན། མི་གཙང་ལུས་དང་།
 གང་གིས་བསྦྱར་ན་བྲངས་ནས་དང་། གང་དུ་བསྦྱར་ན་རྒྱལ་བའི་སྦྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་བསྦྱར་བའི་
 དཔེ་ནི་གསེར་འགྱུར་རྩི་ཡིས་ཞེས་པ་བཞིར་བལྟ་སྟེ། དེ་ཡང་བྱམས་པའི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་
 མདོ་ལས་རིགས་ཀྱི་བྱ་དཔུལ་རྒྱུའི་རིགས་གསེར་དུ་སྦྱར་བ་ཞེས་པ་ཡོད་དོ། །དེ་སྤང་གཅིག་
 གིས་ལུགས་སྤང་སྟོང་གསེར་དུ་སྦྱར་བར་བྱེད་ལ། ལུགས་སྤང་སྟོང་གིས་དེ་ལུགས་སྤང་བསྦྱར་

བར་མི་རྣམས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་གསེར་འགྲུར་
 གྱི་རྩི་གཅིག་གིས། ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་སྒྲིབ་པའི་ལྷགས་ཟད་པར་བྱས་ཏེ། ཐམས་ཅད་
 མཁྱེན་པ་ཉིད་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་གསེར་གྱི་མདོག་ཏུ་བྱེད་ལ། རྩི་དེ་ནི་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་
 བག་ཆགས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བསྐྱར་བར་མི་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་རིན་པོ་
 ཆའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བའི་ཞེས་ཏེ། དེའི་གནས་བདེ་བས་ཐོངས་གིང་། རྒྱས་པ་དང་
 བྲལ་བར་འདོད་པས་རིན་པོ་ཆེ་ལྟ་བུའི་སེམས་བབྱུང་། ཞེས་གདམས་པའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེན།
 ཡོངས་སུ་བརྟགས་ན་འདི་ཉིད་རིན་ཆེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་རྒྱད་སྟུང་ལས། འབྱུང་བ་དགོན་
 ཕྱིར་དྲི་མེད་ཕྱིར། །མཐུ་ལྷན་ཕྱིར་དང་འཇིག་རྟེན་གྱི། །རྒྱན་གྱུར་ཕྱིར་དང་མཆོག་ཉིད་ཕྱིར། །
 འགྲུར་བ་མེད་ཕྱིར་རིན་ཆེན་ཉིད། །ཅེས་རིན་པོ་ཆའི་སྒྲ་བཤད་པས་དོན་དུག་དང་ལྷན་ཁོང་།
 རིན་པོ་ཆེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པ་དང་། དབང་གི་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། ཆོས་མཐུན་
 བར་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ལྟར་སུས་ཤེས་ཤེ་ན། འགྲོ་བ་
 རྣམས་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གྲིང་དུ་འདོད་པའི་དེད་དཔོན་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཏེ།
 ཇི་ལྟར་ཆོང་པ་རྣམས་རིན་པོ་ཆའི་གྲིང་དུ་ཕྱིན་པ་ན། དེད་དཔོན་མཁས་པས་བརྟགས་པའི་
 རིན་པོ་ཆེ་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལྷོན་གིང་གི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། དག་བ་ཞེས་པ་དེས།
 འདིར་དག་བ་ལ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་མ་ཟེན་པ་དང་། ཟེན་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 འབྲས་བུ་ཕྱུང་ནས་འཇོག་པས་ཆུ་གིང་དང་འབྲ་སྟེ་ལོ་ག་པའི་དག་བ་རྣམ་སྟོན་ཕྱིང་བས་འཇོག་
 ཅིང་ཉོན་ཐོས་པའི་དག་བ་ཕྱུང་པོ་ནི་བས་འཇོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཉིས་པ་ནི་དཔག་བསམ་གྱི་
 གིང་དང་འབྲ་སྟེ། འབྲས་བུ་ཕྱུང་པས་མི་ཟད་ཅིང་འཕེལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོན་མཆོག་ཟ་མ་
 ཏོག་ལས། འཇམ་དཔལ་འདི་ལྟ་སྟེ། གིང་ལྷོན་པ་སྟོ་ཆོགས་ནི། ཁམས་བཞིས་བབྱུང་ན་རྣམ་
 བར་འཕེལ་ལོ། །འཇམ་དཔལ་དེ་བཞིན་དུ་དག་བའི་རྩ་བ་ཡང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་

བཟུང་ཁྱིམ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དུ་བསྒྲིམ་ན་རྣམ་པར་འཕེལ་ལོ་ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །
 བཞི་པ་དཔལ་པོའི་དཔེས་བསྟན་པ་ནི། སྤྲིག་པ་ཞེས་ཏེ། མཆོམས་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲིག་
 པ་མི་ཟད་པ་བྱས་ཀྱང་སྒྲོལ་བའི་རྟེན་དེ་ལ་ཅིས་མི་བརྟེན་ཅིས་བརྟེན་པར་གདམས་པའོ། །རི་
 ལྟར་སྒྲོལ་ན་ཡུད་ཀྱིས་ཏེ། མ་སྒྲེས་དགྲ་དང་སོར་འབྲེང་ལྟར་སྤྲིག་བསྒྲལ་ཅུང་ཟད་སྤྱིང་བས་
 སམ། སྤྲིག་པ་མ་ཟད་ཀྱང་། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་དང་འགྲོགས་པའི་རིང་ལ། འབྲས་བུ་སྤྲིག་
 བསྒྲལ་མི་སྤྱིང་བར་སྒྲོབ་ཅིང་སྒྲོལ་བ་སྟེ། རི་ལྟར་སྒྲོལ་མ་དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་ན། འཛིགས་
 པའི་ག་ལོའོན་ཅུང་ཟད་ཀྱིས་འབྱུང་ལ། མ་བྱང་ཀྱང་དེའི་རིགས་ལ་འཆོ་མི་རུས་པ་བཞིན་ཏེ།
 སྒོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། རིགས་ཀྱི་བུ། སྒྲོལ་མ་དཔལ་པོ་ལ་བརྟེན་པ་ནི་དགྲ་ཐམས་
 ཅད་ཀྱིས་མི་ཚུགས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་བྱང་ཚུབ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོལ་མ་དཔལ་པོ་ལ་
 བརྟེན་པ་ཡང་ཉེས་པར་སྤྱད་པའི་དགྲ་རྣམས་ཀྱིས་འཛིགས་པར་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་གསུངས་
 སོ། །འོ་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་འབྱུང་བ་མེད་པར་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། སྒྲོན་འཇམ་དཔལ་
 རྒྱལ་བའི་སྒོ་གྲོས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོ། བྱང་སེམས་མ་བཏང་བ། ལྟ་བུ་ལོག་པས་དཔྱལ་བར་ལྷུང་
 བར་བཤད་པས། དེ་དང་འགལ་ཞེ་ན། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། རིང་མོ་ཞིག་ནས་ངན་སོང་དུ། །
 འགྲོ་ཁྱིམ་སྤྱར་དུ་ཐར་པ་དང་། ཅིས་པའི་རྩལ་དུ་སྒྲོབ་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །ལྟ་བུ་སྤྲིམ་མཐའི་
 མེ་ཡི་དཔེས་བསྟན་པ། དེས་ནི་ཞེས་ཏེ། གཞན་གྱིས་བསྒྲོ་བ་དང་མི་སྒྲོ་བཞིན་པ་དང་། མི་
 ཤེས་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གྱི་དབང་གིས་བྱས་ཤིང་། སྤྱིང་བར་མ་ངེས་པའི་སྤྲིག་ཆེན་དེ། ལུས་
 དག་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཆེན་པོ་རྣམས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་ཀྱི་མཐུས་སེལ་ཏེ། རྩི་ལམ་བསྟན་
 པའི་མདོ་ལས། མ་སྒྲེ་དགས་པ་ནི་བསད་གྱུར་ཅིང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དགྲོངས་པར་
 བརྩམས་བྱས་ཀྱང་། །སེམས་གཅིག་གིས་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་གྱུར་ན། །སེམས་ཅན་དག་པ་
 རྣམས་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས། །ཞེས་སོ། །དེའང་བརྟ་ལས་ཐོབ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པས། སྤྱང་བྱ་

ངོ་བོ་ཟེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། ཆོས་ཉིད་གྱིས་ཐོབ་པས། ས་བོན་རྩ་བ་ནས་སྤོང་སྟེ། མདོ་ལས།
བསྐྱལ་བ་སྤོང་གི་ཐུན་པ་མར་མེ་གཅིག་གིས་སེལ་བའི་དཔེ་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །འོན་ལས་
བརྒྱ་པ་ལས། ལུས་ཅན་དག་གི་ལས་རྒྱམས་ནི། །ཞེས་པའི་ཆོག་བཞི་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེ་
ན། དེ་ནི་གཉེན་པོ་མེད་པར་རང་བྱད་དུ་མི་འགྱུར་བའོ། །སྤོང་བར་ངེས་པ་ལ་དགོངས་སོ། །

དུག་པ་ཤེས་བྱེད་གྱི་ལུང་ནི། ཡན་ཡོན་དེ་དག་གང་ནས་བཤད་ཅེ་ན། དེའི་ཞེས་
རྟུང་བ་གཉིས་གྱིས་གང་། གང་གིས། གང་ལ་བཤད་པ་ངོས་བཟུང་ལ། མདོ་གང་ལས་ཚུ་པ་
ཇི་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། ཡལ་པོ་ཆེའི་ལེའུ་ཞེ་ལྟ་པ། སྤོང་པོ་བཀོད་པ་ལས། བྱོང་བྱོར་སྦྱིད་པའི་
འབྱུང་གནས་གྱི། ཆོང་དཔོན་ནོར་བརྟན་གྱི་བུ་ནོར་བཟངས་གྱིས། འཇམ་དཔལ་ལས་བྱང་
ཚུབ་རྩ་སེམས་བསྐྱེད་ནས། ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཆོ་པ་ཁོང་། མཐར་གྱིས་བུམས་པའི་དྲུང་
དུ་སྤོང་སྟེ། །ཁང་བ་བརྟེན་པ་རྒྱམས་པར་སྤྲང་མཛད་གྱི་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་པའི་སྤོང་པོ་ཞེས་བྱ་
བའི་ཕྱོགས་གཅིག་ན། ལའོར་རྒྱ་མཆོ་ལྟ་བུའི་དབུས་ན་ཆོས་སྟོན་པ་ཐག་རིང་པོ་ནས་མཐོང་
བས་དགའ་མགུ་ཡི་རངས་ཏེ། བྱག་བུས་སོ། །དེ་ནས་འཕགས་པ་བུམས་པས་ཆོང་དཔོན་གྱི་
བུ་ནོར་བཟང་ལ་བལྟས་ཏེ། ལག་པ་གཡས་པས་ལའོར་རྒྱན་ལ་བསྟན་ནས། དེའི་ཡོན་ཏྲན་
གྱི་བསྐྱགས་པ་ཆོགས་སུ་བཅད་དེ་སྤྱོད་པ། ལྟོས་ཤིག་བསམ་པ་ཡོངས་སུ་དག་པ་འདི། །ནོར་
བཟང་ནོར་རྒྱམས་རབ་རྩ་བརྟན་པའི་བྲ། །བྱང་ཚུབ་སྦྱིད་པ་དམ་པ་ཡོངས་ཆོ་པ་ཁོང་། །མཁས་
པ་དའི་དྲུང་དུ་ཉེ་བར་འོངས། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་སྤོང་རྩེ་བུམས་བྱུང་བྱོང་། །བུམས་པའི་
དགྱིལ་ལའོར་སྤངས་པར་ལེགས་འོངས་སམ། །ལེགས་པར་འོངས་སམ་བལྟ་ན་རབ་ཞི་བ། །
སྤྱད་པ་སྦྱིད་ཆོ་དུབ་པར་མ་གྱུར་ཏམ། །རྒྱམ་དག་བསམ་ལྟན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །
སྦྱོན་མེད་ཡིད་ལྟན་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །དབང་པོ་མ་ཁྱུ་ཚུར་ཤོག་འོངས་པ་ལེགས། །
སྤྱད་པ་སྦྱིད་ཆོ་དུབ་པ་མེད་གང་ངོ་། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་གསུངས་པ་དང་། ནོར་

བཟང་གིས་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་སྒྲུབ་པ། འཕགས་པ་བདག་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་
 རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ཡང་དག་པར་ཞུགས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་ལ་རི་ལྟར་
 བསྐྱབ་པར་བགྱི་བ་དང་། རི་ལྟར་ནན་ཏན་དུ་བགྱི་བ་མ་འཆལ་བས། བསྟན་དུ་གསོལ་ཞེས་
 པ་ལས་བརྒྱུམས་ཏེ་གསུངས་པ། རིགས་ཀྱི་བུ་ཁྱོད་ནི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ལགས་
 པར་བབུང་ངོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་ཆོས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་ས་བོན་ལྟ་བུའོ། །འགྲོ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོས་དཀར་པོ་འཕེལ་བས་ཁོང་ལྟ་བུའོ། །
 འཇིག་རྟེན་ཐམས་ཅད་རབ་ཏུ་བརྟེན་པས་ས་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་
 བསྐྱུངས་པས་ཕ་ལྟ་བུའོ། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱབ་པས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ནོར་བུ་ལྟ་བུའོ། །
 བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་བྱེད་པས་བུམ་པ་བཟང་པོ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་
 པའི་དགྲ་ཕམ་པར་བྱེད་པས་མདུང་བྱང་ལྟ་བུའོ། །ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་
 འགོ་བས་པས་གོ་ཆ་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་མོངས་པའི་མགོ་ལྱུང་བར་བྱེད་པས་རལ་གྱི་ལྟ་བུའོ། །ཉོན་
 མོངས་པའི་ཤིང་གཙོད་པས་སྟ་རི་ལྟ་བུའོ། །གཞོད་པ་དང་འཆོ་བ་ལས་སྐྱོབ་པས་མཚོན་ཆ་ལྟ་
 བུའོ། །འཁོར་བའི་ཆུ་ནང་ན་གནས་པ་སྟེང་དུ་འབྱེན་པས་འཆིལ་པ་ལྟ་བུའོ། །སྐྱིབ་པས་
 ཁེབས་པའི་རྩ་ཐམས་ཅད་ནུམ་པར་འཐོར་པར་བྱེད་པས་རྒྱུད་གི་དཀྱིལ་འཁོར་ལྟ་བུའོ། །
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱོད་པ་དང་། སྒྲོན་ལམ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་པས་མདོར་བསྟན་པ་ལྟ་
 བུའོ། །ལྟ་དང་མི་དང་ལྟ་མ་ཡིན་དུ་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་ན་མཚོད་བྱེད་ལྟ་བུའོ། །རིགས་ཀྱི་
 བུ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ནི་ཡོན་ཏན་དེ་དག་དང་། ཡོན་ཏན་གྱི་བྱེ་བྲག་ཚད་མེད་པ་གཞན་
 དང་ཡང་ལྟན་ནོ། །ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ནས་རྩི་དང་རིན་ཆེན་དུ་མའི་དཔེས་ཀྱང་བསྟན་ཏོ། །
 རི་རྒྱད་བསྟན་པའི་ཕན་ཡོན་དེ་དག་གྱང་། དངོས་སམ་བརྒྱུད་པས་སམ། རྗེས་སུ་འགྲོ་བ་དང་
 རྫོགས་པའི་འབྲས་བུར་བལྟའོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོན་འཇུག་གི་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོ་ཀ་གཉིས་གྱིས་བསྟན་ཏེ། དང་པོ་གསལ་བའི་
 དབྱེ་བ་ལ། དབྱེ་གཞི་ནི་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་དེའོ། །དབྱེ་སྒྲོ་ཕྱ་རགས་དང་།
 ས་མཆོམས་ལ་སོགས་མིན་ཏེ་རང་གི་ངོ་བོའོ། །དབྱེ་བའི་དོན་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། ཡུལ་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་ངོ་བོ་དང་། རྒྱུ་རེས་པས་སོ། །དབྱེ་བའི་ངོ་བོ། ཡུལ་བྱང་ཆུབ་ལ་བསམ་པས་འདོད་
 པ་དང་། སྒྲོར་བས་འཇུག་པའོ། །ཆོག་ས་བཅད་ཕྱི་མ་སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དེ། གཞན་དོན་དུ་
 འཆང་བྱ་བར་འདོད་པ་དེ་ཉིད་བྱ་བས་མ་ཟིན་པ་ནི་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཏེ། འགྲོ་བར་འདོད་པ་ལྟ་
 བུ་ཡིན་ལ། དེ་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་བ་ལ་ནི་མོས་སྒྲིད་དུ་ཆོག་ལ་ལྟོས་སོ། །གཞན་དོན་དུ་བྱང་
 ཆུབ་གྱི་རྒྱ་སྒྲུབ་པར་བྱེད་པ་དེ་ཉིད་ཆོག་གས་སྤངས་ཤིང་། བྱ་བས་ཟིན་པས། བསོད་ནམས་
 རྒྱན་ཆགས་སུ་འབྱུང་བ་ནི། འཇུག་པའི་སེམས་ཏེ། འགྲོ་བ་དངོས་ལྟར་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་གྱི་
 བྱེ་བྲག་མཁས་པས་ཤེས་པའོ། །དོན་འདི་དག་ལ་དགག་སྒྲུབ་དུ་མ་སྤང་མོད། འདིར་དོན་ལ་
 གནས་པའི་བཀོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཕན་ཡོན་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། མདོར་བསྟན་དང་དེའི་འབྲེད་པའོ། །དང་
 པོ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲོན་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། བྱང་ཆུབ་དུ་སྒྲོན་པའི་སེམས་དེ་ནི། བསམ་པ་ཆེ་
 བས་ལའོར་བའི་སྟན་ཆོག་ས་འབྱུང་སྟེ། བྱམས་པའི་རྣམ་ཐར་གྱི་མདོ་ལས། རིགས་གྱི་བྲ།
 འདི་ལྟ་སྟེ་དབུ་ར་ན་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནི་ཆག་ཀྱང་། གསེར་གྱི་རྒྱན་ལ་སོགས་པ་བེལ་གྱིས་
 གཞོན་ཅིང་། རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ་དབུལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་རྣམ་པར་སྒྲེག་
 བོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་སེམས་རྩོ་རྩོ་རིན་པོ་ཆེ་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཡང་ཉན་
 རང་གི་ཡོན་ཏན་གྱི་རྒྱན་བེལ་གྱིས་གཞོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་མིང་ཡང་མི་འདོར་ལ།
 ལའོར་བའི་དབུལ་བའང་སེལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས་
 ཀྱང་། རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་ཁྱེད་གྱི་སྤྱན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་གྱི་དགོ་བས། ལན་དུ་མར་

ལྷ་དང་མིར་སྦྱེས་ཅིང་དབང་པོ་བྱས་པར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་བྱོད་གི་སེམས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ། བྱི་
བའམ་གང་བར་མི་མདོན་ནོ། །ཞེས་སོ། །འོན་ཀྱང་སྒྲོན་པའི་སེམས་ཙམ་དེས་ནན་ཏན་དང་
བྲལ་བས་བྱང་ཆུབ་མི་ཐོབ་ཅིང་། དམ་བཅས་མ་ཟེན་ན་བར་མའི་དགོ་བ་ཡིན་ལ། མདོན་དུ་
རྒྱ་མེད་ན་ངེ་ལྷར་འཇུག་པའི་སེམས་ལྷར་དགོ་བ་རྒྱན་ཆགས་མི་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་འཇུག་པའི་ཕན་ཡོན་ནི་གང་ནས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་གང་ནས་
བཟུང་སྟེ་སེམས་དེ་ཡང་དག་སྤངས་གྱུར་པ་དེ་ནས་བཟུང་སྟེ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཤུགས་རབ་ཏུ་
འབྱུང་ངོ་ཞེས་ངག་དོན་དེ་ལ་ལེན་པའི་དགོས་པ་དང་། བསམ་པ་དང་བསོད་ནམས་ཀྱི་དུས་
དང་། རོ་བོའི་བྱད་པར་རྣམས་རྐང་པ་གཉིས་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ལ། དེའང་སྤངས་པའི་སྒྲོམ་
པ་རྣམས་ནི། བསྐྱང་སེམས་མདོན་དུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། འཕེན་པས་དུས་མ་ཟད་བར་དུ་དགོ་བའི་
ས་བོན་མི་ཟད་པའི་ཕྱིར་རོ། །མདོན་དུ་རྒྱ་ཡོད་ཅིང་རྒྱ་ཆང་བར་ནི་བྱང་ཆུབ་ལྷར་དུ་ཐོབ་པའང་
མཆོན་ནོ། །བག་མེད་པ་ནི་ནན་ཏན་དང་བྲལ་ཞིང་བཏང་སྒྲོམས་སུ་གནས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི།
བསྐྱབ་པ་ལ་བག་མེད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དེའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གི་འཐད་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་ཏེ།
བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་དེ་ལྷར་ཕན་ཡོན་ཆེ་བ་འདི་ནི། རང་བཟོ་མིན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
ཉིད་ཀྱིས་གསུངས་སོ། །ཞེས་སྒྱུར་ལ། མདོ་གང་ལས། གདུལ་བྱ་གང་གི་ཕྱིར། རྒྱལ་ངེ་ལྷར་
གསུངས་ཞེས་པས་བཤད་དེ། ལག་བཟངས་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་རྣམས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་
སེམས་བསྐྱེད་པ་དང་། རྗེས་སུ་དྲན་པ་དང་། སྒྲོམ་པ་དེ་ཉིད་དེ་དག་གི་སྦྱོན་པ་དང་། གཏོང་བ་
དང་ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཀྱི་སེམས་
ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམ་པའི་ཆོས་ཀྱི་ཆར་སྦྱོན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་གཏོང་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་
ན་མཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་རིགས་པའི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས།

སྒྲོན་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ནི། སྒྲོ་ཀ་
གཉིས་ཏེ། སྒྲ་ཕྱི་དཔེ་དོན་ལ་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱི་གྲུང་ནད་ཙམ་བསལ་བསམ་པ་ནི། མདོ་
ལས་དེད་དཔོན་མཛད་བོའི་བྱ་མོའི་གཏམ་རྒྱུད་ལྟར་ལ། དཔེ་བས་ལྷག་པའི་དོན་ནི། སེམས་
ཅན་རེ་རེའི་ཞེས་ཏེ་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་དགོན་པ་ལ་གསུམ་ལས་གཞན་ལ་མེད་
པ་ནི། རང་བཞིན་གྱིས་བཅུ་བ་པ་དང་མ་ལྡན་ཅིག་སྒྲེས་པའི་ལྷ། བདེན་པར་སྒྲུབ་པའི་བྲང་སྒྲོང་།
ཆད་མེད་ལ་སྒྲོ་སྒྱུངས་པའི་ཆད་ས་པ་སོགས་པ་ལའང་། གཞན་བྱང་རྒྱུ་ལ་དགོད་པའི་བསམ་
པ་འདི་མེད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱལ་སྤྱོད་ཕན་པའི་བསམ་པས་འདིར། །འགྲོ་
ཀྱན་རྣམ་པར་སྒྲིན་བྱེད་གནས་པ་ལྟར། །དེ་བཞིན་པ་དང་མ་དང་གཉིན་བཤེས་རྣམས། །བྱ་
དང་གཉིན་པ་རྣམས་ལ་ལེགས་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མེད་པ་ནི་སེམས་
ཅན་ཞེས་དང་། གསུམ་པ་དེས་ན་བྱུང་འཕགས་ནི། གཞན་དག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ། གསལ་
ལོ། །དོན་གསུམ་པ་ཕན་འདོགས་ཆེ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ཀྱན་ཞེས་ཏེ། ལུས་སེམས་གྱི་བདེ་བ་
རྒྱབ་ཅིང་དུལ་སེལ་བའོ། །

གཉིས་པ་འཇུག་པ་ཕན་ཡོན་དང་ལྡན་པའི་འཐད་པ་ལ་ལྷ་ལས། རྒྱབ་པས་ཟེན་
པ་ནི། ཕན་པར་བསམས་ཞེས་ཏེ། མ་ཟེན་པའི་སྒྲོན་པ་ལས་བྱུང་པར་སྒྲོན་ཏེ། བསམ་པ་དེ་
སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལས་འཕགས་པ་ནི། ཏིང་ངེ་འཛིན་རྒྱལ་པོ་ལས། བྱེ་བ་ཕྱག་ཐྱིག་
གཏམས་པའི་ཞིང་དག་ན། །མཆོད་པ་རྣམ་མང་དཔག་མེད་ཅི་ཡོད་པ། །སྒྲེས་མཆོག་རྣམས་
ལ་ཉིན་རེ་རྟག་མཆོད་པས། །བྱམས་པའི་སེམས་ལ་གྲངས་དང་ཆར་མི་མོད་ཅེས་སོ། །གཉིས་
པ་བྱེད་པ་མང་བ་ལ་དོན་གསུམ་ཏེ། ཆོག་པལ་ཆེར་གསལ་ལ་བདེ་བས་ཆེས་པར་བྱེད་པས།
བྱང་སེམས་དང་འདྲ་བའི་དགེ་བ་གཞན་མེད་ལ་དུལ་གཅོད་པས་དེ་འདྲ་བའི་བཤེས་མེད་ཅིང་
གཏི་མུག་སེལ་བས་དེ་འདྲ་བའི་བསོད་ནམས་གཞན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་ལན་ལ་མི་སྒྲིས་པ་

ནི་ཕན་བཏགས་ཞེས་ཏེ། བྱེད་དཔེ་དང་བྱེད་དེ་ལས་འཕགས་པའོ། །བཞི་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཁྱེ་
 བ་ནི་འགྲོ་བ་ཞེས་ཏེ་སྒྲོ་ཀ་དང་པོ་དཔེ་དང་། བྱི་མ་དོན་ཏེ། ནར་མའི་ཟས་ཙམ་སྦྱར་བ་ཡང་
 དགོ་བ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཀྱར་ཞིང་བསྟོད་ན་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ལྟ་
 ཅི་སྒྲོས་ཏེ། དེའང་སྒྲ་མ་དམན་པ་ལྟ་ལྟན་ཏེ། ཞིང་དམན་པས་འགྲོ་བ་ལྷུང་ཟ། རུས་དམན་
 པས་སྐད་ཅིག་། དངོས་པོ་དམན་པས་ཟས་ཙམ། བསམ་སྦྱར་དམན་པས་བརྟན་བཅས། ཕན་
 འདོགས་དམན་པ་ནི་བྱེད་འགྲངས་པར་བྱེད་པ་ཞེས་དཔེའོ། །དེ་བས་བྱེད་པར་ལྷས་བྱེད་པར་
 རུ་འཕགས་ཏེ། ཞིང་ཁྱེ་ཆེ་བ། སེམས་ཙན་གྲངས་མཐའ་ཡས་ལ། རུས་ལྷན་རིང་དུ། དངོས་
 པོ་བདེ་བར་གཤེགས་ཀྱི་བདེ་བ། ཕན་འདོགས་ཡིད་ལ་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་རྫོགས་བྱེད་པ།
 བསམ་སྦྱར་ཁྱེ་ཆེ་བ་རྟག་ཏུའོ། །ཡང་ན། བིབྱ། ཞེས་པ་ལས། རྟག་ཏུ་ལམ། བརྩོན་པ་གང་
 རུང་ཡིན་ལ། འདིར་བརྩོན་པར་སོང་ན་བདེ་སྟེ། དེའི་ངོ་བོ་སྦྱོ་བ་ཡིན་ལ། སྦྱོར་བའང་བརྟན་
 པ་ལས་བསྐྱོག་པ་སྦྱོ་བའམ་གུས་པར་བལྟའོ། །ལྟ་བུ་ཞིང་བྱེད་པར་ཙན་ལ་གཉིས་ལས་སྟེག་
 པའི་ཞིང་ནི་གང་ཞིག་ཅེས་ཏེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོས་འབྲུལ་གྱི་མདོ་ལས།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ་ཁྱོ་བའམ་བརྟན་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ན།
 སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་ངེ་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བསྐྱལ་པར་སེམས་ཙན་དམུལ་བར་གོ་ཆ་བགོ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཞིང་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་པ་སྟེ། ངེས་པ་དང་མ་ངེས་པ་
 རྟག་ཏུ་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཡོངས་སུ་བརྟག་པ་བཟུང་སྟེ། འགའ་ཞིག་གིས་ལོ་ཀའི་
 ཁམས་ཀྱི་སེམས་ཙན་རྣམས་ཀྱི་མིག་ལྷུང་བར་གྱུར་པ་ལ། གང་གིས་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་
 དེ་ཐམས་ཅད་ལ་མིག་བྱིན་པ་བས། འགའ་ཞིག་གིས་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ་ལ།
 དད་པའི་སེམས་ཀྱིས་ལྟ་ན། འདི་ནི་དེ་བས་ཆེས་བསོད་ནམས་མང་བར་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་དང་
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔལ། སྤྱི་ལུ་སྤྱིས་རུས་མའི་སྟོག་བརྟོན་པའི་ཆོ། རོ་གལ་ཆེན་པོས་ཀྱང་།

སྒྲིག་གིས་མི་གོས་ཅིང་བཟོད་པའི་དགོ་བ་འཕེལ་བ་ལྟར་ཏེ། དེ་ཡང་འཇམ་དཔལ་གྱི་རྣམ་
ཐར་གྱི་མདོ་ལས། དེགས་གྱི་བྱ། ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཅོད་པན་ལ་ཡོད་པའི་གྲུའི་
རྒྱལ་པོ་རྣམས་ལ། ཡ་རོལ་གྱི་གཞོད་པས་གཞོད་པ་མེད་དོ། །དེ་བཞིན་དུ་སྒྲིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་།
བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ཡིད་བཞིན་གྱི་ཞོར་བྱ་རིན་པོ་ཆེ་ཅོད་པན་ལ་ཐོག་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔལ་རྣམས་ལ་ངན་འགྲོ་ལོག་པར་ལྟར་བའི་ཡ་རོལ་གྱི་གཞོད་པས་གཞོད་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་སོ། །

སྒྱི་དོན་གསུམ་པ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་དང་ལྟན་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྟོད་པ་ནི།
གང་ལ་ཞེས་སྒྲོ་ག་ཕྱེད་སྒྲུ་མ་བསམ་པས་ཕྱག་གནས་དང་། ཕྱི་མ་སྒྱུར་བས་སྒྱུབས་གནས་སོ། །
དང་པོ་ནི་འདུལ་བ་ལས། བྱིམ་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་ལ། དགོ་རྒྱལ་གྱིས་དགོ་སྒྲོང་ལ། དེའང་སོ་
སོར་གྱི་བ་ཆོད་སོར་གཅིག་གིས་བསྐྱབ་པ་རྒན་པ་དང་། ཀྱན་གྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཕྱག་བྱ་བར་
གསུངས་ལ། འདིར་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་འགྲོ་བ་མཆོག་དམན་དང་། གནས་
སྐབས་རྒན་གཞོན་དང་། རྟོན་བྱིམ་པ་དང་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གང་ཡང་རུང་བ་ཕྱག་གི་གནས་སུ་
བསྟན་ཏེ། དྲ་བྱི་ལ་སྒྲིན་རྒན་པོས་ནོར་བཟངས་གསར་པ་ལ་ཕྱག་བྱས་ཤིང་། འོད་བསྐྱེད་
གིས་ཁྱེས་པ་ལས། མཆོན་ལྟན་རྒྱལ་བའི་སྤྲུལ་པོ་དེ་ལ་ནི། །ལྟ་དང་བཅས་པའི་འཛིག་རྟོན་
ཕྱག་འཆོལ་ཞིང་ཞེས་དང་། ཤར་གྱི་རི་བོའི་སྤེལ་ས། ཤུ་རིའི་བུས་གསོལ་པ། བཙོམ་ལྟན་
འདས་བདག་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་སེམས་དང་པོ་བསྐྱེད་པ་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཐ་ན་
བྱང་སེམས་དུད་འགྲོར་སྒྲིམ་པ་ལའང་ཕྱག་འཆོལ་ལོ། །ཞེས་དང་། ལུ་མོ་འོད་བཟང་གིས་
ཁྱེས་པའི་མདོ་ལས། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་གསོལ་པ། བཙོམ་ལྟན་འདས་བདག་སེམས་དང་པོ་
བསྐྱེད་པའི་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ནས་བརྩམས་ཏེ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔལ་ཐམས་ཅད་ལ་
ཕྱག་བབྱའོ། །ཅེས་དང་། རྟོག་གི་འབར་བ་ལས། རྒྱལ་སྤྲུལ་བྱིམ་པ་འདོད་པ་གང་སྒྱུར་གྱུང་། །

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཕྱག་བྱ་སྟེ། །ཞེས་སོ། །སྦྱོར་བས་སྦྱབས་གནས་ནི། གང་ལ་གཞིན་
 བ་བྱས་ཀྱང་། དེའི་འབྲས་བུ་བདེ་བ་སྦྱིན་པ་ནི། རྒྱལ་པོ་བླ་ཏེ་ལ་ཀའི་འགྲམ་རྒྱུད་བཞིན་ལོ། །
 གལ་ཏེ་སྦྱར་ངན་སེམས་ཅམ་གྱིས་ཀྱང་། དཔྱལ་བར་ལྷུང་བ་དང་། འདིར་གཞིན་པ་བྱས་ཀྱང་།
 བདེ་བ་འབྱུང་བ་འགལ་ཞེ་ན། མི་འགལ་ཏེ། སྦྱ་མ་བྱེད་པ་པོའི་བསམ་པའི་བྱུང་པར་དང་།
 རྣམ་སྦྱིན་གྱི་འབྲས་བུ་སྟེ། ཀོང་བ་ལས་དེའི་ལྷ་གྲུ་བཞིན་ལོ། །སྦྱི་མ་ཡུལ་གྱི་ཆེ་བ་དང་། སྦྱིས་
 བུ་བྱེད་པའི་འབྲས་བུ་སྟེ། གཞིན་བྱེད་ལ་བརྩེ་བས་དེ་དག་བདེ་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཡིན་གྱི་རྒྱ་གཞིན་
 བ་ལས་འབྲས་བུ་བདེ་བ་འབྱུང་བ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཀོང་བ་ལས་འབྲས་བཞིན་ལོ། །ལེའུ་དང་
 པོའོ། །

༥ དེ་ལྟར་ཕན་ཡོན་ཅན་གྱི་བྱུང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྦྱོར་བ་ཡང་དག་པར་བྲུང་བ་
 ལ། སྦྱོར་དངོས་མཇུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི་བཙོ་བླག་མཁན་གྱིས་སྣམ་བུ་ལ་ཆོས་
 འཇགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ། ཐོག་མར་དྲི་མ་སེལ་བ་ལ་འབད་བ་ལྟར། འཁོར་བ་པའི་
 སེམས་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པའི་དྲི་མ་ཅན་ལ། ཆོས་ཅི་ལྟ་བུའི་བྱུང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་མི་སྦྱེ་བས།
 ཐོག་མར་སེམས་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་སྦྱང་བའི་ཐབས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་ཏེ། ཐབས་དེར་ངེས་པ་ཅི་སྟེ་
 ཞེ་ན། ཐོག་མེད་ནས་བསགས་པའི་སྦྱིབ་པ་ནི་རིགས་གསུམ་སྟེ། བྱ་བ་མ་བྱས་པ་དང་། མི་བྱ་
 བ་བྱས་པ་དང་། བྱ་བ་བྱས་ཀྱང་རྒྱུད་ཐོས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་གཉིས་ཏེ། དཀོན་མཆོག་ལ་
 དད་པས་མཆོད་པ་དང་། སྦྱབས་སུ་འགྲོ་དགོས་པ་ལ། སེར་སྣས་ལོར་ལ་ཆགས་ཏེ། མཆོད་
 སྦྱིན་མ་བྱས་པའི་གཉེན་པོར་མ་ཆགས་པའི་མཆོད་པ་དབུལ་བ་དང་། འོག་ལྟས་སྦྱབས་སུ་མ་
 སོང་བའི་གཉེན་པོར་སྦྱབས་འགྲོ་བྱུང་པར་ཅན་ལོ། །མི་བྱ་བ་བྱས་པ་ནི་རང་གིས་དངོས་སུ་མི་
 དགོ་བ་བཅུ་ལ་སོགས་པ་བྱས་པའི་གཉེན་པོར་སྦྱིག་པ་བཤགས་པ་དང་། གཞན་གྱི་དགོ་བའི་
 བར་ཆད་བྱས་པའི་གཉེན་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་

བར་བསྐྱལ་བ་དང་། མྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པའོ། །བྱ་བ་བྱས་ཀྱང་ཚུད་
ཟོས་པ་ནི་བསྔོ་བ་ལོག་པ་སྟེ། དེའི་གཉེན་པོར་ཐེག་ཆེན་གྱི་བསྔོ་བའོ། །དེ་ལས་མཆོད་པ་ལ་
གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། མཚམས་སྦྱར་བ་ནི། རིན་ཆེན་སེམས་དེ་ཞེས། སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེའང་
མཆོད་ཅེས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། དགོས་པ་གང་གི་ཆེད་དུ། ཡུལ་གང་ལ། ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཞེས་པས་
བཤད་དེ། དྲི་མ་མེད་པ་དང་། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ནི། སངས་རྒྱས་ལ་དྲི་མ་ཡོད་པའམ་ལྟན་པའི་
ལོག་རྟོག་མི་འབྱུང་གི། །གཞན་གཉིས་ལས་འབྱུང་བས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་གཉེན་པོའམ།
མཚོན་པས་གསུམ་ཆར་ལ་སྦྱར་རོ། །འདི་དག་ནི་རྫས་རིམ་པར་བཤམས་པའི་མཆོད་པ་ནི་མ་
ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་གདུལ་བྱ་ཅིའི་སྒྲིའི་ཁྲིར་བརྩམས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
རྫས་དངོས་སུ་འབྱོར་བར་མ་དེས་པའི་ཁྲིར་རོ། །དེས་ན་འབྱོར་པ་ཡོད་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་
འགྲུབ་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའམ། ལམ་དུས་སུ་ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱེད་པ་ལ་སེམས་གཙོ་བས་སོ།
སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་དུས་ན་དངོས་སུ་ཅི་འབྱོར་ཡང་བཤམ་སྟེ་དམིགས་པའི་རྟེན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་ལྟའི་དང་པོ་བདག་པོས་མ་བཟུང་བའི་མཆོད་པ་ལའང་ལྟའི་དང་
པོ་དབུལ་བྱའི་དངོས་པོ་ནི་མེ་ཏྲག་ཅེས་པ་ནས་མཐས་གཏུགས་པ་ཞེས་པའི་བར་དང་། དྲི་མ་
མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་དོན་བཞི་ནི། ཀླང་པ་ལྡས་གསལ་ཁིང་། དམ་ཚིག་གསུམ་བཞོད་ལས།
སྒྲིགས་བཅུའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་ཚུ་དང་ཐང་ལས་སྐྱེས་པའི་མེ་ཏྲག་དང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་མ་བཟུང་བ་རྣམས་ཀྱང་དབུལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་པས། སྦྱོར་
བ་ལ་སེར་སྒྲ་མི་འགོས། དངོས་གཞི་དཀའ་ནས་མི་ལྟོག་ །མཁུག་ཏུ་སྒྲོམ་པ་མི་འབྱུང་བས་
སྐྱེས་བུ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལུས་ཀྱི་མཆོད་པ་ལ། འབུལ་བའི་རྒྱ་མཚོན་
ལ་སོགས་གསུམ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གྱིས་གསལ་ལོ། །

གསུམ་པ་སྒྲོས་སྒྲུལ་པའི་མཆོད་པ་ལ་བཅུ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་བྱས་ཀྱི་མཆོད་པ་ནི།

སྒྲོ་ཀ་དང་པོས་བྱས་ཁང་གི་བྱང་པར་དང་། ཀླང་པ་གཅིག་གིས་བྱས་ཀྱི་ཡུལ་དང་། ཀླང་པ་
ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་བཟུ་ཚུལ་དང་། ཀླང་པ་གཉིས་གྱིས་བྱེ་བ་སྟེ། དགོས་པ་ནི་ཁམས་གསུམ་
གྱི་བག་ཆགས་ངན་པ་བསལ་བའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པ་ན་བཟའ་ནི་རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱང་ཅན་ལ་
ཁ་དོག་དུར་སྒྲིག་ཏུ་བསྐྱར་བ་དང་། ལྷང་ལོ་ཅན་ལ་སྒྲ་ཆོགས་སོ། །དེ་ནི་སེམས་ཅན་གྱི་དོ་ཆ་
བྲེལ་ཡོད་ཀྱི་གོས་ཐོབ་པའི་དོན་དུའོ། །གསུམ་པ་རྒྱན་གྱི་མཆོད་པ་ནས་བཅུ་གཉིས་པ་རོལ་
མའི་བར་སྒྲོ་ཀ་བརྒྱད་དུ་ཀླང་པ་གཅིག་གིས་མ་ལོངས་པ་ནི་དོན་གསལ་ལ། དགོས་པ་ནི།
རྒྱན་ཡུལ་བས་སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་མཆོད་དཔའི་རྒྱན་ཐོབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲི་དང་
སྒྲོས་གྱིས་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དྲི་དང་། མེ་ཏོག་གིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་། ཉིང་དེ་འཛིན་
གྱིས་བས་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་སྒྲོན་མེ་དང་། མཁྲལ་གྱིས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་དག་པ་དང་།
ཕོ་བྲང་གིས་ཐར་པའི་གྲོང་བྱིར་དང་། གདུགས་གྱིས་སྤྲ་ན་མེད་པའི་སྐྱབས་དང་། རོལ་མོས་
ཕྱི་ནང་གི་བདུད་ཁི་བའི་ཕྱིར་དགོས་པ་རྣམས་སོ་སོར་སྦྱར་ཏེ། ཆོག་ཏུ་བཀོད་པ་རྣམས་ནི་ཐེག་
པ་སྐྱོན་མོང་གི་དགོངས་པ་ཡིན་ལ། དགོས་པ་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་དགོངས་པའོ། །རྒྱན་མི་ཆད་
པར་སྒྲོན་པ་ནི། གསུང་གི་ཉེན་དམ་ཆོས། ཐུགས་ཀྱི་ཉེན་མཆོད་ཉེན། སྒྲིའི་ཉེན་སྒྱ་གཟུགས་
ལ། རིན་ཆེན་མེ་ཏོག་ཞེས་ཏེ། སྤྲ་ན་ཡོད་པའི་མཆོད་པའོ། །

བཞི་པ་སྤྲ་ན་མེད་པ་ནི། ཇི་ལྟར་འཇམ་དབྱངས་ཞེས་ཏེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་པོ་རྣམས་གྱིས་རྒྱལ་བ་མཆོད་པའི་རྣམ་འབྱུལ། འོད་ཟེར་གྱི་ལས་ལས་བྱུང་པའི་མཆོད་
པའི་བཀོད་པ་ལྟ་བུས་མཆོད་པ་སྟེ། དཀོན་མཆོག་ཏེ་ལ་ལ་ལས། མེ་ཏོག་པལ་ཆར་མེ་ཏོག་སྒྲ་
རེ་དང་། མེ་ཏོག་བཀོད་པའི་འོད་ཟེར་རབ་བཟེ་སྟེ། མེ་ཏོག་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱན་ཏུ་བཟུམ་བྱས་
གིང་། ཁདག་ཉིད་ཆེན་པོ་དེ་དག་རྒྱལ་བ་མཆོད་། ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དོན་དྲན་པ་དང་
བཅས་པས་སོ། །

ལྷ་པ་བསྐྱར་བསྟེན་མཆོད་པ་ནི། ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོ་ཞེས་ཏེ། ཕྱོགས་ཀྱི་གྲང་པོས་
སྟེལ་བར་བསྟོད་པ་ལས། ཚུལ་བྲིམས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པས་དག། བསམ་གཏན་ཕུན་སུམ་
ཚོགས་པས་དང་། །ཤེས་རབ་ཕུན་ཚོགས་མི་འབྱུགས་པས། ཁྱེད་ནི་ཡོན་ཏན་མཚོ་ཆེན་
ལགས། །ཞེས་ཆོས་གསུམ་གྱིས་མཚུངས་པས། འདིར་སྟོ་ག་གཉིས་གྱིས་བསྟོད་པ་དང་།
ཕྱག་འཆོལ་བ་སྟེ། དེ་དག་བསྐྱགས་པ་མི་ཟད་རྒྱ་མཚོ་རྣམས་ལ་སོགས་པ་པལ་པོ་ཆེ་ལས་
གང་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་གཞི་ནི། གང་ལ་བརྟེན་ནས་སེམས་དེ་འབྱུང་
བ་རྒྱལ་བའི་སྐྱ་གཟུགས་སམ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡེ་སྟོད་དོ། །མཆོད་རྟེན་རིང་སྟེལ་གྱི་
སྟོང་པོ་ཅན་ནམ། ཚོགས་སུ་བཅད་པ་བཞི་པ་ལས། སྟོང་དང་འོག་དང་བར་དག་དང་། །
ཕྱོགས་དང་ཕྱོགས་མཚམས་རྣམས་སུ་ཡང་། སྐྱར་བཅས་སྐྱ་ནི་མེད་པ་ཡི། །མཆོད་རྟེན་ལ་ནི་
བདག་ཕྱག་འཆོལ། །ཅེས་པའོ། །བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་ནི་བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཁུར་འཛིན་པའི་
དགོ་སྟོང་གན་རབས་སོ། །

གཉིས་པ་སྐྱབས་འགོ་ལ་སྟེ་དོན་གཞུང་དོན་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། རོ་བོས་
རོས་གཟུང་བ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ངེས་པ་དེའི་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་
ལྟར་བསྐྱབ་པའི་པན་ཡོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཚན་ཉིད་དང་། སྐྱ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི་
ཡུལ་མཆོག་ལ་བརྟེན་པར་ཁས་ལེན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སར་ནམ་ག་མ་ཆ། ཞེས་བྱ་བ་
སྟོབ་པས་ན་སྐྱབས། དེ་ལ་བརྟེན་པས་བསྟེན་པས་ན་འགོ་བ་སྟེ། དེ་ཡང་མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས།
འཆོ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དང་། །འཛིག་ཚོགས་ཐེག་པ་དམན་པ་དང་། །ཐབས་མ་ཡིན་དང་
ངན་སོང་ལས། །སྟོབ་བྱིར་སྐྱབས་ཀྱི་དམ་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །རང་གཞན་ངེས་པར་བྱ་བ་ལ་
གཉིས་ཏེ། དབྱེ་བ་དང་བྱད་པར་རོ། །དང་པོ་ལ་དུག་སྟེ། ལོ་ག་དང་། དེ་ལས་འདས་པ་སྟེ།
སྡེ་མ་ལ་སྟོ་དང་། ཡུལ་ལོ་ག་པ་སྟེ་གཉིས། འདས་པ་ལའང་། ཕུན་མོང་དང་། དེ་མིན་ཏེ། སྡེ་

མ་ཉན་རང་གཉིས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཐུན་མོང་དང་། དེ་མིན་ཏེ། དེ་འདྲིར་མི་སྟོན་ནོ། ཟུང་
 བར་ལ་བཞི་སྟེ། རྒྱ། ཡུལ། དུས། ཆེད་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་ལོ་ཀ་པ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བའི་རྒྱ།
 འཛིགས་པ་དང་། འདོད་པ་གཙོ་ཆེ་ལ། ཉན་རང་དེའི་སྟེང་དུ་དད་པ་གཙོ་ཆེ། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའ་ལ་རྒྱ་གསུམ་པོ་འང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྟོང་རྗེ་གཙོ་ཆེའོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་ནི། ལོ་ཀ་
 དང་འདས་པ་སྟེ། དང་པོ་ལ་དམན་པ་དང་མཆོག་གོ། །སྤྲུལ་ནི། དབང་ཐུག་དང་། ཆངས་པ་
 ལ་སོགས་སམ། རི་དང་གིང་གི་ལྷ་ལ་སོགས་ཏེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། འཛིགས་པས་ཉན་པ་
 ཁ་ཅིག་ནི། །ཕལ་ཆེར་རི་དང་ནགས་ཆལ་དང་། །སྟོན་གིང་ལ་སོགས་སྐྱབས་འགོའོ། །
 སྐྱབས་དེ་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། །སྐྱབས་དེ་ལ་ནི་བརྟེན་ནས་ནི། །འཛིགས་པ་ཆེ་ལས་མི་གོལ་ལོ།
 །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་ནའང་། སྟོ་ལོག་པ་སྟེ། ཆོ་
 འདི་ཕྱིའི་འཛིགས་སྟོབ་དང་། ལེགས་སྟོན་གྱིས་བྱེད་ན། འཁོར་བ་ལས་མི་གོལ་ལོ། །འདས་
 པའི་སྐྱབས་འགོ་ནི། ཉན་ཐོས་དག་འདུན་གྱིས་གཙོ་བྱས་གསུམ་དང་། རང་རྒྱལ་ཆོས་ཀྱིས་
 གཙོ་བྱས་གསུམ་ལའོ། །ཐེག་ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་གཙོ་བྱས་གསུམ་ལ་སྟེ། རྒྱུད་སྤྲུལ་
 ལས། སྤངས་ཕྱིར་སྤྲུ་བའི་ཆོས་ཅན་ཕྱིར། །མེད་ཕྱིར་འཛིག་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར། །ཆོས་
 རྣམས་གཉིས་དང་འཕགས་པའི་ཆོག་ས། །གཏན་གྱི་སྐྱབས་གནས་མ་ཡིན་ཏེ། །དམ་པའི་དོན་
 དུ་འགོ་རྣམས་ཀྱི། །སྐྱབས་ནི་སངས་རྒྱས་ཉག་ཅིག་ཡིན། །སྟོབ་པ་ཆོས་ཀྱི་སྤྲུ་ཅན་ཕྱིར། །
 ཆོག་ས་ཀྱང་དེའི་མཐར་ཐུག་ཕྱིར། །ཞེས་སོ། །དེ་དག་གི་ངོས་འཛིན་ཀྱང་། ཉན་རང་། སངས་
 རྒྱས་དོ་རྗེ་གདན་དུ་སངས་རྒྱས་པ། ཤུག་ཐུབ་པ་ལ་སོགས་པ་དེ་མཆོན་ཉིད་པར་འདོད་ཅིང་།
 སྤྲུ་གསུམ་མི་འདོད། ཆོས་ཐེག་ཆེན་མི་འདོད་དེ། གསུང་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས། དག་
 འདུན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མི་འདོད་ཀྱི། ཉན་ཐོས་ཀྱི་གང་ཟག་ཡ་བརྒྱད་དོ། །ཐེག་
 ཆེན་པ་སངས་རྒྱས་སྤྲུ་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད། ཆོས་ཐེག་ཆེན། དག་འདུན་བྱང་ཆུབ་སེམས་

དཔའ་ཁོ་ནའོ། །གསུམ་པ་དུས་ནི། ལོ་ཀ་པ་ཆེ་འདྲིའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འཛིགས་པ་མ་ཐར་
 བར་དང་། ཉན་རང་ཇི་སྲིད་འཚོ། ཐེག་ཆེན་པ་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོར་མཆིས་ཀྱི་བར་རོ། །ཁ་ཅིག་
 ཇི་སྲིད་འཚོ་ལུས་དེ་ལ་མི་ཟེར་དེ། སེམས་ལ་ངོས་འཛིན་ཅིང་། སེམས་བསྐྱེད་རྒྱ་ཐབས་མ་
 ཞེས་བྱ་བ་ཡིན། ཅེས་སྒྲུབ་ནི། མི་འཐད་དེ། ཐུན་མོང་དང་། དེ་མིན་གྱི་བྱང་པར་མེད་པར་
 ཐལ་བའི་སྒྲོན་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཐེག་ཆེན་གྱི་སྐབས་འགོ་ཆོས་བཞི་ལྟན་དུ་བཤད་པ་
 དང་འགལ་ལ། གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་གསུངས་པ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བ་ནི། ལོ་ཀ་པ་
 རང་གི་ཆེ་འདྲི་ཕྱིའི་དོན་ཅུམ་ལ་དམིགས་ནས་སྐྱེལ་མའི་ཚུལ་དུ་སྐབས་སུ་འགོ། ཉན་ཐོས་
 རང་དོན་དུ་དབྱ་བཅོམ་ཐོབ་པར་འདོད་པས། རང་རྒྱལ་རང་དོན་དུ་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་ནས།
 སངས་རྒྱས་མེད་པའི་ཞིང་དུ། རང་བྱུང་གི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་པར་འདོད་པས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་གཞན་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་འདོད་པས་སྐབས་སུ་འགོ་སྟེ། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས།
 སྒྲོན་པའི་བསྟན་པ་སློབ་དཔོན་གྱིས། ཐེག་གསུམ་པ་དང་བྱེད་གསུམ་པ། ཁོས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 དབང་བྱས་ནས། སྐབས་གསུམ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཡིན། ཅེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་ངེས་པ་
 དེའི་བསྐྱབ་བྱ་ལ་གཉིས་དེ། དང་པོར་སྒྲང་བ་དང་། སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་ཡང་
 སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། སྒྲོར་བ་ནི་སྒྲོབ་མས་སྒྲུ་མ་དགོན་མཆོག་ལ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་
 གུལ་ཞིང་། སྟེག་བཤགས་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་བྱས་ནས་ཁུ་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས། དེ་
 ཡུལ་གང་ལ། རྒྱ་མཚན་གང་གིས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་སྐབས་སུ་འགོ་བའི་སྒྲོ་བཅོས་པའོ། །དངོས་
 གཞི་ནི་བསམ་པ་དེས། སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་རྗེས་སུ་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་བྱ་བའོ། །དེ་ནི་འོག་
 སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་གསལ་ལོ། །མཇུག་ནི་སྒྲངས་པ་མི་ཉམས་པའི་ཐབས་སུ། སྒྲོབ་
 དཔོན་གྱིས་བསྐྱབ་བྱ་རགས་པ་བཤད་པ་དང་། སྒྲོབ་མས་བཀའ་དྲིན་གྱི་ཕྱག་བཅའ་བའོ། །
 སྒྲངས་ནས་བསྐྱབ་པ་ལ། ཐུན་མོང་དང་། སོ་སའི་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྐབས་

འགྲོ་ལ་བརྩོན་པར་བྱ། སྐྱབས་གནས་ལ་དམ་པར་འཛིན་པ། བསྐྱབ་པ་ལ་རིམ་གྱིས་འཇུག་
 པ། སྦྱོར་བའི་དགོ་བ་སྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི་ཡན་ཡོན་མཐོང་བས། རང་ཉིན་མཆོན་དུས་དུག་
 ཏུ་བརྩོན་ཞིང་གཞན་འགོད་ལ། བྱེད་པ་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྗོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་བདག་གི་
 འདོད་པ་ཐམས་ཅད་འདི་ལ་རག་ལས་སོ། །ཞེས་སེམས་པས། ཅི་སྦྱོད་པའི་ལུང་། དགོན་
 མཆོག་ལ་དབུལ་བ་དང་། འདོད་པ་སྐྱབ་པ་དང་། གཞོད་པ་སྤང་བ་ལ་དགོན་མཆོག་ལ་
 གསོལ་བ་གདབ་པ་ལས་ཐབས་གཞན་མི་བཅུལ་བ་དང་། ལུས་དང་སྒོག་ལ་ཕུག་ཀྱང་སྐྱབས་
 གནས་མི་སྤང་སྟེ། ལི་ཡུལ་གྱི་རྒྱལ་པོ་དོ་རྩེ་གཞོན་རུ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་ནི་དེའི་འབངས་སུ་
 བྱ་སྟེ་བསྐྱན་པ་ལ་སྦྱོབ་པར་ཁས་སྤངས་པས་བསྐྱན་གནས་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་རིམ་ལྗང་
 རུས་པ་བཞིན་དུ་སྦྱོབ་པའོ། །བཞི་པ་ནི། སྦྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་པ། དེ་ལས་དམ་པའི་
 ཆོས་མཉན་པ། མཉན་པའི་དོན་རྩལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱ་བ། ཆོས་དང་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་ཆོས་
 རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཡིད་ལ་བྱས་པ་དང་མཐུན་པར་སྦྱོར་བས་སྐྱབ་པའོ། །

སྒྲིམ་དམ་པ་འཕགས་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོའི་ཞལ་ནས། ཐུན་མོང་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་ལའང་
 གཉིས་ཏེ། དངོས་གཞི་དང་། ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སྦྱེས་བུ་དམ་པ་དང་འགྲོགས་
 པ་ལ་སོགས་པ་སྤྲར་སྦྱོས་པ་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་ལའང་བཞི་སྟེ། དབང་པོ་མི་གོད་པར་བྱ་བ་
 སེམས་ཅན་ལ་སྦྱིང་བརྩེ་བ། དགོན་མཆོག་མཆོད་པ་ལ་བརྩོན་པ། ཅི་རུས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་བསྐྱང་
 བའོ། །དེ་ལྟར་དངོས་གཞི་བཞི་དང་། ཡན་ལག་ལ་བཞི་སྟེ་ཆོས་བརྒྱད་ཡིན་གསུང་རོ། །
 གཉིས་པ་སོ་སོའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། བྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ཆེན་པོའི་མདོ་ལས། གང་ཞིག་སངས་
 རྒྱས་སྐྱབས་འགྲོ་བ། །དེ་ནི་ཡང་དག་དགོ་བསྐྱན་ཏེ། །ནམ་དུའང་ལྟ་ནི་གཞན་དག་ལ། །
 སྐྱབས་སུ་སོང་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སོང་བས། །འཆོ་ཞིང་གསོད་པའི་
 སེམས་དང་བྲལ། །དགོ་འདུན་ལ་ཡང་སྐྱབས་སོང་བས། །མུ་སྟགས་བྱེད་ལ་ཕུག་མི་བྱ། །

ཞེས་གསུངས་པས། ལྷ་གཞན་ལ་སྟོན་པ་ཁྱབ་སྟོང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་འཆོ་བ་སྟོང་། ལུ་
 རྟེགས་དང་འགྲོགས་པ་སྟོང་བ་སྟེ། སྟོང་བ་གསུམ་མཐུ། འགལ་བ་མི་བསྟན་པ་གསུམ་དང་།
 ལྷ་གསུམ་གྱི་རྟེན་མི་བཤེག། བཤེག་གསུམ་གྱི་ཆོས་མི་སྤང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་གཅིག་
 དང་དགེ་སྟོང་བཞི་ཡན་ཆད་ལ་འོག་སྐྱབ་མི་བྱ་བ་སྟེ། མི་བྱ་བ་གསུམ་མཐུ། སྐྱབས་གནས་མི་
 སྤང་བ་གསུམ་དང་། ལྷ་གསུམ་གྱི་རྟེན་དང་། ཡིག་འབྲུ་གཅིག་ཡན་ཆད་དང་། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་རྟེགས་ཅམ་དང་། སེར་མོ་ཅམ་གོན་པ་ལ་གྲུས་པར་བྱ་བ་སྟེ། གྲུས་པར་བྱ་བ་
 གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡི་གེ་ནི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་ཏེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་གྱི་
 གོང་རྒྱན་གྱི་མདོ་ལས། ལྷ་བརྒྱ་ཐ་མར་གྱུར་པ་ན། །རྩི་ཡི་གེའི་གཟུགས་སུ་གནས། །ཞེས་
 པས། བརྗོད་བྱ་གང་སྟོན་ཀྱང་མི་གྲུས་པ་སྟོང་ངོ་། །དེའང་སྤྲུལ་དུག་གང་རུང་ཞིག་གི་ཉེས་
 པས་ཀྱང་། སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲོམ་པ་ཀུན་གཏོང་སྟེ། ཅུ་ལྟར་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མ་གསུམ་གྱིས་
 ཉེས་པ་ཅམ་མོ། །ཉམས་པ་གསོ་བའི་ཐབས་ནི། དེ་ལ་གལ་ཏེ་བག་མེད་པས་སྐྱབས་འགྲོ་
 ཤོར་ན་ཡང་། ཉེས་དམིགས་ལ་འཛིགས་པས་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་དེ། སྟོབ་དཔོན་ནམ་དགོན་
 མཆོག་གྱི་དུང་དུ་ལྷག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ནས་སྤྲུལ་བཞིན་དུ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། ཡེན་པ་ལ་
 གྲངས་ལས་ཐལ་བ་མེད་དོ། །བཞི་པ་ཡན་ཡོན་ནི། འོ་ག་ལས་འདས་པའི་སྐྱབས་གསུམ་
 །ཁས་སྤངས་ནས་ནང་པ་སངས་རྒྱས་པར་གཏོགས་ཅིང་སྒྲོམ་པ་ཐམས་ཅད་གྱི་རྟེན་དུ་རུང་ལ།
 འོག་པར་མོས་པའི་ལས་ཀྱི་སྐྱབ་པ་སྟོང་ཞིང་། ཆོ་འདིའི་ཉེར་འཆོ། བྱི་མ་ངན་སོང་། གཏན་དུ་
 འཁོར་བའི་འཛིགས་པ་སྟོབ་པོ། །ཞེ་ཐག་པའི་བསམ་པ་མེད་ཀྱང་། དག་ཅམ་ལ་ཡང་ཡན་
 ཡོན་ཡོད་དེ། གན་ཞུགས་སྐྱོན་པོ་གཅིག་ལ། སྐྱོན་བདག་མོས་པས་རས་བྱང་ལུལ་བ་ལ།
 ཆོམ་རྒྱན་པས་སྒྲགས་བཅའ་པའི་གཏམ་རྒྱད་བཞིན་ནོ། །རྒྱ་ཆང་བས་མཐར་གཞན་དོན་དུ་
 སངས་རྒྱས་རྒྱུར་དུ་འབྱུང་ཅིང་། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བ་དང་། འཁོར་ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་

དག་འདུན་དུ་འདུའོ། །གཞུང་ནི་སྒྲོ་གཤམ་ཆེན་སྤྱོད་ཆེན་དུ་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ། དུས་བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་པོའི་བར། ཡུལ་ཐོག་ཆེན་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ལའོ། །

དོན་གསུམ་པ་སྤྱི་པ་བཤགས་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་གསུམ་སྤྱོད་བྱ་བ་སྤྱི་པ་སྒྲོ་བདུན། སྤྱོད་བྱེད་གཉིས་པོ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི། སྤྱོད་ཆུབ་སྤྱོད་དངོས་མཐུག་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི་དུས་ཐོག་མེད་ནས་ད་ལྟའི་བར། རྒྱ་དུག་གསུམ་གྱིས་བསྐྱར་བ། སྒྲོ་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་གྱིས། སྤྱོད་བྱ་བྱས་པ། བྱེད་དུ་བཅུག་པ། ཡི་རང་བ། ཡུལ་མཆོག་དང་། བལ་པ། རྒྱམ་པ་རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་བོ་བ། བྱེད་ལས་ངན་སོང་དུ་ལུང་བ་སྤྱོད་འདུན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ་བཞི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཞི་དོས་བཟུང་བ། གྲངས་ངེས་པ། གོ་རིམ་ངེས་པ། དེ་ལ་ལུང་དགོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་སུན་འབྱེན་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི་ཉེས་དམིགས་མཐོང་ནས་འགྱོད་ཅིང་མི་མཐུན་པར་ལྟ་བ་སྤྱོད། དུག་འཐུང་པའི་འབྲས་བུ་སྤྱོད་བ་ལྟ་བུའོ། །ཉེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་ཐབས་ལ་བརྟེན་པ་སྤྱོད། སྤྱོད་པ་མཁས་པ་ལ་བརྟེན་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པོའི་སྤྱོད་སྤྱོད་ནི་དེ་འཛམས་པའི་གཉིས་པོ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད། སྤྱོད་ཨ་གཤམ་བ་བཞིན་ནོ། །སོར་ཆུད་པའི་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆད་དེ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ལས་སྤྱོད་པའོ། །གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ནི། དེ་དག་གཤམ་མ་ཆེད་ཡང་། སྤྱི་པ་མི་འདག་ཅིང་། འདི་བཞི་ཆེད་བས་མི་འདག་པ་མེད་པའི་སྤྱོད་པོ། །གསུམ་པ་གོ་རིམ་ནི་རོ་བོ་རྗེས། ཉེན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་དང་པོར་བྱས་པས་སྤྱོད་མ་གསུམ་མཐུ་ལྟ་བུ་བྱེད་པ་ནི། ཆོག་འི་ལག་ལེན་ལ་དགོངས་གྱི། འདིར་འགྱོད་པ་མེད་ན། ཉེན་མི་འཛིན་པས། སྤྱོད་སྤྱོད་བའི་རིམ་པ་ནི། དང་པོར་འགྱོད་པས་སྤྱོད་བའི་ཉེན་བཟུང་ནས་གཉིས་པོ་སྤྱོད་ཅིང་བྱེད་པ་སྤྱོད་པ་སྤྱོད། དུག་ཐོས་པའི་ནད་སྤྱོད་བ་བཞིན་ནོ། །བཞི་པ་ནི་དེ་ལྟར་རོ་བོ་གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པ་དེས་སྤྱི་པ་ཐམས་ཅད་འཛིན་པ་ཡང་ཆོས་བཞི་བསྟན་པའི་མདོ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་ན་སྤྱི་པའི་ལས་བྱས་གིང་

བསགས་པ་ཐམས་ཅད་འདག་པར་འགྱུར་ཏེ། གང་ཞེན་རྣམ་པར་སྦྱར་འབྱོར་པ་དང་། བྱང་
ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ལ་བརྟེན་པ་དང་། གཉིན་པོ་བསྒྲུམ་པ་དང་། ཉེས་པ་ལས་ལྷོག་པའོ། །ཞེས་
སོ། །གསུམ་པ་སྦྱོང་ཚུལ་ནི། སྦྱོར་བ་སངས་རྒྱལ་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མང་པོ་མངོན་དུ་
དམིགས་ཏེ། བྱག་དང་མཆོད་པ་དང་། རྒྱབས་འགྲོ་སེམས་བསྐྱེད་བྱས་ལ། དངོས་གཞི་ལུས་
སྦྱོང་ལམ་དང་ལྡན་པས། འགྲོད་ཅིང་བསྐྱམས་པའི་སྒྲོས་དགོངས་སུ་གསོལ། སྦྱོར་དུ་བཏང་
བའི་གཞུང་འདི་ལམ་གཞན་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་ལན་གསུམ་བརྗོད་པས་དག་པར་བསམ།
རྗེས་ལ་རྟེན་གྱི་བྱགས་ཁ་ནས་བྱུང་བའི་འོད་དཀར་པོ་བདག་གི་སྦྱི་བོར་ཐིམ་པར་གྱུང་སྟེ། བ་
ཐམས་ཅད་དག་སྟེ། ལུས་ཤེལ་སྦྱོང་ལྟར་བསམ་སོ། །

གཞུང་དོན་ལ་བཞི་ལས། རྣམ་པར་སྦྱར་དབྱུང་བའི་སྟོབས་ལ་ལྷའི་དང་པོ་ཡུལ་
ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི་བྱགས་རྣམས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། གཉིས་པ་རྣམ་གྲངས་ལ་
བརྟགས་ཏེ་མ་ལུས་པར་བཤགས་པ་ནི། ཐོག་མ་མེད་ཅེས་སྟོ་ཀ་བཞི་སྟེ། སྟོ་བདུན་གྱིས་རོ་
བོས་སོ། །གསུམ་པ་སྦྱར་དུ་བྲལ་འདུན་ལ་དངོས་དང་། ཡིད་བརྟན་དགག་པ་སྟེ་སྟོ་ཀ་རེ་རེ་ནི་
གསལ་ལོ། །བཞི་པ་དོན་མེད་པར་བརྟག་པ་ལ་སྦྱིར་བསྟན། དོན་དངོས། འཐད་པ་སྟེ།
གསུམ་པ་སྟོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ་གསལ་ལ། རེ་ཞིག་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྦྱང་བས་རེས་པའམ་
རྒྱབ་བྱེད་གྱི་དཔེ་ཡིན་ལ། འོ་ན་སྟེག་པའང་འགག་པར་མཚུངས་སོ་ཞེན། རོ་བོ་འགགས་གྱུང་
བག་ཆགས་སེམས་རྒྱད་ལ་གནས་པས། དེ་དག་ཅེས་རྟེན་པ་སྦྱི་མ་གཉིས་ཏེ། རྒྱག་བསྐྱེལ་
འབྱོར་པའོ། །ལྷ་པ་དོན་བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། དོན་ལྷ་པ་འཛིགས་པར་
ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ལས། འཆི་བའི་དུམ་པ་ནི་ཉིན་མཆོན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ་བྱི་བ་དཀར་
ནག་གི་དཔེ་ལྟར་རོ། །འགྲོད་པའི་རྣམ་པ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། དེར་གཉིན་
བཤེས་ཀྱིས་མི་ཡན་པ་དང་། དེ་ཆོ་ཞེས་ཡན་པ་མ་བསྟེན་པ། མགོན་པོ་ཞེས་སོགས་འགྲོད་

བའི་རྣམ་པ་དངོས་སོ། །དེ་སྐབས་པ་ནི་སྒྲེ་བོ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། གསལ་ལོ། །དུམ་བའི་རྣམ་པ་
 བའི་སྒྲེ་ཞེས་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཀྱི་དང་བོ་ཉམ་ཐག་ནས། སྐབས་ཆོལ་ཁིང་། བྱི་མ་དེ་མེད་པར་
 ལུམ་ཁིང་གྲགས་མེད་པའོ། །རྟེན་གྱི་སྟོབས་ལ་གསུམ་ལས། དགོན་མཆོག་སྒྱི་ལ་སྐབས་པ་ནི།
 དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། རྒྱལ་པ་ནི་སྤངས་རྟོགས་དང་ལྷན་པས་རང་དོན་གྲུབ་ཅིང་།
 བསམ་སྦྱར་གྱིས་གཞན་དོན་བསྟན་པ་ནི། འགྲོ་བའི་ཞེས་དང་། འགྲོ་བ་ཞེས་སོགས་སོ། །
 ཆོས་ནི་འགོག་ལམ་གྱི་བདེན་པའོ། །དགོ་འདུན་ལའང་ངོ་། །ཡང་དག་པ་ནི་གཡོ་སྒྲུ་མེད་པའོ།
 བྱད་པར་ཉེ་བའི་སྤངས་བརྒྱད་ལ་སྐབས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ག་བཞི་ཏེ། སྟོན་ལམ་གྱི་
 སྟོབས་ཀྱིས་འཛིགས་པས་ཉེན་དུས་སྐབས་ན་སྒྲོབ་ཅིང་། དེའང་དུག་དངོས་སུ་དང་། བྱམས་
 པ་དང་སྒྲིབ་སེལ་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་བཀའ་རྒྱུ་ལྟར་བཤད་པ་ནི། སྤོང་ཆད་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། འཛིགས་པ་ཆེ་
མཐོང་ནི། འཆི་ཁ་བར་དོ་ངན་སོང་གི་འོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་སྟོབས་ལ་གཉིས་ལས།
འབད་པར་རིགས་པ་ལའང་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ནད་ཀྱི་དཔེས་འབད་པ་ལ་བཞིའི་དང་པོ་ཐ་མལ་
ཞེས་ཅུ་བ་གཉིས་ཀྱི་དཔེ་བཀོད་ནས། སྒྲོ་ག་གཅིག་གིས་ནད་དེ་ཉེས་པ་ཆེ་བ་སྟེ་འཛམ་གུ་གླིང་
དང་། མི་ནི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལ། དེས་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་མཆོན་ནོ། །དེ་དག་ཅེས་
པས་སྒྲུན་དགོན་པ་དང་། དེ་ལ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་གས་སྒྲུན་པ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས་འདོད་ཆགས་ཅན་དག་འོ། །ཞེ་སྒྲུང་ཅན་སོར་བྱེད་ཅན། གཏི་མུག་ཅན་སྟེང་རྒྱས་
འོད་སྒྱུང་། ང་རྒྱལ་ཅན་རྒྱལ་པོ་ག་པེ་ན་ལྟ་བུ་རྒྱུ་མས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ནད་གསོས་པས་སོ། །
གཡང་ས་ཞེས་སྒྲོ་ག་བྱེད་སྒྲ་མ་དཔེ་དང་། བྱེད་བྱི་མས་དཔེ་ལས་འཕགས་པ་ནི་དཔག་ཆོད་
སྟོང་གིས་མཆོན་པའི་ངན་སོང་གི་དུམ་མི་ཟད་པ་དང་། ཡུན་རིང་བ་དང་། ལྷུང་སྒྲ་བའོ། །
སྒྲོས་ཅི་དགོས་ནི་དེར་མི་ལྷུང་བའི་ཐབས་ལ་གིན་ཏུ་ཡང་བག་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་ལྟར་དུ་

འཇུག་པར་གདམས་པ་ནི། འོད་ཡོད་སྒྲུལ་ན་དེ་རིང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། སྒྲིབ་མི་རྟག་པས་
ཟེན་ཅིང་། བྱེ་བྲག་རྩ་བདག་ལ་རྟག་པའི་རྒྱུ་མ་གྲུབ་པས། གཉེན་པོ་ལ་བརྩོན་དགོས་པའོ། །
སོར་རྒྱད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྱི་མ་བསྐྱམ་པ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་
འཇིགས་པར་བལྟ་བ་ནི། སྒྲོན་ཆད་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། འདོད་ཡོན་སྒྲར་སྒྱུད་ཅིང་འགགས་
པ་ལས་ལྷག་པ་ཅི་ཡང་མེད་བཞིན་མདོན་པར་ཞེན་ཅིང་སྤེད་པ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་སངས་རྒྱས་
བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བཀའ་བཞིན་མ་བྱས་པ་ལ་འགྱུར་ཅིང་། མཐར་ཀུན་འདོར་བས་ཅིང་
ཡང་མི་རུང་བའོ། །སྒྲུང་བའི་བསམ་པའི་བྱད་པར་ནི་མི་དགེ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། སྒྲེ་གསལ་
ལོ། །གཉིས་པ་སྒྲུ་མ་སྒྱུངས་པ་ནི་བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་
ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་ནི་སྒྲོ་མ་པ་མ་སྒྱུངས་པས་བྱས་ཀྱང་སྒྲིག་རྩ་འགྱུར་བ་སྒྲོག་གཅོད་པ་ལ་
སོགས་པ་དང་། སྒྲོ་མ་པ་སྒྱུངས་པས་བྱས་ན་སྒྲིག་པར་འགྱུར་བ་རྩ་གཅོད་པ་ལ་སོགས་པའོ། །
དེ་ལྟར་ན་དམ་འཆར་བ་མི་འཐད་པ་དེ་སྒྲིག་པ་མ་ཡིན་པ་སྒྲིག་རྩ་འགྱུར་བས་སོ། །ཞེན་འཐད་
དེ་སྒྱུངས་ན་བསོད་ནམས་བྱད་པར་དུ་འཕྲེལ་བས་སོ། །

གསུམ་པ་སྐབས་ལ་སྒྲུབ་བ་ནི། འདྲན་པ་ཞེས་ཏེ་སྒྲོ་ག་བྱེད་སྒྲུ་མ་ཉེས་པ་ལ་ཉེས་
པར་མཐོང་བ་དང་། བྱེད་བྱི་མ་བྱིན་ཆད་སྒྲོ་མ་པ་སྒྲེ། སྒྱུད་པ་ལས། སེམས་འདི་བཟང་བ་མིན་
སྒྲུལ་བྱན་པ་སྒྱུད་བྱེད་ཅིང་། །སོ་སོར་འཆགས་པར་བྱེད་ཅིང་བྱིས་ཀྱང་སྒྲོ་མ་བྱེད་ལ། །དགའ་
བར་མི་བྱེད་འདི་ནི་སངས་རྒྱས་ཆོས་འདིར་སྒྲོ་བ། །ཅེས་སོ། །འདིར་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་ལ་
སོགས་པ་གཞན་ཡང་བསྐྱེད་བཞིན་དུ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པའི་ལེའུར་བརྗོད་པ་ནི། དེ་དག་
ཀྱང་སེམས་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིས་སྒྲིག་པ་བཤགས་པ་ཉིད་ཀྱི་དོན་ནམ། ཡན་ལག་ཡིན་པས་
དང་བཤགས་པའི་གཞུང་ཆེ་བས་དང་བརྗོད་བྱ་མ་མཐའ་ལ་བཏགས་པའོ། །ལེའུ་གཉིས་
པའོ། །

༥ བཞི་པ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་དོན་ནི་བདག་ཉིད་གྱིས་སམ་གཞན་ལ་བསྐྱེལ་ནས་
 བྱ་བ་དགོས་པའི་ལས་འགའ་ཞིག་གཞན་གྱིས་བྱས་པའམ། བྱེད་པ་ལ་མངོན་པར་དགའ་བ་
 རྟེན། དབུལ་པོའི་བུས་གཏེར་རྟེན་པ་ལ་བྱ་བ་བཞིན་ནོ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་བཅུ་འཛིག་རྟེན་གྱི་
 ཁམས་དག་ན་གང་ཟག་གཞན་གྱིས་བྱེད་པ་དགོ་པའི་རིགས་གསུམ་མོ། །དེ་ལ་ཡི་རང་བ་
 ལའང་གསུམ་གྱི་དང་པོ་འཛིག་རྟེན་པའི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ལའང་གཉིས་གྱི་དང་པོ་བསོད་
 བསམ་ཆ་མཐུན་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མཐོ་རིས་ཐོབ་པའི་དགོ་བ་བཅུ་ལ་
 སོགས་ཏེ། དལ་བསོ་བ་ནི་གཏན་ནས་ཟད་པར་མ་བྱས་པས་སོ། །གཉིས་པ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་
 བོ། བྱང་ཆུབ་ཅེས་སྟོྂ་ཀ་ཕྱེད་དེ་སོ་སོའི་སྟོྂ་བོས་བྱང་ཆུབ་ལ་དམིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ཉན་
 ཐོས་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ནི། ལུས་ཅན་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་ཕྱེད་དེ། ཡང་ན་སྣ་མ་དང་བཅས་པའི་
 སྟོྂ་ཀ་གཅིག་ལ་ཉན་རང་གི་སྟེ། ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ལ། རྒྱ་སྟོད་པ་དང་འབྲས་བུ་ཐོབ་པ་ལའོ། །
 གསུམ་པ་སངས་རྒྱས་གྱི་དགོ་བ་ལ་ཡི་རང་བ་ལ་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ནི་མཐར་ཐུག་གི་
 སྟོྂ་བ་པ་ཞེས་རྟེན་པ་གཅིག་དང་། གནས་སྐབས་གྱི་རྒྱལ་སྤྱི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ས་བཅུ་
 ལ་ཡི་རང་བའོ། །གཉིས་པ་རྒྱལ་ཡི་རང་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་སྟོྂ་ཀ་གཅིག་གིས་ཕྱེད་སྣ་མ་
 བསམ་པ། ཕྱི་མ་སྟོྂ་བ་ལའོ། །ལྟ་བུ་ཆོས་ཀྱི་ལོངས་ལོ་བསྐྱར་བར་བསྐྱེལ་བ་ནི། ཕྱོགས་
 བཅུ་དག་ན་སངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་མངོན་པར་རྟོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་མི་
 གསུང་པར་བཞུགས་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་པ་ལས། ཟབ་ཅིང་སྟོས་བྲལ་འོད་གསལ་འདུས་
 མ་བྱས། །བདུད་རྩི་ལྟ་བུའི་ཆོས་གཅིག་བདག་གིས་བརྟེན། །སྤྱལ་བསྟན་ཀྱང་གོ་བར་མི་
 འགྱུར་བས། །མི་སྟོན་གསུག་གྱི་ནང་ན་གནས་པར་བྱ། །ཞེས་བྲགས་ལས་བསྐྱེད་སྟེ་བསྐྱེལ་བ་
 ལ་བཞེས་པ་རྣམས་གྱི་དྲུང་དུ་སོང་བར་མོས་ལ། ཐལ་མོ་སྟུར་ཏེ་གསོལ་བ་གདབ་བོ། །བྱུག་
 པ་ལྟ་བུ་རན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་གདབ་པ་ནི། རྒྱལ་བ་ཞེས་ཏེ། ཡུལ། སྟོད་ལམ།

དགོས་པ། དུས་ཏེ། བཞི་ནི་རྒྱ་པ་རེ་རེའོ། །བདུན་པ་བསྐྱོ་བ་ལ་གསུམ་ལས། སྒྲིབ་བསྐྱོ་བ་
 བོ། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། བྱེད་སྒྲུ་མ་བསྐྱོ་རྒྱ་དང་། དེས་ནི་ཞེས་ཡུལ་དང་། དུམ་
 ཞེས་བསྐྱོ་བའི་རྣམ་པའོ། །གཉིས་པ་དང་། གསུམ་པ་ནད་པ་དང་། བཀྲོན་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་
 ལ། སྒྲིབ་མར་འགྲིབ་ཀྱི་དུས་སྟེ། ལུ་གེ་དང་ནད་དང་མཚོན་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་གསུམ། སྒྲོབ་
 དཔོན་ཐོགས་མེད་ལྟར་ན། ཆོ་ལོ་སུམ་ཅུ་པ་ལ་ལུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་ལོ་བདུན་ཏེ། ག་བ་ཅོ་བ།
 ཐུར་མ་བ། དུས་གོང་དགར་པོ་བ། ཐལ་ཐུམ་པ་ཞེས་པ་འབྱུང་ལ། ཉི་ཤུ་པ་ལ་ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་
 པ་ཟླ་བ་བདུན། བཅུ་པ་ལ་མཚོན་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་ཞག་བདུན་འབྱུང་བར་བཞེད་ལ། དུས་དེ་དག་
 ཏུ་གི་བ་རྣམས་རིམ་པ་ལྟར། བག་ཆགས་དང་མཚམས་སྒྲིབ་ཀྱི་དབང་གིས་ཡི་དྲགས་དང་དུད་
 འགོ་དང་། དམུལ་བར་སྒྲེའོ། །སྒྲོབ་དཔོན་དབྱེག་གཉེན་དང་། འགྲེལ་ཆེན་ལས། གསུམ་
 གའང་ཆོ་ལོ་བཅུ་པ་ན་འབྱུང་སྟེ། གོ་རིམ་བཞིན་ལོངས་སྒྲུབ་དང་ལུས་དང་། སྒྲོག་ཉམས་པར་
 བྱེད་དོ། །སྒྲོན་དུ་ཞིང་དག་པ་ལ་ཟས་དང་སྒྲན་ལུལ་ཅིང་། གསོད་པ་སྤངས་ན་དུས་དེར་མི་
 སྒྲེའོ། །དེ་ལྟར་རྒྱད་ནི་གོམས་གྱུར་ན། ཅིས་སོགས་བཞིན། དུམ་ཆེ་བའི་དུས་དེར་ཆེད་དུ་
 བསྐྱོ་སྟེ། ནད་ཀྱིས་གཟུང་བ་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི་འགོ་བའི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དྲི་
 མེད་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། ནད་ཀྱི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལ། །དེ་ནི་རྩི་མཚོག་དམ་པར་འགྱུར། །
 དེ་ནི་སེམས་ཅན་རྣམ་གྱོལ་ཞིང་། །ནད་རྣམས་མེད་ཅིང་ཞི་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཀྲོས་
 པའི་དོན་ནི་ཟས་དང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། མདོ་ལས་ལུ་གེའི་བསྐྱལ་པ་བར་མ་ལ། །ཟས་དང་
 སྒོམ་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །བཀྲོས་དང་སྒོམ་པ་བསལ་བྱས་ཏེ། །སྒྲོག་ཆགས་རྣམས་ལ་ཆོས་
 སྒྲོན་ཏོ། །ཞེས་སོ། །དུས་ཀྱི་རིམ་པ་ལྟར་ན་སྒྲོ་ག་དེ་གཉིས་གོང་འོག་བསྒྱུར་ནས་བཤད་ན་
 བདེའོ། །དབུལ་པོའི་དོན་དུ་བསྐྱོ་བ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཡོ་བྱད་མཐོ་དགུ་
 བོ། ཁོར་དང་གནས་དང་། བཞིན་པ་ལ་སོགས་པའོ། །མདོ་ལས། སེམས་ཅན་དབུལ་པོ་

ནམས་ལ་བདག་མི་ཟད་པ་ཡི་གཏེར་དུ་གྱུར། ཅེས་སོ། །བཀྲེས་དབུལ་གཉིས་བཀྲེན་པར་
བསྐྱས་སོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་སྤང་བའི་སྦྱར་བའི་ཆོས་སོ། །

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ལས། ཐོག་མར་བསམ་པ་སྤྱང་བ་ལའང་གཉིས་ལས།
ཐམས་ཅད་བཏང་བ་ལ་དངོས་ནི་ལུས་དང་། ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བདག་དབང་བའི་གཞི་
གསུམ་ལས། དག་བ་ནི་སྒྲོས་སྡོམ་པས། དུས་གསུམ་ཆར་གྱི་བཏང་བར་རུང་སྟེ། ལུས་དང་
ཡོངས་སྒྲོན་ནི་འགག་པ་དང་། མ་སྐྱེས་པས་བཏང་ཏུ་མེད་དོ། །འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས་སྤང་
འདས་ཐོབ་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅེས་ཏེ། སྦྱར་བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་བསམ་པ་ལ་དངོས་པོར་
འཛིན་པ་མཐའ་དག་སྤངས་པས་བྱུང་སྟེ། ཡུམ་ལས། ཇི་ཙམ་དུ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་དེ་ཙམ་
དུ། ཇེས་སུ་མཐུན་པའི་བཟོད་པའང་མེད་ན་ཞེས་དང་། འཁོར་བར་ཆགས་པའི་ཡིད་དང་
ལྷན་ནམས་རྟག་ཏུ་འཁོར། ཞེས་སོ། །དེ་ལ་འདིར་བྱུང་པ་ནི་རྟེན་པ་དང་པོ་ལ་སྒྲུགས་ཆོས།
རྟེན་པ་སྒྲུ་མས་བྱུང་པའོ། །གཉིས་པ་ཞིང་དམ་པ་ནི་ཐམས་ཅད་འདོར་ཞིང་དོན་མེད་པར་རྒྱག་
པ་བས་སེམས་ཅན་ལ་བཏང་བ་མཆོག་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྦྱུང་པ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་
བསྟན་དང་། བྱང་ཟད་བཤད་པ་གཉིས་ནི་བདག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་རེ་དང་། གཞན་དོན་དུ་རིགས་པ་
ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། རང་གཞན་ལ་འདི་སྦྱར་མི་གཏོན་ཅིང་། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་བྱ་བའི་ལས་གང་ཡིན་པ་བསྦྱབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཆུད་མི་ཟ་བར་སྦྱོན་པ་ལ་
གསུམ་ལས། སྦྱར་བསྟན་བདག་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་མེད་དང་མ་ཡིན་དགག་ལོག་
པར་འཕྲུག་པ་མ་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བསམ་སྦྱར་ནི་སྒྲོ་ཀ་རེ་ལ་མངོན་མཐོ་དང་ངེས་ལེགས་ཀྱང་
དོ། །གསུམ་པ་ཡོངས་སྒྲོན་པའི་རྒྱ་སྦྱོན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉར་མཁོ་ལ་སྦྱར་བ་ནི་བདག་ནི་
ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་ནི་དགོས་འདོད་འབྱུང་བ་སྟེ། ལྷ་གནས་ན་ཡོད་པ་
ལྷ་བྱ་དང་། ལུས་བཟང་ནས་ཟས་ནོར་མི་ཟད་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ལ་ཡོད་པ་དང་། རིགས་

སྒྲགས་གྲུབ་པ་ནི། རི་ལུ་དང་། མིག་སྒྲན་དང་། ཀླང་མགྲོགས་ལ་སོགས་པའོ། །སྒྲན་ཆེན་ནི་
བཅུད་ལེན་ནམ། མཐོང་བ་ཙམ་གྱིས་ནད་སེལ་བ། མཐོང་ན་མཛོལ་སོགས་པ་སེལ་བའོ། །
དཔག་བསམ་གིང་ནི་བྱང་སྒྲུ་མི་སྒྲན་པའམ་ལྷ་རྒྱམས་ལ་ཡོད་པ་སྟེ་ཡོངས་སྟོད་ཀྱི་རྒྱུ་ལོ། །
འདོད་འཛོལ་བ་ནི་ཅི་འདོད་བཞིས་བས་འབྱུང་བ་མིའམ་ཅི་ལ་ཡོད་པའོ། །གཉིས་པ་བྱེད་པ་རྒྱ་
ཆེ་བ་ནི། ས་སོགས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འོ་ན་བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བེམས་བོར་འགྱུར་བ་
མི་མཐད་དོ་ཅི་ན། མི་སྟོད་ཀྱང་། དེར་འགྲོ་ཡོད་པས་སྟོ་སྟོད་བའམ། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའི་
མཐུས་དེ་དག་འབྱུང་བའམ། དེའི་རྒྱམ་པར་འཆར་བས་དོན་བྱེད་པར་འགལ་བ་མེད་དེ། ལྷང་
བར་དཔུད་མི་བཟོད་ཅིང་། རྒྱམ་འབྱུལ་བསམ་གྱིས་མི་བྱབ་པའི་བྱིར་ལོ། །སྟོ་གྲོས་མི་བཟང་
པ་ལས། བྱང་རྒྱབ་སེམས་དཔའ་བདག་གི་ལུས་སེམས་ཅན་གྱི་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་པ་ལ་དེངས་པར་
བྱ་སྟེ། ཇི་ལྟར་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞི་སྟོ་སྟོ་ཆོགས་དང་། དམིགས་པ་སྟོ་ཆོགས་དང་། རྒྱམ་
གངས་སྟོ་ཆོགས་དང་། ཡོ་བྱེད་དང་། ཡོངས་སྟོད་སྟོ་ཆོགས་གྱིས། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
ཉེ་བར་ཡོངས་སྟོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བདག་གིས་ཀྱང་འབྱུང་བ་བཞིའི་ལུས་གྱིས་ཞེས་སོ། །
གསུམ་དུ་ཡུལ་དུས་ཆད་མེད་དུ་སྟོན་པ་ནི། དེ་བཞིན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དམིགས་པའི་
མཐའ་ཡུལ་ཏེ། ཀླང་པ་གཉིས་དང་། དུས་དང་། བྱེད་པའི་མཐའ་ཀླང་པ་བྱི་མ་རེ་རེའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པ་ངེས་ནས། དངོས་གཞི་དམ་བཅའ་ཆོག་ཏུ་བཟོད་པ་ནི། ཇི་
ལྟར་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདིར་སྟེའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་ལོ། །དང་པོ་ལ། ས་སྒྲུ་པ་རྒྱ་
ཏ་ཁུ་དབོན་གྱི་བཞེད་པས། རྒྱས་འབྲིང་བསྐྱས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་བཞི་སྟེ། སེམས་
བསྐྱེད་སྒྲང་བའི་འཐད་པ་དང་། དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་དང་། ཇི་ལྟར་སྒྲང་བའི་
ཆོག་དང་། སྒྲངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་མ་ཐོབ་ཅིང་། རངས་
རྒྱས་གྱི་བསྟན་པ་ལ་མ་ཞུགས་ན་ལེོར་བར་འབྱམ་ཞིང་། གལ་ཏེ་ཞུགས་ཀྱང་ཉན་རང་གི་ཕྱ་

ངན་ལས་འདས་པ་ལས་འཆང་རྒྱ་བ་མི་སྤྲོད་དོ། །དེ་ལ་འཁོར་བར་འབྱམ་ཚུལ་ཡང་། མི་དགོ
བ་བཅུ་མང་དུ་བྱས་ཤིང་ཞེ་སྤང་གིས་དཔྱལ་བར་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་ཡང་གྲང་བའི་དཔྱལ་བའི་ཆོ་ཆོད་
ནི། མཛོད་ལས། ཏིལ་སྤྱང་ནང་ནས་ལོ་བརྒྱ་ཞིང་། ཏིལ་གཅིག་སྤྱང་པས་ཟད་གྱུར་པ། རྒྱ་
བུར་ཅན་གྱི་ཆོ་ཡིན་ཏེ། །གཞན་གྱི་ཆོ་ནི་ཉི་ཤུར་བསྐྱར། །ཅེས་སོ། ཆོ་བའི་དཔྱལ་བའི་ཆོ་ཡང་།
དེ་ཉིད་ལས། ཡང་སོས་ལ་སོགས་དུག་རིམ་བཞིན། །འདོད་ལྟའི་ཆོ་དང་ཉིན་ཞག་མཉམ། །
ཞེས་སོ། དེ་ཡང་། མི་རྒྱམས་ཆོ་ལོ་ལྟ་བུ་ལ། །འདོད་པ་དག་གི་ལྟ་རྒྱམས་ཀྱི། །འོག་མ་དག་
གི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ །དེས་ན་ཆོ་ལོ་ལྟ་བརྒྱུའོ། །ཞེས་པས། དུཾ་ཁ་ཡུན་རིངས་ལ་བཟོད་པ་
དཀའ་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱི་ཞལ་ནས། མི་གཅིག་ཉིན་རེ་མདུང་ཐུང་གསུམ་བརྒྱ་ཡིས། །རབ་ཏུ་
འཛེབས་བསྐྱར་སྤྱག་བསྐྱལ་གང་ལགས་པ། །དཔྱལ་བའི་དུཾ་ཁ་རྒྱང་དུའི་རྒྱང་དུ་ཡི། །དཔེར་
ཡང་མི་བཟོད་རྒྱར་ཡང་མི་འཆིའོ། །ཞེས་དང་འདིར་ཡང་། གཤིན་རྗེའི་ཕོ་ཉས་པགས་པ་མ་
ལུས་བཤུས་པས་ཤིན་ཏུ་ཉམ་ཐག་ཅིང་། །ལ་སོགས་པའི་སྒྲོ་ཀའོ། །མི་དགོབ་བ་བཅུ་འབྲིང་དང་།
འདོད་ཆགས་ཀྱིས། ཡི་དྲགས་དང་། རྒྱང་དུ་དང་། གཏི་སྤྱག་གི་དུད་འགྲོར་སྐྱེ་སྤྱེ། དེ་དག་ན་
ཡང་། དུཾ་ཁའི་སྤྱག་བསྐྱལ་མཐའ་ཡས་སོ། །བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཙམ་གྱི་དགོབ་པས། མཐོ་
རིས་གསུམ་དུ་སྐྱེས་ཀྱང་འགྱུར་བའི་སྤྱག་བསྐྱལ་ལ་སོགས་པ་སྤྱག་བསྐྱལ་བསམས་གྱིས་མི་
ཁུབ་སྟེ། འདུལ་བ་ལུང་ལས། བསགས་པའི་མཐའ་ཀུན་འཛད་པ་སྟེ། །མཐོན་པོའི་མཐའ་ནི་
དམའ་བ་ཡིན། །འདུས་པའི་མཐའ་ནི་འབྲལ་བ་ཡིན། །འཆོ་བའི་མཐའ་ནི་འཆི་བ་ཡིན། །
ཅེས་དང་། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། བརྒྱ་བྱིན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་ཀྱི་དབང་གིས་
ཐུར་ཡང་ས་སྤྲོངས་ལྟར། །འཁོར་ལོ་སྐྱར་བ་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །འཁོར་བ་དག་ཏུ་ཡང་
བྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། བདེ་འགྲོར་ཡང་དང་ཡང་འོངས་ཞིང་། །
ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀའོ། །མདོར་ན་འཁོར་བ་ལ་གནས་པ་རྒྱམས་ལ། ཁུབ་པ་འདུ་བྱེད་གྱི་སྤྱག་

བསྐྱེལ་ཡོད་དོ། །འཁོར་བ་ལས་ཡིད་བསྐྱོད་ཏེ་ཐར་པ་ཆ་མཐུན་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། ཉན་རང་གི་
འབྲས་བུ་ལས་མི་ཐོབ་ལ། དེ་ཐོབ་ཀྱང་རང་དོན་མ་རྫོགས་ཤིང་གཞན་དོན་མི་རུས་ལ། ཐེག་
ཆེན་གྱི་གཏན་གྱི་གོགས་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གཞན་གྱི་དོན་ཐུན་སུམ་ཆོགས་པ་གྲུབ་པ་ལ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་དགོས་ཤིང་། དེའི་རྒྱར་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་མེད་ཁ་མེད་དེ། བྱང་ཆུབ་
སེམས་འགྲེལ་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ནི་མ་བསྐྱེད་པར། །སངས་རྒྱས་ནམ་ཡང་མི་ཐོབ་ཅིང་།
སྤྱིད་ན་བདག་གཞན་དོན་སྦྱབ་པ་ལམ། །ཐབས་གཞན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་པའི་ངོ་
བོ་ངོས་བཟུང་བ། དེ་གང་ལ་སྦྱོ་བའི་རྒྱ་བརྟག་པ། སྦྱོས་པའི་འབྲས་བུ་ངས་པར་བྱ་བའོ། །
དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིའི་རྣམ་གཞག་དང་། སྐབས་དོན་ངོས་བཟུང་ངོ་། །དང་
པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་མཆོན་གཞི་དང་རབ་ཏུ་དབྱེ་བའོ། །མཆོན་
ཉིད་ནི། མངོན་རྟོགས་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་གཞན་དོན་ཕྱིར། །ཡང་དག་རྫོགས་
པའི་བྱང་ཆུབ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པས། ཡུལ་གཞན་དོན་དུ། རྣམ་པ་སངས་རྒྱས་ལ་
དམིགས་ནས། བསམ་པ་དེ་ཐོབ་པར་འདོད་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལྡན་ནོ། །འདི་ཡང་དག་པར་
སྤངས་པ་བརྟེན་ལས་བྱུང་བའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་ཀྱི། སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིའི་
མཆོན་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་དོན་དམ་པ་ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་
སྦྱོབ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་སྦྱིའི་མཆོན་
ཉིད་ནི། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྦྱོབ་པ་བྱུང་པར་བ་ཞེས་བྱ་སྟེ། དེའི་རིགས་མི་མཐུན།
འཁོར་བའི་སེམས་དང་། བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སེམས་གཉིས་བཅད་པས། མི་གནས་པའི་
བྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་སེམས་འགྲུབ་པོ། །དེ་ལྟ་བུའི་སེམས་དེ་སྤར་མ་ཐོབ་པ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པས་སེམས་བསྐྱེད་པ་ཞེས་བྱའོ། །འོ་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སའི་སྦྱོབ་པ་དག་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་

མ་བྱུང་བོ་ཞེན། རྫོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སྐྱབ་པ་བྱང་པར་བ་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྐྱབ་པར་
བཏགས་པ་མ་ཡིན་པས་ཉེས་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་མཆོན་གཞི། སེམས་ཅན་དང་སངས་
རྒྱལ་ལ་དམིགས་པའི་སེམས་དཔའ་འདུན་པ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་ཟེར་མོད། དེ་མཆོན་
ཉིད་སྒྲ་མའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །འདིར་མཆོན་གཞི་ནི། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ནོ། །
བསྐྱབ་བསྐྱས་ལས། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན། །བྱང་ཆུབ་བསྐྱབ་པ་ཁ་ཅིག་ལ། །
ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ལ་སྒྲོ་ལྟ་སྟེ། རང་གི་ངོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བ་དང་། ཡུལ་
དང་། སྒྲེ་ཆུལ་དང་། ས་མཆོམས་དང་། ཉེན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་བའོ། །དང་པོ་ནི་སྒྲོན་འདུག་
གཉིས་ཏེ། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་མདོར་བསྡུ་ན། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་གའོ། །
ཡུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་དབྱེ་ན། ཀུན་རྫོབ་དང་དོན་དམ་གཉིས་ཏེ། བདེན་གཉིས་ལས། ཀུན་རྫོབ་
དོན་དམ་དབྱེ་བ་ཡིས། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དེ་རྣམ་གཉིས་ཏེ། །སེན་རྩ་བའི་སྒྲ་བཞེན་ནོ། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། བར་ལས་བྱང་པ་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་སྟེ། སྒྲ་མ་རགས་ལ་
འདི་ཕྱོད། །བཞི་པ་ལ་བཞི་སྟེ། མོས་པས་ཐོབ་པ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་རྣམ་པར་དག་པ།
རྣམ་པར་སྒྲིན་པ། སྒྲིབ་པ་དག་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པ་ནི་ས་རྣམས་ལ། །
མོས་དང་ལྷག་བསམ་དག་པས་དང་། །རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་གཞན་དུ་འདོད། །དེ་བཞེན་སྒྲིབ་པ་
སྤངས་པའོ། །ཞེས་སོ། །ལྟ་པ་ལ། ས་ལྟ་བུའི་སེམས་བསྐྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་ཏེ།
མདོན་རྫོགས་རྒྱན་ལས། དེ་ཡང་ས་གསེར་སྒྲ་བ་མེ། །གཏེར་དང་རིན་ཆེན་འབྱུང་གནས་མཆོ། །
དོ་རྗེ་རི་སྒྲིན་བཤེས་གཉེན་དང་། །ཡིད་བཞེན་ནོར་བུ་ཉི་མ་གྲུ། །རྒྱལ་པོ་མཛོད་དང་ལམ་པོ་
ཆེ། །བཞེན་པ་བཀོད་མའི་ཆུ་དང་ནི། །སྒྲ་སྒྲིན་ཆུ་པོ་སྒྲིན་རྣམས་ཀྱིས། །རྣམ་པ་ནི་ཤུ་ཅུ་
གཉིས་སོ། །ཞེས་སོ། །

སྐབས་དོན་ངོས་བཟུང་ལ་གཉིས། བྱང་བྱེ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། དེའི་རང་བཞིན་
 རོ། །དང་པོ་ནི། རོ་བོ་སྒྲོན་འཇུག །ཀྱན་རྫོབ་པས་བསྐྱེས་པ། ཡང་དག་པར་བྱངས་པ་བརྟ་
 ལས་བྱང་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམ། མོས་པ་སྐྱེད་པའི་སེམས་བསྐྱེད་དམ། ས་ལྟ་བུའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་དེ་ལེན་པ་ཡིན་ལ། དོན་དམ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། ཆོས་ཉིད་ཀྱིས་ཐོབ་པ་དང་།
 ལྟག་བསམ་དག་པ་ལ་སོགས་པ་ལ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆོག་མ་གསུངས་ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་
 ལས། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རབ་མཉེས་བྱས། །བསོད་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་རབ་
 བསགས། །ཆོས་ལ་མི་རྟོག་ཡེ་ཤེས་ནི། །སྐྱེས་ཕྱིར་དེ་ནི་དམ་པར་འདོད། །ཅིས་དང་། དེའི་
 འགྲེལ་པར། དོན་དམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པ་དེ་ཡང་། ས་དང་པོ་རབ་རྟུ་དགའ་བ་ཡིན་པས།
 ཞེས་དང་བྱང་རྩལ་སེམས་འགྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་ཀྱན་རྫོབ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་
 བས། དོན་དམ་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་སྒྲོམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། དེས་ན་
 དེའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་བྱང་རྩལ་སེམས། །བདག་དང་ལྷུང་སོགས་
 རྣམ་རིག་ནི། །རྟོག་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་བསྐྱེབས་ཤིང་། །རྟག་རྟུ་སྟོང་ཉིད་མཆོན་ཉིད་བཞེད། །
 སྟོང་རྗེས་བརྒྱན་པའི་སེམས་ཀྱིས་ནི། །འབད་དེ་བསྐྱེམ་པར་བྱ་བ་ཉིད། །ཅིས་དང་། མདོ་སྡེ་
 དགོངས་འགྲེལ་གྱི་དོན་དབུ་མ་སྒྲོམ་རིམ་དུ་བརྟན་པ་ལས་ཀྱང་རྒྱ་ཆེར་འབྱུང་ངོ་། །

གཉིས་པ་དེའི་རང་བཞིན་ལ་གསུམ་སྟེ། བྱང་རྩལ་སེམས་དཔའི་སྒྲོམ་པ་སྐྱེའི་
 མཆོན་ཉིད་དང་། རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་དང་། བསྐྱེབ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་རྫོགས་པའི་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་སྐྱེལ་པ་བྱུང་པར་བ། མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྟོང་པའི་སེམས་དཔའ་རྒྱན་ཆགས་སོ། །
 གཉིས་པ་རབ་རྟུ་དབྱེ་བ་ནི། སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པ་གཉིས་སོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ལ་
 འཇིག་རྟེན་པའི་བྱང་རྩལ་གྱི་སེམས། སྒྲོན་པའི་ཡིན་ལ། ས་ཐོབ་པ་ཡན་ཆད་འཇུག་པའོ། །
 ཞེས་གསུངས་པ་ནི་ལུང་ཆོས་ལ་འདྲིས་རྒྱུ་བར་ཟད་དེ། བསྐྱེབ་བརྟན་སུ་འཇུག་པའི་སེམས་

བསྐྱེད་སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཉིད་ལ་སྐྱེ་བར་བཤད་པས་སོ། །དེས་ན་གཞན་དོན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་
 འདོད་པ་དང་། དེའི་དོན་དུ་སྒྲོན་པ་སྐྱབ་པར་འདོད་པའོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲོན་པ་ལ་སྒྲོམ་པ་མེད་དེ།
 བྱང་ཆུབ་སྒྲོན་པའི་སེམས་ལས་ནི། །འཁོར་ཆེ་ཞེས་སོགས་སྒྲོ་གས་སོ། །ཞེས་ཟེར་གྲུང་། རྩེ་
 བཅུན་ས་སྐྱེ་པ་ནི། སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་ཀ་ལ་རང་རང་གི་སེམས་དང་། དེ་བསྐྱེད་པ་དང་། མི་
 ཉམས་པར་བསྐྱུང་བ་སྟེ། གསུམ་གསུམ་དུ་བཞེད་དེ། མདོའི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །
 དེ་ལ་སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་རྒྱང་པ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ལ། སྒྲོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་མི་
 མཐུན་པའི་སྒྲོགས་གཞི་དང་བཅས་པ་སྒྲོང་སེམས་ཡོད་ན་གཉིས་ཀའང་སྒྲོམ་པར་འགྱུར་ཏེ།
 མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་བྱིར་རོ། །མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་ཡང་། དེར་མི་འགྱུར་ན། སྒྲོམ་པ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་གྲུང་མཚུངས་སོ། །ཞི་ལྷ་ནི། སྒྲོམ་པས་མ་ཟེན་པའི་སྒྲོན་པ་རྒྱང་
 པ་ལ་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་མི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །སྒྲིབ་སྒྲོམ་པས་མ་ཟེན་ཡང་བསོད་
 ནམས་རྒྱན་ཆགས་འབྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དེ། སངས་རྒྱས་ལ་དམིགས་ནས་སྤུལ་བ་
 ལའང་བསོད་ནམས་རྒྱན་ཆགས་བཤད་པའི་བྱིར་རོ། །རྩེ་ཏ་རི་ནི། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་
 བན་བདེ་སྐྱབ་པའི་དོན་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་ཁས་འཆེ་བ་ནི་སྒྲོན་པ། དུས་རྒྱན་དུ་མི་ཉམས་
 བར་བསྐྱུང་བར་ཁས་འཆེ་བ་ནི་འཇུག་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་པ་མཐའ་དག་
 བསྐྱུང་བར་ཁས་འཆེ་བ་ནི་སྒྲོན་པའི་སྒྲོམ་པ། རྩེ་ལྷར་བཟུང་བ་ལྷར་སྒྲོན་པར་ཁས་འཆེ་བར་
 འཇུག་པའི་སྒྲོམ་པར་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཆོག་ཡང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་དུ་སེམས་པ་
 སྒྲོན་དུ་བཏང་སྟེ། དེ་ནས་སྒྲོན་འཇུག་གཉིས་སྟབས་ཅིག་ཏུ་བྱུངས་ནས། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་སྒྲོམ་པ་ལ་མོས་པ་བརྟན་པོ་ཡོད་ན། བྱིས་སྒྲོན་འཇུག་གི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀའང་སྟབས་
 ཅིག་ཏུ་ལེན་པའི་ལུགས་སུ་མཛད་དོ། །སྐྱེ་སྐྱབ་དང་། ཞི་ལྷ་གཉིས་ཀ། སེམས་བསྐྱེད་དང་
 སྒྲོམ་པ་ཐུན་མོང་དུ་ལེན་པ་འདི་བཞེད་པ་ཡིན་ནོ། །

དོན་གསུམ་པ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ནི། རྣམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ལ།
 དེ་ལ་དྲུག་སྟེ། སོ་སའི་ངོ་བོ་དང་། གཅིག་པ་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་དང་། གྲངས་ངེས་པ་དང་།
 གོ་རིམ་ངེས་པ་དང་། བྱ་བའི་བྱད་པར་དང་། སྐྱ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི། མི་དགོ་བ་གཞི་དང་
 བཅས་པ་སྤྱོད་བའི་སེམས་པ་ནི་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས། དགོ་བའི་ཆོས་མཐའ་དག་སྐྱབ་པའི་
 སེམས་པ་ནི། དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་། གཞན་གྱི་དོན་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་བརྩོན་པའི་སེམས་པ་ནི་
 སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །གཉིས་པ་ནི་ཤེས་པའི་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་འཇུག་ཡུལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་
 གསུམ་སྟེ། དཔེར་ན་རིན་པོ་ཆེ་གཅིག་ཉིད། ལུན་པ་སྤྱོད་། འོར་བ་སྟུང་། རིམས་ནད་འཛིལ་བ་
 བཞིན་ནོ། །གྲངས་ངེས་པ་ནི། འཆང་རྒྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། སྒྱོན་སེལ་ཡོན་
 ཏན་སྐྱབ། གཞན་འཛིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཉུང་ན་མི་འདུ། མང་མི་དགོས་པས་སོ། །གོ་རིམ་
 གྱུང་། གཞན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་ལ། བདག་ཉིད་དགོ་བས་སྒྲིན་དགོས་ཤིང་། དེ་ལ་ཉེས་པས་
 མ་འོན་པར་དགོས་པས། ཐོག་མར་སྒྱོན་སྤངས་ནས་ཡོན་ཏན་ཆོལ། ཡོན་ཏན་གྲུབ་ནས་
 གཞན་དོན་ལ་འཇུག་སྟེ། དེའང་དང་པོ་པའི་ས་ལ་རྣམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་གཙོ། མོས་པ་སྤྱོད་པ་
 ལ་དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་གཙོ། ས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱེད་རོ། །ལྷ་པ་
 རི་རྣམ་པ་དེ་དག་ལ་བྱ་བ་གསུམ་ཡོད་དེ། རང་གཞན་གྱི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤྱོད་བ་རྣམ་པའི་
 བྱ་བ། ལམ་གྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་བདག་གཞན་ལ་སྐྱབ་པ་དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་པའི་བྱ་བ།
 དངོས་དང་བརྒྱད་པས་སེམས་ཅན་སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་བྱ་བའོ། །དྲུག་པ་
 སྐྱ་དོན་ནི། ཚུའི་ཚུ་ལོན་ལྟར་མི་མཐུན་ཕྱགས་གྱི་གོ་སྐབས་མི་འབྱེད་པས་ན་རྣམ་པའོ། །
 གཉིས་པ་གང་ལ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་བརྟག་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཆགས་པའི་རྟོན་དང་། སྐྱེ་བའི་རྒྱ་དང་།
 བད་སྤྱོད་པའི་ཆོག་པའོ། །དང་པོ་ལ། ལུས་གྱི་རྟོན་དང་། བསམ་པའི་རྟོན་ལས། སྤྱོད་དཔོན་
 ཐོགས་མེད་ནི། སོ་སོ་ཐར་པ་ཡང་རྟོན་དུ་དགོས་པས། སྤྱིང་གསུམ་དུ་སྐྱེས་པའི་སྐྱེས་པ་དང་།

བྱད་མེད་ཡིན་ལ། གྲུ་རྒྱུ་བ་ནི། བད་ཤེས་ཤིང་དོན་གོ་ན། ལྷ་དང་གྲུ་ལའང་སྐྱེ་བར་བཞེད་དོ།
 བསམ་པ་ནི། ཐོགས་མེད་ནི་སྐྱབས་འགོ་བྱད་པར་ཅན་ལས་སྐྱེ་ལ། གྲུ་རྒྱུ་བ་ཐོབ་པར་འདོད་
 པའམ། ཐ་ན་འཛིགས་སྐྱོབ་དང་། ལེགས་སྒྲོན་ཙམ་ལས་ཀྱང་། སྐྱེ་བ་སྤྱིད་པར་བཞེད་དོ། །
 གཉིས་པ་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི། ཐོགས་མེད་ཀྱིས། མདོ་ལས་འབྱུང་བ་ཐམས་ཅད། བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔར་བསྐྱུས་ཏེ། རྒྱ་བཞི། རྒྱུན་བཞི་སྟོབས་བཞི་སྟེ་བཅུ་གཉིས་སོ། །དང་པོ་ནི། རིགས་སྤྱན་
 སུམ་ཆོགས་པ། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་གྱིས་ཟེན་པ། སྤྱིང་རྩེ་ཆེ་བ། ལམོར་བའི་དུམ་བས་མི་
 འཛིགས་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཡོན་ཏན་ལ་མོས་པ།
 ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་ཐོས་པ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ཆོས་རྒྱལ་ཏུ་ཉེ་བར་མཐོང་བ། སེམས་ཅན་
 ཉོན་མོངས་པར་མཐོང་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། རང་གཞན་གྱི་བསམ་པ་དང་། སྐྱུར་བའི་སྟོབས་
 གཉིས་གཉིས་ཏེ་བཞིའོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཐོགས་སྟོབས་རྒྱ་སྟོབས་རྩ་བའི་སྟོབས། ཐོས་
 སྟོབས་དག་བ་གོམས་པ་ལས། མི་བརྟན་པ་དང་བརྟན་འབྱུང་དང་། གཞན་གྱིས་བརྟན་པའི་
 སེམས་བསྐྱེད་འདོད། ཅིས་སོ། །གྲུ་རྒྱུ་བ་ནི། དེ་དག་དང་ཆེ་འདིར་འཛིགས་སྐྱོབ་གྱི་བསམ་
 པ་ཅན་ལའང་སྐྱེ་སྟེ། བདུད་སྟོག་ཅན་ལ། ལག་ན་དོ་རྩེས་འཛིགས་པ་ལྷ་བྱ་དང་། འཇམ་
 དཔལ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་གཡོ་སྐྱུས་ཀྱང་སྐྱེས་པར་གསུངས་པའང་བཞེད་དོ། །དེ་ལྟར་རྒྱ་དུ་མ་
 གསུངས་ཀྱང་། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་རྒྱ་ནི་དགོན་མཆོག་སྒྲོན་མ་ལས། རྒྱལ་དང་རྒྱལ་
 བའི་ཆོས་དང་དག་འདུན་ལ། །དད་དད་དད་བ་སྐྱེས་ན་སེམས་དེ་སྐྱེ། ཞེས་པ་དང་། ཞི་ལྷ་ལ་
 སོགས་ཀྱི་རྩེས་སུ་འབྱངས་ནས། སྤྱིང་རྩེ་ཆེན་པོ་དང་། དད་པ་བརྟན་པོ་དང་། སངས་རྒྱས་
 འདོད་པ་སྟེ། གསུམ་ཡོད་ན་སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་ཆོགས་པ་ཡིན་ལོ། །འགའ་ཞིག་སྤྱིང་རྩེ་དང་
 དད་པ་གཉིས་ཡོད་ན། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱས་པ་ཐོགས་མེད་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི་
 མ་དེས་པ་ཡིན་ལོ། །དེ་བས་ན་སངས་རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱིན་བསྐྱབས་ཀྱི་

མཐུས་སྒྲེ་བ་ནི་བསམ་གྱིས་མི་བྱལ་བོ། །གསུམ་པ་ནི། སེམས་ཅན་གྱི་ངོ་བོ་ཙམ་ཆོག་ལ་ས་
བརྟེན་པར་སྒྲེ་བའང་ཡོད་མོད་ཀྱི། སྒྲོམ་པས་བསྐྱམས་པའི་སེམས་བསྐྱེད་ཡང་དག་པའི་ལམ་
དུ་ཁྱུད་པ་ནི། བར་སྒྲོད་པའི་ཆོག་ཕུན་སུམ་ཆོག་ས་པ་ལས་སྒྲེ་བ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བསྟན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཐོབ་པ་ཕན་ཡོན་གྱི་འབྲས་བུ་དང་།
ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་གྱི་འབྲས་བུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྒྲེས་སྟོབས་གྱི་འབྲས་བུ་ངོ་
མཆར་བ། གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་རྒྱ་ཆེ་བ། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ཐུར་དུ་འགྲུབ་པའོ། །
དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་བསྐྱེད་གྱུར་ན་སྐད་ཅིག་གྱིས། །ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས། སྤངས་པ་
ཉིད་གྱིས་ཆོ་མིང་དོན་འཕོ་བས། ཉེན་བྱད་པར་དུ་འགྱུར་བ་དང་། འགྲོ་བའི་མཆོད་གནས་སུ་
འགྱུར་བ་དང་། བསོད་ནམས་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཐོབ་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། མཆོད་པའི་མཆོག་ཡིན་
པས། སངས་རྒྱས་མཉེས་ཤིང་། དགོ་བའི་སྟོབས་ཐོབ་པས་རང་གི་འདོད་པ་ཐམས་ཅད་
འགྲུབ་ལ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་འགྲུབ་པས། ཀུན་གྱི་བཤེས་སུ་འགྱུར་བ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས།
འདི་ཉིད་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཉེས་བྱེད་ཡིན། །རང་དོན་ཡང་དག་སྒྲུབ་པ་འདི་ཉིད་ལ། །
འཇིག་རྟེན་སྟུག་བསྐྱེལ་སེལ་བའང་འདི་ཉིད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཐུར་
དུ་ཐོབ་པ་སྟེ། འབྲས་བུ་ལ་འདོད་པ་ཡོད་ན། རྒྱུ་ལ་འཇུག་པ་ཆོས་ཉིད་ཡིན་པ་དང་། ས་བོན་
བཏབ་པ་ལ་བདག་པོས་བསྐྱང་བ་ལྟར། སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
དཔའ་རྣམས་གྱིས་བསྐྱང་པས་མཐར་ཕྱིན་པར་འགྱུར་བར་ངེས་ཤིང་། རྣམ་སྤང་མདོན་བྱང་
ལས་ཀྱང་གསང་བའི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱི་རྒྱ་ནི། བྱང་ཆུབ་གྱི་སེམས་
སོ་ཞེས་སོ། །ཉམས་པ་ཉེས་དམིགས་གྱི་འབྲས་བུ་ཡང་། རྒྱལ་པོ་རྒྱལ་སྤྱིད་ལས་ཉམས་པ་
ལྟར་མིང་དོན་ཤོར་བས་སྒྲེས་ཐོབ་གྱི་འབྲས་བུ་ཉམས་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་འབྲས་བུ་འང་།
སྤར་གྱི་ཕན་ཡོན་གསུམ་པོ་གོ་ལྟེ་སྟེ། སངས་རྒྱས་མི་མཉེས། རང་དོན་མི་འགྲུབ། སེམས་

ཅན་མི་མགུ་བ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་འབྲས་བུ་འང་མི་འབྱུང་སྟེ། ལེན་པ་ལས་གཏན་མི་ཐར་
བ་དང་། གལ་ཏེ་ཐར་ཡང་ཉན་རང་དུ་ལྷུང་ངོ་། །

སྒྱི་དོན་གསུམ་པ་ལེན་པ་པོའི་ཆོག་འདི་ལ་བཀའ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་གཉིས་ཏེ། ཐེག་
པ་ཆེན་པོ་སེམས་ཅམ་པའི་ལྷགས་དང་། དབུ་མ་པའི་ལྷགས་སོ། །དང་པོ་ནི། བྱང་ཆུབ་
སེམས་དཔའི་སྡེ་སྡོད་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། འཕགས་པ་བྱམས་པའི་གསུང་། སློབ་དཔོན་
ཐོགས་མེད་ལས་བརྒྱུད་པ། སློབ་དཔོན་ཅུ་གོ་མིའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས་ཇོ་བོ་རྗེ་ལ་སོགས་
པའི་ཐུག་ལེན། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་བཀའ་གདམས་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་དེ་ཡིན་
ལ། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་འདི་ནི། མདོ་སྡེ་པོ་བཀོད་པ་དང་། ཉམ་
མཁའི་སྒྲིང་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། འཕགས་པ་འཇམ་དཔལ་གཞིན་རྒྱུ་ལྷུང་པའི་
གསུང་། སློབ་དཔོན་འཕགས་པ་ལྷ་སྐྱབ་ལ་སོགས་པ་ལས་བྱུང་པ། སློབ་དཔོན་ཞི་བ་ལྷའི་
རྗེས་སུ་འབྲངས་ནས། སློབ་དཔོན་རྗེ་ཏ་འི་དང་། ཇོ་བོ་ཕུ་རྒྱ་བྱི་ལ་སོགས་པའི་ཐུག་ལེན།
དཔལ་ལྷན་ས་སྐྱ་པ་ལ་སོགས་པས་མཛད་པ་འདི་ཡིན་ནོ། །འདི་གཉིས་ལྟ་བུའི་བྱང་པར་
བཞིན་དུ། སྡོད་པ་ཡང་བྱང་པར་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ལྷ་སྟེ། སྒྲང་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དང་། ལེན་པ་
པོའི་གང་ཟག་དང་། ལེན་པའི་ཆོག་དང་། སྒྲངས་ནས་བསྐྱུང་རྒྱལ་དང་། ཉམས་ན་སྦྱར་
བཅོས་མི་འདྲའོ། །དང་པོ་སྒྲང་བའི་ཡུལ་ནི། སེམས་ཅམ་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱུན་ལས། བཤེས་
གཉེན་དུལ་ཞིང་ཞི་བ་ཉར་ཞི་བ། །ཞེས་སོགས་སྒྲི་གས་མཆོན་ཉིད་བཅུ་ལྡན་ནམ། དེ་བསྐྱུས་
ན་སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པར། སྒྲ་མ་སྒྲིམ་ལ་གནས་ཤིང་མཁས། །རྒྱས་དང་ལྡན་ལ་སྒྲང་བར་བྱ། །
ཞེས་སོ། །ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས། དག་པའི་བཤེས་གཉེན་དེ་དག་གི། །མཆོན་ཉིད་མདོར་བསྐྱུས་མཁུན་
པར་མཛོད། །ཆོག་ཤེས་སྒྲིང་རྗེ་རྒྱལ་བྱིམས་ལྡན། །ཉིན་མོངས་སེལ་བའི་ཤེས་རབ་ཅན། །
དེ་དག་ཉིད་ལ་བྱོད་བསྟེན་ན། །བྱོད་ཀྱིས་མཁུན་གྱིས་གྲུས་པར་མཛོད། །ཅེས་པའི་དོན་འདིར།

ཏྲག་པར་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི། །ཐེག་ཆེན་དོན་ལ་མཁས་པ་དང་། །བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བརྟུལ་ཞུགས་མཆོག་། །སྤྲེག་གི་ཕྱིར་ཡང་མི་གཏོང་ངོ་། །ཞེས་སོགས་མཆོན་ཉིད་གཉིས་
 གསུངས་སོ། །གཉིས་པ་ལེན་པའི་གང་ཟག་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་ཐོགས་མེད་གྱི་རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས། རོ་བོ་རྗེས་སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱི། ཏྲག་ཏུ་སྡོམ་གཞན་ལུན་པ་དག་།
 བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྡོམ་པའི། །སྐལ་པ་ཡོད་གྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་པས། བྱང་ཆུབ་
 སེམས་དཔའི་སྡོམ་པ་ལེན་པ་ལ། སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གང་རུང་ཞིག་ཉིན་དུ་དགོས་
 པར་བཞེད་ལ། དབུ་མ་པ་རིགས་དུག་མཐའ་དག་ལ་སྐྱེ་སྟེ། སོ་ཐར་རྒྱན་དུ་བསྐྱང་མི་རུས་པ།
 རྒྱལ་པོ་དང་ཤན་པའི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱེ་བར་བཞེད་དེ། བསྐལ་བཟང་ལས། རྒྱལ་བ་ལན་
 བཞེད་གྲོང་དཔོན་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རིན་ཆེན་དཔལ་དེ་ལ། །ཉིན་གཅིག་
 སྤྲེག་གཅིད་སྡོམ་པ་བྲངས་ནས་ནི། །དང་པོ་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་ལེན་པའི་ཆོག་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཙམ་པ་སོ་སོར་ཐར་པ་རིགས་བདུན་གྱིས་བདག་
 ཟེན་པ་དང་། སེམས་དག་པ་ལ་སྐྱེ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྦྱོར་བ་ཕྱག་དང་མཆོད་པ་བྱས་ཏེ།
 བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། བར་ཆད་འདྲི་བ་ལ་སོགས་པ། ཉན་ཐོས་གྱི་སྡོམ་པ་འཕོགས་པ་
 བཞིན་མཛད་པ་ནི། སེམས་ཙམ་པ་ལྟ་བུར་བྱང་ཟད་དམའ་བས། སྦྱོད་པའང་ཅུང་བྱང་ཟད་དོག་པས་
 སོ། །དབུ་མ་ལྟ་བུ་མཐོ་ཁིང་། སྦྱོད་པ་ཡངས་པས། གང་ཟག་སྤྲེག་པ་ཅན་དང་། སོ་སོ་ཐར་
 པ་རིགས་བདུན་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལའང་། སེམས་བསྐྱེད་སྐྱེ་བར་དགོངས་ནས། སྤྲེག་པ་
 བཤགས་པ་ལ་སོགས་ཡན་ལག་བདུན་པ་མཛད་ལ། བསྐྱབ་པ་བརྗོད་པ་དང་། བར་ཆད་འདྲི་
 བ་ལ་སོགས་མི་མཛད་དོ། །དངོས་གཞིར་ཡང་སེམས་ཙམ་པ། སྦྱོན་འཇུག་རིམ་གྱིས་ལེན་ལ།
 དབུ་མ་པ་སྐྱབས་ཅིག་ལེན་ཅིང་། སྡོམ་པ་འཕོགས་པའི་བརྗོད་རྒྱལ་ཡང་མི་འདྲེའོ། །མཇུག་
 གུང་སེམས་ཙམ་པ་མཁྱེན་པར་གསོལ་བ་ལ་སོགས་བྱེད་ལ། དབུ་མ་པ་རང་གཞན་དགའ་བ་

བསྐྱེད་པ་ལ་སོགས་མཛད་དོ། །བཞི་པ་བསྐྱེད་ཚུལ་མི་འདྲ་སྟེ། སེམས་ཅམ་པ་རྩ་ལྟར་བཞིར་
བཞེད་ལ། དབུ་མ་པ། རྣམ་མཁའི་སྒྲིབ་པོའི་མདོ་ལྟར་བཅུ་དགུར་བཞེད་དོ། །ལྔ་པ་ཕྱིར་
བཙོས་པའང་། སེམས་ཅམ་པ་ཉན་ཐོས་དང་བརྟན་ནས། སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པ་ལས། སྒྲིམ་པ་སྦྱར་
ཡང་སྒྲུང་བར་བྱ། །ཟག་པ་འབྲིང་ནི་གསུམ་ལ་བཤགས། །གཅིག་གི་མདུན་དུ་ལྷག་མ་
རྣམས། །ཞེས་དང་། ཤིན་ཏུ་རྒྱུད་པ། ཉན་མོངས་མི་མོངས་བདག་སེམས་བཞིན། །ཅིས་
བཞེད་ལ། དབུ་མ་པ་རྣམ་མཁའི་སྒྲིབ་པོ་ལ་གསོལ་བ་གདབ་པ་དང་། ལུང་པོ་གསུམ་པའི་
མདོ་འདོན་པ་དང་། དེ་བཞིན་གསཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པས་དག་པར་བཞེད་དོ། །
དེ་ལྟར་ལུགས་གཉིས་ལས། སྦྱོན་དཔོན་ཐོགས་མེད་རྗེས་འབྲང་གི་ལུགས་ནི། སྒྲིམ་རྗེ་
བཅུན་ས་སྦྱ་པས། སྒྲིམ་པ་ཉི་ཤུ་པའི་འགྲེལ་པ་མཛད་པ་ལྟར་བྱའོ། །

འདིར་སྦྱོབ་དཔོན་གྲུ་སྦྱབ་ཀྱི་རྗེས་འབྲངས་དབུ་མ་ལུགས་ཀྱི་ཆོག་ལ། སྦྱིར་བསྟན་
པ་དང་། ཆོག་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཡུལ་རྣམ་མཁའི་མཐའ་གྲས་པ་ཐམས་ཅད། སྒྲིམ་
དགོན་མཆོག་གིས། ཉིལ་གི་གང་བུ་བྱུང་བ་ལྟར་བསྒྲིམ་ཞིང་ཆོག་སྦྱིར་དངོས་མཇུག་གསུམ་
ཐམས་ཅད་དུ། གང་ཟག་བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བྱེད་པར་
བསྒྲིམས་པས། སེམས་ཅན་མཐའ་ཡས་ཤིང་། མི་ཟད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་ཀྱང་
མཐའ་ཡས་ཤིང་མི་འཛད་དེ། བསྐྱེད་བརྟན་ལས། སྒྲིག་པ་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། །བསོད་
ནམས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །སངས་རྒྱས་བསྐྱེད་དང་གསོལ་འདེབས་དང་། །གཞན་དང་
བདག་གི་སྦྱིར་བྱེད་དོ། །ཡོངས་སུ་བསྒྲོ་བའང་དེ་བཞིན་ཏེ། །བྱེ་བྲག་མེད་པར་རབ་ཏུ་འཇུག།
དེ་ལྟར་སེམས་ཅན་ཁམས་བཞིན་དུ། །བསོད་ནམས་མཐའ་ཡས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། །ཞེས་པས།
བསམ་པ་རྒྱ་ཆེ་བ་ཉིད་ཐེག་ཆེན་གྱི་བྱེད་ཆོས་སོ། །

ཆོག་དངོས་ལ་གསུམ་སྟེ། སྦྱིར་བ་དང་། དངོས་གཞི་དང་། རྗེས་སོ། །དང་པོ་ལ་

གསུམ་སྟེ། རྟེན་བཤམ་པ། གསོལ་བ་གདབ་པ། ཡན་ལག་བདུན་པ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི་
རྟོགས་པར་གསལ། གཉིས་པ་ནི། སྒྲུལ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་ཀྱིས། ཅི་འབྱོར་པའི་
ཡོན་དང་། དུག་དང་མཚུལ་ཕུལ་ནས་ཐལ་མོ་སྒྱུར་དེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བདག་ལ་དུས་གསུམ་ཀྱི་
དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བགྲོད་པ་གཅིག་པའི་ལམ། སྒྱབས་གསུམ་སྟོན་དུ་འགྲོ་
བ་ཅན་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་བསྐྱེལ་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་དུ་
གསོལ་བ་གདབ་པོ། །གསུམ་པ་ཡན་ལག་བདུན་ཀྱི་དང་པོ་མཆོད་པ་ལ། ལེའུ་གཉིས་པར།
སྒྲུར་བཤད་པའི། བཀྲུར་བསྟོའི་མཆོད་པ་མཇུག་ན་ཡོད་ཀྱང་ཕྱག་ལེན་ལ་ཐོག་མར་མཛད་
པས། ཡུལ་དང་གང་ཟག་སྒྲུར་བསྟོན་པ་ལྟར་ལ། ལུས་རྒྱལ་སྟེད་ཀྱིས་ཕྱག་འཆོལ་བར་
བསམ་ཁིང་། དག་དྲུ་ན་མོ་བརྒྱ་ལ། ན་མོ་རྒྱུ་ལ། ན་མོ་སྒྲུ་ལ། ན་མོ་མརྒྱ་དེ་བ་ཏ་བྱུང་ན་
མོ་གུ་རུ་བྱུང་ཅེས་དང་། ཅི་ཤེས་པས་བསྟོད་པར་བྱའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་གཞུང་འདི་ལས། ཡོན་
ཏན་རྒྱ་མཆོ་རྣམས་ལ་བདག་ །ཅེས་ལ་སོགས་སྟོ་གསུམ་གྱིས་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་ཡོ་བྱད་
ཀྱི་མཆོད་པ་ལ། རྩལ་ཉེ་བར་བཀོད་པ་དང་། བདག་པོས་མ་བཟུང་བ་གཉིས་ནི། རིན་ཆེན་
སེམས་ནི་གཟུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་ནས། བདག་གི་འདི་དག་བཞེས་སུ་གསོལ་ཀྱི་
བར་བཞེད་ལ། དེ་བཞིན་དུ་མོས་པ་བྱའོ། །ལུས་དབུལ་བ་དང་། སྟོས་སྒྱུལ་བ་དང་། སྒྲ་ན་
མེད་པའི་མཆོད་པ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་ཀྱང་། ཚུལ་དེ་བཞིན་དུ་བྱའོ། །གལ་ཏེ་དེ་ཙམ་མ་གྲུབ་
ན། དེའི་དོན་རྣམས་ཆང་བར་བཤད་ལ་མོས་པ་བྱེད་དུ་གཞུག་ཅིང་། དངོས་སུ་ཅི་འབྱོར་བ་
དང་བཅས་པ་ལ། རྒྱ་གཉིས་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་མཆོད་པ་རྣམ་ལུ་རོལ་མོ་དང་བཅས་པ་སོ་སོའི་
སྒྲགས་དང་ཕྱག་རྒྱས་ཕུལ་ལ། བསྟོད་དབྱངས་ཀྱང་བྱའོ། །དེ་ནས་སྒྱབས་སུ་འགྲོ་སྟེ། ཕྱོགས་
བཅུ་ན་བཞུགས་པའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་
དགོངས་སུ་གསོལ། སྟོབ་དཔོན་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ་

དང་། རྣམ་མཁའི་མཐའ་དང་མཉམ་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ། རི་
 སྒྲིབ་སྒྲིབ་པོ་བྱང་ཆུབ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། ཞང་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཆོས་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །
 ཆོག་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་འཕགས་པ་ཕྱིར་མི་སྟོག་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་འདུན་ལ་
 སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བརྗོད་དོ། །དེ་ལྟར་སྐྱབས་འགོ་བྱམ་མོང་མ་ཡིན་པ་འདི་
 ཡང་མདོ་སྟེ་རྒྱུན་ལས། གྲུན་ཏུ་འགོ་དང་ཁས་ལེན་རྟོགས་པ་བློ་གཞིན་དང་། །དབྱེ་བའི་
 རང་བཞིན་དོན་རྣམ་བཞིའི་བྱད་པར་གྱིས། །ཐེག་པ་མཆོག་ཕྱིར་སྐྱབས་རབ་སོང་བ་ནི། །དེའི་
 སྐྱབས་སུ་སོང་བ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ན་མཆོག་ཅེས་ཏེ། འདིའི་ངག་དོན་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ཏོ། །
 ཡན་ལག་ལྷག་མ་ལྟ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ལ། དགོངས་སུ་གསོལ་སྒྲུབ་གཏོང་
 ཞིང་། དངོས་གཞི་བརྗོད་པ་ལན་གསུམ་གྲུན་ལ་མཚུངས་སོ། །དེ་ལ་སྟོག་པ་བཤགས་པ་ནི།
 བདག་དང་མཐའ་ཡས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆོ་ཐོག་མ་མེད་པ་ནས། འདོད་ཆགས་
 དང་། ཞེ་སྤང་དང་། གཏི་མུག་གི་དབང་གིས། ལུས་དང་ངག་དང་ཡིད་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་སྟོག་པ་མི་
 དགོ་བའི་ལས་བགྱིས་པ་དང་། བགྱིད་དུ་རྩ་ལ་པ་དང་། བགྱིད་པ་ལ་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་དེ་
 ཐམས་ཅད་སོ་སོར་བཤགས་གིང་ཡང་མི་བགྱིད་དོ། །ཞེས་སོ། །རྗེས་སུ་ཡི་རང་བ་ནི། སོ་
 སོའི་སྒྲིབ་པོ་དང་། འཕགས་པ་ཉན་ཐོས་དང་། རང་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 དང་། སྤྲན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་དགོ་བ་ལ་དགའ་ཞིང་རྗེས་སུ་ཡི་
 རང་བར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་ནི། གང་དག་ཐོགས་
 བཅུའི་འཛིག་རྟོན་ཀྱི་ཁམས་ན། བཅོམ་ལྡན་འདས་དེ་བཞིན་གསལ་གསལ་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་
 དག་པར་རྟོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། སྤྲན་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་
 རྣམས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྤྲས་དང་བཅས་པ། ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་མི་བཞེད་པ་དེ་དག་ལ།

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དོན་དུ་ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོ། །ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་པ་ནི། གང་དག་ཕྱོགས་བརྩེ་འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་དེ་བཞིན་གསཤེགས་པ་དག་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདའ་བར་བཞེད་པ་དེ་དག་ལ། ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་མི་འདའ་བར་གསོལ་བ་འདེབས་སོ། །ཞེས་སོ། །བསྟོ་བ་ནི། བདག་གཞན་གྱིས་དུས་གསུམ་དུ་བསགས་པའི་དགོ་བ་རྣམས། འཇམ་དཔལ་དཔའ་བོས་ངེ་ལྟར་མཁུན་པ་དང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་སམ། ཆོག་ལྷག་པ་གང་བདེས་བསྟོ་བར་བྱའོ། །དེ་དག་ནི། སྦྱར་བའི་ཆོག་འོ། །དཔེར་ན་གོས་ཆོས་བྱེད་པ་ལ་དྲི་མ་འབྱུང་པའམ། ཞིང་ལ་ས་བོན་འདེབས་པ་ལ། ཐ་བ་འགྱུམས་པ་ལྟར་སེམས་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་བསྐྱུར་བ་ལ། སེམས་ཀྱི་ཐ་བསྐྱེད་བའི་གདམས་ངག་ཡིན་ནོ། །

དངོས་གཞི་ལ་གཉིས་ཏེ། བསམ་པ་སྦྱང་བ་དང་། དམ་བཅས་ཆོག་ཏུ་བརྫོད་པའོ། །དང་པོ་ནི་གཞུང་ལས་གོང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར། ལུས་ཡོངས་སྦྱོང་དགོ་བ་སྟེ། གཞི་གསུམ་སེམས་ཅན་ལ་སྦྱི་མཐུན་དུ་སྟོས་པ་མེད་པར་སྦྱིན། དུན་པའི་ནོར་ལ་ཁ་ཏ་མི་འཇུག་པ་ལྟར། གཞི་གསུམ་པོ་དེ་དག་ལ་གཞན་དབང་བར་བསྐྱོམ་ཞིང་། དེས་ན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་རང་ལ་ལུས་ཀྱིས་རྟེན་འཇོག་གམ། ངག་གིས་མི་སྟན་བརྫོད་དམ། སེམས་ཀྱིས་ཆགས་སྤང་ཅི་བསྦྱེད་ཀྱང་རུང་སྟེ། དེ་ཐམས་ཅད་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ས་བོན་ཐེབས་པར་སྟོན། རང་ཉིད་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཅི་མཁོ་བའི་ཡོངས་སྦྱོང་ལ་སོགས་པ། ཇི་ཙམ་དགོས་ཀྱི་བར་དུ་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་འབྱུང་བར། ཞེ་ཐག་པ་ནས་སྟོན་ཅིང་བསྐྱོམ་སོ། །དེ་དག་གི་ཆོག་གི་དོན་ནི་ལུས་དང་དེ་བཞིན་ཡོངས་སྦྱོང་དང་། ཞེས་པ་ནས། ཉེར་འཇོའི་རྒྱར་ཡང་ཤོག ཅེས་ཀྱི་བར་གོང་དུ་བསྟན་ཟིན་ལ། འདིར་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ནས། ཆོག་འོ་སྟོན་དུ་བསྟན་བྱ་ཙམ་ཞིག་སྟེ།

བསམ་པ་སྤངས་པའོ། །དེ་ངེས་ནས། སེམས་ཅེ་གཅིག་པས། དངོས་གཞི་ཚིག་ཏུ་བརྗོད་པ་ནི།
 ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 རིག་པ་དང་ཞབས་སུ་ལྡན་པ། སྤྲོ་མེད་པ་ལྟ་དང་མི་རྣམས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་དེ་དག་གིས་སེམས་
 ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲོལ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། ལུ་གེ་མེད་པར་
 བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་རྗོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་།
 སྤྲོ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་རྗོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ།
 བདག་གིས་ཀྱང་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཕན་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། གྲོལ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དང་། ལུ་གེ་མེད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་
 རྗོགས་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དང་། སྤྲོ་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་མངོན་པར་
 རྗོགས་པར་འཆང་བྱ་བའི་ཕྱིར། སྒྲོན་པ་དང་འཇུག་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་གྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
 མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་པའམ་ཡང་ན་ཚིག་འདི་ལྟར་བརྗོད་ཀྱང་རུང་སྟེ།
 ཇི་ལྟར་སྒྲོན་གྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དག་བཙུམ་པ་ཡང་དག་པར་རྗོགས་པའི་སངས་རྒྱས་
 བཙུམ་ལྡན་འདས་རྣམས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་ཇི་ལྟར་བྱང་ཆུབ་
 ཆེན་པོར་བྱགས་བསྐྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ་བདག་གིས་ཀྱང་། སེམས་ཅན་མ་བསྐྱལ་བ་རྣམས་
 བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་རྣམས་དགྲོལ་བ་དང་། དབྱགས་མ་སྤྱང་བ་རྣམས་དབྱགས་དབྱང་
 བ་དང་། ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་མ་འདས་པ་རྣམས་ཡོངས་སུ་སྤང་ན་ལས་འདའ་བའི་ཕྱིར།
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་ནས་བྱང་ཆུབ་སྒྲིང་པོ་ལ་མཆིས་ཀྱི་བར་དུ། བྱང་ཆུབ་ཆེན་པོར་སེམས་
 བསྐྱེད་པར་བགྱིའོ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་སྒྲུབ་པ་ཡན་ལག་བདུན་དང་། དངོས་གཞིའི་ཚིག་
 རྣམས་གཞུང་འདིར། དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ཚུམ་པ་པོས་ཚིགས་བཅད་དུ་བསྐྱེབས་ཀྱང་།

དེ་དག་གི་དགོངས་པ་སྒྲུངས་ནས། ཉམས་སུ་ལེན་བདེ་བར་སྒྲ་མ་རྒྱམས་ཀྱིས་ཕྱག་ལེན་དུ་
ལྷག་པར་མཛད་དོ། །

མཐུག་གི་ཆོ་ག་ལ་གསུམ་སྟེ། དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་དང་།
གཏང་རག་དབུལ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། གློ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། མཐོང་བ་དང་། མ་
མཐོང་བའི་ཕན་ཡོན་དང་། དཔེ་བསྐྱགས་པ་རྒྱམས། ལེའུ་དང་པོ་ལྟར། རྒྱས་པར་བསྟན་
པའམ། འབྲིང་དུ་དོན་ཅི་རིགས་པར་བཤད་ཅིང་། མདོར་བསྟུན། བྱིད་ཀྱིས་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་མ་བཏང་ན། བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱིས་བྱིད་མི་གཏོང་བའི་རྒྱ་མཚན་ལེགས་པར་བསྟན་
ནོ། །གཉིས་པ་རང་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི། ལེའུ་འདྲིའི་མཐུག་ཏུ་འབྱུང་བ་ལྟར། ཆོག་
དོན། རྒྱས་བསྐྱེས་སྐྱབས་དང་སྒྱུར་རོ། །དོན་གཉིས་པ་བསྐྱབ་བྱ་བཟོད་པ་ནི། རྒྱབ་པའི་ཆོས་
གསུམ་འོག་ནས་བསྟན་པ་ལྟར་རམ། རག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་བ་ཙམ་དང་། གཞན་དོན་དུ་
སངས་རྒྱས་ཐོབ་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དང་མི་འབྲལ་ཞིང་སྤྲུག་པ་སྤོངས། དགོ་བ་ཅི་རྒྱས་ཀྱིས་
རྒྱབས་ཤིག །ཅེས་པ་ནི་བསྐྱེས་པ་ཙམ་མོ། །རྒྱས་པར་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །དོན་
གསུམ་པ་གཏང་རག་ནི། ཅི་འབྱོར་བ་དབུལ་ཞིང་དགའ་སྟོན་བྱའོ། །

སྟེ་དོན་བཞི་པ་སྒྲུངས་ནས་ཇི་ལྟར་བསྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་
བྱ་བ་དང་། བྱང་ན་བྱིར་བཅོས་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། གློན་འཐུག་ཐུན་མོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་
དང་། མོ་སྟེ་བསྐྱབ་བྱ་དང་། དེ་དག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པའོ། །དང་
པོ་ལ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་གྲུས་པ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱི་གདུང་རྒྱུན་མི་བཅད་པ།
སེམས་ཅན་སྟོས་མི་འདོར་བ་སྟེ། བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གསུམ་དང་། ལྷུང་བ་དང་། ལྷུང་བ་
མེད་པ། ལྷུང་བའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། ལྷུང་བ་མེད་པའི་གཟུགས་བརྟན་ཏེ། ཤེས་པར་བྱ་
བའི་ཆོས་བཞིའོ། །དང་པོ་གསུམ་གྱི་བར་པ་ནི། རག་པོའི་ཆོས་བཞི་སྤང་ཞིང་། དཀར་པོའི་

ཆོས་བཞི་སྐྱབ་པ་སྟེ། དཀོན་བཅུགས་ལས་ཡོད། དང་པོ་ནི་སྒྲུ་མ་དང་མཆོད་པར་འོས་པ་སྒྲུ་
 བའི་རྩུན་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་སྒྲོན་བརྗོད་པ་
 དང་། གཞན་གནས་མིན་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་གཡོ་སྒྱུས་སྒྱུད་པའོ། །
 གཉིས་པ་ནི། རྟོག་གི་ཕྱིར་ཡང་རྩུན་མི་སྒྲུ་བ་དང་། སེམས་བསྐྱེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 ལ་སྒྲོན་པའི་འདུ་ཤེས་དང་། སེམས་ཅན་རྣམས་ཐེག་ཆེན་ལ་སྒྱུར་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་
 ལྷག་པའི་བསམ་པས་སྒྱུད་པའོ། །གཉིས་པ་ལ་རྒྱས་པར་བསྐྱབ་པ་དང་། བསྐྱས་ཏེ་བསྐྱབ་
 པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། སྒྲོན་པའི་དང་། འདུག་པའོ། །སྒྲུ་མ་ལ་སྒྲུ་བ་དང་སྐྱབ་པའོ། །
 དང་པོ་ལ་གཉིས། བྱང་སེམས་གཏོང་བའི་རྒྱ། མི་མཐུན་པའི་རྟོགས་གསུམ་དང་། མི་འཕེལ་
 བའི་རྒྱ་དྲུག་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུ་པ་དང་། སྒྱིད་ལྷག་པ་དང་། འཁོར་བའི་ཉེས་པས་
 སྒྲག་ནས་བྱང་སེམས་སྒྲོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ལྟ་བུས། སངས་རྒྱས་ག་ལ་ཐོབ་སྙམ་དུ་
 ལྷུ་པར་མི་བྱ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། ཁྲོད་མེད་སྐད་
 ཅིག་རེ་རེ་ལ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། ལྷུ་པ་དང་དུ་སྒྲུང་མི་བྱ། ཁྱེས་དང་།
 འདི་ཉིད་ལས། སྒྲུང་བུ་ག་སྒྲུང་བུ་བ་དང་། ཁྱེས་སོགས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཀྱི་དོན་བསམ་མོ། །
 གཉིས་པ་ནི་རྒྱན་པོ་ཁ་ཅིག །དགོ་བ་བྱས་ཀྱང་མཐོང་ཆོས་ཆེ་འདི་ལ་མ་བྱས་པས་སྒྱིད་ལྷག་
 པར་མི་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་ཀྱི་ཏྲ་ཞོན་ནས། ཁྱེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ག་གཅིག་དོན་དང་། རྫོ་རྫོ་གཅོད་པའི་མདོ་ལས། ཤེར་ཕྱིར་འཛིན་པ་ནི་མནར་བར་འགྱུར་ཏེ།
 སྒྲུ་མའི་ལས་ཀྱིས་ཕྱི་མ་ངན་སོང་དུ་སྒྲེ་བར་འགྱུར་བ་ཆེ་འདིར་བྱང་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་ཀྱང་ཐོབ་པར་འགྱུར་རོ། ཁྱེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། སྒྲེ་རྒྱན་འཆི་དང་།
 སྒྲེ་བོ་ངན་པའི་ལོག་སྐྱབ་ཀྱིས་སུན་སྒྱུར་བ་དང་། སྒྱུར་ཡང་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དུ་ལམ་ལ་འགོར་
 སྙམ་པས་བྱང་སེམས་མི་སྒྲུང་སྟེ། སྒྲུང་གྲགས་ཀྱི་ཆོས་སྒྲུ་མ་བཞིན་ཤེས་པ་དང་། བསྐྱལ་བ་

སྐད་ཅིག་མ་ཅམ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་སོགས་པའོ། །གཉིས་པ་མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་ནི། གྲོགས་མི་
 དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་དང་། ཆོས་ཡོན་ཏན་ལ་གགས་སུ་གྱུར་པ་བསམ་པ་ཕྱག་དོག་ །རྒྱད་
 ཁོན་དུ་འཛིན་པ། ཉེར་ལེན་མི་གསོད་པ། ཐབས་དམན་པ་ལ་མོས་པ་སྟེ། དུག་སྒྲུང་ངོ་། །
 གཉིས་པ་སྐྱབ་པ་ལ། སྦྱེས་བྱ་དམ་པའི་སྒྲོན་པ་གསུམ་དང་། འཕེལ་བའི་རྒྱ་དུག་བསྟན་པའོ།
 དང་པོ་ནི། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱ་སྟམ་པ་འབྲས་བུ་ལ་སྒྲོན་པ། ས་དང་ལམ་
 ཐམས་ཅད་ལ་བསྐྱབ་སྟམ་པ། ཐབས་ལ་སྒྲོན་པ། སེམས་ཅན་གྱི་རེ་བ་ཐམས་ཅད་བསྐྱང་
 སྟམ་པ། ཕྱིན་ལས་ལ་སྒྲོན་པ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་ནི། དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟན་པ་
 ལ་སོགས་པ་སྟེ། མི་འཕེལ་བའི་རྒྱ་དུག་ལས་བསྐྱོག་པའོ། །འཇུག་པ་བྱང་ཁུབ་སེམས་གྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལའང་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་དང་སྐྱབ་པར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་རབ་གྱི་
 གགས་གསུམ་སྒྲུང་བ་དང་། གཞན་དོན་གྱི་གགས་ལྷ་སྒྲུང་བ་དང་། རང་ཉམས་པའི་རྒྱ་ཙ་
 ལྟར་བཅུ་དགུ་ཉེས་བྱས་དང་བཅས་པ་སྒྲུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། འཇུག་པ་གཞན་དོན་གཙོ་བོར་
 སྐྱབ་པ་ཡིན་པས་གཞན་སྒྲོན་པར་བྱེད་པ་ལ་རང་སྒྲོན་དགོས་ལ། དེའི་གགས་ཐོས་པ་ལ་མི་
 མོས་པ་དང་། བསམ་པ་ལ་གཡེལ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་ལ་སྟོད་པ་དེ་གསུམ་སྒྲུང་ངོ་། །གཉིས་པ་
 ནི། སྟོད་པ་གཞན་མི་དད་པ་དང་། སྟོར་བ་ལེ་ལོ་ཆེ་བ་དང་། དངོས་གཞི་ཕན་མི་དོགས་པ་
 དང་། འདོགས་ཀྱང་ཆོས་མིན་གྱིས་དང་། རྗེས་ལམ་གོལ་བ་སྟེ་ལྷ་སྒྲུང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི་
 རྒྱལ་པོ་ལ་འབྱུང་བ་ལ། སྒྲོན་པོའི་ལྷ། ཕལ་བའི་བརྒྱད། ཐུན་མོང་དུ་སྒྲོན་པ་དོར་བ་རྣམས་
 སྒྲུང་ངོ་། །གཞན་ཉེས་བྱས་གྱི་རིགས་སུ་གཏོགས་པ། བཞི་བཅུ་ཙ་དུག་རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྒྲུང་
 བར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་བོ། །བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ལ། མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། འཕེལ་
 བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ་ཆོ་འདིར་མི་ཉམས་པར་བྱ་བའི་ཐབས་ཉེ་བར་
 སྟོར་བའི་དྲན་པ་གསུམ་དང་། བྱི་མ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའི་ཐབས་གསུམ་དང་།

ཐམས་ཅད་དུ་མི་ཉམས་པའི་རྒྱ་སྒྲན་མེད་པའི་འདུན་པ་ལྷ་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །དང་པོ་ནི་
 བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་སྤངས་པའི་ཡན་ཡོན་དུན་པ། ཉམས་པའི་ཉེས་དམིགས་དུན་པ། ཐམས་
 ཅད་དུ་རྟེན་དཀའ་བ་དུན་པའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཡན་ལག་བདུན་པ་དུས་གསུམ་དུ་བྱ། ཕྱོགས་
 བཅུ་འི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ལ་གསོལ་བ་གདབ། བདུད་ཀྱི་ལས་ཐམས་ཅད་ཤེས་པར་
 བྱས་ལ་འབད་པས་སྤང་ངོ་། །གསུམ་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཉིད། ལུས་ཡོངས་སྒྲོན་དགོ་བ་
 གཞན་ཐམས་ཅད་ལས་གཅིས་པར་གཟུང་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་གཅིག་དང་འདྲ་བར་
 གཟུང་བ་དང་། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྒྲན་བཟང་པོ་འམ་ནོར་ཆེན་པོ་བས་ཀྱང་གཅིས་པར་གཟུང་
 བ་དང་། དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྒྲན་པ་མཁས་པ་འམ། མིག་ལྟ་བུར་འདུ་ཤེས་པར་བྱ་བ་
 དང་། སངས་རྒྱས་ལ་བཀྱས་པ་བས་སམ། སྒྲོམ་པ་ཆུ་འདོད་པ་བས་ཀྱང་ཆེས་འདོད་པ་རྒྱན་
 དུ་བསྒྲོམ་པའོ། །གཉིས་པ་འཕེལ་བའི་རྒྱུན་ལ་བསྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ལ་ཆོད་མེད་བསྒྲོམ་
 ཁིང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆེ་བའི་ཡོན་ཏན་བསམ་པ་དང་། ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྟེ།
 སྒྲོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ནི། རང་བཞིན་དང་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་སྤྲོད་ཁིང་། དེའང་ཉན་
 ཐོས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་བྱེ་བྲག་ལས། འདིར་ཕྱི་མ་གཙོ་བོ་ཡིན་ནོ། །དགོ་བ་ཆོས་
 བསྐྱུད་ནི། ལར་ཕྱིན་དུག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པ་དང་། བསྐྱུ་བའི་དངོས་པོ་བཞི་དང་། བྱང་
 ཆུབ་ཀྱི་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆོས་སོ་བདུན་དང་། རྒྱལ་བའི་སྤྲམ་གྱིས་མི་བསྐྱབ་པའི། །དངོས་དེ་གང་ན་
 ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཅིས་པས་རིག་པའི་གནས་ལྷ་ལ་སོགས་པ་ལ་འདྲིས་པར་བྱའོ། །སེམས་
 ཅན་དོན་བྱེད་ནི། སྒོ་གསུམ་གྱི་སྒྲོན་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་ལ་རི་ལྟར་ཡན་པ་བསྐྱབ་པར་
 བྱའོ། །དོན་གཉིས་པ་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱབ་པ་ནི། རང་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་རྫོགས་
 པར་བྱ་བ་གཞན་དོན་དུ་སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྒྲིན་པར་བྱ་བ། བྱན་མོང་དུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཁིང་
 ཡོངས་སུ་དག་པར་བྱ་བའོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ། དེ་དག་གི་ཐབས་ལ་མཁས་པའི་བྱད་པར་བསྟན་པ་ནི། རང་གི་སེམས་བསྐྱེད་བ་དང་། དེའི་ཐབས་དུ་མ་དྲན་པ་དང་། ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་ཆིང་། དེ་ལྟུང་པའི་རྒྱ། ཕྱི་ནང་གི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྒྱན་དུ་བསྟན་པའི་ཚུལ་རྣམས་གཞུང་འདི་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར་རོ། །སྤྱི་དོན་གཉིས་པ། བྱུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནི། གལ་ཏེ་འབད་ཀྱང་ཐུན་ཚོད་འདས་ཏེ། ཅུ་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་ན་སྤར་གྱི་འགྲོད་པས་བཤགས་པ་བྱས་ལ། ཕྱིས་སེམས་བསྐྱེད་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རོ། །དེ་ལ་ཐུན་ཚོད་ནི་དགོན་བརྟེན་གྱི་ཉེ་བར་ལའོར་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟར། ཉིན་ཞག་སྤྲགས་གཅིག་ལ་དུས་དུག་ཏུ་ཕྱེ་བའམ་ཉིན་མོ་ཆ་གསུམ། མཚན་མོ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་བའི་ཆ་གཅིག་གི་ཁོངས་སུ་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཆ་དེ་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་བཤགས་པར་བྱ་བ་ལས། ཆ་གཉིས་ན་ཕར་འདས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར། གཞུང་འདི་ཉིད་ལས། ཉིན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། ལ་སྟགས་སྟོ་ཀའོ། །དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་འགའ་ཞིག་ལན་བདུན་ལས་ཐལ་ན་མི་སྟེའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ཉ་ཅང་བྲེལ་མེད་པར་འགྱུར་བར་དོགས་ནས་གསུངས་པར་བྟན་གྱི། ཡང་དག་པར་ན་ལུང་དང་རིགས་པས་འཐད་པར་མ་སེམས་སོ། །ཐུན་ཚོད་མ་འདས་པར་འགྲོད་པས་ཟེན་ན་མི་འཆོར་ཏེ། སྐབས་དེར་སེམས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ། དུས་དེ་ཉིད་དམ། ཕྱིས་བཤགས་ཀྱང་རུང་སྟེ། ཉེས་པའམ་ལྷུང་བ་གང་དུ་འདུ་བ་དོས་བཟུང་སྤར་གྱི་ལས་ལ་འགྲོད། ཕྱིས་མི་བྱེད་པར་སྟོམ་པས། ཉེས་པ་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ། དགོན་མཆོག་གི་མདུན་དུ་ཐལ་མོ་སྤྱར་ལ། རིགས་ཀྱི་བུའམ། རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་སེམས་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བ་ལ། ཉེས་པ་འདི་ལྟ་བུ་བྱུང་སྟེ། བདག་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་མིང་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཉེས་པ་དེ། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའམ་རྟོགས་བཅུའི་སངས་རྒྱས་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱན་སྤར་མཐོལ་ཆིང་བཤགས་སོ། །

མཐོལ་ཞིང་བཤགས་ན་བདག་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་གནས་པར་འགྱུར་གྱི། མ་མཐོལ་མ་
 བཤགས་ན་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལན་གསུམ་བཟོད་དེ་ཡུལ་གྱི་ཐབས་ཡིན་ཅོ་ཞེས་བཟོད།
 འཆགས་པ་པོས་ལེགས་སོ་ཞེས་བཟོད་དོ། །འདི་ནི་ཐེག་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བཤགས་པ་ཐུན་
 མོང་མ་ཡིན་ཅོ། །གཞན་ཡང་དབུ་མ་པའི་ལུགས་གྱིས། ཉན་དང་མཚན་མོ་ལན་གསུམ་དུ། །
 ལུང་པོ་གསུམ་པ་གདོན་བྱ་སྟེ། །རྒྱལ་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་བརྟེན་པས། །ལུང་པའི་ལྷག་མ་དེ་
 ཞི་བྱ། །ཞེས་པས། བྱང་རྒྱལ་ལུང་བཤགས་དང་། འཕགས་པ་ནམ་མཁའི་སྤྱི་པོ་ལ་གསོལ་
 བ་གདབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཡི་གེ་བརྒྱ་པ་ལ་སོགས་པ་ཐབས་བྱུང་པར་ཅན་
 རྣམས་གྱིས། རྟོག་པ་དང་ལུང་བ་ཐམས་ཅད་འདག་པས་མདོ་དང་བསྟན་བཙུག་རྣམས་ནས་
 རི་ལྟར་གསུངས་པ། རང་གིས་འཇུག་པ་བདེ་བ་དེ་དང་དེ་བྱས་ལ། ལུང་བ་ལ་གསོག་འཛིག་
 མི་བྱའོ། །འབྲིང་དུ་ན་གསོལ་བ་གདབ་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་སྟོར་བ་ཡན་ལག་བདུན་པ་ཁ་
 ཚང་ཅམ་དང་། དངོས་གཞི་ལ་བསམ་པ་སྤྱང་བ་གཞི་གསུམ་བཏང་སྟོ་བསྐྱེད་ནས། དམ་
 བཅའ་ཆོག་ཏུ་ལན་གསུམ་བཟོད་ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཅི་རིགས་བསྟན་ཏེ། མཇུག་རང་གཞན་
 དགའ་བ་བསྐྱོམ་པ། དེའང་དུས་ཞེས་དང་། བདག་གིས་དེ་རིང་ཞེས་སྟོ་ག་མེའོ། །བསྐྱུས་པར་
 བྱེད་ན། སྟོར་བ་རྟོག་བཤགས་དང་། རྗེས་སུ་ཡི་རང་གི་རྗེས་ལ། སྐབས་འགྲོ་བྱས་ལ། དེའི་
 བསྐྱབ་བྱ་དང་ཕན་ཡོན་བཤད་དོ། །དངོས་གཞི་དམ་བཅའི་ཆོག་ལན་གསུམ་དང་། མཇུག་
 བསྐྱབ་བྱ་བསྐྱུས་པ་དང་། ཕན་ཡོན་ཅི་རིགས་གྱིས་སྟོས་པ་བསྐྱེད་དོ། །

གཞུང་དོན་ལ། སྟོན་གྱི་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་སྟོན་འཇུག་གི་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་།
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལ་རིམ་པས་གནས་པ་ལྟར་བདག་གིས་ཀྱང་ལས་དང་པོ་པའི་ཆོ། གཙོ་བོར་
 སྟོས་པ་དང་། མོས་སྟོན་དུ་དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་དང་། ས་ཐོབ་ནས་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ལ་གཙོ་
 བོར་བསྐྱབ་པའོ། །

མཐུག་གི་དོན་ལ་བཞི་ལས། སྒྱིར་བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཐོབ་
 པའི་མཐུག་ཏུ་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་པར་བྱ་བའོ། །གཉིས་པ་རང་དོན་གྲུབ་པ་ལ། དོན་གྲུབ་པ།
 ཉིས་པས་མི་གོས་པ། རྟེན་དགའ་བ་སྟེ་གསུམ་ལ་སྒྲོ་ག་རེ་རེ་སྟེ་གསལ་པོ། །གསུམ་པ་གཞན་
 དོན་གྲུབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དུཤ་ཁ་སེལ་བ་ལ་ལྷའི་དང་པོ། འཆི་བའི་དུཤ་ཁ་སེལ་བ་ལ་རྒྱང་པ་
 གཉིས་ཏེ། བྱང་ཚུབ་ཀྱི་མེད་པའི་གནས་སུ་འགོད་པའོ། །དབུལ་བན་བ་དུབ་པ། ངན་སོང་
 གི་དུཤ་ཁ་སེལ་བ་རྒྱང་རེ་རེའོ། །གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་སེལ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སེར་སྒྲ་ལ་སོགས་
 ཉོན་མོངས་པའི་གདུང་བ་སེལ་བ་སྒྲ་བའི་དཔེ་དང་། མི་ཤེས་པས་འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་
 པའམ། ལས་རྒྱ་འབྲས་ལ་སྒྲོངས་པའི་མུན་པ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱིས་སེལ་བ་ཉི་མའི་
 དཔེས་ཤེས་སྒྲིབ་སེལ་བའོ། །གསུམ་པ་ཡན་བདེ་སྒྲུབ་པ་ནི། དམ་ཆོས་ཞེས་རྒྱང་པ་གཉིས་ཏེ།
 ཆོག་ལན་བདུན་བཅད་པའི་མར་གྱི་ཉིང་ཁུས་རྒྱང་ནད་སྟོང་སེལ་བ་ལྟར། བསྟན་པའི་ཆོས་འོ་
 མའམ་ཞེས་རྒྱ་མཚོ་ལྟ་བུ་ལས་ཐོས་བསམ་གྱིས་བསྐྱབས་ཤིང་། བཅུད་བསྐྱས་པའི་བྱང་ཚུབ་
 གྱི་སེམས་བསྒྲོམས་པས། ཉོན་མོངས་གྱི་ནད་སེལ་བའོ། །བཞི་པ་གཞན་དགའ་བ་བསྐྱེད་པ་
 ནི། འགྲོ་བའི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ལ། སྒྲ་མ་བྱང་ཚུབ་གྱི་སེམས་ཉིད་བདེ་བའི་རྒྱར་བསྟན་ཅིང་།
 ཐུ་མས་གཞན་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་སྟེ། བདག་གི་སེམས་ཁྱད་པར་ཅན་དེ་ལ། ལྟ་དང་ལྟ་མིན་ལ་
 སོགས་དགའ་བར་གྱིས། །ཞེས་སྒྱུར་ལ། གནས་སྐབས་དང་། མཐར་ཐུག་གི་རྒྱ་མཚོ།
 དབང་པོ་དུས་རྒྱུས་ཏེ། གཞུང་ལས་རིམ་དུ་འོ། །ལེ་ལུ་གསུམ་པའོ། །

༥ ཚུལ་བྲིམས་ལ་གཉིས་ལས། སེམས་བསྐྱེད་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བའི་
 ལེ་ལུ་ལས། དེའི་དོན་དག་མི་དག་སྒྲུང་དོར་ལ་གཞོབ་པ་སྟེ། སྟེགས་འདྲེད་པ་ལ། འབྲས་བུ་
 མར་གྱིས་གང་བའི་སྟོད་བསྐྱར་ཏེ་འགྲོ་བ་ལ། བོན་གསོད་པའི་སྟེག་པ་ལྟར་རོ། །དེའང་ཉིང་
 ཚུལ་ལས། སྒྱིན་དང་ཚུལ་བྲིམས་བཞེད་དང་བཅུན་འགྲུས་སོགས། །དག་བའི་ཆོས་སུ་བཞེད་

བ་ཇི་སྟེད་པ། །ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བག་ཡོད་འདི་ཡིན་ཏེ། །གཏེར་ཐོབ་བྱེད་ཅེས་བདེ་བར་གཤེགས་
 བས་བསྟན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་བྱོད་གྱིས་དག་ཆོས་སྟེལ་སྟེད་
 དུ། །གྲུས་པས་རྟག་ཏུ་བག་དང་ལྡན་པར་མཛོད། །ཅེས་དང་། སུམ་ཅུ་རྩ་གསུམ་པའི་མདོ་
 ལས། ཆོས་གཅིག་དང་ལྡན་ན་བྱང་སེམས་ཐེག་པ་བདེ་བས་ཐུར་དུ་འཛང་རྒྱ་ཁོང་། དུམ་དང་
 ཡིད་བདེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། གཅིག་པོ་གང་ཞེན་བག་ཡོད་པའོ། །ཞེས་དང་གྲུའི་རྒྱལ་པོ་མ་
 རྟོས་པས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོར། རྒྱ་པོ་ཐམས་ཅད་འདུ་བ་ལྟར། བག་ཡོད་
 བར་དག་བའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་འདུའོ། །ས་ཆེན་པོ་ལས་ས་པོན་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་ལྟར། བག་
 ཡོད་པ་ལས་དཀར་པོའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེའོ། །ཞེས་སོ། །ཡེ་ལུ་ཡི་དོན་ལ་གསུམ་ལས།
 མཆོམས་སྐྱར་བས་མདོར་བསྟན་ནོ། །རྒྱལ་བ་ཞེས་སྟོ་ཀུའུ་ལྷ་མ་བསམ་པ་དང་། བྱི་མ་
 སྟོར་བ་ལ་གྲུས་པར་བྱེད་པའི་བརྩོན་འགྲུས། གཡེལ་མེད་དང་། རྒྱན་དུ་བྱེད་པའི་བརྩོན་
 འགྲུས་གྱིས་རྟག་ཏུའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། གཞི་བྱང་སེམས་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་
 གསུམ་ལས་མི་འདོར་བའི་འཐད་པ་ནི་བབ་ཅོལ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་སྟེར་མ་བརྟགས་
 བར་དང་། འོལ་བྱིར་གྱིས་མ་ཡིན་ཏེ། དོན་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་ཅིང་ལྡན་ན་འཇུག་ལ།
 བྱེད་པར་བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་ནི། དེས་པར་གཟུང་བྱ་ཡིན་པ་ནི་སྟོ་ཀ་བྱི་མ་སྟེ། ཡིད་ཆེས་པའི་
 སྟེས་བྱ་རྣམས་སམ་ཤེས་རབ་ཆེན་པོ་ལྟ་སྟབས་སྟགས་གྱིས་དང་། ཞི་ལྷ་བདག་གིས་ཀྱང་།
 བརྟགས་ཅིང་དབྱེད་པས་སོ། །གཉིས་པ་དོར་བའི་ཉེས་དམིགས་ལ། གསུམ་གྱི་དང་པོ་རྣམ་
 སྟོན་རན་འགྲོར་ལྟར་བ་ལའང་གསུམ་ལས། དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་
 ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱང་རྒྱལ་གྱི་སེམས་བཏང་ན་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་བསྐྱས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོ་
 གྲོས་རྒྱ་མཆོས་ཞུས་པ་ལས། དཔེར་ན་གྲོང་ཁྱེར་གྱི་སྟེ་པོ་ཐམས་ཅད་མགྲོན་དུ་བོས་ནས་
 བཟའ་བ་དང་བཏུང་བ་མ་སྐྱར་ན། བསྐྱས་པར་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ་བྱང་སེམས་སེམས་ཅན་

མ་བསྐྱལ་བ་བསྐྱལ་བ་དང་། མ་གྲོལ་བ་དགྲོལ་བ་དང་། དབུགས་མ་ཕྱུང་བ་དབུགས་དབྱུང་
 བ་དང་། ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་མ་འདས་པ་ཡོངས་སུ་ཕྱ་ངན་ལས་འདེལ་བར་ཁས་སྒྲུངས་
 རས་བརྩོན་པར་མི་བྱེད་ན། དེས་ལྷ་དང་བཅས་པའི་འཇིག་རྟེན་བསྐྱུས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ།
 གཉིས་པ་ཤེས་བྱེད་ནི། དངོས་པོ་ཡལ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཀྱི་དང་པོའི་དོན་ནི། དུན་པ་ཉིར་
 བཞག་ལས། འགའ་ཞིག་གིས་སྦྱིན་པར་བསམས་ནས་མི་སྦྱིན་པ་དེའི་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ནི།
 ཡི་དྲུགས་སུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ལ། ཁས་སྒྲུངས་ནས་མི་སྦྱིན་པ་ནི། དཔུལ་བར་སྦྱེ་བར་འགྱུར་རོ།
 ཞེས་སོ། །དེ་བས་དངོས་པོ་མཆོག་ །སྒྲ་ན་མེད་པའི་བདེ་བ་ལ་བསམ་པས་ཁས་སྒྲུངས་ཤིང་
 སྦྱོར་བ་བཤོལ་ན། འགྲོ་ཀུན་བསྐྱུས་པས། བདེ་འགྲོར་ག་ལ་འགྲོ་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ལུང་
 གཞན་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། མི་གང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། སྤྱི་རིའི་བྱ་སྒྲོན་རྒྱལ་པོ་སྣེ་འོད་
 དུ་གྱུར་པས། བྱང་ཆུབ་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་པ་ལ། བདུད་སྤྲིག་ཏུ་ཅན་ལག་པ་གཡས་སྤྲོད་དུ་བྱུང་
 པ་ལ། གཡོན་པས་བཅད་དེ་བྱིན་ཡང་མ་མགུ་བ་ལས། སྦྱོ་བ་སྦྱེས་ཏེ་བྱང་སེམས་བཏང་ཡང་།
 ངན་སོང་དུ་མ་ལྟར་ཞིང་ཐར་པར་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེས་པའི་དོགས་པ་བསུན་ས། སྤྱི་
 རི་བུའི་ལ་སོགས་པའི་མི་གང་ཞིག་སྟེ། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་སྟོབས་ཆེ་བའི་
 དགོ་བ་གཞན་ཡོད་སྤྲོད་པས་སོ། །འབྲེལ་ཆེན་ལས་ནི་ཐེག་ཆེན་གྱི་སེམས་བཏང་ཡང་ཐར་
 པའི་སེམས་མ་བཏང་པས་ཞེས་འབྱུང་ཡང་། ས་སྦྱ་པ་རྩྭ་ཏས་ལས་རྩྭ་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་
 ནི། དེས་སེམས་དེ་བཏང་བ་མེད་དེ། ཅིས་མངོན་ཞེན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁོ་ནས་མཁྱེན་
 ཏེ། དམ་པའི་ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འཕགས་པ་སྤྱི་རིའི་བྱ་ནི་མ་འོངས་པའི་དུས་སུ། དེ་
 བཞིན་གཤེགས་པ་དགྲ་བཅོམ་པ་ཡང་དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་པདྨའི་བྲ་མ་ཞེས་བྱ་
 བར་མངོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་རྒྱ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལུང་བསྟན་པ་ལས་ཤེས་ཏེ། བྱང་
 སེམས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བའི་སངས་རྒྱས་མི་སྤྲོད་པས། དེས་བཏང་བ་ལྟར་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཞེས་གསུང་ངོ་། །

སྤྱོད་པ་གཞན་དོན་ལ་ཉམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རང་རྩ་ལྟ་གིས་གོས་པ་ནི།
 དེ་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྤྱོད་པ་ལས། གལ་ཏེ་བསྐྱལ་པ་བྱེ་བར་དགོ་བའི་ལས་ལམ་བཟུ།
 སྤྱོད་ཀྱང་ཉན་ཐོས་ས་དང་རང་རྩ་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ཚུལ་བྲིམས་སྒྱུན་བྱང་ཚུལ་
 བྲིམས་ཉམས་པ་སྟེ། །སེམས་བསྐྱེད་དེ་ནི་ཡས་ཡམ་བས་ཀྱང་གིན་ཏུ་ཕྱི། །ཞེས་པས། ཉན་
 ཐོས་ཀྱི་ཡམ་པའམ། འདི་ཉིད་ཀྱིས་ཡམ་པ་འདྲ་བས་ཀྱང་ཕྱི་སྟེ། དེ་དག་གིས་བྱང་ཚུབ་
 སེམས་དཔའི་མིང་མི་འདོར་ལ་སེམས་བསྐྱེད་ཉམས་པ་ན་འདོར་གིང་གཞན་དོན་ལ་མཐུ་ཚུང་
 སྟེ། ཚུལ་བྲིམས་འཆལ་བས་འདུལ་བ་འཆད་པ་ལྟར་རོ། །སེམས་དེ་གཟུང་བའི་ཡན་ཡོན་
 ཡང་། གལ་ཏེ་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའ་འདོད་ཡོན་ལྟ་སྤྱོད་ཀྱང་། །སངས་རྒྱས་ཆོས་དང་
 འཕགས་པའི་དགོ་འདུན་སྐྱབས་སོང་སྟེ། །སངས་རྒྱས་བསྐྱབ་བྱ་སྒྲུལ་དུ་ཀུན་མཁུན་ཡིད་བྱེད་
 ན། །མཁས་པས་ཚུལ་བྲིམས་པ་རོལ་ཕྱིན་གནས་སྒྱུན་མེད་གེས་པར་བྱ། །ཞེས་སོ། །གཞན་
 ཀྱི་དགོ་བའི་བར་ཆད་བྱས་པའང་དེ་དང་མཚུངས་པ་ནི། གང་གཞན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་
 དེའི་འཐད་པ། སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རབ་ཏུ་ཞི་བ་རྣམ་པར་ངེས་པ་ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་
 མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་གང་ལ་ལ་ཞིག་གིས་འཇམ་བུ་གྲིང་གི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་
 བདོག་པ་ཕྱོགས་གིང་གཅོད་པ་བས། གཞན་གང་ཞིག་གིས་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་དགོ་བའི་
 རྩ་བ་ཐ་ན་དུད་འགོའི་སྒྲེ་གནས་སུ་སོང་བ་ལ་ཟན་ཆངས་གཅིག་སྒྱུན་པའི་བར་ཆད་བྱས་ན།
 དེ་ནི་དེ་བས་ཆེས་སྟོན་པ་མང་དུ་བསྐྱེད་དེ། སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་བསྐྱེད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་
 པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་འབྲས་བུ་ས་ཐོབ་པ་ལ་ཐོགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་སྟེ། བག་མེད་པས་ངན་སོང་དུ་ལན་ཅིག་ལྟང་ཡང་ནམ་ཞིག་ཐར་པའི་ཆོ་བསྐྱུང་ངོ་ཞེ་
 ན། དེར་འགལ་རྒྱུན་མང་ཞིང་ཐར་པ་ལས་རིང་དུ་འགོད་ལ་ཐར་སྟེད་ཀྱང་སྒྲོ་བས་ལྟན་གཉིས་

སྒྲེལ་བར་འཇུག་པས། ཡུའུ་འི་ས་ཐོབ་དགའོ། །རྗེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟས་ཞེས་ཆོས་
རྒྱུ་གཉིས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་སྒྲུབ་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ། སྤང་བྱ་ཉེས་པ་
དོར་བ་དང་གཉིན་པོ་དགོ་བ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཉེས་པས་ཉོན་མོངས་པ་སྤང་བའོ། །

དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། ཉེས་པས་ངན་སོང་དུ་ལྷུང་བ་ལ་འང་གསུམ་སྟེ། རྒྱུད་མར་
འཇུག་པ་ནི་དང་ནས་ཞེས། རྒྱུད་པ་གཉིས་དང་། ཐར་འཇོན་གྱི་རྒྱུན་མཐུ་རྒྱུད་བ་ནི། མེས་ས་
ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཐུག་ཐུག་ཁ་བྱང་ལྟས་སུ། ཉི་མས་པན་མི་ཐོགས་པ་ལྟར་རོ། །
ཕྱིས་ཀྱང་དེ་དང་མཐུན་པ་ནི། ད་དུང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། དལ་བ་མི་ཐོབ་པ་ནི། རྒྱུད་པ་དང་
པོས། ཕྱིའི་རྒྱུན་གཞན་འབྱོར་ལྷ་མཆོན་ལ། གནས་ལ་དད་པ་དང་། མི་ལུས་ཐོབ་པས་ནང་གི་
རྒྱུན་རང་འབྱོར་ལྷ་བརྟན་པས། དེས་མི་ཁོས་པ་སྤངས་པར་ཡང་མཆོན་ལ། མཐུན་རྒྱུན་དགོ་
གོམས་རུང་བ། བསམ་པའི་རྟེན་ཏེ། རྟེན་པར་དགའ་བས་ནམ་ཞིག་ཐོབ་ཅེས་ཏེ། དཀོན་
བཅུགས་གྱི་ལེའུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་གསང་བ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་མདོ་ལས། ལོ་ཀར་
སངས་རྒྱས་འབྱུང་བ་རྟེན་དགའ་ཞིང་། །མིའི་ལུས་ཀྱང་ཆོགས་ཆེན་རྟེན་དགའ་ཞིང་། །ཞེ་མ་
དད་པ་དང་ནི་ཆོས་ཉན་པ། །འདི་འདྲ་བསྐྱལ་པ་བརྒྱུར་ཡང་རྟེན་པར་དགའ། །ཞེས་སོ། །
ཐོབ་པའི་དལ་བ་མི་བརྟན་པ་ནི། ནད་མེད་ཅེས་ཏེ། ཐོབ་ཟེན་འདི་ལ་འགལ་རྒྱུན་མེད་ཅིང་
མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བས་ལོང་ཡོད་སྟམ་ན། སྤང་དོར་གྱི་གནས་གསལ་བའི་དལ་འབྱོར་ཉི་མ་ལྟ་
བུ་འདི། ནད་གི་ནད་དང་ཕྱིའི་འཆོ་བ་མེད་ཅིང་ཟས་ལ་སོགས་མཐུན་རྒྱུན་ཆང་ཡང་ཉམས་
རྒྱུ་ཞིང་མི་བརྟན་ཏེ། །བཤེས་པའི་སྤྱིང་ཡིག་ལས། ཆོ་འདི་གཞོད་མང་རྒྱུད་གིས་བཏབ་པའི།
རྒྱུ་རྒྱ་བུར་བས་ཀྱང་མི་རྟག་ན། །ཞེས་དང་། ཐོག་ནི་རྩ་ཁའི་ཟེལ་པ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། ཐར་
ཅིག་གི་བརྟན་པའི་རྒྱུན་གོས་ལ་སྒྲོ་ལྟས་མི་བྱུང་པ་བཞིན་ནོ། །ངན་འབྱོར་དགོ་བ་སྒྲུབ་པའི་
སྐབས་མེད་པ་ལ་དོན་བཞི་པོ་སྒྲོ་ག་རེ་རེས་གསལ་ལོ། །གཉིས་པ་གཉིན་པོའི་དགོ་བ་སྒྲུབ་པ་

ལ་གསུམ་ལས། སྒོན་བསགས་ཀྱི་སྒྲིག་པ་མང་བ་ནི། སྐད་ཅིག་ཅེས་ཏེ། ཡུལ་བྱད་པར་ཅན་
ལ་ཞེ་སྒྲུང་དུག་པོ་སྒྲིས་ཤིང་། རྗེས་འགྱུར་པ་དང་བྲལ་བའི་སྒྲིག་པ་གཅིག་ལ་འང་ཉེས་པ་དེ་
ཙམ་ན། མང་པོ་ལྟ་ཅི་སྒྲིས་སོ། །གཉིས་པ་རང་བཞིན་གྱིས་མི་འཛད་པ་ནི། དེ་ཙམ་ཞེས་ཏེ།
སྒྲིག་པ་གཞན་དག་རྒྱུ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུར་སྒྲེ་བས་སོ། །

གཉིན་པོ་དགེ་བ་ལ་འབད་པ་ལ་བཞི་ལས། མ་འབད་པའི་ཉེས་པ་སྦྱར་བསྟན་པ།
འདི་འདྲའི་ཞེས་ཏེ། དོན་ཆེན་པོ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་ཐོབ་པར་བྱར་ཡོད་པ་མ་བྱས་པས་བསྒྲིས་པ་དང་།
མྱོངས་པ་ནི་སྐབས་མ་ཤེས་པའོ། །ཆོ་འདིའི་ཉེས་པ། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀའོ། །བྱི་མའི་ཉེས་པ།
དམུལ་མེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བཟོད་དཀའ་བ་ནི། ཐ་མལ་གྱི་མེ་བདུན་འགྱུར་བས་སོ་མལ་
གྱི་མེ་ཆ། དེ་བདུན་འགྱུར་བས་ཙན་དན་གྱི་མེ། དེ་བདུན་འགྱུར་བས་དུས་མཐའི་མེ། དེ་
བདུན་འགྱུར་བས་དམུལ་བའི་མེ་ཆ་སྟེ། མོ་ལུ་འགལ་གྱི་བུས་དམུལ་བའི་མེ་ཉུངས་འབྱུ་ཙམ་
གཅིག་ལྟར་བཟེད་དུ་བཅུག་ནས་ཁོངས་པས་དེའི་དུགས་ཀྱིས། མི་དང་སུམ་རུ་ཅ་གསུམ་པ་
རྣམས་བརྒྱལ་བ་དང་། དེ་རྩུ་འབྱུལ་གྱིས་ཞི་བར་བྱས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་དག་སྦྱད་པས་ལྟོག་པར་
གདམས་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་བྱེད་དང་གཉིས་ཏེ། དཔེར་ན་འགའ་ཞིག་གི་སྒྲགས་སམ་
སྒྲན་གྱི་མཐུས་མི་འདོད་པར་བྲིད་པ་ལྟར་རང་གིས་ཕན་གཞོད་གྱིས་དམིགས་ཤེས་བཞིན་དུག་
གསུམ་གྱི་མཐུས། དོན་མ་ཡིན་པར་བྲིད་པ་ནི་རང་ལ་ཕན་སེམས་མེད་དུ་བྱད་དོ། །ཉེས་པས་
ཉོན་མོངས་པ་སྒྲུང་བ་ལ་གསུམ་སྟེ་སྒྲུང་བའི་སྒྲོ་བསྒྲེད་པ། ཐབས་བསྟན་པ། སྒྲུང་རྣམས་པར་སྒྲོ་
བ་བསྒྲེད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ་གཞོད་པའི་རྣམ་པར་བརྟག་པ་ལ་བཞི་ལས།
རང་དབང་མེད་པ་ནི། ཅིས་མྱོངས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ། རང་དབང་མེད་པར་མྱོངས་
པའི་རྒྱ་རང་གིས་ཀྱང་མ་ཤེས་པ་དེ་སྒྲ་ཞིག་ཡོད་ཅེ་ན། རྩལ་བཞིན་མ་ཡིན་པ་ཡིད་ལ་བྱེད་
པའོ། །སོགས་ཁོངས་ནས་གཏི་ལུག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པ་དེ་དག་ལ་ལུས་སེམས་སྟོབས་ལྡན་

མེད་བཞིན། བདག་བྱན་བཞིན་བྱས་པ་མི་རིགས་ཤིང་། དེ་ལ་བཟོད་པའི་གནས་མིན་སྤང་
 པའོ། །དུམ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་དང་། ཏྲག་ཏུ་འབྲེལ་བ་དང་། སྦྱབ་ཏུ་
 མེད་པ་ནི། སྒྲོ་ག་རེའོ། །མི་བཟོད་པར་བརྟག་པ་ལ། དེ་ལྟར་ཡུན་རིང་ཞེས་སེམས་ལ་གནོད་
 པ་སྟེ། དག་ཆོས་གསུམ་ལུན་གྱི་ཉོན་མོངས་པ་དེ་སྤྲིང་ལ་གནས་པ་ལ་མི་བཟོད་པའོ། །འཁོར་
 བའི་ཞེས་པས་ལུས་ལ་གནོད་པ་སྟེ། ཆོས་གསུམ་ལུན་དེ། ཀུན་གཞི་རྟོག་མེད་གྱི་སྒྲོ་ལ་ས་བོན་
 དུ་གནས་ཤིང་། བདག་རྒྱུན་ཡིད་གྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་པའི་ཆགས་པའི་དྲ་བ་སྒྲོ་ལ་གནས་པ་ལ་མི་
 བཟོད་པའོ། །དེ་ལྟས་ངེ་སྤྲིང་ཅེས་པས། གསུམ་པ་ང་རྒྱལ་སྦྱེད་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་སྤྲིང་བའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། རང་བཞིན་ཞེས་ཆོགས་བཅད་
 གཉིས་གྱིས་མི་སྦྱར་བའི་ཉེས་པ་བརྗོད་ནས། གཉིས་པ་སྦྱར་བའི་ཕན་ཡོན་ལ། རང་དོན་ལ་
 བརྟག་པ་དང་། གཞན་དོན་ལ་བརྟག་པ་ནི། དོན་མེད་ཅེས་དང་ཉ་པ་ཞེས་སྒྲོ་ག་རེ་རེའོ། །
 དམ་བཅའ་ལ་བརྟག་པ་ནི། རྩོགས་བཅུ་ཞེས་རང་ཉོན་མོངས་ལས་གྲོལ་བའི་ཆོད་ཀྱང་མི་
 ཤེས་པས་གཞན་སྒྲོལ་བར་དམ་བཅའ་བ་བསྟོན་ཆོག་གས། སྤྲིང་བོས་གཞན་གྱི་རྒྱགས་སྦྱར་
 བར་ཁས་ལེན་པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་གཉིན་བོའི་མཐུ་བསྦྱེད་པ་ལ་ལྷ་ལས། ཡུན་བསྐྱིང་བ་
 བེ། དེ་ལྟས་ཞེས་རྒྱང་པ་གཉིས་དང་། གྲུས་པར་བྱ་བ་ནི། གཉིན་བོ་ལ་ཞེན་པར་བྱ་ཁོང་།
 སྤྲིང་བྱ་ལ་མི་མཐུན་པར་ལྷ་བ་ནི། ཁོན་དུ་བཟུང་ནས་གཉིན་བོ་དང་གཡུལ་སྤྲིང་པའོ། །ཅོད་
 སྤྲིང་ནི། འོ་ན་ཆགས་སྤང་དེ་སྤྲིང་བྱ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེན། རྣམ་པ་དེ་འདྲ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་སྤྲིང་
 སྤྲིང་ཡང་། ཆོགས་མ་རྗོགས་གྱི་བར་དུ་སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་མི་སྤྲིང་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་ལ་ཅའི་
 ཟེལ་པ་བཞིན་ཤེས་ནས། ཉོན་མོངས་སྤྲིང་བར་བྱ་བར་བྱ་བ་མིན། ཞེས་སོ། ཉོན་མོངས་
 ལ་རྩོགས་པར་མི་བྱ་བ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །

གསུམ་པ་སྤྲིང་རྣམས་པར་སྦྱོབ་བསྦྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྟོན་གཞན་མེད་པ་ནི་ཐ་

མལ་ཞེས་དང་། ཉོན་མོངས་ཞེས་པས་ཕྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་མིག་གིས་སྤྱོད་བ་ནི། ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཡིན་པས། དེ་སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་བཅས་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་མགོ་ཚུགས་ཅིང་། རྟོག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ཀྱི་མིག་གིས་ས་བོན་སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་རོ། །སྤངས་ནས་གཞན་དུ་འགོ་བ་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། དགོན་བརྟེན་གས་འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས། འབྲུ་མར་སྒྲོན་མེས་སྤྱན་པ་བསལ་གྱུར་ན། སྤྱན་པ་སྤྱོགས་སུ་སོང་བ་མེད་པ་ལྟར། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་གཏི་མུག་མེད་གྱུར་ན། ཉོན་མོངས་ཟད་གྱུར་མེད་ཅིང་འགྱུར་བ་མེད། ཁྱེད་སོ། །དོན་གསུམ་པ་བདག་དབང་དུ་བྱ་བར་གདམས་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ནམས་ཞེས་ཏེ། བརྟག་ན་རང་བཞིན་མེད་པས་སྤངས་ཀྱང་ལྷོག་སྟམ་དུ་འཛིགས་པ་སྤྱོད་ལ། གཉོན་པོ་ཤེས་རབ་གསུམ་ལ་བརྩོན་པས་རང་དབང་དུ་བྱའོ། །དོན་མེད་ནི། སྒྲོམ་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ནི། ཚྲིགས་ཀྱི་རྟོན་སྟེ་བ་ལེན་པའི་ཕྱིར་བརྟེན་པ་ཡིན་ན། མཐོང་སྤང་གི་ཉོན་མོངས་པ་ལ་དེ་མེད་པས་སོ། །གསུམ་པ་མཐུག་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། སེམས་སྤྱོད་། ཉོན་མོངས་སྤྱོད་། གཉོན་པོ་བརྟེན་པར་རིགས་པའི་རྩྭ་པ་ནམས་བསམས་ནས་སོ། །རི་སྐད་བཤད་པའི་བསྐྱབ་པ་ནི། བསམ་པ་སེམས་བསྐྱེད་དང་། སྤྱོད་པ་བསྐྱབ་པ་ལ་བག་བྱ་བའོ། །དེ་དག་གྱང་ཉམས་སུ་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཤེས་པ་ཙམ་གྱིས་ལན་པ་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས། དཔེ་སྟོན་པ་ནི་སྤྱན་པའི་ཞེས་ཏེ། སལ་པོ་ཆེ་ལས། ཆོས་ནི་ཡོངས་སུ་མ་བསྒྲོམས་ན། ཆོས་ཉིད་མཐོང་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྩུ་ནི་མཐོང་དང་ཐོས་པ་ཡིས། ལ་མཐུང་སྒྲོམ་པ་རི་ལྟར་སེལ། ཞེས་དང་། འོད་སྤང་གིས་ཁུས་པ་ལས། རྩུ་མཆོར་སྒྲོམ་ནས་འཆི་བ་ལྟར་རམ། སྤྱན་རྩྭ་ཐོགས་པ་ནད་གྱིས་ཤི་བ་ལྟར། མང་དུ་ཐོས་ཀྱང་ཉོན་མོངས་མ་ཞི་བའི་དཔེས་གསལ་ལོ། །ལེའུ་བཞི་པའོ། །

༥ གཉོན་པ་བསྐྱབ་པ་བསྤྱང་བའི་ཆེད་དུ། དུན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་བསྤྱང་བའི་

ལེའུ་ལ་གསུམ་ལས་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཞེས་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་སྟེ། དགོ་བའི་དམིགས་པ་མ་བརྟེན་པའི་དྲན་པ་དང་། དོན་དང་དོན་མ་ཡིན་པའི་
 དམིགས་འབྱེད་པའི་ཤེས་བཞིན་གྱིས་བསྐྱུང་གི་ལུས་ངག་ཙམ་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །མི་རྒྱས་པ་ནི་
 རས་བལ་རྒྱུང་གིས་བྱེད་བ་བཞིན་དུ་སེམས་ཚུལ་བཞིན་མ་ཡིན་པའི་རྒྱུང་གིས་བསྐྱེད་ན།
 ལུས་ངག་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ལ་སྒྱུར་བའི་བྱེད་པོ། །རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བསྐྱུན་
 སེམས་བསྐྱུང་བས་བསྐྱབ་པ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བ་ལ་གསུམ་ལས། སེམས་
 བསྐྱུངས་པས་ཐམས་ཅད་བསྐྱུངས་པར་འགྱུར་བ་ལ་འང་གཉིས་ལས། མ་བསྐྱུངས་པའི་ཉེས་
 དམིགས་ནི། སེམས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོ་གཅིག་སྟེ། ལོ་ཀ་ན་གཞོད་པ་ཆེ་བར་གྲགས་པའི་གྲང་ཆེན་
 མ་བྱུལ་བ་དང་། ཆང་གིས་མྱོས་པས་ཀྱང་། སེམས་ཀྱི་གྲང་པོའི་གཞོད་པ་ཙམ་མེད་དོ། །
 བསྐྱུངས་པའི་ཕན་ཡོན་ནི། ཀྱན་ནས་ཞེས་སྒྲོ་གསུམ་སྟེ། བཏགས་པ་ནི་བྱམས་པའི་ཏིང་ངེ་
 འཛིན་ལ་སོགས་པ་ལ་སྟེ། དེས་ཆེ་འདིའི་གཞོད་པ་ལྷོག་ཅིང་བརྟལ་བ་ནི། དེ་ལྟར་རྒྱན་དུ་
 བཏགས་པས་རྒྱ་བསྐྱོག་སྟེ། བྱི་མར་མི་གཞོད་པའོ། །ཏིང་རྒྱལ་ལས། བྱམས་ལྡན་བྱབ་པ་
 དེའི་རྒྱ་ལ་ནི། །མེ་དང་དུག་དང་མཆོན་གྱིས་མི་ཚུགས་ཏེ། །མཆོན་ཆ་འཕངས་པ་ཀྱན་ཀྱང་མེ་
 ཏྲིག་གྱུར། །འདི་ལྟར་དེ་ཡིས་ཏྲིག་ཏུ་བྱམས་པ་བསྐྱོམས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་ཉེས་པ་
 སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུང་གིས་སྐྱབ་པ་ནི་འདི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་གཅིག་སྟེ།
 དཀོན་མཆོག་སྤྲིན་ལས། སེམས་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྩ་བ་སྟེ་སེམས་ཡོངས་སུ་ཤེས་ན།
 ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་ཤེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། དགོའམ་འོན་ཏེ་མི་དགོ་བའི། །
 ལས་ནི་སེམས་ཀྱིས་བསགས་པ་ཡིན། །སེམས་ནི་འགལ་མེ་བཞིན་དུ་འཁོར། །སེམས་ནི་
 རྒྱབས་དང་འདྲ་བར་གཡོ། །སེམས་ནི་ནགས་ཀྱི་མེ་བཞིན་བསྐྱེད། །སེམས་ནི་ཆུ་ཆེན་བཞིན་དུ་
 བསྐྱེད། །ཅིས་དང་། མཛོད་ལས། ལས་ལས་ལོ་ཀ་སྤྱོད་ཆོགས་སྐྱེས། །དེ་ནི་སེམས་པ་དང་དེས་

བྱས། །ཞེས་སོ། །རིགས་པས་སྐྱབ་པ་ནི། སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། རང་གི་སེམས་ཀྱི་སྣང་བ་ཉིད།
དཔུལ་བའི་མཆོན་ཆ་ལ་སོགས་སུ་འཆར་རོ། །གསུམ་པ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་ཏེ། རོར་བུ་ལྟོན་པའི་ཆོང་པ་ལ། རྒྱ་མཆོའི་ལྟས་བསྟེན་གསེར་ཏེ། ལམས་གསུམ་ན་ང་བས་
འཛིགས་པ་ཡོད་དམ་མེད་ཅེས་ཟེར་བ་ལ། ལམས་དེ་ན་དག་བསྟེན་གཅིག་འདུག་པས། བྱིང་
པས་འཛིགས་པ་ཡོད་དེ། རང་གི་སེམས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་ནོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུའོ། །

ཚུལ་བྱིམས་གསུམ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་སྟེ། དག་བཆོས་སྣང་གི་དང་། སྟོན་པའི་
དང་། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་ཚུལ་བྱིམས་རྒྱས་བཤད་དོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་གྱི། དག་བ་
ཆོས་བསྟུད་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་དུག་སེམས་ལ་རག་ལས་པ་ལ་དུག་ལས། རེ་རེའང་བྱིའི་བྱེད་
པས་རྫོགས་པར་འདོད་པ་དགག་པ་དང་། བྱང་གི་བྱེད་པས་རྫོགས་པར་སྐྱབ་པ་གཉིས་
གཉིས་སྦྱར་ན་འགྲོ་བ་དབུལ་པོ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་འཆོབ་དང་། ཁོང་སྟོབ་དང་བྲལ་བ་ན།
པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་སྦྲུམ་གསུམ་རྫོགས་ཞེ་ན། སྟོབས་པས་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་དེ་དག་མ་རྫོགས་
པར་ཐལ། དེ་དག་མཐོང་བས་སོ། །འོན་ཀྱང་དེས་རྫོགས་མོད། དེས་ན་བདོག་པ་ལ་མ་ཞེན་
པ་དང་། སྟོང་སེམས་བྱེད་པར་ཅན་དང་། སེམས་ཀྱི་སྟོབ་བསྐྱོག་པ་སྟེ། བྱང་གི་བྱེད་པས་
རྫོགས་ཞེས་པས། གལ་ཏེ་འགྲོ་བ་དབུལ་ཞེས་པ་ཆོགས་བཅད་གཉིས་དང་། གཅིག་དང་
གསུམ་གྱིས་སོ། །ཡེ་ཤེས་མྱད་དུ་བྱུང་བའི་མདོ་ལས། ཕྱིན་པའི་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན།
བདོག་པ་ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་དང་བཅས་ཏེ། གཞན་ལ་བཏང་བར་སེམས་པའོ། །ཚུལ་
བྱིམས་ཀྱི་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་གང་ཞེ་ན། གཞན་ལ་གཞོད་པ་སྟོང་བའི་སེམས་པའོ། །བཟོད་
པའི་པ་ལོ་ལྟ་བུ་ཕྱིན་པ་ནི་མི་འབྲུགས་པའོ། །ཞེས་པ་རྣམས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་སྦྱར་ཏེ། ཉན་
ཐོས་སྟེ་པ་དག །ལར་ཕྱིན་དང་པོ་གསུམ། དངོས་པོ་གཙོ་བོར་འདོད་པ་བཀག་ནས། བསམ་
པ་གཙོ་བོར་སྐྱབ་པའོ། །བྱིམ་གསུམ། དག་བ་འགྲུབ་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་བ་ལ། བརྩོན་འགྲུས་ནི་

སེམས་གསལ་ཞེས། ཕྱི་འོད་ཀྱི་དང་པོ་ལ་ཡིན་ཞིང་། རང་གི་སེམས་གཙོ་ཏེ་འོད་པོར། ལྷ་འདས་
 གྱི་མདོ་ལས། གཞུ་དང་ཡ་ལུ་ནི་ལས་བཞུལ་བའི་མ་སྒྲུབ་ཆེན་པོ་དེ་དང་བཅེ་སེམས་གྱིས་
 མཆོམས་སྒྱུར་ནས། ཆོངས་རིས་སུ་སྒྱེས་པ་ལྟར། སྒྲོ་བ་མེད་པའི་ལུས་རྒྱ་གི་བརྩོན་པས་མ་
 ཡིན་ནོ། །བཞུས་བཞེད་ཅེས་པས་བསམ་གཏན་ཏེ། དོན་ནི་ཐོབ་ཕྱིར་འབྲས་བུ་ཡིན་ལ། དེ་
 མེད་པ་ནི་ལས་ཐོགས་པ་ལ་སྒྱུར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ཆོང་བ་ལས། འདི་ར་སྒྱུར་བ་ལ་རྒྱུ་འབྱུང་
 སྒྲོང་དང་པ་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་སེམས་ཀྱི་འཕངས་པས། དངོས་གཞི་འ་གཡེངས་ན། དགོ་བ་
 ཆུང་བས་དམན་པར་དགག་དང་། སྒྱུར་དངོས་ཐམས་ཅད་དུ་གཡེང་ན་ལུང་མ་བསྟན་དུ་
 འགྱུར་བས་མེད་དགག་དང་། ཉེ་བའི་ཉན་མོངས་འཕེལ་བས་མ་ཡིན་དགག་དུ་འགྱུར་རོ། །
 ཡུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པས་ནི་བདག་གི་དོན་ཀྱང་མི་རུས་ན། །ཞེས་སོགས་སོ། །ཤེས་
 རབ་སེམས་ལ་རྒྱ་ལས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ནི་སྤང་བོ་ལ་སོགས་པ་སྟེ། དེའི་དོན་
 གྱི་མཆོག་ནི་སྤང་བ་སེམས་སུ་ཤེས་པ་ཡིན་ལ། སེམས་ཀྱི་གསང་ནི་དེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོང་ཞིང་
 བདག་མེད་པ་སྟེ་དེ་མ་ཤེས་ན། འདོད་པའི་དོན་མེད་པ་ནི། དངོས་པོར་འཛིན་པས་འཁོར་
 བའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལས་མི་ཐར་རོ། །དེས་ན་སྤྱད་པ་ལས། ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་མེད་པར་
 ཡོངས་སུ་ཤེས་གྱུར་པ། །འདི་ནི་ཤེས་རབ་པ་པོ་ལ་ཕྱོད་མཆོག་སྤྱད་པ་ཡིན། །ཅེས་དང་། བཅ་
 མཁའ་མཛོད་ཀྱིས་ཞུས་པ་ལས། ཤེས་རབ་དུམ་ཆུ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །ཤེས་རབ་ཐར་པའི་
 བདེ་གནས་མཆོག་ཀྱང་སྟོན། །ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་དེས་ན་སེམས་བསྐྱེདས་པ་ལ་གདམས་པ་ལ་དུག་གི་དང་པོ་སྒྱུར་བསྟན་
 བེ། དེ་ལྟས་ཞེས་ཏེ། བདེ་སྤྲུག་དང་། དགོ་སྤྲུག་ཐམས་ཅད་སེམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་བྱེད་ཅིང་།
 སེམས་ལ་རྒྱ་ལས་པས་སོ། །བཤེས་སྤྱིང་ལས། བསྐྱེདས་དང་བྲལ་ལ་མང་དུ་གསོལ་ཅི་
 འཆོལ། །ཕན་པའི་གདམས་རྒྱ་དོན་པོ་འདི་ལགས་ཏེ། བྱོད་ཀྱིས་ཐུགས་དུལ་མཛོད་ཅིག་

བཅོམ་ལྷན་གྱིས། །སེམས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རྩ་བ་ལགས་པར་གསུངས། །ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་
 སེམས་ལས་ཐམས་ཅད་གྲུབ་པ་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་ཀླང་པ་གཉིས་ཏེ། ཐར་པ་འདོད་པས།
 བྱ་བ་ངན་པ་བརྟུལ་ནས་བཟང་པོ་ལ་ཞུགས་པ་མ་གཏོགས་པ་གཞན་སྤྱི་ལོ་ལ་པའི། གཅེར་བྱ་
 མི་ཟ་མི་སྤྱོད་ཞིང་། རལ་པའི་ཁུར་འཛིན་པ་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་པ་ལ་སོགས་དང་། རང་གི་སྡེ་
 པའི་ལུས་ངག་ཙམ་བསྐྱེད་བ་རྣམས་སོ། །རི་ལྟར་བསྐྱེད་བ་དང་། འཐད་པ་དང་། བསྐྱེད་བའི་
 ལེགས་པ་དང་། གསུམ་ནི། སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད་ས་ན་སྟེ་བོ་མ་བསྐྱེད་པ་ལས།
 སྟེས་བྱ་སྟེ་བའི་སྟེ་ཐབས་བསྐྱེད་པ་སོ་གཉིས། མ་བསྐྱེད་པ་དེ་ཙམ་སྟེ། རེ་བཞི་དང་ལྷན་པ་
 རེག་པ་ཙམ་གྱིས། དྲང་སྟོང་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལྷ་དང་ལྷན་པའི་མཐུ་ཡང་ཉམས་པར་བྱེད་
 པའི་ཁྱོད་ན་གནས་ཀྱང་། དེས་བརྟུལ་ཞུགས་མི་འཕྲོགས་པའོ། །དུག་པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དྲན་པ་
 ལྟར་སྤང་བ་ནི། བདག་གི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རྟེན་པ་དང་། བཀྱར་བསྟེན་དང་། དགོ་བ་
 གཞན་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་ཏེ། དེ་དག་ཉམས་པ་སྤྱི། བྱང་རྒྱུ་གྱི་སེམས་ཉམས་པར་མི་
 བྱ་སྟེ། དེ་མ་ཉམས་ན་བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་མིང་མི་འདོད། སྟེག་པ་སྟོང་། དགོ་བ་སོག་པ་
 སྟེ། སྟོང་པོའི་རྩ་བ་མ་ཆད་པའི་ཡལ་འདབ་ཆད་པ་བཞིན་ནོ། །རྒྱལ་པོ་ལ་གདམས་པ་ལས།
 བདག་གི་ནོར་ནི་བཏང་ལ་ལུས་བསྐྱེད་ངོ་། །ནོར་དང་ལུས་ཀྱང་བཏང་ལ་སྟོག་བསྐྱེད་སྟེ། །
 ཐམས་ཅད་བཏང་ནས་འདིར་ནི་ཆོས་བསྐྱེད་ངོ་། །ཞེས་སོ། །

སེམས་བསྐྱེད་བའི་ཐབས་སུ་དྲན་པ་ཤེས་བཞིན་བསྐྱེད་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་
 བསྟན་ནི། སེམས་བསྐྱེད་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། ཤེས་བཞིན་
 མེད་པའི་ཉེས་པ་ལྷ་ལས། བྱ་བ་ལ་མཐུ་རྒྱུ་བ་དང་། ཤེས་རབ་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་མི་
 འགྱུར་བ་དང་། རྒྱལ་བེམས་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་མི་འགྱུར་བ་རྣམས་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ། རྟེན་
 དམ་པ་ཐོས་པ། རྒྱ་དམ་པ་དད་པ། སྒྲོར་བ་དམ་པ་བརྩོན་འགྲུས་ཡོད་ཀྱང་། དགག་བྱ།

དགོས་པ། ཅི་ཡང་དུས་དྲན་མི་ཤེས་པས་ལྷུང་བའི་རྟོག་པ་ཅན་ནོ། བསགས་པའི་དགོ་བ་
 འཇིག་པ་ནི། ཤེས་བཞིན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་མི་དག་གིས། །བསོད་
 རྒྱལ་ས་ བསགས་ གྲང་ ངན་ འགྲོར་ འགྲོ། །ཞེས་སྟུར་ ཏེ། དཔེར་ན་ ཤེས་ ཞེས་ གིས་ རྟོར་
 བསགས་ གྲང་སྟུང་པོར་འགྲོ་བ་བཞིན་དང་། སྟོ་བ་མེད་ན་རྟུན་པོས་ཅེ་ར་འབྱེར་བ་ལྟར། སྟོ་
 བ་ལྟ་བུའི་དྲན་པ་མེད་ན་ཤེས་བཞིན་མེད་པའི་ཆོམ་རྟུན་གྱིས། བརྒྱ་པ་པ་སྟོང་དུ་བསགས་
 པའི་དགོ་བའི་རྟོར་འཇོན་པའོ། །མ་བྱས་པ་གྲུབ་པའི་བགོགས་སུ་རྟུར་བ་ནི། རྟོན་མོངས་
 ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཤེས་བཞིན་མ་ཡིན་པ་དང་། མཚུངས་ལྡན་གྱི་ཅ་གས་སྟུང་གྱིས་དྲན་པ་
 མེད་པའི་སྒྲགས་སྐབས་བརྟེན་ནས། བདེ་ལེགས་འཛོམས་པའོ། ། ཞིས་པ་ཤེས་བཞིན་
 བསྟུང་བའི་ཐབས་ལ་དོན་བཞི་ལ། སྟུར་བསྟན་དང་། རྒྱལ་ས་པའི་ཉེས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི།
 སྟོ་ཀ་ཕྱེད་ཕྱེད་དོ། ཕྱིའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། སྤྱ་མ་ །ང་ཆངས་མཚུངས་གྱི་
 གྲོགས་པོ་དང་། མ་ཐན་པོས་དུས་སུ་འདོམས་ཤིང་རྗེས་སུ་བསྟན་པས་སོ། །ནང་གི་དགོ་བའི་
 བཤེས་གཉེན་བསྟེན་པ་ནི། སངས་རྒྱལ་ཞེས་ཏེ། གཅིག་ལུ་དགོ་བ་ པར་འདུག་པའི་ཆོ།
 སེམས་གྱིས་བྲེལ་འཛོམ་གྱི་དཔང་པོ་དྲན་པ་སྟེ། སྟེས་རབས་ལས། མ་མཐོང་བར་ནི་སྟེག་པ་
 སྟུང་པ་དག །དུག་ཐོས་བཞིན་དུ་བདེ་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ལྟ་དང་རྣལ་འབྱོར་ཅན་གྱི་མི་དག་
 གིས། །རྣམ་དག་མིག་གིས་མི་མཐོང་མི་སྤྲོད་དོ། །ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ །པན་ཡོན་ནི་དེས་ནི་
 ཞེས་རྟུང་པ་གཉིས་སོ། །བསྟུས་ཏེ་རྗེས་སུ་གདམས་པ། གང་ཆོ་ཞེས་སྟོ་ ཀ་གཅིག་གོ། །

དོན་གཉིས་པ་སྟོམ་པའི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བཞི་ལས། ལུས་རང་བཞིན་ལ་སྟུར་བ་
 ལའང་དོན་བཞི་ནི། རེ་ཤིག་ཅེས་པ་ནས། སྟོ་ཀ་དུག་གིས་གསལ་ཁིང་། སེམས་གྱི་སྟངས་ཆོན་
 ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་གྱིས་སེམས་རང་བཞིན་ལ་སྟུར་བའོ། །གསུམ་པ་ །ང་བཞིན་ལས་འདེལ་
 བར་གནང་བའི་དུས་ལ་དུག་ལས། འཇིགས་དང་ཞེས་དོན་གྱི་དངོས་པོ་བཀོད་ནས། ཤེས་

བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི་འདི་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། སྒྲོ་གྲོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། སྦྱོན་པ་ལ་འཕྲུག་པའི་
དུས་སུ་ཚུལ་བྱིམས་ལ་བརྟུལ་བ་བཏང་སྟོམས་སུ་བྱུང་། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་རྒྱུད་དུ་ཕྱིར་ནི་ཆེ་
མི་བཏང་། །ཞེས་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། སྦྱོ་རིགས་ལ་དེ་ལྟར་ནའང་། ལས་ཀྱི་སྟོབས་གང་ཆེ་བ་
དེ་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། གསེར་དང་ལྷགས་བཞིན་ནོ། །སྟོབས་མཉམ་ན་གང་ཐོག་མར་བརྩམས་པ་
སྟེ། དང་པོར་བྱ་སྟེ། གང་ཞིག་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ །དེའི་འཐད་པ་དང་། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་ཡན་
ཡོན་ནོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་དང་། སྐབས་བསྡུ་བ་ནི། གཞན་དུ་ཞེས་དང་། ཤེས་
བཞིན་ཞེས་སོ། །

སྦྱོ་དོན་གཉིས་པ་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལུས་ངག་གི་ཉམས་པ་
བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། གཡེང་བའི་རྒྱུན་གྱིས་མི་འཕྲོགས་པར་བྱ་བ་བྲེ་མོ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་སྟེ། དགོས་མེད་ལ་མི་འཕྲུག་ལ། གཞན་གྱི་དོར་ཁྱལ་ས་ནའང་ཞེན་པ་སྤང་ངོ་། །
དོན་མེད་པའི་སྦྱོད་པ་སྤང་བ་ནི། དོན་མེད་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཟླ་འོད་
གཞོན་ནུ་ལག་པ་མི་ཁྱོད་རྒྱུད་པ་མི་ཁྱོད་ཅིང་སྦྱོན་པའི་བཀའ་བཞིན་བྱེད་པའོ། །ཞེས་དང་།
སྟེག་དང་དོན་མེད་ལས་ལ་བརྩོན་མི་བྱ། །ཞེས་སོ། །ཀྱན་སྤྱོད་གི་བསམ་པ་ལ་བརྟུག་པ་ལ་
གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ལུས་དང་ངག་གི་རྩོམ་པ་ལ་
བརྟུག་ཏེ་འཕྲུག་པའོ། །ཉོན་མོངས་པས་བསྐྱེདས་པའི་བྱ་བ་ལ་མི་འཕྲུག་པ་སྟེ། གང་ཆེ་རང་
ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཆགས་སྤང་གཉིས་སམ་ཆགས་པས་མཚོན་པ་རྩ་བའི་ཉོན་མོངས་པ་
སྤང་བའོ། །ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལ་དགའ་བ་དོར་བ་ནི། དགོད་དང་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་ལྔ་སྟེ། བལ་ཆེར་ཉ་
བའི་ཉོན་མོངས་པ་ཡིན་ལ། བྱང་སེམས་སྒྲོ་གསུམ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། གང་ལའང་འཕྲུག་པའམ་
འཕྲུག་འདོད་ན། གཉིན་པོ་ས་ལ་སྦྱོས་པའི་ཤིང་དང་འདྲ་བར་བྱངས་བྱབ་པར་བྱུང་། །

གཉིས་པ་སེམས་ཀྱི་ཉམས་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཉིན་པོའི་རང་བཞིན་

ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་བཞི་སྟེ། སྤང་དོར་གྱི་བྱེ་བྲག་ཕྱེད་པས་གིན་ཏུ་ཤེས་པ། ལས་འབྲས་ལ་
 དད་པ་གཉིན་པོ་ལ་མི་ལྷོག་པས་བརྟན་པ། དགོ་བ་ལ་ཆེས་ཆེར་ལོ་ན་པས་གྲུས་པ། གང་
 ཟག་གསུམ་ལ་གྲུས། དེས་ཀྱི་ངག་ཞེས། ཁན་མ་ཐོབ་པ་འཛོམ་པའི་ངོ་ཤ། ཉེས་སྦྱོད་ཀྱི་འབྲས་
 ལུ་ལ་འཛིགས་པ། དབང་པོ་དུལ་བས་ཞི་བ་སྟེ། ཆོས་བརྒྱད་ལ་གན་པ་གིང་། ཆེད་དུ་བྱ་བ།
 གཞན་དགའ་བར་བྱེད་པ་དང་། གཞན་གྱི་འདོད་པ་མི་མཐུན་པས། ར་ར་གི་དགོ་བ་མི་ལྷོག་པ་
 སྟེ། ལོ་ག་དང་བསྟན་འཆོས་ལས་གྲགས་པ་ལྟར། ཁ་སྒྲ་རིམ་དང་། ད་ཀྱིས་པ་ཆེ་རིམ་གྱིས་བྱ་
 ཞིང་། དེ་འང་རྫོམ་སེམས་མེད་པའོ། །དལ་འབྱོར་རྟོད་དགའ་བ་བསམ་པ་དང་། སེམས་དགོ་
 བ་ལས་མི་ཉམས་པ་ནི། རིང་ཞིག་ཅེས་དང་། སེམས་དེ་ཞེས་སོ། །དོར་གསུམ་པ། ལུས་ཀྱི་
 ཉེས་པ་བརྟགས་ནས། དགོ་བ་ལ་སྦྱར་བ་ལ་ལྷ་སྟེ། བྱ་གོད་ཅེས། ལས་སྒྲོ་ག་བཅུ་གཉིས་
 གསལ་ལ། ཉེས་ན་ཞེས་པ་སྟེ། གཅིག་ཏུ་ན་མཐོ་བ་མེད་ཅིང་། ག་ལས་སྦྱར་ན་འདི་དོར་ཆོ་
 གཞན་གྱི་ཟས་ཅམ་སོ། །

བཞི་བ་སྟེ་མ་པའི་རྩལ་བྱིས་ས་ལ་ཐབས་མཁས་པའི་བྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཐ་
 མལ་གྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གསུམ་སྟེ། སྒྲོ་གསུམ་ལ་གཉིན་པོས་རང་
 དབང་དུ་བྱ་བའོ། །བྱེད་པ་པོའི་སྦྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་ནི། དོན་ལྷ་ལ་རྟེན་གཞན་གསལ་ཞིང་།
 ལས་ཀྱི་སྦྱོད་པ་ལ་མཁས་པ་ལ་ལྷའི་དང་པོ་སྦྱར་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲོ་ག་ཅིག་སྟེ། སྤྱིང་ཐག་པ།
 སྒྲ་བྱི་མི་འགལ་བ། རྩལ་རྩལ་མིན་པ། སྤྱིང་ལ་བབ་པ། ཀུན་སྦྱོང་དེ་ལ། མི་བསྐྱུ་བ། དུས་
 སྦྱ་སྦྱ་བ་སྟེ། ཡན་ལག་བདུན་ལུན་ལོ། །ལྷ་བ་དང་འབྲེལ་བ་ནི་སྒྲོ་ག་ཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་
 གྱི་དོན་བྱས་རང་དོན་འགྲུབ་པའི་དྲན་དྲན་པའོ། །བསམ་པ་དང་། ར་ར་གི་བྱེད་པར་རྟག་
 པར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། དགོ་སྟོག་གང་ལའང་བྱེད་པར་ལུས་མཛུ་ཆེ་སྟེ། སྦྱོན་པ་ལྷ་བྱ་
 གཅིག་ལ། དུས་ཀྱི་བྱེད་པར་རྟག་ཏུ། བསམ་པའི་བྱེད་པར་མཛོན་ཞེས་ཏེ་ཆེས་ཆེར་འཛིན་པ།

གཉིན་པོའི་བྱེད་པར་སེར་སྒྲ་སྒྲིབ་བ། ཞིང་གི་བྱེད་པར་ཡོན་ཏན་གྱི་ཞིང་དགོན་མཆོག་གསུམ།
 བན་འདོགས་པའི་ཞིང་མཁན་སྒྲིབ་དང་པ་མ། སྒྲིབ་རྗེའི་ཞིང་སྐྱུག་བསྐྱེལ་བ་ནད་པ་ལ་སོགས་
 པ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་ད་པས་བྱིན་གཟོའི། སྒྲིབ་རྗེ་སྟེ། བསམ་པ་གསུམ་གྱིས་
 སྒྲིབ་ས་ཆེ་ཞིང་། བྱེད་པ་པོའི་བྱེད་པར་ལུས་སེམས་སྒྲིབ་ས་ལྡན་ཏེ་ལྔ་དང་ལྡན་པས། སྒྲིབ་པ་
 བྱིན་ན་དགོ་བ་ཆེན་པོར་འགྱུར་ལ། དུམ་བ་ལས་སྒྲིབ་ཆེན་འགྱུར། ཞེས་འདོན་པ་བསྒྱུར་ཏེ།
 ཞིང་གསུམ་ལ་སྒྲར་གྱི་བྱེད་པར་བཞི་དང་ལྡན་པས་སོ། །ཁྱུ་སྒྲུབ་གྱིས། ཏྲག་པར་མཛོན་པར་
 ཞེན་དང་གཉིན་པོ་མེད། ཡོན་ཏན་གཙོ་ལྡན་གཞི་ལས་བྱུང་པའི་ལས། །དགོ་དང་མི་དགོ་
 རྣམ་ལྔ་ཆེན་པོ་སྟེ། །དགོ་བ་སྒྲིབ་པས་འབྲས་བུ་མཆིས་པར་མཛོད། །ཅིས་སོ། །སྒྲིབ་པ་
 བསྐྱེས་ཏེ་བསྐྱེན་པ་ནི། མཁས་ཤིང་ཞེས་སྒྲོ་གསལ་གྱིས་སྟེ། བསམ་སྒྲིབ་གྱིས་དགོ་བ་རྣམས་
 རང་གིས་བསྒྲུབ་བོ། །

དོན་གསུམ་པ་སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་གྱི་ཚུལ་བྲིམས་ལ་བཞི་ལས། མདོར་བསྟན་
 བོ། སྒྲིབ་པའི་ཞེས་སྒྲོ་གསལ་གྱིས་སྟེ། བར་སྒྲིབ་གོང་མའམ། གཞན་དོན་གང་ཆེ་སྟེ། སྒྲིབ་པ་
 གསུམ་ལས། ཆོས་གྱིའམ། ཚུལ་བྲིམས་གསུམ་ལས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་སྒྲུབ་པ་ལ་
 སོགས་དང་། རང་གཞན་གཉིས་ཀ་ལ་པན་པ། རང་ལ་གཞོད་ཀྱང་གཞན་ལ་པན་པ། རང་ལ་
 པན་ཡང་གཞན་ལ་གཞོད་པ། གཉིས་ཀ་ལ་གཞོད་པའི་ལུ་བཞི་ལས་དང་པོ་གཉིས་སྒྲུབ་བྱ་
 ལས་སྒྱི་མ་གཉིས་དོར་བྱའོ། །གཞན་དོན་ལ་ཆེས་ཆེར་བྱ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་གསལ་གྱིས་སྟེ།
 གནང་ཞེས་བྱེད་པར་གྱི་གཞིར་བཞག་ལ། གང་ལ། གང་། གང་གིས། དགོས་ཆེད་དེ། དང་
 པོ་ནི་བདག་ལས་གཞན་གཅིས་པར་འཛོན་པའི་ལྷག་པའི་བསམ་པ་ཅན་དེ་ལའོ། །གཉིས་པ་
 བོ། ཏན་ཐོས་རང་དོན་བྱེད་པ་ལ། ལུས་ངག་གི་མི་དགོ་བ་བདུན་བཀག་པ་རྣམས་ཀྱང་། དོན་
 ཆེན་པོའི་དོར་བྱང་སེམས་ལ་གནང་སྟེ། དེད་དཔོན་སྒྲིབ་རྗེ་ཆེན་པོས་མི་ནག་པོ་བསད་ཀྱང་།

ལྷུང་བར་མ་གྱུར་ཅིང་། བསྐྱལ་པ་བཞི་བྱི་ལོ་ལོ་བ་བ་བསྐྱལ་ནས་བ་སྤང་ནམས་ཆེན་པོ་ཐོབ་
པ་བཞིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། བརྩེ་བའི་ཐུགས་རྩེ་མངའ་ཁོང་མཁུན་པའི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཞན་
དོན་གྱི་རྒྱ་རིང་དུ་གཟིགས་པའི་སངས་རྒྱས་གྱིས་སོ། །བཞི་པ་ནི་ག་ཟུང་དོན་གཙོ་བོར་གྱུ་བ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པའོ། །

[illegible]

འོངས་པ་ན་ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་བསམ་པས་བག་ཡོད་པར་བཟའ་ཞིང་། ལྷག་མ་ནས་ཆང་བུ་
གཅིག་ |ཞེ་ལུ་ཅི་ཤ་ཏ་མི་བྱེད་སྒྲུ། ཞེས་པས། ལྷག་མ་ལ་དབང་བའི་འབྱུང་པོ་རྣམས་ལ་བྱིན་
ལ། ཁ་བཤལ་ཏེ། ཤེར་སྒྲིང་ངམ་ཡོན་ཡོངས་སུ་སྒྲིང་བའི་གཟུགས་སམ། སྒྲུ་མ་མ་ལན་
བཟང་པོའི་མདོ་ནས་འབྱུང་བ་ལྟར། གང་གི་སྒྲིན་པ་གང་ལ་སྒྲིན། ཅིས་སོགས་ཀྱི་བསྐྱོ་བ་
དང་། སྒྲིན་ལམ་གང་བ་པོ། ཁྱིམ་པ་ནི་ཆོས་གོས་ཞེས་ཏེ། མཐང་གོས། སྒྲུ་གོས། རྣམ་སྒྲུར་
གསུམ་སྒྲིན་དུ་མི་རུང་བ་ནི། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་ཐར་ལས། གལ་ཏེ་ལ་ལ་ཞིག་གོས་
སྒྲིང་ན། ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་ལྷག་ན་སྒྲིན་ཞིང་། དེ་ལས་མེད་ན། གང་ལ་བརྟེན་ནས་
ཆངས་སྒྲིབ་ལ་གནས་པའི་དགོ་སྒྲིང་གི་རྟགས་དེ་དག་བཏང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
པས་ཆོས་གོས་གསུམ་བཏང་བར་མ་གནང་བའི་བྱིར་རོ། ཞེས་སོ། །ལུས་བཏང་བ་ནི། དམ་
པའི་ཞེས་སྒྲི་ཀ་གཉིས་ཏེ། ཀླང་པ་དང་པོ་གཉིས་ཀྱིས་དོན་རྒྱུང་བ་དང་། སྒྲིང་རྗེ་ཞེས་ཀླང་པ་
གཉིས་ཀྱིས་བསམ་པ་མ་འབྱོངས་པར་མི་བཏང་ངོ་། རྟེན་ལ་སེར་སྒྲིའི་སྒྲིན་ཡང་མེད་དེ། རྟེན་
དེས་དོན་ཆེན་པོ་སྒྲུབ་པའི་བྱིར་སྒྲིན་གྱི་ཕྱི་ལུ་བསྐྱེད་པ་བཞིན་ལོ། །བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སོ་
ཐར་ལས། དཔེར་ན་སྒྲིན་གྱིང་སྒྲིན་པ་ལྟ་སྟེ། ལྟ་བུ་ལ་སོགས་སྒྲུར་འོས་ས་པོན་ནི། །
སྒྲིན་ཡང་དུས་མིན་སྒྲིབ་ལས་བསྐྱེད་བྱ་བ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྒྲིན་གྱིང་དེ་བཞིན་ལོ། །
ཞེས་སོ། །གཏང་སྐབས་ནི། ཅི་ནས་ཞེས་ཏེ། གཏོང་བ་པོ་མོས་པ་ཆེན་པོར་བྱིན་པ་སྟེ། མི་སྒྲི་
བའི་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་ཐོབ་ཅིང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་ལ་བདེ་བས་ནོན་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་ཐོབ་པ་
དང་། བདེ་བའི་བྱིན་བརྒྱབས་འབྱུང་བ་དང་། འབྱོད་པ་མེད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་དང་ལྷན་ན་
སྒྲིན་ཞིང་། སྒྲིན་ཡུལ་ལ་དོན་ཆེ་བ་འདིར་ཡན་པ་སྟོག་ཆགས་དེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་དུ་
འབྲེལ་འཆོས་པས་ཡན་པ་གཞོད་སྒྲིན་ལྟ་བུ་བུའོ། །

ཆོས་ཀྱིས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲིབ་ནི་མ་གུས་ཞེས་སྒྲི་ཀ་གཅིག་སྟེ། དེ་དག་

ལ་བཤད་ན། རང་ལ་སྟོད་མིན་ལ་བཤད་པའི་ཉེས་པ་དང་། ཡུལ་གྱི་ས་ཆོས་སྟོང་བའི་ལས་
གསོག་པ་དང་། གཉིས་ཀས་ཆོས་པན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་པ་ལ། གཞི་དང་འགྱུར་དུ་བྱས་པས་
ཆུད་གསན་པའི་ཉེས་པའོ། །གཉིས་པ་ཚུལ་ནི། དམན་ལ་ཞེས་སྟོ་ཀམ་ཉེས་ཏེ། སྟུང་པ་ལས།
ཐོས་ནས་སྟོ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་སྟོང་བྱེད་དེ། །སྤངས་ནས་སྒྱབས་ཆེ་ད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་
མེད་འགྲོ། །ཞེས་སོ། །མཚུངས་པར་གྲས་པ་ནི་ཆོས་ལ་བཟང་ངན་དུ་འབྱེད་པ་སྟེ། དེ་ཡང་
སྟོད་ཀྱི་བྱུང་པར་གྱིས་ཐེག་པའི་རིམ་པར་བྱུང་གི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ལ་བྱུང་མེད་དེ། ཅན་
གོ་མིས་ཆོས་ཀྱི་བདུད་ཅི་ཕྱ་ངན་འདས་ལ་མཆོག་གི་རྒྱ། །རོ་གཅིག་པ་དུང་བ་སེལ་བ་ཆར་ཆུ་
བཞིན་དུ་པལ། །དེ་ནི་སྟོད་ལ་བཞེན་ནས་རོ་རྒྱམས་དུ་མར་གྱུར། །ཅེས་སོ། །རྒྱ་ཆེན་ལ་མོས་
པ་ཡང་། ཆུང་བ་ལ་མི་སྒྱར་ཏེ། དཀོན་བཅུགས་ལས། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་འབྲུལ་པ་བཞི་
སྟེ། སེམས་ཅན་ཡོངས་སུ་སྦྱོན་པར་མ་བྱས་པ་ལ་ཡིད་ཚོན་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྟོད་དུ་མ་
གྱུར་པ་ལ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྒྱ་ཆེན་པོ་སྟོན་པ་དང་། རྒྱ་ཆེན་པོ་འཇོག་པའི་སེམས་ཅན་
རྒྱམས་ལ་ཐེག་པ་དམན་པ་སྟོན་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་དང་ལྡན་པ་དང་། །བའི་ཆོས་ཅན་རྒྱམས་
ལ་བརྟན་གྱིང་། ཚུལ་བྱིམས་འཆལ་བ་སྟེག་པའི་ཆོས་ཅན་སྟུང་པ་འབྲུལ་པའོ། །ཞེས་སོ། །
མདོ་དང་སྒྲགས་ཀྱིས་འབྲིད་མི་བྱ་བ་ནི། ལྷམ་དགོངས་ལ་སྒྲ་ཇི་ལྟ་བུ་སྒྱུར་བའི་སྟོ་ནས་སྟེ།
མདོན་པ་ལས། བ་དང་མ་ནི་གསད་བྱ་ཞིང་། །རྒྱལ་པོ་གཙང་སྒྲ་ཅན་པ་ཉེས་དང་། །ཡུལ་ཁོར་
འཁོར་དང་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པ་སྟེ། སྒྲ་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་
མ་ཡིན་པ་ལ། ཡིན་པར་འབྲིད་པ་ལྟ་བུའོ། །འོ་ན་གང་ཡིན་ན། ལས་དང་སྟེད་པ་སྤང་བྱ་ཞིང་།
སྟོར་བའི་རྒྱལ་ཤེས་མཆོག་འཛིན་གཉིས། །སྟེ་མཆོད་སྟོད་ཡུལ་བཅས་བཅོམ་ན། །མི་དེ་དག་
པར་འགྱུར་ཞེས་བྱ། །ཞེས་པར་འགྱུར་རོ། །དག་བཤེས་ཉང་རལ་དེ་མེ། མདོ་ལས་ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྟོང་པ་ཉིད་དུ་གསུངས་པས། ལུས་ངག་གི་བྱ་བའི་ཆ་འགོར་པ་དང་། སྒྲགས་ནས་

ཉོན་མོངས་པ་ཉིད་ལམ་དུ་གསུངས་པས། སྤང་མི་དགོས་སོཞེས་ཏེ། མདོ་དང་སྤྲུགས་ལ་སྤང་
བཏགས་ཏེ། གཞན་ལོག་པའི་གནས་ལ་དགོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོ། །སྤྱོད་པ་མི་འདོར་བ་
ནི། ཆོས་ལ་གྲུས་པ་དང་། ལྷ་དང་མི་རྣམས་དད་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་བསྐྱེད་བའི་སྤྱོད་པ་ལ་བདུན་ལས། དང་པོ་ལྷ་ནི།
སོ་ཤིང་ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་ཀ་ལྷས་གསལ་ལ། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་སྤྲིག་པ་མ་ཡིན་ན།
གཞན་མ་དད་པས་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་ན། བྱང་སེམས་ལ་ཉེས་པ་གཉིས་སུ་འགྱུར་ཏེ། མ་དད་པ་
དག་བདག་ལ་མི་ཉན་པས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་བྱ་བ་གཞན་དོན་མེད་དགག་ཏུ་འགྱུར་བ་
དང་། བདག་བྱང་སེམས་ལ་མ་དད་པའི་ཉེས་པས། གཞན་དོན་མ་ཡིན་དགག་ཏུ་འགྱུར་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། བསྐྱེད་བཏུས་ལས། དེ་ནི་བཟུང་འོས་མ་ཡིན་ན། །འཇིག་རྟེན་རྒྱལ་བའི་སྤྱུ་གུ་
བརྟན། །ཐལ་བས་གཡོགས་པའི་མེ་བཞིན་དུ། །སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་སོགས་པར་བསྐྱེད། །
ཅེས་སོ། །དོན་དུག་པ་ཉལ་བའི་བྱ་བ་ནི། མགོན་པོ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱེད་བྱི་མ་བསམ་
པ་སྟེ། སྒོན་དུ་བཏང་ལ། སྤང་མ་སྤྱོད་པ་སྟེ། དགོན་མཆོག་སྤྱོད་ལས། དེ་ཉལ་བ་ན། སྒྲོ་
གཡས་པས་ཉལ་བར་བྱེད་དེ། ཀླང་པའི་སྤྱོད་དུ་ཀླང་པ་བཞག། །ལུས་ཆོས་གོས་གྱིས་
གཡོགས་ནས་དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་དང་ལྷན་བཞིན་དུ་ལྷང་བ་དང་། སྤང་བའི་འདུ་ཤེས་
གྱིས་ཉལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་སྤྱུ་སྤྱུ་བ་གྱིས། དེགས་པའི་བདག་ཉིད་ཉིན་པར་མཐའ་དག་
དང་། །མཆོན་མོ་བུན་གྱི་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟུངས་ནས་ནི། །རྣལ་ཆེ་འབྲས་བུ་མེད་པར་མི་འགྱུར་བར།
དྲན་དང་ལྷན་ཁིང་དེ་དག་བར་དུ་རྟོལ། ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་བྱས་པས། མི་མ་ཡིན་གྱི་བར་ཆད་
དང་། མི་ལམ་ངན་པ་མི་འབྱུང་ཁིང་། །ཁམས་སྒྲོམས་སོ། །བདུན་པ་སེམས་སྤྱེད་བའི་སྤྱོད་པ་
མདོར་བསྐྱེད་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཆོད་མེད་པ་ནི་དགག་སྤྱུ་བ་གནང་གསུམ་
མམ། སེམས་ཅན་སྤྱོད། ཁིང་སྤྱོད་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་རྫོགས་པ་གསུམ་མམ། རང་དོན་

ལར་བྱིན་དྲུག་ །གཞན་དོན་བསྐྱབ་བ་བཞི་ལ་སོགས་པའོ། །དེ་དག་གྲང་བསམ་སྒྲུབ་གཉིས་སུ་
འདུ་ལ། སྒྲུབ་བ་དགོ་སྒྲིག་དང་། ལན་གཞོད་དང་། ཞི་བྱོ་ལ་ངེས་པ་དང་། སྒྲུབ་བ་མ་ཉུས་ན་
འཛིག་གྲང་སྤྱད་པས་མི་རྟག་པ་དང་། བསམ་པ་དང་འདོམ་ན་སྒྲུབ་ང་མི་གཙོ་ལ། བསམ་པ་
ངེས། རྟག་ །གཙོ་བས། དེ་ཉིད་ལྟར་བྱ་ཞིང་། དུས་གཉིན་པོ་ལ་ལྟོས་པ་དེ་སྤྱད་དུའོ། །

བཞི་པ་བསྐྱབ་བ་ལ་སྐྱུ་ཆོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལ་བཞི་ལས། ཉེས་པ་དག་པའི་རྒྱ་ནི།
ཉིན་དང་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། སྒྲིག་པ་བཤགས་པ། རྗེས་སུ་ཡི་རང་། །བསྐྱོ་བ་སྟེ། སྤང་པོ་
གསུམ་ལ་སྐྱ་མ་ལ་སྐྱུ་འབྱེན་དང་། བྱེད་པ་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཆེད་ལ། བྱི་མ་གཉིས་གཉིས་
གཉིན་པོའི་སྒྲོབས་སོ། །རྒྱལ་བ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགོ་བ་དང་། བྱང་ཆུབ་པོ་སེམས་ནི། གང་ཟག་
དང་བསམ་པའི་རྟོན་གྱི་སྒྲོབས་ཏེ་བཞིའོ། །ལྟར་བའི་ལྷག་མ་ནི། ང་ཕེར་ན་དགོ་སྒྲོང་གིས་
བསམས་བཞིན་དུ། དུད་འགོ་བསང་པའི་ལྟར་བ་དེ། ལྟར་བར་ཤེས་ཤེད་འགྱུར་པས། ལྟར་
བ་མེད་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་མདུན་ན། འདུལ་བ་ལས་འབྱུང་བའི་ཆེད་ས་བཤགས་ན་བཅས་
པའི་ལྟར་བ་དག་གྲང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མི་འདག་པས་ ལྷག་མར་ལུས་པ་དེ།
སྒྲོབས་བཞི་ཆེད་བས་འདག་པའོ། །གཉིས་པ་བསྐྱབ་པའི་གཞི་ནི། རང་ངམ་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཉིས་ཏེ། སྐྱ་མ་ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་བྱི་མ་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། རིག་ང་ཤེ་གནས་ལྷ་ལ་སོགས་
པའོ། །གསུམ་པ་ཆེད་དུ་བྱ་བའི་བྱེད་པར་ནི། དངོས་སམ་ཞེས་སྒྲོ་ག་ ཅིག་སྟེ། སེམས་ཅན་
དོན་བྱེད་དང་། བརྒྱད་ནས་དགོ་བ་ཆོས་བསྐྱུད་དང་། སྒྲོམ་པའི་རྩ་བའི་སྐྱིམས་གྱིས། གཞན་
དོན་བྱེད་པའོ། །བཞི་པ་དགོ་བའི་བཤེས་གཉིན་ནི། རྟག་པར་ཞེས་པ་དང་དྲུག་སྟེ། མཆོན་
ཉིད་དང་ལུན་པ་བསྟེན་ཏེ། སྤྱད་པ་ལས། སངས་རྒྱས་ཆོས་རྣམས་དཔེ་བའི་བཤེས་ལ་བརྟེན་
ཏེ་ཞེས། །ཡོན་ཏན་གྱི་མཆོག་མངའ་རྒྱལ་བ་དེ་སྤྱད་གསུངས་ཆེ་ས་སོ། །ཇི་ལྟར་བསྟེན་
ཚུལ་ནི། སྒྲོང་པོ་བཀོད་པའི་མདོའི་བྱེད་པའི་གྱི་འབྱུང་གནས་གྱི་མ་ཐར་ལས་འབྱུང་བ་

བཞིན་ཏེ། རིགས་ཀྱི་བུ་བྱོད་ཀྱིས་ཁུར་ཐམས་ཅད་བཀྱར་བས་མི་སྐྱོ་བ་ས་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་།
 དུམ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་བསྐྱལ་བས་ཁོར་ཡུག་ལྟ་བུའི་སེམས་དང་། ང་རྒྱལ་དང་ཆེ་བའི་ང་
 རྒྱལ་སྤོང་བས་ལྷག་དར་བ་ལྟ་བུའི་སེམས་ཀྱིས། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་བཀྱར་བར་བྱའོ། །
 ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་དང་། དག་བའི་བཤེས་གཉེན་ལ་སྦྱོར་བའི་འདུ་ཤེས་ལ་སོགས་པ་བཞིས་
 བསྟན་ནོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་མདོ་བསྟན་བཙེ་བ་ཀྱི་ལུང་དང་སྤྱར་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོ་
 བལྟ་བ་ནི། འདི་དང་ཞེས་རྒྱུ་དང་ལྷག་སྟེ། གཞུང་འདི་ལས་བཤད་པའི་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའི་བསྐྱབ་པ་དང་། གཞུང་གཞན་ལས་འབྱུང་བའི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ཀྱང་རྟོགས་པའི་ཆེད་
 དུའོ། །གོ་རིམ་ནི། དང་པོ་ནམ་མཁའི་སྤྱོད་པའི་མདོ་སྟེ། དེ་ལས་ཅུ་ལུང་དང་ཕྱིར་བཙེ་བ་ཀྱི་
 ཐབས་སྟོན་པའི་ཕྱིར། དག་སྤོང་གིས་ཐོག་མར་སོ་ཐར་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་ནོ། །བསྟན་འཛོམས་བལྟ་
 བ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ལས་དང་པོ་པ་ཉིད་ནས་བྱ་བ་བདག་གི་ལུས་ལོངས་
 སྤྱོད་དག་བ་སྟེ་གཞི་གསུམ། བཏང་། བསྐྱུང་། དག་སྤྱེལ། སྟོན་པས་སོ། །ཡང་ན་དེའི་དོན་
 བཅུས་པ། ཞི་ལྟ་ཉིད་ཀྱི་མདོ་ཀྱན་ལས་བཅུས་དང་། གཉིས་པོའང་སྟེ། གྲུ་རྒྱབ་ཀྱི་བསྐྱབ་
 བཅུས་དང་། མདོ་ཀྱན་ལས་བཅུས་སོ། །དེ་དག་གི་དོན་ཉམས་སུ་སྤང་ཚུལ་ནི། གང་ལས་
 ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་དང་། མཐུག་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ལ། ཤེས་བཞིན་གྱི་མཚན་ཉིད་ལུས་དང་
 ཞེས་ཏེ། ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ལ། ཡང་ཡང་རྟོག་ཅིག་སྒྲ་གཅན་འཛིན། ཅིས་
 གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སོ། །དེ་ལྟར་བསྐྱུང་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱིས་ཞེས་ཏེ། སྤྱིར་བས་བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། ཆོག་ཙམ་གྱིས་མི་འགྲུབ་པ་དཔེ་དང་བཙེ་བའོ། །ལེའུ་ལྟ་པའོ། །

༥ དེ་ཡན་ཆད་དུ་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་བྱིམས་ཀྱི་དོན་བསྟན་ཀྱང་། ལེའུ་རང་གི་
 མིང་ནས་མ་སྒྲོས་ཅིང་། འདི་མན་ཆད་དུ་པར་ཕྱིན་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་པའི་ལེའུ་བསྟན་པས།

སྒྱི་དོན་སྐབས་འདིར་བསྟན་པས། གོང་འོག་གི་དོན་རྟོགས་པར་འགྱུར་བའོ། །དེའང་ཡུམ་
 ལས། རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སེམས་ཀྱིས་༥ །རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དུག་ལ་
 སྤྱད་དེ་ཕྱར་དུ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་འཆང་བྱའོ། །ཞེས་པས་བྱང་ན་བ་སེམས་དཔའི་བསྐྱབ་
 བྱ་ནི་པར་ཕྱིན་དུག་ཉིད་དོ། །དེ་ལ་གསུམ་སྟེ། རང་བཞིན་ངེས་པར་བྱ་བ་དང་། ཉམས་སྲུ་
 གྲང་ཚུལ་དང་། གྲངས་པའི་འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྒྱི་༥ །རང་བཞིན་དང་། སོ་
 སའི་རང་བཞིན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི། སྒྲ་དོན་ནོ། །དང་པོ་ནི།
 འཁོར་བ་དང་ཕྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་པ་རོལ་ཏུ་སྒྲེལ་བའི་ཐབས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྫོགས་
 པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱབ་བྱེད་ཀྱི་ཐབས་བྱེད་པར་ཅན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། དྲ་མི་ཏེ། ཞེས་པའི་
 སྒྲས། མཆོག་གམ་པ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་སྟེ། འཁོར་འདས་གཉིས་ཀ་ལ་མི་གནས་པའི་ཕྱང་འདས་
 སྲུ་ཕྱིན་བྱེད་འཁོར་གསུམ་དུ་མི་རྟོག་པའོ། །དོན་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་སྟེ། སོ་སའི་ངོ་བོ་དང་།
 གྲངས་དང་གོ་རིམ་ངེས་པའོ། །དང་པོ་ལའང་རེ་རེ་ལ། སྒྲ་དོན། མཆོན་ཉིད་མཆོན་གཞི།
 དབྱེ་བ་སྟེ། བཞི་བཞིའོ། །དེ་ལ་སྒྱིན་པ་ལ། ལྷན་སྟེ། ལྷན་རི་བྱ། སྤང་པ་ལ། ལྷན་སེལ་བ་སྟེ།
 དབུལ་བ་འདོར་བ་ཡིན་ལ། མཆོན་ཉིད་ནི་བདོག་པའི་དངོས་པོ་གཞུང་ལ་པན་པར་སྟེར་བའོ། །
 མཆོན་གཞི་མ་ཆགས་པའི་སེམས་པའོ། །དབྱེན་གསུམ་སྟེ། ཟང་ཟང་། མི་འཛིགས་པ། ཆོས་
 ཀྱི་སྒྱིན་པའོ། །ཚུལ་བྱིམས་ལ། ལྷ་ལ་སྟེ། ལྷ་ཏ་བསེལ་བ། ལ་རྩ་མེ་བ་པ་སྟེ། ཕྱ་ངན་ལས་
 འདས་པའི་བསེལ་བ་ཐོབ་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ནི་གཞན་གྱི་དོན་དུ་ར་གི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་སྤྱོད་
 པའོ། །མཆོན་གཞི་སེམས་པ་དགོ་བ་ས་ཐོན་དང་བཅས་པའོ། །དང་པོ་ནི་གསུམ་སྟེ་སྒྲུམ་པ།
 དགོ་བ་ཆོས་སྤྱད། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དོ། །བཟོད་པ་ནི། ལྷན་སྟེ། ལྷ་ལྷོ་རྩ་འབྲུག་པ། ཏེ།
 ལྷན་སྟེ། ཞི་བ་སྟེ་སེམས་འབྲུག་པ་ཞི་བ་ཡིན་ལ། ཁྱོ་བ་བཟོད་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་གྱི་
 གཞོན་པ་བྱས་པ་ལ་སེམས་མི་འབྲུག་པའོ། །མཆོན་གཞི་ནི། ཁྱོ་བ་ཞི་བ་པའི་སེམས་པའོ། །

དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། དུཤ་དང་ལེན། ཆོས་ལ་ངེས་སེམས། གཞོན་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པའོ། །
 བརྩོན་འགྲུས་ནི་བྲུ་སྟེ། བ་ར་མཆོག་། །ཨརྒྱ་སྦྱར་བ་སྟེ། དགོ་བ་མཆོག་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
 མཆོན་ཉིད་ནི། གཞན་དོན་དུ་དགོ་བ་ལ་སྦྱོ་བ་ཡིན་ལ། མཆོན་གཞི་ནི་སེམས་བྱུང་དགོ་བའོ། །
 དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། གོ་ཆ། སྦྱར་བ། ཆོག་པར་མི་འཛིན་པའི་བརྩོན་འགྲུས་སོ། །བསམ་གཏན་
 ལ་རྒྱ་ན་སྟེ། རྒྱ་ར་འཛིན་པ། མ་ན་ཡིད་དེ། ཡིད་འཛིན་པའོ། །མཆོན་ཉིད་ནི། རྩོགས་པའི་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་དོན་དུ་སེམས་མཉམ་པར་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། མཆོན་གཞི་ནི། སེམས་བྱུང་ཉིད་
 ཇི་འཛིན་འོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། བདེ་བར་གནས་པ། ཡོན་ཏན་བསྐྱབ་པ། སེམས་ཅན་དོན་
 བྱེད་དོ། །ཤེས་རབ་ལ། བྲ་རྒྱ་སྟེ། བ་ར་མ་ཨརྒྱ། དོན་དམ་པ། རྒྱ་ན་ཤེས་པ་སྟེ། དོན་དམ་
 ཤེས་པ་ཡིན་ཁོང་། མཆོན་ཉིད་ནི། ཤེས་བྱའི་གནས་ལུགས་ཇི་ལྟ་བུ་བཞིན་རྩོགས་པའོ། །
 མཆོན་གཞི་ནི་གཏི་མུག་མེད་པའི་དགོ་བའོ། །དབྱེ་ན་གསུམ་སྟེ། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་པའམ།
 ཡང་ན་ཀུན་རྫོབ་དོན་དམ། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་ལ་དམིགས་པའོ། །སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད་དེ་དག།
 སྦྱར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱིས་ཟེན་ན་ལར་ཕྱིན་དེ་དང་དེར་འགྱུར་འོ། །ཞེས་ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་ཏའི་
 གསུང་དོ། །པོད་བགྲེས་རྣམས་ནི། ལར་ཕྱིན་དུག་གི་མཆོན་ཉིད་གོ་རིམ་བཞིན། བདག་གི་བ་
 ཡོངས་སུ་གཏོང་བ་དང་། ཉེས་པ་སྦྱོད་པའི་གཉེན་པོ་དང་། བསྐྱར་ཐོབ་པ་དང་། དགོ་བ་ལ་སྦྱོ་
 བ་དང་། སེམས་རྩེ་གཅིག་པ་དང་། ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའོ། །ཞེས་པ་ལ་ཐེག་ཆེན་གྱི། ལར་
 ཕྱིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ནི་མ་བྱུང་པའོ། །

དོན་གཉིས་པ་གྲངས་ངེས་ལ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་རང་གཞན་དང་། བྱ་བ་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་དང་། འབྲས་བུ་མངོན་མཐོང་ངེས་ལེགས་ལ་ལྟོས་ཏེ། །དང་པོ་ནི། གང་མ་
 གསུམ་གཞན་དོན་ལ། ཕྱི་མ་གསུམ་རང་དོན་སྐྱབ་པ་སྟེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། སེམས་ཅན་དོན་
 ལ་རབ་བརྩོན་པས། །གཏོང་དང་མི་གཞོན་བཟོད་པ་སྟེ། །གནས་དང་གྲོལ་བ་གཞིར་བཅས་

པ། །རང་དོན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་སྟོད། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱ་ཁྱབ་སེམས་དཔའི་བྱ་
བ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་ལས། གོང་མ་གསུམ་གྱིས་ལྷག་པ་ཚུལ་བྲིམས་དང་། །བསམ་གཏུན་དང་།
ཤེས་རབ་གྱིས་རེ་རེ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་གྱིས་ཐམས་ཅད་དེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །བསྐྱབ་
གསུམ་དབང་དུ་མཛད་ནས་ནི། །རྒྱལ་བས་པ་རོལ་བྱིན་པ་དུག་ །ཡུལ་དག་བཤད་དེ་དང་པོ་
གསུམ། །སྤྱི་མ་གཉིས་གྱིས་རྣམ་པ་གཉིས། །གཅིག་ནི་གསུམ་ཆེ་ལ་ཡང་གཏོགས། །
ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། །དངོས་པོ་བཞིས། མདོན་མཐོ་དང་། །ཐ་མ་གཉིས་གྱིས་ངེས་ལེགས་
ཏེ། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། །འོངས་སྟོད་དང་། །ལུས་སུན་སུམ་ཚོགས་དང་། །ལའོར་བརྩོན་
འགྲུས་སུན་ཚོགས་དང་མདོན་མཐོ་དང་། །རྟག་ཏུ་ཉོན་མོངས་དབང་དུ་མི་འགྲོ་དང་། །བྱ་བ་
རྣམས་ལ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པའོ། །ཞེས་སོ། །ས་སྐྱ་པ་རྒྱུ་ཏེ་བཞེད་པས། །དགོས་པ་ལ་ལྷོས་
ནས་དང་། །གང་ཟག་ལ་ལྷོས་ནས་གངས་ངེས་པ་སྟེ་གཉིས་ལས། །དེ་པོ་ནི་མདོན་མཐོ་ངེས་
ལེགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ། །རང་གཞན་གྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་དུག་པེ་དེར་མ་འདུས་པ་མེད་
པས་མང་མི་དགོས། །དུག་ལས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ནའང་། །དེ་རང་འཆམ་པའི་དོན་མི་
འགྲུབ་པས། མང་ཏུ་གི་མཐའ་ལེགས་སོ། །

གཉིས་པ་གང་ཟག་ལ་ལྷོས་ནས་གངས་ངེས་ནི། །བྱིམ་པ་ར་དོན་དུ་སྐྱིན་པ་དང་།
བཟོད་པ་གཉིས། །རབ་བྱུང་གི་དོན་དུ་ཚུལ་བྲིམས་བསམ་གཏུན་གཉིས། །སུན་མོང་དུ་བརྩོན་
འགྲུས་ཤེས་རབ་གཉིས་ཏེ་དུག་གོ། །ཞེས་གསུང་ངོ་། །བོད་བགྲེས་གྱི། །ངས་ངེས་གསུམ་པོ་དེ་
དག་གི་ལུང་ནི། །དོན་གང་སྐྱབ་དང་། །བསྐྱབ་པ་གསུམ་དུ་འདུ་ཚུལ་དང་། །འབྲས་བུ་གང་
འགྲུབ་ལ་དགོངས་གྱི། །གངས་ངེས་གྱི་ལུང་མིན་ཏེ། །གཉིས་དང་གསུམ་ཡིན་པའི་བྱིམ། །དུག་
ཏུ་གངས་ངེས་པ་འགལ་བས་སོ། །དེས་ན་སྒྲུ་མ་དམ་པ་འཕགས་པ་འཁྱེད་ནས། །དགོ་བའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གྱི་མི་མཐུན་པའི་སྟོགས་ཐམས་ཅད་དུག་ཏུ་གངས་ངེས་ཏེ། །མདོ་སྡེ་རྒྱན་

ལས། བཀྱེན་པ་བརྩེ་དང་མ་རུངས་པ་ལ་བརྩེ། །ཀྱན་འབྲུགས་ལ་བརྩེ་བག་མེད་པ་ལ་བརྩེ།
 ཡུལ་གྱི་གཞན་དབང་གྲུང་ལ་སྤྱིང་བརྩེ་དང་། །ལོག་པར་མངོན་པར་ཞེན་ལ་སྤྱིང་བརྩེའོ།
 ཞེས་པས། དེའི་གཞན་པོ་ཕར་ཕྱིན་དུག་ཏུ་གྲངས་ངེས་ཏེ། ཞེས་གསུང་ངོ་། །གཉིས་པ་གོ་རིམ་
 ངེས་པ་ནི། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱི་མ་ལ་བརྟེན་ཕྱི་མ་སྤྱི། །དམན་དང་མཆོག་ཏུ་གནས་ཕྱིར་
 དང་། །རགས་པ་དང་ནི་ཕྱ་བའི་ཕྱིར་། །དེ་དག་རིམ་པ་བསྟན་པ་ཡིན། །ཅིས་པ་ལ་གསུམ་ཏེ།
 དང་པོ་ནི། འོངས་སྤྱོད་ལ་མི་ལྟ་ན་ཚུལ་བྱིམས་ལ་འཇུག། །བདག་སྤྱི་མ་པ་དང་ལྟན་ན་གཞན་
 གྱི་གཞོད་པ་བཟོད། །བཟོད་པ་དང་ལྟན་ན་བརྩོན་འགྲུས་ལ་འཇུག། །བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་
 ན་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྤྱི། སེམས་མཉམ་པར་བཞག་ན་ཆོས་ཀྱི་དོན་ངེ་ལྟ་བར་ཤེས་སོ། །གཉིས་པ་
 དང་གསུམ་པ་ནི་སྤྱིན་པ་ལ་སོགས་སྤྱི་མ་དམན་ཞིང་རགས་ལ། ཕྱི་མ་ཕྱ་ཞིང་མཆོག་གོ། །

ཉམས་སུ་བྱང་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཏེ། ས་སྤྱི་པ་རྒྱ་ཏའི་བཞེད་པས། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས་
 འབྱུང་བ་ལྟར། ཡོན་ཏན་བཞི་སྐྱབ་ཅིང་། ཆགས་པ་བདུན་སྤྱོད་བ་སྤྱི། དང་པོ་ནི། སེར་སྤྱི་ལ་
 སོགས་ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྤྱོད་བ་དང་། །བདག་གཉིས་སུ་རྒྱམ་པར་མི་རྟོག་ཅིང་
 །བདག་མེད་ལ་གཞོལ་བ་དང་། །ཕར་ཕྱིན་དུག་ལ་བརྟེན་ནས། གཞན་དོན་སྐྱབ་པ་དང་ཕར་
 ཕྱིན་དུག་གིས་སེམས་ཅན་རྒྱམས་ཐེག་པ་གསུམ་ལ་འགོད་པའོ། །གཉིས་པ་ནི་འོངས་སྤྱོད་ལ་
 སོགས་པ་ལ་ཞེན་པ། ཕྱི་བཤོལ། ཆོག་པར་འཛིན་པ། ལན་ལ་རེ་བ། རྒྱམ་སྤྱིན་ལ་རེ་བ།
 སེར་སྤྱི་ལ་སོགས་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ལ་ཆགས་པ་སྤྱི། །བག་ལ་ཉལ་མ་བཅོམ་པ་དང་། གཡེང་
 བ་ལ་ཆགས་པའོ། །དེ་ལ་གཉིས། ཐེག་པ་དམན་པ་ལ་དགའ་བ་དང་། །འཁོར་གསུམ་དུ་ཞེན་
 པའོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། སྤྱིན་པ་མི་མཐུན་ཕྱོགས་ཉམས་དང་། །རྒྱམ་པར་མི་
 རྟོག་ཡེ་ཤེས་ལྟན། །འདོད་པ་ཐམས་ཅད་ཡོངས་རྫོགས་བྱེད། །སེམས་ཅན་རྒྱམ་སྤྱིན་བྱེད་རྒྱམ་
 གསུམ། ཞེས་པས། ཡོན་ཏན་བཞི་དང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སྤྱིན་པ་ནི། །མ་ཆགས་མི་

ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །ཆགས་པ་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ལ། །མ་ཆགས་མི་ ཆགས་ཆགས་པ་མེད། །
ཅེས་པས། ཆགས་པ་བདུན་སྟོང་བ་སྟེ། དེ་དག་ལ་གོ་རིམ་བཞིན་ལོང་ས་སྟོང་ཕྱི་བཤོལ་ཆོག་
པར་འཛིན། །ལན་དང་རྣམ་སྒྲིན་མི་མཐུན་ཕྱོགས། །རྣམ་པར་གཤེ ་ལ་ཆགས་པ་སྟེ། །
བདུན་པོ་འདི་དག་མཁས་པས་སྤངས། །ཞེས་པ་ནི། ཆོས་རྗེ་པའི་སྟོམ་ མོ། །ལུང་དེ་དག་ཡར་
ཕྱིན་གཞན་ལའང་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །འོད་བགྲེས་གཞན་ལྟར་ན་གཤམ་སྟེ། རང་གིས་སྤང་
བ་དང་། གཞན་དགོད་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་ཐབས་ལ་མཁས་པའོ། །དང་པོ་ནི་བྱ་བ་གཅིག་
ལའང་། ཆོས་དུག་དུག་ཆོང་བར་བྱ་བ་དང་། གཙོ་བོར་མས་རིམ་ནས་ རྟེན་པོ་། །གཉིས་པ་ནི།
གདུལ་བྱ་གཞན་ལའང་ཚུལ་དེ་བཞིན་སྒྱུར་རོ། །གསུམ་པ་ནི་འདམ་དུ་ །དེ་བ་དང་། སྤང་དོར་
དགོས་པའི་སྐབས་སུ། གོང་ནས་གོང་དུ་བྱུང་ཞུགས་སྟུང་། །ཁུང་དུའི་ རྟེན་པོ་ཆེ་མི་བཏང་། །
གོང་མའི་མཐུ་ནི་ཡོད་བཞིན་དུ། །འོག་མ་ལ་ནི་སྒྱུར་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པར་བྱའོ། །དོན་
གསུམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི་གཉིས་ཏེ་གནས་སྐབས་དང་མཐར་ཐུག་གོ། །དང་
པོ་ནི། དབུ་མ་རིན་ཆེན་ཕྱིར་བ་ལས། སྒྱིན་པས་ལོངས་སྟོང་བྱིམས་ཏེ་ས་བདེ། །བཟོད་པས་
གཟུགས་བཟང་བརྩོན་པས་བརྗེད། །བསམ་གཏན་གྱིས་ཞི་སྒོ་ཡིས་གོ། །ཅེས་པ་ལྟར་རོ། །
གཉིས་པ་ནི་སངས་རྒྱས་པ་ན། དཔལ་ལྷན་སུམ་ཆོགས་པ་དང་། སུམ་སུམ་དུ་གྲགས་པ་དང་།
བ་སྒྲུའི་ཁུང་བྱ་གཅིག་ལའང་བསྐལ་པ་ལས་ལྷག་པར་དཔགས་ཀྱང་མ་ བའ་མི་རྟོགས་པ་དང་།
འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་ལ། སྤང་ཅིག་ཀྱང་སྤྱི་ཕྱི་མེད་པར་འདུལ་བ་ དང་། ཤེས་བྱ་རི་ལྟ་བ་
དང་། རི་སྟོང་པ་མཁུན་པ་དང་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་རྒྱལ་བ་མེད་པ་སྟེ། དབང་ལྷག་ལ་སོགས་
པ་ཡོན་ཏན་དུག་གི་སྐལ་པ་དང་ལྡན་པའོ། །དེ་དག་ཀྱང་ཞིབ་པར་ ཆོས་རྗེ་ས་སྐྱ་པ་རྗེ་ཏུས་
མཛད་པའི་ཐུབ་པའི་དགོངས་རྒྱན་གསལ་ཤེས་འབྱུང་རོ། །

གཞུང་དོན་ལ། སྒྱིན་པ་ནི། འཕགས་པ་ལག་བཟངས་ཀྱིས་ ཞུས་པའི་མདོ་ཁུངས་

དང་མཐུན་པར་གནང་ཞེས་པས། སེམས་བསྐྱེད་ཉིད་བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་སྒྱིན་པའི་གཙོ་བོ་
སྟེ། ལེའུ་གསུམ་པ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྟན་ལ། བྱི་རོལ་དོན་ལ་ལྟོས་པའང་། ཟས་གོས་ལུས།
ཆོས་ཀྱི་སྒྱིན་པ་རྣམས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དོན་འགྲིག་པས། ལེའུ་ལྔ་པར་
བསྟན་ཏོ། །ཚུལ་བྲིམས་ནི། གྲོགས་དང་། གྲོགས་ཅན་དུ་མཆོན་པས། བག་ཡོད་དང་། དྲན་
ཤེས་ཀྱི་ལེའུར་བསྟན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱིས་ལུས་ངག་ཡིད་གསུམ་བསྐྱེད་ཁོང་དག་པ་
ལའང་བསྟན་ནས། ཚུལ་བྲིམས་ལས་བྱུང་པ་ལ་སོགས་ཀྱི་དགོ་བ་མི་ཟད་ཅིང་རྣམ་པར་དག་
པར་བྱ་བའི་ཕྱིར། བཟོད་པ་དགོས་པས།

དེའི་ལེའུ་ལ་གསུམ་ཏེ། བཟོད་བྱའི་ངོ་བོ་བསྟན་པའི་ཚུལ་གྱིས་མདོར་བསྟན་པ་
དང་། བཟོད་པའི་རང་བཞིན་དངོས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། འབྲས་བུ་བསྐྱེས་ཏེ་བསྟན་པའི་
སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་གདམས་པའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱེད་པ་སྟོང་དུ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། དུས་དེ་
སྟེད་དུ་བསགས་པའི་བསོད་ནམས་ཆ་མཐུན་གྱི་དགོ་བ་རྣམས། ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་ལ་ཁོང་སྟོ་
དག་པོ། རྗེས་འགྱུར་བྲལ་གྱིས་འཛོམས་པ་ནི། ཟེལ་གྱིས་ནོན་པའམ། དུས་རྒྱུར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་ཏེ། ཆོ་ཕྱི་མ་ལ་འཁོར་ལོ་བསྐྱུར་རྒྱལ་ཐོབ་རུང་གི་དགོ་བ་ཡོད་ཀྱང་། འཆི་ཁའི་ཁོང་སྟོ་
དག་པོས་སྟོན་ལ་ངན་སོང་དུ། དུམ་བྱོང་ནས་ཕྱིས་འཁོར་ལོ་སྐྱུར་བ་ཐོབ་པ་ལྟ་བུ་སྟེ། འཇམ་
དཔལ་རྣམ་རོལ་གྱི་མདོ་ལས། འཇམ་དཔལ་ཁོང་སྟོ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྐྱེད་པ་བརྒྱུར་
བསགས་པའི་དགོ་བ་འཛོམས་པའོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། སེམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་
ཡོད་པའི་ལས་རྣམས་ལས། གང་སྟོབས་ཆེ་བའི་འབྲས་བུ་སྟོན་ལ་འབྱེན་ཅེས་སོ། །ཞེ་སྟངས་ལྟ་
བུའི་སྟེག་པ་ཆེ་བ་གཞན་མེད་དེ། དེས་དགོ་བ་རྣམས་ཟེལ་གྱིས་གནོན་པ་ལྟར། གཞན་གྱིས་
མིན་ནོ། །དེའི་གཉེན་པོར་བཟོད་པ་ལྟ་བུའི་དཀའ་ཐུབ་མེད་ཅིང་། དེ་བསྒྲོམ་དགོས་པས་སྟོན་
ཡོན་ལ་དཔྱེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ཐབས་སྣ་ཆོགས་གྱིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས། བཟོད་པ་ཅུང་ཟད་བཤད་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་པོ། མི་
བཟོད་པའི་ཉེས་དམིགས་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་དུམ་པ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་ ལ་ལང་གསུམ་ལས།
དགའ་བདེ་མི་ཐོབ་པ་ནི། ཞེ་སྤང་ཞེས་ཏེ། དགའ་བ་ནི་ཡིད་ཀྱིས་དང་ བདེ་བ་སྒྲོ་ལྟའི་ནུས་
ཤེས་ཀྱིས་དང་། ཡིད་ནུས་དུ་མི་གནས་པའི་བརྟན་མེད་དོ། །མཐོང་བའི་ཉེས་པ་ནི། གང་དག་
ཅེས་རྒྱུ་པ་དུག་དང་། མདོར་བསྟུ་ནི། མདོར་ན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ་ སྒྲུབ་པ་མ་དེས་བས་
ཁྱོ་བོ་ལྟ་བུར་བསྟན་ནས། དགོ་བ་ལ་འགོད་སྤྱད་ཀྱང་། བསམ་པ་ཁྱོ་བས། དུས་ཆེ་འདི་ཕྱི་
ཏེན་ལུས་སེམས། གང་ཟག་རང་ག་ཞན་འགའ་ཡང་བདེ་བ་མི་སྤྱད་ཅི་ རྟེན་མ་ཟད་དུམ་པ་
སྤྱང་བར་འགྱུར་རོ། །ཏིང་རྒྱལ་ལས། ཡན་རྒྱལ་གཞོད་པའི་སེམས་ སུ་བྱེད་པ་ནི། རྒྱལ་
ཁྱིམས་དག་དང་ཐོས་པས་མི་སྒྲོབ་སྟེ། བསམ་གཏན་དག་དང་དགོན་ གནས་སྒྲོབ་མི་རུས། །
སྒྲིན་དང་སངས་རྒྱས་མཆོད་པ་ལང་དེ་ལྟར་མིན། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་ཆོས་ལ་དེས་སེམས་ནི། གང་ཞིག་ཞེས་རྒྱུ་པ་ ཉིས་ཏེ། འདིས་ཁྱོ་བ་
སྤངས་པའི་ཡན་ཡོན་དངོས་སུ་བསྟན་ལ། སྤང་མས་ཤུགས་ལ་བསྟན་ རོ། །གསུམ་པ་གཞོད་
བྱེད་ལ་ངེ་མི་སེམས་པ་ལ་བཞི་ལས། མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་དོས་བཟུང་བ་ རོ། མི་འདོད་བྱས་དང་
ཞེས་ཏེ། ཁྱི་རན་ཟས་ཀྱིས་རྒྱགས་ཏེ། བདག་པོ་ལ་གཞོད་པ་ལྟར། ཡིད་མི་བདེའི་ཟས་ཀྱིས།
ཞེ་སྤང་གི་ལུས་བརྟན་ཏེ། བདག་རྒྱུད་ཀྱི་དགོ་བ་འཛོམས་པའོ། །ཁ་ཉེས་པ་དེས་ན་བསྒྲེག་
པར་རིགས་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། གཞོད་པ་ཁོ་ན་བྱེད་པས་དག་སྟེ། ཞེ་སྤང་གི་ཟས་ཡིད་མི་
བདེ་སྤྱང་བའོ། །གསུམ་པ་བསྒྲེག་ཐབས་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ནི། ཅི་ལ་ཞེས་ སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ཁང་
བཟངས་ཞིག་པ་དང་། མི་གཅེས་པོ་གི་བ་ལྟར། བཅོས་སུ་ཡོད་མེད་པ་ ཉེས་ལས། བྱ་བ་གང་
ལ་ལང་མི་འདྲའ་བས། གང་ལྟར་ཡང་དགོ་བ་ལ་དགའ་བའི་ཡིད་མི་འདྲེ་ རྟེན་བར་གདམས་པའོ། །
བཞི་པ་མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་བྱེ་སྟེ་བསྟན་པ་ནི། བདག་དང་ཞེས་ཏེ། བཤེ་ ལ་དང་གཉིས་ལ་གཞུང་

ཇི་ལྟར་བར་བཞི་གཉིས་ཏེ། བརྒྱད་མི་འདོད་ལ། དགྲ་ལ་བསྐྱོག་པ་ནི། བདེ་བ་དང་། རྟོན་པ་
དང་། བསྐྱོད་པ་དང་། སྒྲན་པ་སྟེ། བཞི་མི་འདོད་པས། མི་འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་དང་། ཡང་
བདག་དང་བཤེས་ལ་བདེ་བ་ལ་སོགས་བཞི་གཉིས་འདོད་ལ། དགྲ་ལ་གཞུང་ལྟར་འདོད་
པས། འདོད་པ་བཅུ་གཉིས་ཏེ། གང་ལ་བྱོ་བའི་ཡུལ་ཉེར་བཞིའོ། །དགྲའི་བཤེས་ལོགས་སུ་
མི་བརྩི་སྟེ། རང་ལ་ཕན་ན་བཤེས་སུ་འདུ་ལ། གནོད་ན་དགྲ་ཉིད་དོ། །གཉིས་ཀ་མེད་ན་
ཆགས་སྤང་གི་ཡུལ་མིན་ནོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། དུམ་པ་དང་ལེན་གྱི་བཟོད་པ་ལའང་བཞི་ལས། དུམ་
ལེན་བའི་རང་བཞིན་དུ་བསྟན་པ་ནི། བདེ་བའི་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་དང་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱར་
བསྟན་པ་ནི། དུམ་པ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། ལེན་བའི་དུམ་པ་ངེས་འབྱུང་གི་རྒྱ་ཡིན་ཁོང་། ལམ་
གྱི་དུམ་པ་དོན་ཡོད་པས་སོ། །དོན་མེད་ཀྱང་བཟོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་གི་དཀའ་ཐུབ་བསྐྱོག་པ་
ལུ་མ་སྟེ། དེ་ལ་དད་པས་མཆོད་པའི་བྱིར། རང་དབྱུག་ཀྱི་གསུམ་གྱི་སྟེང་དུ་དང་། མེར་འཆོང་
བ་དང་། ཡུལ་ཀར་པའི་ལུགས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་གཟས་ཟེན་དུས་ཤི་ན་ཐར་པར་འདོད་པས། ཕན་
ཚུལ་མཆོན་འདེབས་པ་ལ་སོགས་སོ། །གོམས་པས་བསྟེན་པར་མི་དཀའ་བ་ལ་བཞི་ལས་
གོམས་པས་འབྱུང་པ་ནི། གོམས་ན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྟོན་པོ་གོ་ར་བས་སྟན་ལ་ཏྲ་
ཉག་ཅིག་རྒྱབ་པས། ཤིང་ཆེར་མ་ཅན་གྱི་ཁུར་བྱེར་རུས་པ་བཞིན་ནོ། །བཟོད་པར་རིགས་པ་
ནི། རྒྱལ་དང་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། སྟོབས་བསྐྱོད་པ་ནི། ལ་ལ་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་དང་།
སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ཀ་འོ། །

ཡོན་ཏན་གྱི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ལས། སྦྱར་བའི་ཡོན་ཏན་ནི། སྤང་བྱ་
གང་དང་གང་སྦྱེས་པ་དེ་དང་དེའི་གཉེན་པོ་བརྟེན་པ་ནི། གཡུལ་འབྱེད་པའི་དཔའ་བོ་ཡོན་ལ་
ལྷག་མ་སྟེ། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་མི་འབྱུར་ན་ལྟར་སྤང་དོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི་

གཞན་ཡང་ཞེས་སྒྲིག་གཅིག །

ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་ཀྱི་བཟོད་པ་ལ་གསུམ་གྱི། གཞོད་དེ་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་བསྒྲེག་པ་
ལའང་གསུམ་ལས། གཞོད་བྱེད་ལ་རང་དབང་མེད་པས་ཁྱོ་བའི་ཡུལ་། མི་རིགས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ།
དཔེ་སྟོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད་པ་དང་། ཆོས་མཐུན་སྦྱིར་བསྟན་དང་། སོ་སོ་ལ་སྦྱར་བ་དང་།
སྐབས་བསྐབས་དང་། རྒྱུན་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སྒྲིག་རེ་རེ །

གཉིས་པ་རང་དབང་ཡོད་པར་འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གྲངས་ཅན་
གྱི་བདག་དགག་པ་ལ་སྦྱོགས་སྒྲིག་མ་དགོད་པ་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། སྦྱིར་སྦྱོར་
སྟེགས་པའི་ལྟ་བུ་ལ་མཐའ་ཡས་ཀྱང་། རྟག་ཆད་གཉིས་སྤྱུ་འདྲུ་ཁྱིང་། འདི་གཉིས་རྟག་པར་
སྦྱོར་བ་ཡིན་ལ། དེའང་གྲངས་ཅན་པས་ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམས་ཅི་ཀྱང་གཉིས་སྤྱུ་ཁ་མཆོན་
ཆོད་ཅིང་། གཙོ་བོ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་ཆོས་ལྟ་ལྟ་དུ་འདོད་དེ། རོ་བོ་བེམ་ས་པོ་ཡིན་པ། རྟག་པ་
གཅིག་ལ། རང་བཞིན་མི་སྤང་བ། འགྲོ་བ་ཀུན་གྱི་བྱེད་པ་པོའི་བདག་ཅེས་བྱ་བ་དེའི་ཁུལ་ན་
གནས་པ་སྟེ། དེའང་ཆོས་ལྟ་ལྟ་ཏེ། རོ་བོ་རིག་པ་ཡིན་པ། རྟག་པ་གཅིག་ལ། རང་དབང་
ཅན། བྱེད་མིན་གྱི་ཟ་བ་པོའོ། །དེས་ན་གཙོ་བོ་བདག་རང་དབང་ཅན་ཤི་སྟོན་དུ་འགྲོ་བའི་རྣམ་
འགྱུར་ལག་པ་ལ་སོགས་ཀྱིས་གཞོད་པས་དེ་ལ་ཁྱོ་བ་ཞེ་ན། དེ་དང་གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
གཙོ་བོ་དགག་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། གཙོ་བོ་དེ་ཉིད་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་གཞོད་པ་དབྱུང་
བར་བྱའོ་ཞེས་ཆོད་དུ་བསམས་ཤིང་འབྱུང་བ་མེད་དེ། བེམས་པོ་རྟག་པ་ཡིན་པའི་སྦྱིར་རོ། །
རྣམ་འགྱུར་དགག་པ་ནི། གཞོད་སོགས་དེ་ཆོས་ཅན། གཙོ་བོ་ལས་མ་ཤི་སྟེ། འབྲེལ་བ་མེད་
པའི་སྦྱིར། དེ་ཆོ་སྦྱོར་བར་འདོད་པ་གང་སྟེ། འབྲེལ་བ་མེད་ན། མ་སྦྱོས་པས་བྱུང་སྟེ་རི་བོང་གི་
རྩ་བཞིན་ནོ། །

བདག་དགག་པ་ནི་བདག་ཆོས་ཅན། རྟག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུལ་ལ་

གཡེངས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་ཡང་ཡུལ་འགགས་པ་ན། ཡུལ་ཅན་ཤེས་པ་འགག་པར་
 འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཤེས་པ་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །རིག་པ་ཅན་གྱི་འདོད་པའི་བདག་ནི་
 བེམས་པོ་རྟག་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་བཞིན། སྒྲིམ་བུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲིང་ལ་གནས་པ།
 དཀར་ལ་འཆར་བ་ཡུངས་འབྱུལ་ཅམ་ཞིག་ཡོད་པ་དེ་ཡོངས་སྒྲིབ་བྱེད་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་
 ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་ཏེ། བདག་ཆོས་ཅན། གཞན་ལ་གཞོད་པའི་བྱེད་པ་མེད་པར་མཛོན་ཏེ། རྟག་
 པའི་ཕྱིར། ནམ་མཁའ་བཞིན་ནོ། །རང་བཞིན་རྟག་ཀྱང་གནས་སྐབས་སུ་རྒྱུན་གཞན་དང་
 སྤང་བས་གཞོད་པ་བྱེད་དོ་ཞེ་ན། རྒྱུན་རྒྱུས་གཞན་དང་སྤང་ན་ཡང་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་
 ལ་ཅི་ཡང་བྱུར་མེད་ཅིང་། རང་བཞིན་ལ་མི་འགྱུར་བས་བྱབ་སྟེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རང་བཞིན་
 གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །གཞན་ཡང་བྱེད་པ་ཆོས་
 ཅན། རང་བཞིན་དེ་ལ་བྱས་པ་ཅི་ཡང་བྱས་པ་མེད་དེ། སྒྲིབ་བཞིན་འགྱུར་མེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །རང་བཞིན་མ་འགྱུར་ན། དེའི་བྱེད་པར་མ་འབྲེལ་ལོ། །

གསུམ་པ་དོན་བསྟུན། དེ་ལྟར་ཅེས་ཏེ། གཞན་དབང་ཡིན་གྱི་རང་དབང་མེན་པས།
 སྒྲུལ་པའམ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་གཞོད་བྱེད་ལ། དཔྱེད་ལུན་གྱིས་ཁོ་བར་མི་བྱའོ། །དོན་གཉིས་པ་
 ཁོ་བ་བསྒྲོག་པའི་དགོས་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་སྟོ་ཀག་ཅིག་སྟེ། བྱེད་རང་དབང་མ་པ་ལྟར་ན།
 དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྒྲུལ་པའམ། སྒྲུ་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན། གཉེན་པོ་གང་གིས་སྤང་བྱ་གང་ཞིག་
 བསྒྲོག་སྟེ། དེ་དག་ཀྱང་མི་འཐད་པར་ཐལ་ཅི་ན། དོན་དམ་དུ་འདོད་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱབ་པ་
 མེད་དེ། རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་སྒྲུ་མ་ལྟ་བུའི་ཁོ་བ་ལས། ཐ་སྙད་དུ་དུམ་འབྱུང་བས་དེའི་རྒྱ་
 བསྒྲོག་པར་རིགས་པའོ། །དོན་བསྟུན། དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ཀག་ཉིས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་གཞོད་བྱེད་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པའི་བཟོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མི་འདོད་
 པ་བྱེད་པ་ལ་ཁོ་བའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། བདག་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ། བདག་གི་

བཤེས་ལ་ཉེས་པ་བྱེད་པ་དང་། བདག་གི་དགྲ་ལ་ལེགས་པ་བྱེད་པ་པ་མི་བཟོད་པ་དག་གི་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ལས། ལྷག་བསྐྱེད་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ་གསུམ་གྱི་དང་
པོ། གཞོན་བྱེད་བཅུ་བའི་ཡུལ་དུ་བསྒྲོམ་པ་ལ་འདྲ་གསུམ་ལས། རང་ལ་ཆེ་འདྲིར་གཞོན་པ་
ནི། བག་མེད་ཅེས་རྟེན་པ་དུག་དང་། ཕྱི་མར་གཞོན་པ་ནི། བསོད་ནམས་ཞེས་རྟེན་པ་
གཉིས་དང་། དེས་ན་གཞན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པར་རིགས་པས། བཅུ་བའི་ཡུལ་དུ་བསྐྱེད་པ་
ནི། གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ལུ་གཅིག་པ་སྒྲོ་བའི་ལོག་སྒྲུབ་ལ། མས་བྱ་བ་བཞིན་ཏེ།
མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། ཏྲག་ཏུ་ཉེས་པས་རང་དབང་མེད་པར་བྱས་སེམས་གྱིས། སྒྲེ་བོ་ལ་ནི་སྒྲོ་
ལྷན་ཉེས་པར་མི་འཛིན་ཏེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་ལོག་པར་སྒྲུབ་པར་ཡུལ་རོ་ཞེས། སྒྲེ་བོ་
དག་ལ་སྒྲིང་རྩེ་རྣམ་པར་འཕེལ་བྱུང་རོ། །ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་སྒྲོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། རང་བཞིན་ལ། གནས་སྐབས་ལ།
དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་བརྟགས་པས། སྒྲོ་བར་མི་རིགས་པ་རྣམས། ཀལ་ཏེ་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོ་
ག་རེ་རེའོ། །གསུམ་པ་རང་གི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ལ་དུག་ལས། ལས་གྱི་ཉེས་པ་ནི། བདག་
ཅེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྒྲེ། སྒྲོན་པར་གཞོན་པ་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་འབྲུ་རྩེ་བར་རིགས་པའོ། །
དུམ་པའི་རྒྱ་ལུས་བཟུང་བའི་ཉེས་པ་དང་། རྒྱ་ལ་བརྟམ་པའི་ཉེས་པ་ནི། དེའི་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོ་ག་
གཉིས་གཉིས་སོ། །གཞན་མི་ཕན་པ་ལ་སྒྲུབ་པའི་ཉེས་པ་ནི། བདག་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྒྲེ།
པ་རོལ་ལ་གཞོན་པའོ། སྒྲོ་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ནི། འདི་དག་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ལོ་
ག་ན་གཞོན་པ་བྱེད་མཁན་གྱིས་ཕན་འདོགས་བྱེད་ལ་སྒྲོ་བ་འགལ་བ་བའི་ཁ་ཞོ། །

ཚུངས་སྤངས་ལ་གསུམ་ཏེ། བདག་གཞན་ལ་གཞོན་བྱེད་ཡིན་པ་ལ་ཚུངས་པ་སྤངས་པ་ནི།
གལ་ཏེ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་གི་བཟོད་པ་རྫོགས་པའི་བསམ་པ་ཡོད་ན་དཔྱལ་བར་
མི་འགྲོ་ཅི་ན། སྒྲོ་བ་དང་ཉེས་སྒྲོད་གྱི་རྒྱ་རང་གིས་བྱས་པས། དམིགས་ཀྱི་བདག་ལ་བརྟེན་

ནས་གཞན་ཉམས་པས་སོ། །གཞན་བདག་ལ་ཕན་འདོགས་ཡིན་པ་ལ་རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི།
གལ་ཏེ་ཞེས། བདག་གི་བཟོད་པས་བསྐྱངས་ན། གཞོད་བྱེད་དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཕན་ཅེ་ན།
དེ་དག་ནི་བདག་གི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་སོ། །གསུམ་པ་བདག་གི་ཕན་པ་ལ་ལོག་པར་
སྐྱབ་པ་དགག་པ་ནི། འོན་ཏེ། བཟོད་པའི་རྒྱ་དང་དུ་མ་སྤངས་ན། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་
སྤྱོད་པ། ཕར་ཕྱིན་དུག་གི་ཡ་གྲུལ་ཉམས་ཤིང་། དག་སྤྱོད་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཉམས་ལ། དགའ་
བྱུང་སྟེ་བཟོད་པ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་བརྟན་སོགས་སྐྱབ་པ་ལ་བཟོད་པ་བསྒྲུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་
གཞོད་པ་ཉིད་མེད་པར་བྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ལ། གཉིས་ལས། སེམས་དང་། ལུས་ལ་མི་
གཞོད་པ་ནི། ཡིད་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་དང་། ཆེ་འདི་དང་ཕྱི་མར་མི་གཞོད་པ་ནི། གཞན་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་རྟོད་པའི་བར་ཆད་བྱེད་པ་ལ། བྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། བྱོས་
པས་སྤྲིག་ཕྱི་བ་རྟོད་པ་ལ། སྤྱིང་པོ་མེད་པར་དཔེས་བསྟན་པ་དོན་ཡོད་པར་རྟག་པ་ཕྱིན་ཅི་
ལོག་ཏུ་བརྟག་པ། རྟོད་པའི་ཞེས་དང་། མི་ལམ་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཞེས་པས་བསྟན་ལ།
ལོག་མཆོ་ལུ་ནི། ཚུལ་འཆོས། ཁ་གསལ། གཞན་གྱི་རྩལ་ལ་བསྐྱུགས་པའི་སྒྲོ་ནས་གཞོགས་
སྒྲོང་། གཞན་ལ་སྤྱད་པའི་སྒྲོ་ནས་ཐོབ་ཀྱིས་འཇལ་བ། སྤར་ཐོབ་པ་ལ་བསྟོད་པའི་སྒྲོ་ནས་
རྟོད་པས་རྟོད་པ་ཆོལ་བའོ། །གསུམ་པ་སེམས་ཅན་མ་དད་པར་བྱེད་པས། བྱོ་བར་མི་རིགས་
པ་ནི། གལ་ཏེ་སེམས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། བདག་ལ་སྤྱོད་པས་གཞན་ལ་དད་པར་
འགྱུར་རོ། །ཞེན། གཞན་ལ་དད་པ་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་དག་ཀྱང་བསྒྲོག་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་གི་བྱོགས་ལ་ཉིས་པ་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་
ལས། ལུལ་མཆོག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི། སྐྱ་གཟུགས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་
གཞོད་པ་ཡོད་པ་རྣམས་ལ་གཉིན་པོ་བསྒྲུམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤར་གྱི་ཆོས་ལ་ངེས་སེམས་

དུན་པ་ནི། སྒྲ་མ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སྒྲ་མ་འི་ཚུལ་ནི་རང་དབང་མེད་པའོ། །དེ་དག་ལ་དགོ་
བས་ཕན་གདགས་ཀྱི་སྒྲིག་པས་མ་ཡིན་ཏེ། བཤེས་སྤྱིང་ལས། བྱེད་ཀྱིས་དགོ་སྤྱིང་བྲམ་ཟེ་
བཀའ་དང་ལྟ་དང་ནི། །མགོན་དང་བཙུན་མོ་དག་དང་ཡབ་ཡུམ་དང་། །འཁོར་གྱི་སྤྱད་དུའང་
སྒྲིག་པ་མི་བགྱི་སྟེ། །དུམ་ལ་བའི་རྣམ་སྒྲིན་སྐལ་འོད་འགའ་མ་མཆིས། ཞེས་སོ། །

གཞོན་པ་ལ་ཇི་མི་སྒྲུམ་པ་དངོས་ལ་བཞི་ལས། ཁྱོ་བའི་རྒྱ་མཚན་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལུས་
ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། ཁྱོ་བར་མི་རིགས་པ་ནི། ལ་ལ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དགྲ་བོ་
མྱོངས་པས་གཞོན་ཅིང་། རང་མྱོངས་པས་མི་བཟོད་ན་གཉིས་ཀ་སྒྱུན་པ་ཆོ། །གསུམ་པ་རང་
གི་ཉེས་པར་བརྟག་པ་ནི། གང་གིས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ཏེ། སྒྲ་མ་དངོས་ལ། བྱི་མ་དེ་བཞེས་
པའོ། །

བཞི་པ་བཟོད་པའི་ཕན་ཡོན་དུན་པའི་སྒྲོ་ནས་ཁྱོ་བ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། བཟོད་
ནམས་མི་ཉམས་པ་དང་། སྒྲུག་བསྐལ་ལྟོག་པ་དང་། དོན་ཆེན་པོ་ལ་རྩལ་པ་རྣམས་དཔེར་ན་
ཞེས་པ་ནས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་དགྲ་ལ་ལེགས་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་
དོར་བ་ལ་གསུམ་ལས། བཟོད་གྲགས་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལའང་གསུམ་ལས།
དང་པོ། རང་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས་འདོད་པར་བྱ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ཞེ་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ཏེ། དགོ་
བའི་གཟེངས་བཟོད་པ་ལ་བསྐྱགས་པའོ། །གཞན་བདེ་བའི་རྒྱ་ཡིན་པས། མི་རིགས་པ་ནི།
གཞན་ཡང་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། འདོད་པ་ཉིད་འགལ་བ་ནི། རང་གི་ཤོན་ཏན་བཟོད་པའི་ཆོ།
དེ་ལ་རྟོན་བཀྱར་རུས་ལ། གཞན་གྱི་བཟོད་ན་ཕྱག་དོག་གིས་གཟེར་། ས་བདེ་བ་མི་ཐོབ་ཅིང་།
འདོད་ཀྱང་མི་འདོད་པ་དང་མི་བཟོད་པ་འདྲ་བས་སོ། །བདེ་བ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་
ནི། མེས་ཅན་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། རྟོན་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གསུམ་ལས།
བདག་གི་འདོད་པ་སྒྲུབ་པ་ནི། འཇིག་རྟེན་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། མཆོད་ཆེན་འདོད་པས་རྒྱུར་

དུ་མི་བཟོད་པར་འགལ་བ་སྒྲུ་མ་དང་། རང་གི་བྱ་བ་གྲུབ་པ་ལ་འགལ་བ་གསོ་བྱ་ཞེས་དང་།
བྱང་སེམས་དང་འགལ་བ་དེ་ཅི་ཞེས་པས་སོ། །བདག་ལ་གཞོད་པ་མེད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །བསོད་ནམས་ཟད་དུ་དོགས་པས་བདག་ཉིད་ལ་ཁྱོ་བར་རིགས་པ་ནི། བསོད་
ནམས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་ཏེ། དེ་དག་གི་རྒྱ་ལ་འབད་པར་གདམས་པའོ། །སྐབས་འདིར་བམ་
པོ་གཅིག་པའོ་ཞེས་གཞུང་པལ་ཆེར་ལས་འབྱུང་བས། སྐར་བྱེད་པལ་ཆེར་གྱིས་སྒྲོ་ཀ་སྒྲོང་ལ་
བམ་པོ་གསུམ་དུ་བྱས་མོད། འདིར་ནི་གཅིག་སུ་བྱས་པའི་གཞུང་གི་བྱེད་དེ། བམ་པོར་བཅད་
པའི་དགོས་པ་ནི་གཞུང་ཆད་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པའི་བྱིར་རོ། །

སྒྲིབ་ནི་གཅིག་པ་འདོད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གཅིག་
ལས། དག་ལ་ཉེས་པར་བྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་འང་གསུམ་ལས།
ཡུལ་གྱིས་རང་ལ་མི་ཕན་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཅིག་དང་། ཡུལ་ཅན་གྱིས་གཞན་ལ་
མི་གཞོད་པ་ནི། བྱེད་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །ཡུལ་ཅན་དེས་རང་ལ་གཞོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་
ཞེས་རྒྱུ་པ་དུག་སྟེ། ཀྱན་ནས་མནར་སེམས་ཀྱི་ཉོན་མོངས་ཀྱི་ལྷགས་ཀྱས་བདག་རྒྱུད་བྱངས་
ནས་དཔྱལ་བར་འཆོད་དེ། ཉ་པས་མཆིལ་པས་བབྱང་བའི་ཉ་བུམ་པར་འཆོད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཅིག་པ་ལེགས་པ་སྒྲུབ་པའི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དོར་བ་ལ་གཅིག་ཏེ།
ལོ་ཀའི་ཆོས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་དང་། བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་
དོར་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཅིག་ལས། བསྟོད་གྲགས་འཛིག་པ་ལ་གཞོད་བྱེད་དུ་མི་ལྟ་བུ་ལ་འང་
བཞི་ལས། བསྟོད་སྐྱོམས་ལ་ཕན་བདེ་མེད་པ་ནི་བསྟོད་ཅེས་རྒྱུ་པ་དུག་དང་། དགའ་བ་ཙམ་
དོན་མ་ཡིན་པ་ནི། ཡིད་ཅེས་རྒྱུ་པ་གཅིག་དང་། དོན་དུ་འཛིན་པ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ནི།
གྲགས་པའི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། དགའ་བ་ཉིད་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པ་ནི། བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་ལྟའོ། །གཅིག་པ་ཕན་འདོགས་པར་བལྟ་བུ་ལ་གཅིག་ཏེ། རན་འགྲོ་འགོག་

པ་དང་ཐར་པ་སྐྱབ་པ་ནི་བསྟོད་སྟོགས་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཉིས་སོ། །གཉིས་པ་
བསྟོད་ནམས་ཀྱི་གོགས་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པ་དགག་པ་ལ་གསུམ། དེའི་གོགས་ཀྱིས་ཐོབ་
འགལ་པ་དང་དགོག་ཉིད་མ་ཡིན་པ་དང་། གུས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟག་ང་ཤ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་
ཏེ། གཞན་གོགས་མ་ཡིན་པ་དང་། བདག་ཉིད་གོགས་ཡིན་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་
ཞེས་སྒྲོ་ག་རེ་རེ། །གཉིས་པ་གོགས་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ཏེ། སྒྲིེ་བསྟན་ནི། གང་ཞིག་
ཅེས་སྒྲོ་ག་དང་། སྒྲིན་པའི་དཔེས་སྐྱབ་པ་དང་ཚུལ་བྲིམས་ཀྱི་དཔེ་ལ་སྐྱབ་པ་ནི། ཀྱང་པ་
གཉིས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་གུས་པའི་ཡུལ་དུ་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། མེས་ཅན་རང་གི་
ཡོན་ཏན་གྱིས་གུས་པར་བྱ་བ་ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཕན་འདོང་ས་ཆེ་བ་ལ་གསུམ་སྟེ།
ཞིང་དགོན་པ་དང་། དགའ་བ་བསྒྲོམ་པ་དང་། དེ་ལ་ཕན་པར་སྒྲོན་པ་རྣམས་འཇིག་རྟེན་ཅེས་
ནས་སྒྲོ་ག་རེ་རེ་སྟེ། འདི་དང་བདག་གིས་སྐྱབ་པ་ནི། སྐྱེས་རབས་ལས། རྒྱལ་པོ་བྱམས་པའི་
སྟོབས་ཀྱིས་གནོད་སྒྲིན་ལྷ་ལ་ག་ཐུག་བྱེད་པའི་ཆོ། དེ་དག་གིས་ཅི་ཞིག་ཐོབ་པའི་དོན་དུ་
དགའ་བ་འདི་ལྟ་བུ་སྟོད་ཅེས་བྲིས་པ་ལ། བསྟོད་ནམས་འདི་ཡིས་མས་ཅན་གཟིགས་པ་
ཉིད། །ཅེས་སྟོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ག་ལ་མཇུག་ཏུ་ཐོབ་པར་འདོད་ཅེས་པ་ང་རྩ། རེད་ཀྱང་རྗེས་སུ་
བཟུང་བར་ཞུ། ཞེས་པ་ལ། ཆོས་ཀྱི་ལམ་ལ་འདི་ལྟར་གྲོགས་གྱུར་ང་། །བྱང་ཆུབ་ཐོབ་ནས་
བརྗོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །བདག་གི་རྣམ་པར་ཐར་པའི་བདུད་རྩི་ལོ། །ཁྱེད་ཅག་རྣམས་ལ་
ཐོག་མར་བགོ་བཤའ་བྱ། །ཞེས་པའི་སྒྲོན་ལམ་གྱུ་བ་ནས་སངས་རྒྱས་པའི་ཆོ། ལྷ་སྟེ་ལ་ཐོག་
མར་ཆོས་གསུངས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡོན་ཏན་ལ་མི་སྟོས་པ་ལ་གསུམ་ཤ། ཕན་པའི་བསམ་པ་
མེད་པས་གུས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། གནོད་པའི་བསམ་པ་ཡོད་པས་
གུས་པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པར་རྟོག་པ་དགག་པ་དང་། དོན་བསྐྱབ་རྣམས་ ། གལ་ཏེ་ཞེས་ནས་སྒྲོ་

ཀ་རེ་རེའོ། །

གསུམ་པ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་ལྷ་བ་ལ་གསུམ་ལས། ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི་དེ་
 ཕྱིར་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། སེམས་ཅན་བཟོད་པ་དང་སྟོང་རྗེ་རྒྱལ་བ་ལ་དད་པ་དང་ཤེས་
 རབ་ལ་སོགས་བདག་ལ་ཡོན་ཏན་འགྲུབ་པའི་ཞིང་དུ་མཆུངས་པར་བྱབ་པས་གསུངས་པ་ནི།
 དྲི་མེད་གྲགས་པའི་མདོ་ལས། སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་ཡོངས་སུ་དག་པར་སྐྱེ་བ་བྱ་བའི་ཕྱིར།
 སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྟོན་པ་དང་འདྲ་བར་བལྟའོ། །ཞེས་དང་ཆོས་ཡང་དག་པར་སྤྱད་པའི་
 མདོ་ལས། སེམས་ཅན་གྱི་ཞིང་ནི་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཞིང་རོ། །ཞེས་སོ། །
 གཉིས་པ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཀྱིས་མཉམ་པར་སྐྱབ་པ་ནི། འདི་དག་ཅེས་སྟོ་ཀ་བཞི་སྟེ། བདག་
 རྒྱུད་ལ་འབྲས་བུའི་ཡོན་ཏན་སྐྱབ་པ་ལ་བྱམས་པའི་སེམས་ཀྱིས་སེམས་ཅན་གྱི་དོན་བྱས་པ་
 དང་། དད་པས་སངས་རྒྱས་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་གཉིས་ཀའང་རྒྱུར་མཆུངས་སོ། །གསུམ་པ་ཡོན་
 ཏན་གྱིས་མི་མཉམ་པར་སྐྱབ་པ་ནི། ཡོན་ཏན་ཅེས་སྟོ་ཀ་ཕྱེད་གསུམ་སྟེ། རྒྱ་མཚོ་དང་ཆོས་
 མཆུངས་པ་གསུམ་སྟེར་བསྟན་པ་ལྟར་ལ། དེ་དང་ངོ་བོ་མི་མཉམ་མོད། དེའི་ཆ་ཤས་ཅམ་ཐོབ་
 པའི་དོན་དུ་འང་སེམས་ཅན་མཆོད་པར་རིགས་སོ། །

གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ་དད་པས་གྲུས་པར་བྱ་བ་ལ་གཉིས་ཏེ། སྟོན་པས་སེམས་
 ཅན་བདག་གིར་མཛད་པ་དང་། བདག་ཏུ་མཛད་པའོ། །དང་བོ་ལ་གཉིས་ལས། གྲུས་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ལ་གསུམ་སྟེ། དྲིན་ལས་སྐྱན་པ་དང་། གཞོད་པ་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། ཁེངས་པ་སྤང་
 བ་རྣམས། གཞན་ཡང་ཞེས་པ་ནས་སྟོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ། རེ་ཤིག་རྗེར་གྱུར་ནི། བྱབ་པ་ནིང་སྟོན་
 བྲམ་ཟེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པ་ན། ལྷག་མོ་ལ་ལུས་བྱིན་པའི་ཆོ། དེའི་སྟོབ་མའི་བསམ་པ་
 ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་མ་གྲུས་པའི་ནོངས་པ་བཤགས་པ་ལ་གསུམ་ལས། དག་བ་དང་མི་དག་
 བའི་རྒྱ་བརྟག་པ་ནི། གང་དག་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་དང་། ཉེས་པ་བཟོད་པར་གསོལ་བ་དང་།

བཟོད་པས་དགོས་པར་ཁྱབ་ནི། སྒྲོ་ཀ་རེ་རེའོ། །གཉིས་པ་བདག་ཏུ་མཛད་པ་ནི། འགྲོ་བ་
ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཐུགས་རྗེས་བདག་དང་མཉམ་པ་ཉིད་དུ་མཛད་པའམ། དེ་བཞིན་
གསེགས་པའི་སྒྲིང་པོའི་མདོ་ལས་བྱུང་པའི་དབེ་དགའི་ཚུལ་དུ་སངས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཡོད་
པས་སོ། །

སྒྲི་དོན་གསུམ་པ་བཟོད་པ་རྣམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཡིད་ལ་། ར་བ་ལ་གསུམ་ལས།
འབྲས་བུ་འདོར་བསྟན་ནི་འདི་ཉིད་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བསྟན་པ་སྒྲུབ་པའི་མཚོན་པ་དང་།
ཚོགས་རྫོགས་པ་དང་། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་དུམ་སེལ་བ་རྣམས་། ་ར་བ་རེ་རེ་དང་། ཕྱི་
མས་དེ་བསྒྲུབ་པའོ། །གཉིས་པ་འབྲས་བུ་དབེའི་སྒྲོ་ནས་བསྟན་པ་དང་། གསུམ་པ་དབེ་ལས་
ཁྱད་པར་དུ་འཕགས་པ་ནི། དབེར་ན་ཞེས་པ་ལས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་གསུམ་འོ། །འཁོར་ཆེ་ཞེས་
པས། གསུམ་པ་འབྲས་བུ་བསྐྱས་ཏེ་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས་རྗེས་སུ་གདུལ་པའོ། །ལེའུ་དུག་
པའོ། །

༥ བཙུ་ཆེན་འགྲུས་ཀྱི་ལེའུ་ལ་གསུམ་ལས། མཚམས་སྒྱུར་ང་རེ་སྒྲོ་ནས་བཟོད་བྱའི་
ངོ་བོ་བསྟན་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བསྟན་ཐུབ་པས་། བཙུ་ཆེན་འགྲུས་ཚུལ་སྟེ།
བསྒྲུབ་བརྟུས་ལས། བཟོད་བྱ་ཐོས་པ་བཅུ་པར་བྱ། ་དེ་ནས་ནགས་སུ་གནས་པར་བྱ། །
ཞེས་པས། ལེའུ་འདི་དང་འོག་མའི་འབྲེལ་ཡིན་ལོ། །འདི་ལྟར་ཅེས་ང་རེ་རྩ་བ་གཅིག་དང་།
གཉིས་ཀྱིས་བརྒྱད་པའི་འབྲས་བུ་རྗེས་འགྲོ་དང་། དངོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་ཕྱི་ལས་བསྟན་ལོ། །
འདིར་གཉིས་ཀར་གཉིས་ཀ་བལྟ་སྟེ། གཞུང་འདོན་པ་བསྒྱུར་རོ། །འང་སྒྲུ་མ་ནི་བཙུ་
ཆེན་འགྲུས་ཀྱི་བསོད་ནམས་ཀྱིས་མཚོན་ཏེ། ཡེ་ཤེས་ཀྱང་སྟེ་ཚོགས་གཉིས་པས་སངས་རྒྱས་སོ། །
དེས་གཞན་ཡང་མཚོན་ལོ། །རང་བཞིན་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བཙུ་ཆེན་འགྲུས་
ཀྱི་ངོ་བོ་ནི། དམིགས་པ་དགོ་བ་ལ། རྣམ་པར་སྒྲོ་བའི་ཁྱད་པར་རོ། །ལུ་རང་གི་བྱ་བ་ནི་དེའི་

འབྲས་བུའོ། །གཉིས་པ་མི་མཐུན་པའི་ཕྱོགས་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་བསྟན་ནི་དེའི་
 ཞེས་ཏེ། བྱ་བ་ཅི་ལ་ཡང་མི་འདུག་པའི་ལེ་ལོ། བྱ་བ་ངན་པ་ལ་ཞེན་པའི་ལེ་ལོ། མི་རྣམས་པས་
 སྒྲིད་ལུག་པ་སྟེ། བདག་ལ་བརྟན་པའི་ལེ་ལོའོ། །སྒྲིབ་བ་མེད་པའི་ལེ་ལོ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་
 ལས། རྒྱུ་ངོས་གཟུང་ནི། སྟོམས་ལས་ལེ་ལོ་སྤང་མའི་རྒྱུ་བར་པ་གཉིས་བར་པའི། འཁོར་བའི་
 དུམ་པས་མི་སྒྲིབ་བ་སྒྲིད་ལུག་གི་རྒྱུའོ། །དེ་སྤང་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོ་འདིའི་སྤྲུག་བསྐྱེལ་ལ་
 བརྟགས་ཏེ་བསྒྲོག་པ་ལ་བདུན་ལས། མི་རྟག་པས་ངེས་པར་ཟེན་པ་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་དང་།
 དཔེ་ལ་མཐོང་བ་རང་སྟེ། ཞེས་ཏེ། གདོལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་ཏེ་བཤའ་རར་བཅུག་ནས་རིམ་
 པས་གསོད་ཀྱང་། ལྷག་མ་རྣམས་བག་མི་ཆོ་བར་བཟེང་ཉལ་བ་བཞིན་ནོ། །རང་ལ་འབབ་
 རེས་ནི། ལམ་ནི་ཞེས་ཏེ། སྒྲེས་རབས་ལས། ལམ་རྣམས་ཐམས་ཅད་འཆི་བདག་ཉིད་ཀྱིས་
 བཀག་། དོགས་པ་མེད་པར་རབ་ཏུ་དགའ་བཞིན་སྒྲིད། །འགྲོ་བ་འདི་ལྟ་བུར་ནི་འཁོད་པ་ན།
 སྒྲེ་བོ་འཇིགས་པ་མེད་པ་ངོ་མཚར་ཆེ། །ཞེས་དང་། དང་བོ་མངལ་དུ་ཞུགས་པའི་རྣམ་མོ་ནས།
 དེར་ནས་བརྩམས་ཏེ་འཇིག་རྟེན་འདི་དག་ནི། །ལམ་དུ་ཞུགས་ནས་ལམ་གཞན་མ་གོལ་བར།
 འཆི་བདག་དུང་དུ་རྒྱག་ཅིང་ཉེ་བར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་བ་ལུང་ལས། གང་དུ་སྒྲིན་ཀྱང་
 འཆི་བས་མི་ཚུགས་པའི། །ས་ཕྱོགས་དེ་ཡང་འགའ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། །ནམ་མཁའ་ལ་མེད་རྒྱ་
 མཚོའི་གཏིང་ན་འང་མེད། །རི་བོ་ཀུན་གྱི་གསེབ་ཏུ་ཞུགས་ན་འང་མེད། །ཅིས་དང་། རྒྱལ་བོ་
 ལ་གདམས་པའི་མདོ་ལས། རྒྱལ་བོ་ཆེན་པོ། དཔེར་ན། ཕྱོགས་བཞི་ནས། རི་ཆེན་པོ་སྤྲ་བ་
 བརྟན་པ་གནམ་ལ་རེག་པ་བཞིས་ཐམས་ཅད་འཐག་ཅིང་འོང་པ་དེ་ལ། སྟོབས་ལ་སོགས་
 པས་བསྒྲོག་པར་རྣམས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྣམས་པ་དང་། ན་བ་དང་། འཆི་བ་དང་།
 རྒྱད་པའི་འཇིགས་པ་ཆེན་པོ་བཞི་བོ་འདི་དག་ཀྱང་འོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་སོ། །དུས་ལ་བསྔད་
 པར་མི་རྣམས་པ་དང་། འཆི་བའི་ཆོ་དུས་ལས་ཡོལ་བ་དང་། སྤང་མ་དེ་རྒྱས་བཤད་དང་། དུམ་པའི་

ནམ་པ་ཉིད་བཤད་པ་རྣམས་ནི། ལྷུང་བ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་བ་གཉིས་དང་། གཉིས་དང་། བཞི་
དང་། གསུམ་གྱིས་སོ། །ཆོ་ཕྱི་མའི་དུམ་ལ་བརྟགས་ཏེ་བསྒྲེག་པ་ལ་ ཞི་ལས། དུམ་འབྱུང་
བར་ངེས་པ་ནི། གཤིན་རྗེའི་ཞེས་ནས། སྒྲོས་ཅི་དགོས་གྱི་བར་རོ། །ཁུ་ཚོན་པས་བརྟག་དགའ་
བ་དང་། བཅོམ་མོན་ཅེས་པས། འགལ་བ་འདྲ་བ་སྟེ། རྒྱ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་འབྲས་བུ་མི་
འབྱུང་ངོ་། །ལྷ་འདྲ་ནི་འཆི་ལྷས་གྱིས་ཐོག་པའོ། །མིའི་གྲུ་ཞེས་པས། ཐར་པའི་ཐབས་ལ་
བཅོམ་པར་བསྐྱལ་བའོ། །

གསུམ་པ་སྒྲུབ་བས་སྒྲུབ་པ་ནི། གྲུ་འདི་ཞེས་ཏེ་ལེ་ལོ་སྒྲུབ་བར་གདམས་པའོ། །
གསུམ་པ་བྱ་བ་ངན་པ་ལ་དགའ་བའི་ལེ་ལོ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཆོས་ལ་མི་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་པ་དང་།
ཆོས་མིན་པ་ལ་སྒྲུབ་པར་མི་རིགས་པ་གཉིས། དགའ་བ་ཞེས་བྱེད་སྒྲིལ་སྟེ། འདིར་ཆོས་ལས་
བྱུང་པའི་བདེ་བ་ཉིད་མཆོག་གོ། །གསུམ་པ་བཅོམ་འགྲུས་སྟེལ་བ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་
བསྟན་ནི། སྒྲིད་ལུག་མེད་ཅེས་ཏེ་སེམས་མ་ཁུམ་པས། སྒྲུབ་བ་དང་ར་ཆོགས་བཞི་བསྒྲེད།
དངོས་གཞི་དགག་སྒྲུབ་ལྷུང་སྒྲུབ་། རྗེས་སྒྲོག་གསུམ་དབང་དུ་བྱ་སྟེ། །པེར་ན་འཛིག་ཏེན་ན་
རྒྱལ་པོས་ཕ་རོལ་ལ་དམག་བྱེད་མཁས་པ་ལྷུང་རོ། །བྱེད་ཕྱི་མ་བསམ་གཏན་ལེའུ་ཡི་བརྗོད་
བྱ་ཡིན་ཀྱང་། འདིར་འབྱུང་བ་ནི། བཅོམ་འགྲུས་གྱིས་སེམས་བརྟུལ་བའི་འབྲས་བུ་བསྟན་
པའི་ཕྱིར་དང་། རྒྱ་དཔུང་ཆོགས་བཞི་ལས་འབྲས་བུ་བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་བརྗེ་བ་
འབྱུང་བས་སོ། །

རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་ལས། སྒྲིད་ལུག་སྒྲུབ་པ་ལའང་གཉིས་ལས། རྒྱ་རྒྱས་པ་མེད་པ་
ལ་སྒྲིད་ལུག་སྒྲུབ་པ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་སྒྲོག་གསུམ་སྟེ། དགོན་ང་རྟེན་མི་ལམ་བསྟན་
པའི་མདོ་ལས། གང་ཟག་ངི་ཙམ་ཡོན་ཏན་རྒྱུང་བས་ཀྱང་། །ལྷག་ང་རེ་བསམ་པ་བསྒྲེད་ན་
བྱང་རྒྱལ་ཐོབ། ཅེས་དང་། རྒྱུད་སྒྲུ་མ་ལས། རྗོགས་སངས་སྒྲུ་ནི་འཕྲོ་ཕྱིར་དང་། །དེ་བཞིན་

ཉིད་དབྱེར་མེད་ཕྱིར་དང་། རིགས་ཡོད་ཕྱིར་ན་ལུས་ཅན་ཀྱི། རྟག་ཏུ་སངས་རྒྱས་སྤྱོད་པོ་
 ཅན། ཅེས་དང་། མདོ་སྡེ་རྒྱན་ལས། གང་ཕྱིར་སེམས་ཅན་མིར་གྱུར་པ། ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་དང་། སྒོན་ཤིང་ལོ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤྱིན་བྱ་བདུན་རྒྱུད་གིས་འདས་ནས། རྒྱ་མཚོའི་
 བང་ན་རྒྱམ་པར་སྤང་མཛད་ཀྱི་སྐྱ་ཆེན་པོ་ཡོད་པ་ལ་བསྐྱར་བ་བྱས་པས། རིགས་ངན་གྱི་བྱ་མོ་
 བདུན་དུ་སྐྱེས་ཤིང་། རང་གི་རིགས་དང་ཡོངས་སྤྱོད་ལ་སྐྱོ་བཞིན། ཅ་ཤིང་བདུས་ཤིང་བསོད་
 བསྐྱོད་པས་གསུངས་པས། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་སྤྱི་མོར་གྱུར་ནས། སངས་རྒྱས་འོད་སྤྱང་མཉེས་པར་
 བྱས་ཏེ། ཕྱིས་འཆང་རྒྱ་བར་ལུང་བསྟན་པའམ། ཕྱིས་ཕག་འདས་ནས་མཚོད་རྟེན་ལ་བསྐྱར་
 བས་ཐར་པའི་ས་བོན་དུ་གྱུར་པ་ལ་སོགས་པའོ། རིགས་པའང་སེམས་ཅན་ཅུ་མ་ལ་སངས་
 རྒྱས་རུང་གིས་བྱུང་སྟེ། གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི་སེམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
 འགའ་ཞིག་བཞིན་ལོ། །གཉིས་པ་རྒྱུན་སྐྱབ་དཀའ་བས། སྤྱིད་ལུག་པའི་གཉིན་པོ་ཡོད་ལ་བྱ་
 བ་ལ་གཉིས་ལས། དུམ་ཁ་དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བྱ་དཀའ་བས་འཇིགས་པ་སྤང་པ་ལ་བཞི་ལས།
 མི་བཟོད་པའི་རྒྱ་ནི་འོན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། བསྐྱལ་བ་དུ་མར་དཀའ་སྤྱད་དགོས་པའོ། །གཉིས་པ་ལྟེ་
 ཡང་གི་རང་བཞིན་བརྟག་པ་ནི། ལྟེ་དང་ཞེས་རྒྱུད་པ་དུག་སྟེ། དོན་ཡོད་པའི་དུམ་སྤང་བའོ། །
 གསུམ་པ་དཔེ་དོན་གྱི་དངོས་པོ་དགོད་པ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། བྱང་ཆུབ་
 སྐྱབ་པའི་དུམ་ཁ་ཆོས་ཅན། ཆོད་ཡོད་ཅིང་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དོན་ཆེ་བའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་
 དཔེའི་སྤྱོད་དུ་སྐྱབ་པ་ནི། སྤྱིན་དཔུང་ལ་སྤྱང་བའོ། །བཞི་པ་ལམ་གོམས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྤྱང་
 བ་ནི། ཆོད་མ་ཞེས་གཉིས་ཏེ། སྤྱི་མ་དཀའ་བའི་ཆེ་མི་གཏོང་བ་དང་ཕྱི་མ་གཏོང་བའི་ཆེ་མི་
 དཀའ་བའོ། །

གཉིས་པ་བདེ་བ་ཉིད་ཡོད་ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། བྱེད་པ་བྱེད་འཕགས་ལ་
 བསྐྱུགས་པ་ནི། སྤྱིག་པ་སྤྱངས་ཞེས་པ། ལུས་ལ་དུམ་ཁ་དང་། སེམས་ལ་མི་དགའ་བ་མེད་དེ།

དེ་གཉིས་ཀྱི་རྒྱ་སྤངས་པས་སོ། །བདེ་བའི་གཞིར་བྱུང་པ། བསོད་ནམས་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ།
མཁས་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྱུ་མ་ལྟ་བུར་རྟོགས་པ་དང་། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོས་བྱང་སེམས་
ལའོར་བར་མི་སྟོ་བའོ། །སྦྱིད་ལུག་སྤང་བ་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། །སྟེ། དར་ལ་བབ་པ་
དག་ཏུ་བཟང་པོ་ཞོན་ནས་དག་འཕྲོན་ལ་འདུག་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་དཔུང་ཆོགས་བསྐྱེད་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོ་རྩ་སྟན་ནི། སེམས་ཅན་
ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ཏེ། སྒྲ་མས་ཆེད་དུ་བྱ་བ་དང་། རོ་བོ་དང་རྒྱ་བརྟན་ལ། རོ་བོ་ནི་མོས།
བརྟན། དག་ལ། དོར་བ་བཞི། གོ་རིམ་བཞིན། བསམ་པ། སྦྱོར་རྩ་ལ། འདུན་པ། ཐབས་
མཁས་སོ། །སྤྱི་མས་འབྲས་བུའི་སྟོན་སྟེ། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་མོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་
སྟེ། མོས་པ་དང་། བརྟན་པ་དང་། དག་ལ་བ་དང་། དོར་བའི་དཔུང་རོ། །དང་པོ་ལ་བཞི་
ལས། སྒྲར་མོས་པ་མ་བྱས་པ་ལ་འགྲོད་པ་བསྐྱེད་པ་ལ་གསུམ་ལས། །ཉེས་པ་དོར་བ་ནི།
བདག་དང་ཞེས་སྟོ་ག་གཉིས་ལས། བྱ་དགོས་པས། སྦྱབ་དག་ལ། དེ་མ་བྱས་པ། མི་བཟོད་
པ་རྣམས་རྟེན་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཡོན་ཏན་སྦྱབ་པ་ནི། བདག་དང་རྟེན་ཏེ་སྦྱབ་དགོས་པ།
དག་ལ་བ། བྱེད་པ་རྒྱུད་པ། དེ་ལ་མི་བཟོད་པ་རྣམས། རྟེན་པ་གཉིས་པ་ཉེས་ཏེ། མཆོར་བ་ནི་
བསྟོང་ཆོག་གོ། །དེ་ལ་དོན་དུ་གཉེར་བྱ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་རེ་རེ་ཡང་། བསྐྱེད་པ་རྒྱ་
མཆོར་འབད་དགོས་པ་ནི། སྟོ་གོས་མི་ཟད་པའི་མདོ་ལས། ཁོང་བཅུ་ཉི་ལྔ་རང་གི་དགོ་བས།
བྱབ་པའི་བ་སྒྱ་གཅིག་འགྲུབ་ལ། དེ་བརྒྱ་འགྲུར་གྱིས་དཔེ་བྱ་དགཅིག་ །དེ་སྟོང་འགྲུར་གྱིས་
མཆོན་སུམ་ཅུ་ཉི་ལ་གཅིག་ །དེ་ཁྱི་འགྲུར་གྱིས་མཛོད་སྒྱ། དེ་འཕྲུ་འགྲུར་གྱིས་གཅུག་
ཏོར་འགྲུབ་པ་སྟེ་ཡོན་ཏན་དང་། དེ་བྱེ་བ་འགྲུར་གྱིས་གསུང་ཆོས་ །ཉེ་དུང་འགྲུབ་ལ། དེ་
བཞིས་གསུང་དབྱངས་ཡན་ལག་དུག་ཅུ་ཉི་ལ་ལག་རེ་རེ་དང་། ཐུག་པ་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གནས་
དང་གནས་མིན་མཁྱེན་པ་ལྟ་བུའོ། །བྱས་པའི་རྣམ་གྲངས་ལ་བརྟུང་བ་ནི། བདག་གིས་

ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་ཏེ། སངས་རྒྱལ་དེའི་སྤྱོད་བསྟན་པ་སྟེ། ཡོན་ཏན་གྱི་ཁོང་གསུམ་རྩ་བ་རེ་རེ་
དང་། དཔུལ་པོ་དང་། འཛིགས་པ། ཉམས་ཐག་པ་སྟེ། རྒྱལ་བསྟན་པའི་ཁོང་གསུམ།
དཔུལ་པོའི་ཞེས་རྩ་བ་རེ་རེ་སྟེ། དཀར་སྟེ། སེམས་བསྐྱེད། སྒྲུབ་པའི་བྱ་བ་མ་བྱས་ཤིང་། བྱི་
མ་གསུམ་ལ་ཟང་ཟང་དང་། མི་འཛིགས་པ་དང་། བྱམས་པས་བྱ་བ་མ་བྱས་པའོ། །གཉིས་པ་
མོས་པ་བསྐྱེད་པར་རིགས་པ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་གོ། །

གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་བསྐྱེད་པའི་ཐབས་ལ་བཞི་ལས། ལས་འབྲས་སྒྱིར་བསམ་པ་
ནི། དག་པའི་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་སྟེ། གསུངས་པ་ནི། ཆོས་བཅུ་པའི་མདོ་ལས། དད་པ་ཐེག་
པ་མཆོག་ཡིན་ཏེ། །དེས་ནི་འདྲན་རྒྱུ་མཁས་དེས་པར་འབྱུང་། །དད་པ་མེད་པའི་མི་རྒྱུ་ལ། །
དཀར་པོའི་ཆོས་རྒྱུ་མི་འབྱུང་སྟེ། །ས་པོན་མེ་ཡིས་ཆོག་པ་ལས། །ལྷ་ལྷ་སྒྲོན་པོ་ཇི་བཞིན་
ནོ། །ཞེས་པ་དང་། སངས་རྒྱལ་པལ་པོ་ཆེའི་ལེའུ་བཅུ་བདུན་པ་ལས་ཀྱང་། དད་པ་སྒྲོན་འགྲོ་
མ་ལྟར་སྐྱེད་བྱེད་ཅིང་། །དད་པ་ཐར་པ་བདེ་བའི་མཆོག་ཀྱང་སྟེ། །ཞེས་ལུ་རྒྱུ་མཁས་སེལ་
ནད་ལས་རབ་ཏུ་སྒྲོལ། །དད་པ་བདེ་བའི་གྲོང་དུ་བྱིན་པར་བྱེད། །དད་པ་ཡེ་ཤེས་གསལ་བ་
སྟོག་པ་མེད། །ང་རྒྱལ་སྤངས་ཤིང་སྤྱི་ཁྱིམ་རྩ་བ་ཡིན། །ཅིས་གསུངས་སོ། །འདྲེས་མའི་ལས་
འབྲས་ནི། དུམ་ཞེས་སྒྲོག་གཉིས་མོ། །གཉིས་ཏུ་དཀར་པའི་ལས་འབྲས་ནི། རྒྱ་ཆེ་ཞེས་ཏེ།
སྒྲེ་གནས་གྱི་བྱང་པར། ཉེར་རྟོན། སྒྲེ་རྩལ། ལུས་གྱི་བྱང་པར་སྟེ། བཞི་རྒྱུ་པ་རེ་རེའོ། །
གཉིས་ཏུ་གནས་པའི་ལས་འབྲས་ནི། གཤིན་ཇེའི་ཞེས་ཏེ། ལུས་གྱི་བྱང་པར་ནང་དང་། བྱིའི་
ལོངས་སྒྲོན་གྱི་བྱང་པར་གཉིས་དང་། གནས་གྱི་བྱང་པར་རྒྱུ་པ་རེ་རེའོ། །དེ་བས་ཞེས་པས་
མཁའ་བསྟན་པའོ། །

བརྟན་པའི་དཔུང་ལ་གཉིས་ལས། རྩོམ་པ་བརྟན་པ་ལ་གསུམ་གྱི། མི་སྒྲོག་པའི་
ཐབས་ནི། རྩོམ་རྒྱལ་མཆོན་ཅིས་ཏེ། དེའི་བསྒྲོན་བུག་པ་སྟེ། པལ་པོ་ཆེ་ལས། དཔེར་ན་ལྷའི་

བྱ་ཉི་མ་འཆར་བ་ནི་དབུས་ལོང་དང་། རི་མི་མཉམ་པ་ལ་སོགས་པའི་ཉེས་པས་མི་ལྷོག་པར།
འོས་སུ་གྱུར་པའི་ཡུལ་རྣམས་སྤང་བར་བྱེད་པ་ལྟར། བྱང་སེམས་པ་ཞན་གྱི་དོན་དུ་འཆར་
བའང་། སེམས་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་སྤྲོ་ཆོགས་གྱིས་མི་ལྷོག་པར། འོས་སུ་གྱུར་པའི་གདུལ་བྱ་
རྣམས་སྤོན་པ་དང་གྲོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་སོ། །བརྩམ་པའི་ཐབས་ཀྱི་དང་པོ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །དེ་ལྟར་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ནི། སྒྲེ་བ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། མི་འདོད་པ་འབྱུང་
བ་བྱེད་སྒྲུལ་ལ། རྒྱུ་མཐུན་རྒྱུ་ཡང་དང་པོ་དང་། སྒྲེས་བྱ་བྱེད་པ་དང་། རྣམ་སྤོན་གྱི་འབྲས་བྱ་
སྒྲིག་དང་དུམ་པོ། །འདོད་པ་མི་འབྱུང་བ་བྱེད་བྱི་མ་སྒྲེ། དམན་པ་དང་། མི་འབྱུང་པ་པོ། །
ཞུགས་པ་བརྟན་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བརྟན་ནི། ལས་དང་། ཞེ་ཏེ། གཉིན་པོ་བརྟན་
པ། སྤང་བྱ་སྤོང་བ། དེ་གཉིས་རྣམས་པར་གཞུངས་བསྟོད་པ་སྒྲེ། གསུམ་པོ། རྒྱས་བཤད་ལ་
གསུམ་ལས། དང་པོ་ལས་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ་བརྟན་བཤད་བསྒྲུབ་པ་གསུམ་པོ། བདག་ཉིད་ཅེས་
པ་ནས་རྒྱུ་ཡང་གཉིས་དང་། དུག་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམས་པའི་ང་རྒྱལ་ལ་གཉིས་ལས་
བརྟན་པར་རིགས་པ་ལའང་ལྟ་སྒྲེ། ང་རྒྱལ་མེད་པའི་ཉེས་པ་དཔེ་ཡིན་བརྟན་པ་དང་། ཉེས་
པ་དེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་དང་། ང་རྒྱལ་དེའི་ཆེ་བ་དང་། དེ་བརྟན་པར་འབང་པ་དང་། མ་འབང་ན་
དམ་བཅའ་ཉམས་པ་རྣམས་དང་པོ་ལ་རྒྱུ་ཡང་བཞི་དང་། འོག་མ་རྣམས་ལ་རྒྱུ་ཡང་གཉིས་
གཉིས་གྱིས་བརྟན་ནོ། །གཉིས་པ་བརྟན་པའི་ཐབས་ལ་གསུམ་ལས། གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱི་
རང་བཞིན་ནི་བདག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་གྱི་ང་རྒྱལ་ལ། ང་རྒྱལ་གྱི་
དོན་མེད་པ་ནི། འགྲོགས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་སྒྲེ། རྒྱུ་ཡང་དང་པོ་དང་། བ་ཉེས་པ་ཆོས་ཅན་དང་།
བསྐྱབ་བྱ། བཞི་པ་གཏན་ཆོགས། གསུམ་པ་བསྐྱོག་ཁྱབ་པོ། །སྤང་བྱའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཉེས་
དམིགས་ནི་རྒྱུ་ཡང་དུག་གིས་བརྟན་དེ། ཡུལ་ལ་ལོར་སྤོང་གིས་ཞུས་པ། མདོ་ལས། མོངས་པ་
དེ་དག་ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ན། །རན་སོང་དང་ནི་མི་ཁོམ་སྒྲེ་བ་དང་། །ཁྱུལ་དང་དམན་པའི་

རིགས་སུ་སྒྲེ་བ་དང་། །དམུས་ལོང་མདོག་ངན་མཐུ་ཚུང་ཉིད་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཉ་ཅང་
ཐལ་བ་ནི་རྒྱུ་པ་ལྷག་མ་གསུམ་མོ། །གསུམ་པ་གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་གྱིས་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་པ་ནི།
གང་ཞིག་ཅེས་ཏེ། གཉིན་པོའི་ང་རྒྱལ་ཅན་དེ་ནི། སྤང་བྱའི་དགྲ་ལས་རྒྱལ་བའི་དཔའ་བོ་ཡིན་
ཞིང་། གཞན་དོན་དུ་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའོ། །

ཉོན་མོངས་ཀྱི་ང་རྒྱལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དེ་ཉེ་ན། གཉིན་པོ་སྟོབས་བསྐྱེད་པ་དང་།
ཉོན་མོངས་པས་མ་གོས་པ་ཉིད་ལྟར་བྱ་བ་དང་། དེ་ཉིད་བཤད་པ་རྣམས། རྒྱུ་པ་བཞི་དང་།
བརྒྱད་དང་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །འདི་ལ་རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་འདི་གཉིས། ཕྱི་མ་པ་པོའི་གཞུང་མ་
ཡིན་ཅེས་ཟེར་མོད། དོན་འགལ་བ་མི་སྤང་ངོ་། །དོན་འགལ་བ། ཁོ་བོ་ནི། བདག་ནི་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་འདི་བག་ཡོད་ལེའུར་བསྟན་པས། དེའི་དོན་ཅུམ་གཅིག་འདིར་སྤྱར་ཏེ། ཆོག་ནི་ལྷག་པར་
སྤང་སེམས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་ཀྱང་རྒྱུ་པ་ཕྱི་མ་དུག་མི་གསལ་ལོ། །དགའ་བའི་དཔུང་
ལ་གསུམ་ལས། ལས་ཀྱི་ངོ་བོ་ལ་དགའ་བ་ནི། ཕྱི་མ་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་དང་། དེས་མི་
ངོམས་པར་བྱ་བ་དང་། འཇུག་ཚུལ་ནི་སྒྲོ་ཀ་རེ་རེའོ། །དོར་བའི་དཔུང་ལ་རེ་གིག་པ་དང་།
གཏན་དུ་བ་སྟེ་རྒྱུ་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །གསུམ་པ་ལྟར་སྤངས་པ་ལའང་གསུམ་ལས།
གཉིན་པོ་ལྟར་སྤང་ལ་བག་ཡོད་ནི། འཐབ་རྩིང་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། རང་གི་ཟོན་དང་། བར་
གཞིམ་པ་སྟེ། བསྐྱེད་པ་ཆ་གཉིས་བཞིན་ནོ། །དྲན་པ་དང་ཤེས་བཞིན་ནི། གཡུལ་དུ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ཉིས་པ་སྤང་ཚུལ་ལྟར་སྤང་པ་ལ་གཉིས་ལས། མི་དག་བའི་སྐབས་མི་
དབྱེ་བ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། མདའ་དུག་ཅན་གྱིས་ཕོག་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་
འབྱུང་ཚུལ་དང་། ཡུངས་མར་ཞེས་པས། གཉིན་པོ་ལ་བསྐྱེད་པའི་དཔེའོ། །གཉིས་པ་བྱུང་པ་
བསྐྱེད་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྤང་མ་སྒྲུབ་པ་དང་། ཕྱི་མ་བསམ་པའོ། །གསུམ་
པ་རྗེས་སུ་མཐུན་པའི་བྱ་བ་སྒྲུབ་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཉིས་སྒྲུབ་ཀྱི་གཉིན་པོར་

བཤེས་གཉིན་བསྟེན་པ་དང་། ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་གྱི་ཤེས་ར་བ་སྤྱང་པའོ། །བཞི་པ་
བདག་ཉིད་དབང་དུ་བྱ་བ་ནི། ཅི་ནས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། བག་ཡོང་གི་རྟེན་དུ་བཞུགས་པ་ནི་ལེ་འུ་
བཞི་པར་བསྟེན་པ་ལྟར་དང་། ཡུངས་མར་ཞེས་པའི་སྒྲོ་ག་གཅིག་ཀྱང་ཏེ། དེས་སྒྲོ་གསུམ་
ལས་སུ་རུང་བར་བྱའོ། །ཇི་ལྟར་ཞེས་པས། གསུམ་པ་མཐུག་རྗེས་མ་གདམས་པའོ། །ལེ་འུ་
བདུན་པའོ། །

༥ བསམ་གཏན་ལེ་འུ་ལ་གསུམ་ལས། མཆོམས་སྤྱར་བའི་། དེ་ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་
དུག་སྟེ། བཅོམ་འགྲུས་ཀྱིས་ཞི་གནས་དང་། ལྷག་མཐོང་གི་རྒྱ་ཆོག་པ་བསྒྲུབས་ནས་སོ། །
གཅན་གཟན་གྱི་མཆེ་བའི་ཤུག་ན་གནས་པའི་སྒྲོག་ཆགས་དེ་མ་བྱུང་བ་པ་མི་ཐོགས་པ་བཞིན་
དུ། ཉོན་མོངས་ཀྱིས་ཉེས་པའི་མ་འབྱེན་ཅིང་དེ་ལས་དུམ་ཁ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ལ། དེའི་རྒྱ་
བསྐྱོག་པས་སོ། །ཡུམ་ལས། སེམས་གཡེངས་པ་ལས། འཇིག་རྟེན་པའི་བསམ་གཏན་སྒྲེ་
བའང་དགོན་ན། སྒྲ་ན་མེད་པའི་བྱང་ཆུབ་ལྟ་ཅི་སྒྲོས་ཞེས་སོ། །དོན་པ་རིས་ལ་གསུམ་སྟེ། ཞི་
གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། འདྲིའི་བསྟེན་པ་ལའང་
གསུམ་གྱི་དང་པོ། འཇིག་རྟེན་དང་རྣམ་རྟོག་དོར་བར། དེ་བས་ཞེས་ཏེ་ལུས་སེམས་དབེན་
པའི་སྒྲུབས་སུ་རྟེན་པ་རེ་རེའོ། །དེ་གཉིས་མི་སྤང་བའི་རྒྱ་བཤད་པའི་། རྟེན་པ་གཉིས་དང་།
བྱང་འཐུག་གིས་ཉོན་མོངས་པ་སྤྱང་བ་ནི། དེ་བས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཀྱིས་སྤྱིར་བསྟེན་ནས་
ཞི་གནས་ཞེས་སྒྲོ་ག་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་ནོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་པེ། ཞི་གནས་དང་ལྷག་
མཐོང་དོན་གཟུང་བ་དང་། ལྷག་མཐོང་གིས་ཉོན་མོངས་པ་འཇོམས་པ་རྒྱུ་དང་། དེ་ལ་ཞི་
གནས་གོགས་སུ་དགོས་པའི་རྒྱུ་ལོ། །དང་པོ་ལ་ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པར་རང་གི་
ཆོས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ཡིན་ལ། ལྷག་མཐོང་ནི་སེམས་ཅུ་གཅིག་པས་ཤང་དག་པའི་དོན་རྣམ་
པར་འབྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྟེ་རྒྱན་ལས། ཡང་དག་གནས་པ་ལ་ང་རྟེན་ནས། སེམས་ལ་

མེས་པ་ནི་འདོག་ཕྱིར་དང་། ཆོས་རབ་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཕྱིར། བརྟན་པའི་ནི་གནས་
 ལྷག་མཐོང་ཡིན། ཅིས་སྟོ། ཡང་ན། གཟུང་ཡུལ་ཅེ་གཅིག་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་ལ་སྒྲོ་
 འདོགས་སེལ་བའོ། །གཉིས་པ་ནི་ལྷག་མཐོང་དེ་ཡང་། མཐོང་ལམ་དང་། སྒྲོམ་ལམ་ཟག་
 མེད་གྱི་ཤེས་རབ་ཡིན་པས། དེ་སྒྲེས་པ་ན། ཁམས་གསུམ་ཏུ་ཀུན་ཏུ་སྒྱུར་བ་ནི་ཉོན་མོངས་པ་
 ཀུན་བརྟགས་དང་། ལྷན་ཅིག་སྒྲེས་པ་རྣམས་སྒྲོང་བས་སམ། ཆོས་མཆོག་གི་ཡེ་ཤེས་ལ་
 སོགས་པ། རྒྱ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མས་ཉོན་མོངས་ཕྱི་མར་མཆོམས་སྒྱུར་བའི་རྣམ་པ་འདོམས་པས་སོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་ཞི་གནས་དགོས་པ་ནི། དེ་ལ་བསམ་གཏན་ས་དུག་གི་ཏིང་ངེ་
འཛིན་རྒྱར་དགོས་ཏེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནི་ཉེར་བསྟོགས། དངོས་གཞི་ཙམ་པོ། དངོས་
གཞི་བྱང་པར་ཅན། བསམ་གཏན་གཉིས་པ། གསུམ་པ། བཞི་པའི་དངོས་གཞི་གསུམ་སྟེ་
དུག་གོ། །ཡང་ན་ལྷག་མཐོང་ནི་ཐོས་བསམ་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ལ།
དེས་བདག་དང་བདག་གིར་འཛིན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཉོན་མོངས་མཛོན་དུ་རྒྱ་མགོ་ནོན་པའི་
ཚུལ་གྱིས་སྟོང་སྟེ། དེ་ལ་རྟོགས་པའི་དོན་དེ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གོམས་པའི་ཞི་གནས་གྲོགས་སུ་
དགོས་ཏེ། བཤེས་སྦྱང་ལས། བསམ་གཏན་མེད་པར་ཤེས་རབ་ཡོད་མིན་ཏེ། ཤེས་རབ་མེད་
པར་ཡང་ནི་བསམ་གཏན་མེད། །གང་ལ་དེ་གཉིས་ཡོད་པས་སྦྱང་བ་ཡི། །རྒྱ་མཚོ་གནག་རྩེས་
ལྷ་བུར་འཆལ་བར་བབྱིད། །ཅིས་སོ། །ངག་དོན་དྲིལ་ན། ཆོས་གཉིས་ལ་སྦྱང་པས་ལོ་ག་མི་
སྦྱང་ལ། དེ་མ་སྦྱངས་པས། ཞི་གནས་མི་འགྲུབ་ཅིང་། དེ་མ་གྲུབ་ན་ལྷག་མཐོང་མི་སྦྱེ་ལ། དེ་
མེད་ན་ཉོན་མོངས་མི་སྦྱང་བས། མཐར་དེ་སྦྱང་བར་འདོད་པས་དང་པོར་འཛིག་རྟོན་དང་རྣམ་
རྟོག་སྦྱང་དགོས་པའོ། །གཞུང་དོན་ནི་གསལ་ལོ། །

ཀྱུས་བཤད་ལ་གཉིས་ལས། འཇིག་རྟེན་སྤང་བ་ལའང་གསུམ་ཏེ། སེམས་ཅན་
ལ་མ་ཆགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། རྟེན་སྟོགས་ལ་མ་ཆགས་པ་སྐྱབ་པ་དང་། ཞེན་ཡུལ་གཞན་སྤང་

བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ཅན་ཆགས་པའི་ཉེས་པ་ལ་ལྟ་སྟེ། འདྲིང་པ་དང་མི་འབྲུང་པ་
 དང་། མ་མཐོང་ན་གདུང་བ་སྟེ་བ་དང་། ཆོག་མི་ཤེས་པ་དང་། ཐར་ང་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། དལ་
 འབྱོར་ཆུད་གསོན་པ་རྣམས། མི་རྟག་ཅེས་པ་ནས་རྒྱུ་པ་བཞི་དང་། ཉིས་དང་གཉིས་དང་།
 བཞི་དང་། གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་ཏོ། །ཆགས་བྱ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་ རུན་ལས། རོན་ཆེན་
 འཛིག་པ་ནི་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དག་བའི་འབྲས་བུ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ རས། གཡུ་དུང་ཆོས་ཏེ་
 བྱང་ཆུབ་གསུམ་མོ། །དོན་ལྟག་མ་དུག་ལ། བྱིས་དང་ཞེས་ནས་སྟོ་ཀ་རྒྱུད་ཀྱིས་གསལ་ཞིང་།
 བྱིས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་དང་། བསྟན་འཆོས་དང་། མདོ་ལས་གྲགས་པ་དང་གསུམ་སྟེ། རིམ་
 པ་བཞིན། ཀན་པ། འཕགས་པ། མཁས་པའི་བླ་སྤྱང་སྤྱང་པའི། ཆུང་ང་། སོ་སའི་སྟེ་བོ། ལྷང་
 རོར་མི་ཤེས་པ་སྟེ། འདིར་བྱི་མའོ། །དེ་དག་དང་མི་འགྲོགས་པ་མཆོག་སྟེ། སྟེས་རབས་ལས།
 བྱིས་པ་རྣམས་ནི་ནམ་ཡང་མི་ཐོས་ཅིང་། །མཐོང་པར་མི་འགྱུར་ནམ་ཡང་མི་སྤྲོད་དང་། བྱིས་
 དང་འགྲོགས་པའི་སྟེ་བའི་དུམ་གང་། །མི་སྤྱང་གང་ཡིན་མཆོག་དེ་ཁྱེ་ལ་སྤྲོད་། །ཞེས་སོ། །
 ཡུལ་རྒྱུན་གྱིས་མི་གཞོད་པར་བྱ་བ་ནི། ལྷང་པའི་དཔེ་ཡིས་སོ། །གཉི ས་པ་རྟེན་སྟགས་ལ་མ་
 ཆགས་པར་སྒྲིབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་ཅན་གྱི་ཉེས་པ་ལ། དྲེགས་པ་དང་། ཆགས་པའི་
 ཉེས་པ་ནི། རྒྱུ་པ་བཞི་དང་དུག་གོ། །གཉིས་པ་ཡུལ་གྱི་ཉེས་པ་ལ་ ང་གཉིས་ཏེ། གཡོ་བ་
 མེད་པ་དང་། བན་གཞོད་མེད་པ། འདི་དག་ཅེས་རྒྱུ་པ་དུག་དང་ང་ཞེས། །གསུམ་པ་ཞེན་
 ཡུལ་སྤྱང་བ་ལ་ལྟ་ལས། མི་རྟུས་པའི་གཞན་དོན་ལ་མ་ཞེན་པ་ལ་འང་ །གསུམ་ནི། སེམས་ཅན་
 ཞེས་པ་ནས་སྟོ་ཀ་རེ་རེས་གསལ་ཏེ། གསུངས་པ་ནི། ཏིང་རྒྱལ་ལས། སོ་སའི་སྟེ་བོ་ལ་ནི་
 མཛའ་བ་མེད། །ཆོས་དང་མཐུན་པའི་ཆོག་གིས་སྤྲུལ་ཀྱང་། ཁྱོད་དང་ཞེས་པ་ཡིད་མི་ཆོས་པ་
 དག །རབ་ཏུ་སྤྲོ་སྟེ་འདི་ནི་བྱིས་པའི་ཆོས། །ཞེས་དང་། བྱིས་པ་ཇི་སྟེ། །ཡུན་རིང་བསྟེན་བྱས་
 ཀྱང་། །དེ་དག་བྱི་བྱིར་མི་མཛའ་དགྲར་འགྱུར་ཞིང་། བྱིས་པའི་རང་བཞིན་དང་ནི་རྒྱ་ཤེས་

ནས། །མ་པས་པས་བྱིས་པ་བསྟེན་པར་ཡོང་མི་བྱེད། །འདི་དག་བདག་ལ་ངན་སེམས་ལྷན་
 པའོ་ཞེས། །བསྟེན་བསྟེན་བྱས་ནས་བྱིས་པ་ཡོངས་སུ་སྦྲོང་ས། །ཞེས་སོ། །འོ་ན། གོང་དུ། གཙོ་
 ཆེར་གཞན་གྱི་དོན་བསམ་བྱ། །ཞེས་པ་སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། གཞན་གྱི་ཉེས་སྦྱོད་ཀྱིས་
 རང་མི་ཉམས་པ་དང་། མཐུས་གཞན་མ་དད་པ་སེལ་རྒྱས་ཤིང་། གཞན་དོན་སྒྱུ་ཆེན་པོ་དངོས་
 སུ་འབྱུང་ན། སྦྱོར་བས་མི་སྦྱབ་ཀྱི། བསམ་པ་ནི་ནམ་དུ་འང་གཞན་ཆེད་དེ། ཐེག་བསྐྱེས་ཀྱི་
 འགྲེལ་པ་ལས། གཞན་ཕན་ལས་ལ་མཐུ་མེད་ཀྱང་། །དེའི་བསམ་པ་རྟག་ཏུ་བྱ། །གང་ལ་
 དེའི་སེམས་ཡོད་པ། །དེ་ནི་དེ་ལ་དོན་གྱིས་ཞུགས། །ཞེས་སོ། །དེ་ནས་མ་ཞེན་པ་གཉིས་ནི།
 བློ་ལས་ཞེས་དང་། ལྷུང་གཟེད་ཅེས་སྟོ་ཀགས་ལྟུང་དང་། གཅིག་གོ་ །ལུས་ལ་མ་ཞེན་པ་ལ་དོན་
 ལྷུང་ལས་དུར་བྱོད་ཅེས་པ་ནས། སྟོ་ཀ་བརྒྱད་དང་། དོན་བསྐྱེད་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ།

དོན་གཉིས་པ་རྣམ་རྟོག་དོར་བ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། བསམ་པ་
 ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གཞན་ནི་ཕྱི་ནང་ལ་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་དང་། གཞོད་སེམས། འཆོ་བ།
 གཞན་གྱི་སྦྱོན་ལ་རྟོག་པ། བདག་གཙོ་བོར་བྱེད་པའོ། །དེ་དག་སྤངས་པས། མཉམ་པར་
 བཞག་པ་དང་། ཉོན་མོངས་གདུལ་བ་ནི། དངོས་དང་བརྒྱད་པའི་དགོས་པའོ། །རྒྱས་བཤད་
 ལ་གསུམ་ལས། ཆེ་འདི་ཕྱིའི་འབྲས་སུ་ཉེས་པའི་འཛིགས་པ་དང་བཅས་པར་བརྟག་པ་ནི་
 འཛིག་རྟོག་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བསམ་གཏན་གྱི་བགོགས་ནི་གཞོད་སེམས་དང་། རྣམ་
 འཆོའི་རྣམ་རྟོག་ལ་སོགས་ཀྱང་ཡིན་མོད་ཀྱི། འདིར་འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཉིད། འབྱུང་ཉི།
 སྤང་དཀའ་ཉེས་པ་ཆེ་བས། དེ་སྦྲོང་བ་གཙོ་བོར་བསྟན་ཏེ། དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། བུད་
 མེད་མུང་བར་བྱེད་པ་སྟེ། །འཛིག་རྟོག་འདི་དང་ཕ་རོལ་ཏུ། །གལ་ཏེ་བདག་ལ་ཕན་འདོད་ན།
 དེ་བས་བུད་མེད་རྣམ་པར་སྤངས། །ཞེས་དང་། བུ་མོ་སྟེ་མཆོག་གིས་ཞུས་པའི་མདོ་ལས།
 འདོད་པའི་ཁོལ་པོ་རྣམས་ནི་གཤེག་ཅིང་བརྟུབ། །མགོ་དང་མིག་དང་རྒྱང་ལག་བཅད་མུང་

འགྱུར། །འདོད་ཆགས་གྱིས་ནི་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བར་ལྷུང་། །འདོད་ཆགས་གྱིས་ནི་སེམས་
ཅན་ཡི་དྲགས་དུད་འགྲོར་འགྲོ། །ཞེས་དང་། མདོ་རྒྱ་ཆེ་ལོ་པ་ལས། འདོད་པའི་སྦྱོན་རྒྱུ་སྒྲུབ་
མཐའ་ཡས་བདག་གིས་རིག། །འཐབ་མོ་འཁོན་བཅས་སྤྱངས་སྤྱག་། །སྤྱལ་ཅུ། །འཛིན་བྱེད་
དུག་གི་ལོ་མ་འདྲ་བ་སྟེ། །མེ་དང་འདྲ་ཞིང་རལ་གྱི་འི་སོ་དང་འདྲ། །ཁས་པའི་དོན་གེར་བྱིན་
ལས་ཀྱང་འབྱུང་ངོ། །

གཉིས་པ་རང་གི་ངོ་བོ་མི་གཙང་བར་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་པ་ལས། དུར་བྱོད་གྱི་ཆོས་
སྦྱར་བ་ལ། དོན་དུག་ནི། བོ་ཉ་ཞེས་སྟོ་ཀ་དགྲ་དང་། གསོན་པའི་ཤིས་སྦྱར་བ་ལ་གསུམ་
ལས། མི་གཙང་བར་མདོན་སྦྱར་གྱུར་པ་ལ་དོན་ལྡན་ནི། ཟས་ནི་ཞེས་ཤིས་སྟོ་ཀ་དགྲ་དང་།
རྗེས་སྤྱད་པའི་པེས་པ་ལ་དོན་ལྡན་དང་། ས་སྟོགས་ཞེས་པ་ནས་སྟོ་ཀ་དགྲ་དང་། གཙང་
མའི་མཆོན་མ་དགག་པ་ལ་དོན་གསུམ་ནི། ལུས་ལ་ཞེས་ནས་སྟོ་ཀ་དགྲ་གོ། །གསུམ་པ་རྒྱས་
གཞོད་པ་མང་བར་བརྟག་པ་ལ་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། རྩེ་ལ་བ་དུ་
མས་ཆེ་འདིར་ག་ཐང་ཞིང་། བྱི་མར་ངན་འགྲོ་བསྐྱེད་པས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་བདུན་ལས།
འདོད་པ་སྦྱད་པའི་མཐུ་མེད་པ་ནི། བྱིས་པ་ཞེས་ཏེ། གནས་སྐབས་ལ་སྦྱུང་ལ། རྒྱ་མ་ཆང་།
སྐབས་མི་རྟོད། ཆོས་གཏུགས་པའོ། །དོན་ལྟག་མ་དུག་ནི། འདོད་ལྟེ་ཅེས་ནས། སྟོ་ཀ་དགྲ་
གཅིག་གིས་གསལ་ལོ། །དོན་གསུམ་པ་བསྟུས་ཏེ་གདམས་པ་ནི། དཔྱུ་ཤིས་གསལ་ཞེས་སོ། །

སྟོ་དོན་གཉིས་པ་དབེན་པའི་ཡོན་ཏན་བསྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་པ་ལས། ལུན་སྦྱུང་ཆོག་སྒྲུབ་
པའི་བྱེད་པར་ལའང་གསུམ་སྟེ། མདོར་བསྟན་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་དང་། འགལ་རྒྱུན་མེད་པ།
རྩོད་དང་། ཞེས་པ་དང་། མཐུན་རྒྱུན་ཆང་བ་སྐལ་ལྡན་ཏེ། རྒྱལ་པོ་ལ་འཁྱིལ་ལུས་ཅན་དན་
གྱིས་བྱུག་ཅིང་། ཁང་བཟངས་མཆོག་ན། བསྐྱེད་ཡབ་གྱིས་གཡོབ་པ་དང་། རྒྱལ་སྤྱི་སྦྱོར་
བའི་བསམ་པས་འཆག་པ་ལྟར། ཉགས་ན་གནས་པའི་རྒྱལ་སྤྱིས་ཏེ། ཁང་བཟངས། འོངས་

སྒྲོན། བསམ་པའི་བྱད་པར་སྟེ་གསུམ་མོ། །བདེ་བའི་བྱད་པར་དང་། རྟོན་དཀར་བའི་བྱད་
པར་ནི། སྒྲོ་ཀ་རེ་རེའོ། །

སྒྲི་དོན་གསུམ་པ་ཞི་གནས་ཀྱི་དམིགས་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ལས། མདོར་
བསྟན་ནི། དེ་ལ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འདོད་པའི་རྣམ་རྟོག་ཞི་ནས། འབྲས་བུ་ཉིད་འདོད་
པའི་སེམས་བསྒྲོམ་པའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ཏེ། བདག་གཞན་མཉམ་པ་དང་། བརྟེ་
བའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ་ཏེ། མདོར་བསྟན་ནི། བདག་དང་ཞེས་ཏེ། རང་དུལ་མི་འདོད་ཅིང་
བདེ་བ་འདོད་པ་ལྟར། གཞན་ཡང་དོ། །ཉམས་སུ་སྤང་བ་རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། དུལ་
ཅན་བདག་ཏུ་བབྱང་ནས། བདག་གཞན་མཉམ་པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བསྟན་པ་དང་། བདེ་
བའང་ཚུལ་དེས་སྒྱུར་བ་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་དང་ལྷགས་ལའོ། །གཉིས་པ་དུལ་སྤང་བྱ་
ཡིན་པར་མཉམ་པ་ལ། སྒྲུབ་པ་དང་། དེ་རབ་ཏུ་བྱེ་སྟེ་བསྒྲོམ་པ་རྣམས། བདེ་དང་ཞེས་ནས།
རྟུང་པ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། བརྒྱད་དེ། འདོད་པ་མཚུངས་ཀྱང་། གཞན་གྱི་བདེ་སྟུག་
གིས་རང་ལ་ཕན་གཞོན་དུ་མི་འགྱུར་བས་མི་བསྐྱང་ངོ་ཞེ་ན། དུལ་བདག་ཏུ་འཛིན་པའི་རྩེས་
སུ་བྱེད་པ་དཔེས་བསྟན་པ་དང་། བདེ་བའང་ཚུལ་དེས་སྒྱུར་བ་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས་དངོས་དང་
ལྷགས་ལའོ། །གཉིས་པ་དུལ་སྤང་བྱ་ཡིན་པར་མཉམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྟགས་དགོན་པ་
ནི། བདག་གི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གཞན་རྒྱད་ཀྱི་དུལ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གིས་བསལ་བྱ་
ཡིན་ཏེ། དུལ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདག་རྒྱད་ཀྱི་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་སྤང་བྱའི་རྟགས་དང་།
གཞན་གྱི་ཕན་བདེ་དེ་ཆོས་ཅན། བདག་གི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་དེ། བདེ་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
བདག་རྒྱད་ཀྱི་བཞིན། ཞེས་པ་བསྐྱབ་བྱའི་རྟགས་སོ། །ཡང་ན་སེམས་ཅན་ཅམ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། བདག་ལུས་བཞིན་ཞེས་སྒྱུར་རོ། །རྟགས་གཉིས་པའི་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་གང་ཆོ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་སྟེ། བྱད་པར་གྱི་རྒྱ་མཚན་མེད་པའོ། །གསུམ་པ་རྟགས་དང་པོའི་བྱབ་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་

གཉིས་ཏེ། བྱལ་པ་མ་གྱལ་པར་རྟོག་པར་དགག་པ་དང་། བྱལ་པ་ལ་ལྟུལ་པ་སྤང་བའོ། །
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དུམ་སྤང་བྱར་མཆུངས་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་ཀྱི་ཀ་གཅིག་གོ། གཉིས་
 པ་མི་མཆུངས་པའི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞོད་མི་གཞོད་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་དགག་པ།
 གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། མི་གཞོད་པས་མི་བསྐྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ། མ་འོ་རས་པ་ཆེ་འདི་ཕྱིའོ། །
 བདག་གཅིག་ལུང་འཛིན་པ་ལྟུལ་པ་ནི་བདག་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བེ་བའི་མི་དང་། རྒྱུས་
 པའི་ངན་སོང་ཆོས་འགལ་བས། བདག་གཅིག་མ་ཡིན་ཁོང་། དུས་དང་རྫས་ཀྱང་ཐ་དད་དོ། །
 ལུས་ཀྱི་ཆ་ཐ་དད་པས་ལྟུལ་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་ཏེ། རྫས་གཞན་དུ་ལྟུལ་གཞན་གྱིས་མི་
 སྐྱུང་ན་ཏུ་ཅང་ཐལ་བ་རྒྱང་པའི་ཞེས་པས་སོ། །མི་རིགས་པར་འཛིན་པ་སྤྱོད་བཤད་པེས་བསྟན་
 པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་རྒྱང་པ་བཅུ་སྟེ། དུས་གཞན་དང་རྫས་གཞན་གྱི་དུམ་ལ་དེ། བསྐྱུང་བར་
 རིགས་པ་མིན་ཡང་། བདག་གཅིག་ཏུ་འཛིན་པས་བསྐྱུང་སེམས་འཇུག་གོ་ཞེན། གཤིས་ལ་
 བདག་དང་གཞན་དུ་འཛིན་པ་ཉིད་མི་རིགས་པས་སྤང་ཁོང་། ཐ་སྟོང་དུ་གཞན་ལ་འང་བདག་
 འཛིན་གོམས་པས་བསྐྱུང་རུས་ལ། རྒྱུད་ཆོགས་གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་བརྟགས་པ་ནི་ཕྱིན་ཅི་
 ལོག་ཡིན་ཅིང་། འབྲས་བུའི་དུས་ན་རྒྱ་འགགས་པ་དུམ་ལ་ཞེས་རྒྱང་། གཉིས་ཏེ། རྒྱའི་དུས་
 ན་འང་འབྲས་བུ་མེད་པའོ། །དེས་ན་རྫས་ཐ་དད་ཀྱི་དུམ་ལ་སྤྱོད་བྱེ་ཀྱི་བདག་པོ་མེད་པར་
 རྒྱུད་གཅིག་དང་། ཐ་དད་ཐམས་ཅད་བྱུང་མེད་ཅེས་བྱའོ། །སྐྱབས་ཀྱི་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དུམ་
 ཞེས་རྒྱང་པ་དུག་སྟེ། དོན་དམ་དུ་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྟོང་དུ་རང་གཞན་གྱི་དུམ་
 བསལ་བྱ་ཡིན་ཅིང་། གཞུང་འདོན་པ་བསྟུར་ཏེ། ཡན་པ་སྐྱབས་པ་ལ་འང་མཆུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བྱལ་པ་ལ་ལྟུལ་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་རྒྱལ་བ་དགོད་པ་ནི།
 སྤྱོད་རྗེ་ཞེས། བྱང་སེམས་ལམ་གྱི་དུམ་འང་མི་བྱེད་པར་ཐལ་ཞེན། ལམ་ལ་གཏོན་ཆོགས་ཀྱི་
 རོ་བོ་མ་ཞུགས་པ་དང་། བྱལ་པ་མ་ཞུགས་པ། འགྲོ་བའི་ཞེས་དང་། གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་

ཏེ། ཏིང་རྒྱལ་ལས། བྱང་སེམས་མེ་ཏྲེག་ལྷ་མཛེས་ཀྱི་བཟང་གི་ནགས་ཁྲོད་ན་དཔེན་པར་
གནས་པ་ལས། རྒྱལ་པོ་དཔེན་པས་སྦྱོན་ལའོར་དང་བཅས་པ་ལ་གཟིགས་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་མཉམ་པར་བསྒྲམས་པའི་ཕན་ཡོན། རོན་བཞི་ལ་དེ་ལྟར་ཞེས་ནས་སྒྲོ་
ཀ་གསུམ་དང་། མཐུག་བསྐྱུས་ཏེ་གདམས་པ་ལ་རོན་གཉིས་ལ། དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་བྱེད་དང་
གསུམ་མོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཞན་བརྗེ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། བདག་ཅེས་
རྒྱུ་པ་དུག་སྟེ། བདག་གི་བདེ་བ་གཞན་ལ་སྦྱོན་ཞིང་གཞན་གྱི་དུམ་བདག་ལ་སྦྱོར་བའོ། །
རྒྱས་བཤད་ལ་གསུམ་ལས། བརྗེ་བའི་མཚན་ཏིང་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞན་སྤང་བ་ལ་
རོན་བདུན་གྱི་དང་པོ་བརྗེ་བར་རུས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་མ་ནི། ཡན་ལག་
ཡིན་པས། མཉམ་སྒྲོ་བསྐྱེད་པ་དང་། བྱི་མ་གོམས་པས་བདག་སྒྲོ་བསྐྱེད་པའོ། །རོན་ལྟག་མ་
དུག་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་ལྟ་སྟེ། ཟ་མ་ཏྲེག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། གང་དག་བདག་གི་མིང་
འཛིན་པ་དེ། ལའོར་གྱི་ནང་དུ་བག་ཆ་བའི་འཛིགས་པ་དང་བྲལ་བར་གྱུར་ཅིག །ཅེས་མཚན་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་སོ། །སྒྲོ་དམན་པས་མོས་པ་ཅམ་ཡང་དཀའ་བས་གསང་བའི་དམ་པའོ། །

གཉིས་པ་བདག་གཅེས་འཛིན་དོར་བ་ལ་རོན་གཉིས་ནི། བདག་ལུས་ཞེས་པ་
ནས་སྒྲོ་ཀ་བཞིན། །གསུམ་པ་བདག་གཞན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སྦྱོན་དང་ཡོན་ཏན་ལ་གསུམ་
གྱི་དང་པོ་སྦྱོན་ཡོན་གྱི་རྣམ་གྲངས་ལ་རོན་བཞིན། གལ་ཏེ་ཞེས་ནས་སྒྲོ་ཀ་དུག་གོ། །གཉིས་པ་
དེས་ན་གཅེས་འཛིན་དོར་བ་ལ། དཔོན་དང་དཔེ་དོན་སྒྲུབ་པ་བདག་བདེ་ཞེས་དང་། འཛིག་
ཏེན་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་དཔེ་དོན་གྱི་སྒྲོ་ནས་དུམ་པའི་རྩ་བ་སྤངས་པ་ནི། འཛིག་ཏེན་དག་ན་
ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྤྲ་མས་རྗེས་འགོ་དང་། བྱི་མས་ལྟོག་པ་བསྟན་ཏེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས།
བདག་ཡོད་ན་ནི་གཞན་དུ་ཤེས། །བདག་གཞན་ཆ་ལ་འཛིན་དང་སྤང་། །དེ་དག་དང་ནི་

འབྲེལ་བ་ལས། །ཉིས་ཀུན་རབ་ཏུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །བཞི་པ་དོན་བསྟུ་ལ་ལྟ་ནི། དེ་
ལྟར་ཞེས་ནས་སྟོ་ཀ་བཞིས་བསྟན་ཏེ། གཞན་དབང་མིག་ལ་སོགས་པ་ནི། བདག་གི་དངོས་
པོ་ཐམས་ཅད་གཞན་ལ་བསྐྱེས་པས། དེ་དག་གི་གཞན་དོན་སྐྱབ་ཀྱི་རང་དོན་མ་ཡིན་ཁོང་དེ་
ལ་ལོག་པ་ནི་གཞན་ལས་གཞོད་པ་དེ་མི་བྱ་བའོ། །

གཉིས་པ་བརྗེ་བའི་བསམ་པ་སྐྱབ་པ་ལས། མདོར་ང་སྟན་ནི་དམན་ཞེས་ཏེ།
སྟོགས་ཁོངས་ནས་མཉམ་པ་དང་ལྷག་པའོ། །དེ་དག་ལ་ང་རྒྱལ་ལ་ནི་ཀས་པ་གསུམ་སྐྱེ་བས།
ལོ་པར་བའི་སྐྱབ་ཐབས་ཏེ། འདིར་བདག་གཞན་བརྗེ་བའི་བྱེད་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ལམ་དུ་
སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཡུལ་དམན་པ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ལ། རང་ལ་ཕྱག་དེ་ག་བསྒྲུལ། མཉམ་པ་
བདག་ཏུ་བབྱུང་ལ་འགྲན་སེམས་དང་། ལྷག་པ་བདག་ཏུ་བབྱུང་ལ་ང་རྒྱལ་བྱ་བའོ། །རྣམ་
རྟོག་ནི་ཐེ་ཆོམ་དང་མི་རྣམས་པ་སྤང་ངོ་། །དེས་ན་གཞུང་ཡང་ཕྱག་དོན་འགྲན་སེམས་ང་རྒྱལ་
བསྒྲུལ། །ཅེས་པར་བདེའོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་བཞི་ལས། ཕྱག་དོན་བདེ་མ་པ་ལ་གསུམ་ལས།
ལོ་ཀའི་ཆོས་ལ་ཕྱག་དོན་བསྒྲུལ་པ་ནི། འདི་ནི་ཞེས་རྟེན་པ་དུག་སྟེ། འདི་ཞེས་པ་ཐམས་ཅད་
བདག་ཉིད་གཞན་དུ་གཞུང་བའི་རྣམ་པ་ཡིན་ལ། བདག་ཅེས་པ་རྣམས་ཕྱར་གྱི་ཡུལ་གསུམ་པོ་
བདག་ཏུ་བབྱུང་བའི་རྣམ་པར་བལྟའོ། །ཡོན་ཏན་ལ་ཕྱག་དོན་བྱ་བ་ནི། འདི་ནི་འཇིག་རྟེན་
ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཏེ། སྟོ་བུར་བའི་ཡོན་ཏན་མེད་ཀྱང་བརྟན་པར་མི་རིགས་པ་བདག་ཅག་
སེམས་ཅན་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོན་ཏན་ཅན་ནོ། །གང་པས་ཞེས་ང་སྟེ་ཕྱི་ནི། ང་རྒྱལ་དང་
ཞུམ་པར་མི་རིགས་པའོ། །རྒྱལ་བུ་ཐམས་ཞེས་པའི་རྟེན་པ་གཉིས་ནི། སྟོན་རང་བཞིན་པ་མ་
ཡིན་པའོ། །བསྒྲུལ་སེམས་ཅི་ལྟར་སྐྱབ་པ་ནི། ཅི་རྣམས་ཞེས་སྟོ་ཀ་ཕྱེད་ཁང་གསུམ་སྟེ། དོན་དུ་
མི་འགྱུར་བའི་ཡོན་ཏན་དམན་པར་བསྟན་པ་རན་འགྲོ་ཞེས་སོ། །ཉིས་པ་འགྲན་སེམས་
བསྒྲུལ་པ་ལ་དོན་བཞི་ནི། བདག་དང་ཞེས་ནས་སྟོ་ཀ་བཞིའོ། །གསུ་པ་ང་རྒྱལ་བསྒྲུལ་པ་

ལའང་དོན་བཞི་ལ་ཉོན་མོངས་འདི་ཞེས་ནས་སྒྲོ་ཀ་བཞིའོ། །བཞི་པ་དེ་དག་གི་ཕན་ཡོན་ཡིད་
ལ་བྱ་བ་ལ་གསུམ་ནི། ཡིད་བྱོད་ཅེས་ནས། སྒྲོ་ཀ་རེ་རེས་གསལ་ལོ། །མདུག་རྗེས་སུ་
གདམས་པ་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འདི་མན་ཆད་དུ་རང་ག་ཞན་གྱི་སྒྲོ་དངོས་ཀྱིས་
བསྟན་ནོ། །

གསུམ་པ་བསྒྲམས་པའི་སྒྲོར་བ་རྗེས་སུ་སྒྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲོར་བ་སྒྲུབ་པའི་
ཚུལ་ལ་དོན་དུག་ལས། ག་ཞན་གྱི་ཞེས་ནས་སྒྲོ་ཀ་བརྒྱད་དོ། །སྒྲོར་བ་ལ་སེམས་དབང་དུ་བྱ་
བ་ལ་གསུམ་ལས། བསྟན་བཤད་གྱི་ཚུལ་གྱིས་ཆར་བཅད་པ་ནི། དེ་བྱ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་ཏེ།
སྒྲུ་མ་ནི། གཉོན་པོ་དེ་བྱ་བ་དང་། དེ་སྒྲུབ་པ་ལ་སྒྲོ་གསུམ་བཙོན་པར་བྱ་བ་སྟེ། པརྟེན་ཕུ་བྱ་
ཕྱི་ནི། ཀླང་པ་དང་པོས། སེམས་ཅན་དོན་བྱེད་དང་། དགོ་བ་ཆོས་སྟུང་། ཕྱི་མ་གསུམ་སྟེ་མ་
པའི་ཚུལ་བྲིམས་སུ་བཞེད་ལ། རྟོག་ལོ་ཙུ་བས། དེ་བྱ། བདག་ག་ཞན་བརྗེ་བ། དེ་ལྟར་གནས་
བྱ། བརྗེས་ནས་བསམ་སྒྲོར་གྱིས་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་ན་ཆར་བཅད་དེ། འོན་ཏེ་
ཞེས་པས་ཆར་བཅད་དེ། རྒྱས་བཤད་དོ། །གཉིས་པ་རང་ཆད་དུ་སྒྲོར་བའི་ཉེས་པ་ལ་དོན་ལྡ་
ནི། སྒྲོ་ཀ་ལྡ་སྟེ། ཕྱི་མ་འདི་དག་གི་སྒྲུབ་གྱི་བྱ་བ་གཉིས་ཀར་དངོས་སུ་རང་ལ་མི་བྱ་ཞིང་
ག་ཞན་ལ་བྱ་བའོ། །གསུམ་པ་ལུས་ཀྱི་ཉེས་པ་བརྟགས་ནས། དགོ་བ་ལ་སྒྲུར་བ་ལ་བཞི་ལས་
ཆོག་མི་ཤེས་པའི་ཉེས་པ་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་ནས། སྒྲོ་ཀ་བྱེད་དང་གསུམ་སྟེ། ཚུལ་པོ་གྲགས་པ་
མཐའ་ཡས་བཞིན་ནོ། །འོག་གི་དེ་བས་ཞེས་ཀླང་པ་གཉིས་འདིར་སྒྲུར་ཏེ། གཉོན་པོའོ། །
ཆོག་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དབུལ་པོ་དེས་པ་ལྟར་འོ། །གཡོ་
བ་མེད་པ་ནི་ཐ་མར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་སོ། །

མོངས་པའི་རྣམ་པ་ཡིད་ལ་བྱ་བ་ལ་བཞི་ལས། ལེགས་ཉེས་དང་བསྟོད་སྟོད་ལ་
མོངས་པ་ནི། ལུས་ཀྱི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཉིས་དང་། གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །གསུམ་པ་ཚུད་

སྤང་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་ཏེ། གལ་ཏེ་ལུས་ལ་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། བའི་ཇི་ར་བུ་སྦྱོང་བ་ལྟར། དེ་
བདག་གིར་བྱེད་པའི་སེམས་ཀྱི་དོར་སྦྱོང་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན་གཞན་གྱི་སྤྲུལ་ལ་བསྟོན་པ་ལའང་
དགའ་བར་རིགས་ཏེ། དེའི་སེམས་དེ་འདོད་པས་སོ། །བཞི་པ་དགོང་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དེ་
བས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བསམ་པས་རང་དོན་ལ་མ་ཆགས་པར་བྱེད་པ། སྦྱོར་བས་དགོང་པ་
སྦྱབ་པའི་དོན་དུ་འབྲལ་གྱི་ཉེས་པ་མང་ཡང་གཟུང་བའོ། །གསུམ་པེ་ན་རྗེས་སུ་གདམས་པ་
ལ་གཉིས་ལས། མི་མཐུན་པ་སྤང་བ་ནི། དེ་བས་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། གཉིད་ཀྱིས་མཆོན་
པའི་སྦྱིབ་པ་ལའང་སྤང་བའོ། །མཐུན་པའི་ཆོག་ས་བསྟེན་པ་འོ། །རྒྱལ་སྤྲུལ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་སྟེ། འཁོར་བ་ཐོག་མེད་ཀྱི་སྦྱིབ་པ་མང་ལ། གཉིན་པོ་སྦྱང་ས་ཆུང་ཁོང་། ཆོ་ལོང་
མེད་པས་རྒྱན་དུ་ཆེར་འབད་དོ། །མཐུག་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ནི། དེ་ར་ས་སྦྱིབ་པ་བསལ་བའི་
ཕྱིར། འོག་པའི་ལམ་ནི་སྤང་བུ་ཉོན་མོངས་དང་རྣམ་རྟོག་གསལ། དེའི་རྒྱ་བདག་འཛིན་ཡིན་ལ།
སེམས་སྤྲོན་པ་ནི། ཉེས་པ་ལྟ་སྤང་དོ། །འདུ་བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་པའི་ར་སམ་གཏན་གྱིས་སོ། །
ཡང་དག་དམིགས་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ལ། བདག་མེད་ཉིད་དོ། །ཡང་ན་སྦྱིབ་
པ་བསལ་བ་དང་། གཉིན་པོ་ལ་འབད་པ་ནི། བདག་གཞན་མཉམ་བཞེས་ཀྱི་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱུ་
པ་ལྟག་མ་གཉིས་ནི། ལྟག་མཐོང་གི་དམིགས་པ་བསྒྲུལ་བའོ། །ཡེ་འུ་བུ་རྟ་པའོ། །

༥ ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པའི་ཡེ་འུ་ལ་གསུམ་ལས། ར་ཆོམས་སྦྱར་བའི་ཚུལ་
གྱིས་བརྟོན་བྱའི་དོ་བོ་བསྟེན་པ་ནི། ཡན་ལག་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ར་སྤྲུལ་མས་བསྦྱབ་བྱའི་
གཙོ་བོར་བསྟེན་པ་ལ་དངོས་དང་ཚུད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི་སྦྱིན་སྟོགས་ལྟ་བུ་པོས་བསོད་ནམས་
ཀྱི་ཆོག་ས་བསམགས་པས། དེ་དག་ལ་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཤེས་རབ་སྦྱེ་རར་བྱལ་བས་གསུངས་
གིང་། མེད་ན་མི་འབྱུང་བར་ཡང་གསུངས་ཏེ། ཡུམ་ལས་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོག་ས་མ་བསམགས་
པར་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་ན་ལམ་དུ་ཡང་གྲགས་པར་ནི་འབྱུང་དོ། །ཞེས་དང་།

བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། བསོད་ནམས་རྒྱུ་བས་ཆོས་འདི་ལ། །ཐེ་ཆོམ་ཙམ་ཡང་མི་སྒྲེ་ཁོང་། །ཐེ་
 ཆོམ་ཙམ་ཞིག་སྒྲེས་པས་ཀྱང་། །སྤྱིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །ཚུད་སྤང་ནི།
 འོ་ན་སྒྲིན་པ་སྒྲིན་པའི་སྒྲིན་དུ་འགྲོ་བ་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་
 བསྐྱབ་བྱར་བཤད་པ་དང་མི་འགལ་ལམ་ཞེན། དེ་ནི་ལྟ་བུ་དེ་དང་ལྟན་པས་སྒྲིབ་པ་ལམ་བྱེན་
 ལྟ་ལ་སོགས་པའི་དགོ་བ་སྒྲིབ་པས། འབྲས་བུ་མཆོག་ཏུ་འགྱུར་བར་དགོངས་པ་ཡིན་ཁོང་།
 འདིར་ནི་སྒྲེ་བའི་རིམ་པས་སོ། །བྱེད་ཕྱི་མས་སྤང་བྱའི་གཉེན་པོ་མཆོག་ཏུ་བསྟན་ཏེ། དུམ་ཁེ་
 བར་འདོད་པས་ཤེས་རབ་བསྒྲིབ་དེ། དེ་ཞི་བའི་རྣམ་པ་ཤེས་རབ་ལ་ཡོད་པ་དེའི་བྱིས། ཞེས་
 སྒྲུར་སོ། །དེ་ལ་སྤང་བྱ་དུམ་ཁེ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་སྤང་ཚུལ་ཏེ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་
 གསུམ་མམ་བརྒྱད་དེ། རྟེན་ལུས་དང་སེམས་ཀྱི་དང་། རོ་བོ་དུམ་ཁེ་དུམ་ཁེ་དང་། འགྱུར་བའི་
 དུམ་ཁེ་དང་། འདུ་བྱེད་ཀྱི་དུམ་ཁེ་སྟེ་གསུམ་དང་། དུས་ཆོ་འདི་ཉར་འཆོ། ཕྱི་མ་ངན་སོང་།
 གཏན་དུ་ལེའོ་བའི་དུམ་ཁེ་སྟེ་གསུམ་མོ། །གཉིས་པ་སྤང་ཚུལ་ནི། རྟེན་དང་རོ་བོ་ཀྱན་ལ་དུས་
 ཀྱིས་བྱབ་པས་དེས་བསྐྱས་པ་སྤངས་པ་སྒྲུ་མ་དེ་དག་མཆོན་སོ། །དེ་ལ་འདིའི་ཉར་འཆོ་དང་།
 ངན་སོང་གི་དུམ་ཁེ་ཆོས་རབ་ཏུ་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་སྟེ། དུམ་ཁེ་རྒྱ་ཐབས་ལ་
 མྱོངས་པའི་མ་རིག་པ་བསལ་བས་སོ། །དེ་ལྟར་ཡང་འདི་ཉར་ལས། དུམ་ཁེ་འདོར་འདོད་
 སེམས་ཡོད་ཀྱང་། །ཅེས་དང་། སྟོག་པ་སྤངས་བྱིས་དུམ་ཁེ་ཅེས་སོ། །བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་ཀྱི་
 སྟོག་བསྐྱལ་སྤང་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དངོས་དང་ཤེས་བྱེད་དང་། ཚུད་སྤང་དོ། །དང་པོ་ནི།
 དུམ་ཁེ་དེ་དོན་དམ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སྤང་སྟེ། འདི་ལྟར་དུམ་ཁེ་རྒྱ་ཐབས་ལ་
 ལས་དང་། དེའི་རྒྱ་ཆགས་སྤང་ལ་སོགས་པའི་ཉོན་མོངས་པ་དང་། དེའི་རྒྱ་དངོས་པོར་འཛིན་
 པ་ཡིན་ཏེ། ལྷ་སྐྱབ་ཀྱིས་རིགས་པ་རྩལ་ཏུ་པར། དངོས་པོར་ཁས་ལེན་ཡོད་ན་ནི། །འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་མི་ཟད་འབྱུང་། །ཞེས་དང་། གང་ཡང་རུང་བའི་གནས་རྟེན་ནས། །ཉོན་མོངས་

སྐྱུལ་གདུག་གཡོ་ཅན་གྱིས། །ཟིན་པར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སེམས། །གཤམ་མེད་དེ་དག་ཟིན་མི་
འགྱུར། །ཞེས་དང་། དངོས་པོ་ལམ་བདག་ཏུ་འཛིན་པས། གཞན་དུ་ང་འཛིན་ཏེ། དེ་ལས་
ཉེས་པ་ཀྱན་འབྱུང་བར། རྣམ་འགྲེལ་ལས་ཀྱང་། བདག་ཡོད་ན་ནི་པ་ཞན་དུ་ཤེས། །བདག་
གཞན་ཆ་ལས་འཛིན་དང་སྒྲུང་། །དེ་དག་དང་ནི་འབྲེལ་བ་ལས། །ཉེ་པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་
བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས།
དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤངས་ན། དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་པ་ཐམས་ཅད་སྤོང་བའི་རྩ་བ་བཅད་
བའི་ཡལ་འདབ་བཞིན་ནོ། །

གཉེས་པ་ཤེས་བྱེད་ལ་ལུང་རིགས་གཉེས་ལས། ལྷ་མ་འོ། །སྤྱད་པ་ལས། ཤེས་
རབ་གྱིས་ནི་ཆོས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོངས་ཤེས་ནས། །ཁམས་གསུམ་མ་ཡུས་པ་ལས་ཡང་དག་
འདའ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། རྣམ་མཁའ་མཛོད་གྱིས་ཞུས་པ་ལས་ཀྱང་། ཤེས་རབ་དུམ་
རྩ་བོ་ཆེ་ལས་སྒྲོལ། །ཤེས་རབ་ཐར་པ་བདེ་བའི་མཆོག་ཀྱང་སྟོན། །ཞེས་སོ། །ཤེས་རབ་གྱིས་
དངོས་འཛིན་སྤོང་བའི་རིགས་པ་ནི། ཡུལ་རང་བཞིན་ཡོད་མེད་ལན་རྩལ་སྤངས་པའི་དངོས་
འགའ་ཡིན་པས་དང་། ཡུལ་ཅན་སྟོ་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས་འགའ་བ་ཡིན་པས་སོ། །རྣམ་
འགྲེལ་ལས། བུམས་སྟོགས་སྤོངས་དང་འགའ་མེད་ཕྱིར། །ཉེས་པ་ཤིང་ཏུ་ཆར་གཅོད་མིན། །
སྤོང་ཉིད་ལྷ་དང་དེ་འགའ་ཕྱིར། །དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་ཀྱན་དང་། །གཤམ་བར་རབ་ཏུ་གྲུབ་
པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །འོ་ན་ལན་རྩལ་འགའ་བས་སྤོང་བཞིན་དུ། ཤེས་རབ་གྱིས་དངོས་འཛིན་
སྤོང་ལ། དེས་ཤེས་རབ་མི་སྤོང་བཅི་སྟེ་ཞེན། དོན་དང་མཐུན་པ་དང་མི་མཐུན་པ་སྟེ། ཐག་པ་
ལ་སྐྱུལ་དུ་འབྱུལ་བའི་སྟོ་དང་། ཐག་པར་ཤེས་པའི་སྟོ་བཞིན་ནོ། །གཤམ་པ་ཅོད་སྤང་ནི། རྩ་
དངོས་འཛིན་ལས་བྱུང་བའི་དུམ་ཐམས་ཅད་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་སྤོང་ན།
སྟོན་སོགས་ལྷ་དང་། བུམས་སོགས་དགེ་བ་རྣམས་དོན་མེད་དམ་ཞེ་ ། དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་

ཀྱི་སྒྲུབ་བྱེད་ཡིན་ཞིང་། དེས་ན་དངོས་འཛིན་སྤྲོད་པའི་བརྒྱད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་མི་དགོས་པའི་
སྒྲོན་མེད་དེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། སྤྲོད་ཉིད་ཉོགས་པས་གྲོལ་འགྱུར་ལ། །སྒྲོམ་པ་ལྷག་མ་དེ་
དོན་ཡིན། །ཅེས་སོ། །

དོན་དངོས་ལ་གསུམ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་པོ་ལ་ཏུ་བྱེན་
པ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། བདག་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་སྐྱེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོན་ས་དོན་བསྟུན་ཏེ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་
གཉིས་མ་ཤེས་ན། གསུང་རབ་ཟབ་མོའི་དོན་མི་ཤེས་ཅིང་། མཐས་རྣམ་པར་མི་གྲོལ་ཏེ། ཅ་
ཤེར་ལས། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་བསྟན་པ། །བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། །
འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། །དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ། །གང་དག་བདེན་པ་དེ་
གཉིས་ཀྱི། །རྣམ་དབྱེ་རྣམ་པར་མི་ཤེས་པ། །དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡི། །ཟབ་མོའི་དེ་
ཉིད་ཉོགས་མི་འགྱུར། །ཞེས་པས། འདི་གཏན་ལ་དབབ་པ་ལ། སྤྱི་དོན་གཞུང་དོན་གཉིས་སོ། །
དང་པོ་ལ་གསུམ་སྟེ། བདེན་པ་གཉིས་ཀྱི་རང་བཞིན། དེ་ཉམས་སུ་བྲུང་ཚུལ། བྲུངས་པའི་
འབྲས་བུའོ། །དང་པོ་ལའང་གསུམ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་བྱའི་རབ་ཏུ་
དབྱེ་བ། མཆོན་གཞི་ལ་མཆོན་ཉིད་ངེས་པར་བསྒྲུབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། ཁ་ཅིག་བདེན་པ་
གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད། སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ཀུན་རྫོབ། སྒྲོའི་ཡུལ་ལས་འདས་པ་དོན་དམ་
པའོ། །ཞེས་གསུང་མོད། འདི་མཆོན་གཞི་ཡིན་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་རང་གི་
ལུགས་ནི། མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་དོར་གྲུབ་པ་ཀུན་རྫོབ། དབྱེད་པའི་སྒྲོ་དོར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་
པ། རང་རང་གི་སྒྲོ་དོར་གཞོད་པ་མེད་པ་བདེན་པའོ། །གཉིས་པ་མཆོན་བྱའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་
ལ་གསུམ་སྟེ། དབྱེ་གཞི། དབྱེ་དོན། བྲུངས་ངེས་སོ། །དང་པོ་ནི་ཁ་ཅིག་བདེན་པ་གཉིས་ལ་
དབྱེ་གཞི་མེད་དེ། ཐུན་མོང་གི་སྤྱི་མེད་པའི་བྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དོན་ལ་ཐུན་མོང་པའི་སྤྱི་

མེད་ཀྱང་། གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་ཐ་སྙད་དུ་སློ་ཙམ་ཞིག་མི་འགལ་སྟེ། རིགས་པ་དུག་ཅུ་པའི་
 འགྲེལ་པར། བདེན་པ་གཉིས་སུ་འཛོག་པ་ནི། འོག་པའི་སློ་ལ་ལྟོས་ཅན་ལ་འཛོག་གོ། ཞེས་སོ།
 དབྱེ་དོན་ལ་གསུམ་སྟེ། སློ་གང་ལ་ལྟོས་ནས་བདེན་པ་གཉིས་སུ་དེ་བ། གང་ཟག་གང་ལ་
 ལྟོས་ཏེ་དབྱེ་བ། གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པའོ། །དང་པོ་ནི་བདེན་གཤིས་ལས། ཇི་ལྟར་སྒྲུང་
 བ་འདི་ཁོ་ན། །ཀྱན་རྫོབ་གཞན་ནི་གཅིག་ཤོས་ཡིན། ཅིས་པས། རྩ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
 རྫོབ། དེ་ཡང་དག་པར་མ་གྲུབ་པ་དོན་དམ་མོ། །ཀྱན་རྫོབ་ལའང་ཡ་ང་དག་དང་། འོག་པ་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ལས་མཐུན་པ་ལ་སྒྲུང་བ། ཐ་སྙད་དུ་དོན་གྱི་ཁྱུས་ཤིང་། བརྟག་ན་
 མ་གྲུབ་པ་སྟེ། མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་ལ་སྒྲུང་བ་ཐམས་ཅད་དོ། །འོག་པའི་ཀྱན་རྫོབ་ནི།
 འབྲུལ་ཤེས་ལ་སྒྲུང་བ། ཐ་སྙད་དུ་འདྲ་དོན་གྱི་དམི་ཁྱུས་པ། ཟླ་བ་གཅིག་པ་དང་། ཟླ་ཤད་དང་།
 ཟླ་མ་ལ་སོགས་པའོ། །བདེན་གཉིས་ལས། སྒྲུང་དུ་འདྲ་ཡང་དོན་གྱི་དག་ཁྱུས་པའི་ཕྱིར་
 དང་མི་ཁྱུས་ཕྱིར། །ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་པའི། །ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ནི་གྱེ་བ་བྱས། ཞེས་སོ།
 གཉིས་པ་གང་ཟག་གང་གི་སློ་ལ་ལྟོས་ནས་འཛོག་པ་ལ། སོ་སོའི་ལོ་དྲ་པ་ངོས་བཟུང་དང་།
 འཐད་པ་བསྟན་པའོ། །སྒྲུ་མ་ལ་ཉན་ཐོས་སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སློ་ཀྱན་རྫོབ་། ཡུ་གསུམ་གྱི་རྣམ་
 གཞག་དོན་དམ། ཇེས་ཐོབ་ཀྱན་རྫོབ། སེམས་ཙམ་པ་ཀྱན་བརྟགས་པ་དང་། མ་དག་པ་གཞན་
 དབང་། ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པས་སོ་སོ་སྟེ་བོ་ཀྱན་རྫོབ། དག་པ་གཞན་དེ་དང་དོན་དམ་ཡིན་པས།
 ཡུ་གསུམ་གྱི་སྒྲུ་པ་དང་འདྲ། ཡོངས་གྲུབ་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་དོན་
 དམ་མོ། །དབྱུ་མ་པ་ལ། རང་རྒྱུད་པ་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་འདོད་པའོ། །སྒྲུ་མ་ནི་སོ་སོ་སྟེ་བོས་
 ཆོས་ཅན་ཤེས་པ་ཀྱན་རྫོབ། ཆོས་ཉིད་ཤེས་པ་རྣམ་གྲངས་གྱི་དོན་པ་མ། ཡུ་གསུམ་སྒྲུ་
 དང་འདྲ་ལ། སངས་རྒྱས་གྱི་ཐུགས་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པའི་ཡེ་ཤེས་ངོ་ན་དམ། དག་པ་འོག་
 དང་ཐུན་མོང་བ་རྣམ་གྲངས་གྱི་ཀྱན་རྫོབ། ཐལ་འགྱུར་བ་ནི། སོ་སོ་སྟེ་བོའི་སློ་འབྲུལ་པས་

ཀྱན་རྫོང་། ཡུ་གསུམ་གྱི་མཉམ་གཞག་སྒྲུང་བ་མེད་པས་དོན་དམ་འབའ་ཞིག་གོ། ཞེས་ཐ་
སྒྲུང་དུ་གནས་མོད་ཀྱང་། འདིར་འཐད་ལུན་ནི། གང་ཟག་གང་ལ་ལྷོས་ཀྱང་རུང་སྟེ། སྒྲུང་
བའི་ཆ་ཀྱན་རྫོང་། སྒྲུང་བའི་ཆ་དོན་དམ། དབྱེར་མི་བྱེད་པ་བྱུང་འདུག་སྟེ། དེམ་ལྟ་ལས།
སྒྲུང་བ་དང་ནི་སྒྲུང་བ་གཉིས། སོ་སོའི་ཆར་ནི་ཤེས་གྱུར་ནས། གང་དུ་ཡང་དག་འདྲིས་གྱུར་
པ། ཁྱུང་དུ་འདུག་པ་དེ་བཤད་དོ། ཞེས་སོ། ཁྲི་མ་དམ་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་རིན་པོ་ཆའི་
ཞལ་ནས་བདེན་པ་གཉིས་ཀ་ལ། རྣམ་གྲངས་དང་། དེ་མིན་གཉིས་སུ་གནས་ཏེ། སོ་སོའི་སྒྱུ་
བོའི་སྒྲོ་ཀྱན་རྫོང་། དོན་དམ་ཤེས་པ་རྣམ་གྲངས་ཀྱི་དོན་དམ། འཕགས་པ་རྣམས་ཀྱི་ཀྱན་རྫོང་
ནི། རྣམ་གྲངས་བའི་ཀྱན་རྫོང་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་སོ། །

གསུམ་པ་གཅིག་དང་ཐ་དད་བསམ་པ་ནི། བདེན་པ་གཉིས་པོ་འདི། ཟླ་བ་
དང་བསིལ་ཟེར་བྱེད་ལྟར། དོན་གཅིག་ལ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་པའམ། ལུས་པ་དང་སྒྲུམ་སུ་
ལྟར་དངོས་པོ་ཐ་དད་དམ། ལུས་པ་དང་མི་རྟག་པ་ལྟར་ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པ་ཐ་དད་དམ།
དངོས་པོ་དང་དངོས་མེད་ལྟར་གཅིག་པ་བཀག་པ་ཡིན་ཅེ་ན། ངོ་བོ་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། ཀྱན་
རྫོང་དམིགས་པ་ཡིན་པ་ལྟར་དོན་དམ་ཡང་དེར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོང་ལྟར་དོན་དམ་མཐོང་
ཐོས་ལས་བཙུལ་དུ་ཡོད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོང་མཐོང་བས་དོན་དམ་མཐོང་བར་ཐལ་
བ་དང་། དོན་དམ་དང་ཀྱན་རྫོང་ལ་དབྱེ་བ་མེད་པར་ཐལ་བ་སྟེ་སྒྲིན་བཞིའོ། འོ་བོ་ཐ་དད་
ཡིན་ན། ཆོས་ཅན་དང་ཆོས་ཉིད་མ་ཡིན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་རྫོང་ཡང་དག་པར་མ་གྱུབ་
ཅམ་དོན་དམ་མིན་པར་ཐལ་བ་དང་། དོན་དམ་བསྒྲམས་པས་དམིགས་པའི་མཆོན་མ་ཟེལ་
གྱིས་མི་ནོན་པར་ཐལ་བ་དང་། ཀྱན་ནས་ཉོན་མོངས་དང་། རྣམ་བྱང་དུས་གཅིག་པར་ཐལ་བ་
སྟེ་སྒྲིན་བཞི་མདོ་སྟེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། འདིས་ན་རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པའི་
བཞེད་པས། ངོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྷོག་པས་བྱེ་བའི་ཐ་དད་དང་། ས་སྐྱ་བརྗེ་ཏའི་བཞེད་པས། དོན་

དམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་དང་། ཐ་སྙད་པའི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་གཅིག་དང་ཐ་
 དད་གྱི་སྒྲིས་པ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོངས་འགྲེལ་ལས། ཀུན་རྫོབ་ཁམས་དང་དོན་
 དམ་དེ་བཞིན་ཉིད། །གཅིག་དང་ཐ་དད་བྲལ་བའི་མཆོན་ཉིད་དེ། །གཅིག་དང་ཐ་དད་ཉིད་དུ་
 གང་རྟོགས་པ། །དེ་དག་ཚུལ་མིན་ལྟ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ཐ་སྙད་པའི་
 རྣམ་གཞག་ནི། གཞན་སེལ་གྱི་ངོར་ངོ་བོ་དབྱེར་མེད། རྟོག་པ་ཐ་དད་ཅེས་གསུང་། སྤྱི་མ་དམ་
 པ་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ཡང་དག་པར་ན་བྱད་པར་གྱི་གཞི་ངོ་བོས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། བྱད་
 པར་གྱི་ཆོས་གཅིག་དང་དུ་མ་མི་འགྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཡུང་སྒྲ་མ་འདྲན་ནོ། །ཐ་
 སྙད་ཅུ་དུ། ངོ་བོ་དབྱེར་བ་མེད་པ་ལ་སྒྲོ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་ནས་ཐ་དད་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་གསུང་ངོ་། །
 གཙང་ནག་པ་ན་ལེ། དེ་ཉིད་དང་གཞན་དུ་བརྗོད་དུ་མེད་པའོ། །ཞེས་སོ། །

གསུམ་པ་གངས་ངེས་ནི། བདེན་པ་བཞི་དང་། བཅུ་དྲུག་ལ་སོགས་པ་གསུངས་
 བཞིན་དུ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན། སྤྱིར་གངས་ངེས་ལ། དགོས་པ་ལ་ལྟོས་པ་དང་།
 ལོག་རྟོག་ལ་ལྟོས་པའི་གངས་ངེས་ལ་སོགས་པ་ཡོད་མོད་ཀྱི། འདིར་དངོས་འགལ་གྱི་མཐའ་
 རྣམ་པར་གཅོད་པ་ལ་གཉིས་སུ་ངེས་ཏེ། འདི་ལྟར། སྒྲོ་ལྟུལ་མ་ལྟུལ་གཉིས་དངོས་འགལ་
 ཡིན་ལ། དེའི་བར་ན་གཉིས་ཀ་ཡིན་པ་སྒྲུབ་ཕྱོགས་དང་། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་དགག་ཕྱོགས་
 གྱི་ཕུང་བོ་གསུམ་པ་མི་སྤྲིད་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སོ། །སྤྱི་མ་དམ་པ་འཕགས་
 པའི་གསུང་གིས། སྒྲོ་ལྟུལ་མ་ལྟུལ་དང་། ཡུལ་སྤྱད་བཟོད་མི་བཟོད་དང་། གང་ཟག་ལ་
 འཁོར་འདས་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ནའང་བདེན་པ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་སོ། །
 གསུང་ངོ་། །དོན་གསུམ་པ་མཆོན་གཞི་ལ། མཆོན་ཉིད་ངེས་པར་སྒྲུབ་པ་ནི་གཉིས་ལས།
 ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་གཞི་སྒྲོའི་ཡུལ་དུ་བྱར་རུང་ལ། ཀུན་རྫོབ་གྱི་མཆོན་ཉིད་མ་དབྱེད་པའི་སྒྲོ་
 ངོར་གྲུབ་པ་ཉིད་རང་རིག་མདོན་སུམ་གྱིས་འགྲུབ་པའོ། །དོན་དམ་ལ་གཉིས་ལས། དངོས་ནི་

མཆན་གཞི་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པའི་བྱིར། མཆན་ཉིད་ཡོད་མེད་དུ་དབྱེད་དུ་མེད་པའོ། །

དེ་ལ་རྩོད་སྤང་ནི། མཆན་གཞི་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་བྱར་མི་རུང་བ་ལ་དོན་དམ་གྱི་མཆན་
 ཉིད། དབྱེད་ན་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི་ལྟར་འགྲུབ་སྟེ། མཆན་གཞི་སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ལ་
 དབྱེད་པ་ཉིད་འགྲུབ་མི་སྤྱིད་ལ། མཆན་གཞི་གྲུབ་ན་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པ་འགལ་ལོ་ཞིན།
 མི་འགལ་ཏེ། གཞན་སེལ་གྱི་དོར་སྒྲིབ་ཡུལ་བཅད་པས། སྒྲིབ་ཡུལ་མ་ཡིན་པ་འགྲུབ་ལ།
 ཡུལ་མ་ཡིན་པ་བཅད་པས་ཡུལ་འགྲུབ་སྟེ། དཔེར་ན་ཤེས་བྱ་བཅད་པས་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ།
 ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་པ་བཅད་པས་ཤེས་བྱར་འགྲུབ་པ་བཞིན་ནོ། །དེས་ན། དབྱེད་ན་སྒྲིབ་པ་
 གྲུབ་པས། དོན་དམ་པ་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་ལ། དེའི་བྱིར་སྒྲིབ་ཡུལ་ལས་འདས་པས། སྒྲིབ་
 བརྟགས་པའི་སྒྲིབ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་གཞོད་དེ། འབེན་མེད་ན་མདའ་མི་འཛོག་པ་བཞིན་ནོ། །
 དགའ་བོ་མངལ་གནས་ཀྱི་མདོ་ལས། ང་ནི་འཛིག་རྟེན་པ་དང་རྩོད་པར་མི་བྱེད་ན། འོན་ཀྱང་
 འཛིག་རྟེན་པ་ནི་ནན་ཏན་གྱིས་ང་དང་རྩོད་པར་བྱེད་དོ། །ཞེས་དང་། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱི་རྩོད་བསྐྱོག་
 ལས། གལ་ཏེ་དངོས་གང་དམ་བཅའ་ཡོད། །དེས་ན་ང་ལ་སྒྲིབ་དེ་ཡོད། །ང་ལ་དམ་བཅའ་
 མེད་པས་ན། །ང་ནི་སྒྲིབ་མེད་ཁོན་ཡིན། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་དེ་ཉམས་སུ་སྤང་ཚུལ་ལ་གསུམ་སྟེ། དོན་དམ་བསྒྲུལ་པ། ཀྱན་རྫོབ་
 བསྒྲུལ་པ། རྩོད་པ་སྤང་བའོ། །དང་བོ་ནི་མཉམ་པར་འཛོག་པའི་སྤར་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་ལ་
 སོགས་ཀྱི་རིགས་པས་བརྟགས་པས། འགའ་ཡང་མ་མཐོང་བས། ཅིར་ཡང་མི་རྟོག་པའི་
 བསམ་གཏན་བསྒྲུལ་པ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། རྣམ་རྟགས་ཞིང་ལས་བྱུང་པའི། །བསམ་གཏན་
 རྣལ་འབྱོར་པའི་བསམ། །ཞེས་སོ། །དེ་ལ་ཆོས་བཞི་སྟེ། ཡུལ་དོན་དམ། སྒྲིབ་ཤེས་རབ། དུས་
 མཉམ་གཞག། །དགེ་བ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་ཆོགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི་རྗེས་སྐྱབ་ཏུ་སྒྲིབ་ཆོགས་སུ་སྤང་བ་
 ལ། །སྤར་གྱི་རང་བཞིན་མེད་པ་དུན་པས་ཀྱན་རྫོབ་མི་ལམ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་མོས་པས། ལོ་གའི་

ཆོས་བརྒྱད་ལ་ཆགས་སྤང་མེད་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། དེ་ལྟར་སྟོང་པའི་ཆོས་རྣམས་ལ། །
 ཐོབ་པ་ཅི་ཡོད་ཤོར་ཅི་ཡོད། ཅིས་ཏེ། དེའང་ཡུལ་ཀུན་རྫོབ། སྒོ་ཐབས། དུས་རྗེས་ཐོབ།
 དགོ་བ་བསོད་ནམས་ཀྱི་ཆོགས་ཏེ། ཆོས་བཞི་ལྟ་ནི། །དེ་ལྟར་མཉམ་རྗེས་ཀྱི་ཆོས་ལ་བརྒྱད་
 ཟུང་བཞི་ནི། ཐབས་ཤེས་རབ་གཉིས་སུ་འདུ་ཞིང་། བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའི་ལམ་ཀྱི་དངོས་
 གཞི་སྟེ། གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན་ཡང་ལམ་གོལ་བར་འགྱུར་རོ། །དོན་འདི་ལ་སྒྲུ་མ་དམ་པ་
 འཕགས་པའི་ཞལ་ནས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བདེན་གཉིས་ཟུང་འདུག་ཏུ་གནས་པ་གཞི་དབུ་
 མ། སྟོང་ཉིད་སྟོང་རྗེའི་སྟོང་པོ་ཅན་ལ་སྒྲོབ་པ་ལམ་དབུ་མ། ཀུན་གཞི་ཟུང་དུ་ཆུད་པས་འཁོར་
 འདས་ལ་མི་གནས་པ་འབྲས་བུ་དབུ་མ་སྟེ། རྒྱ་ལམ་འབྲས་བུའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མཐའ་
 གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བྱིར། དབུ་མ་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་མ་གོལ་བའོ། །ཞེས་སོ། །
 གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ལ་གསུམ་ལས། དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་ཅིར་ཡང་མ་གྱུབ་ན། དེ་བསྒྲུམ་
 བྱར་མི་རུང་ལ། དེ་མི་བསྒྲུམ་ན་ཡང་། སྒྲུམ་པ་མེད་དགག་དེས། ཡོངས་རྒྱུ་གྱི་བྱ་བ་བྱེད་མི་
 རུས་པས། ལམ་དུ་མི་རུང་ཞིང་མ་ཡིན་དགག་གཞན་བསྒྲུམ་ན། ཀུན་རྫོབ་པར་འགྱུར་རོ། །
 ཞེས་པ་ལ། ཐ་སྤྱད་དུ་མ་ཡིན་དགག་སྟོང་ཉིད་ཙམ་དུ་བསྒྲུམས་པས། སྤང་བྱ་སྒྲོས་པའི་གཉེན་
 པོ་བྱེད་དེ། དུམ་ཁའི་རྩ་བ་དངོས་འཛིན་དང་དངོས་སུ་འགལ་བས་སོ། །འདི་ཉིད་ལས། སྟོང་
 ཉིད་བག་ཆགས་གོམས་པས་ནི། །དངོས་པོའི་བག་ཆགས་སྟོང་འགྱུར་ཞིང་། །ཞེས་སོ། །ཀུན་
 རྫོབ་བསྒྲུམ་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ཏེ། འདུ་ཤེས་རྣམ་པར་གཤེག་ནས་སྟོང་བ་པ་རོལ་འགོ། །
 ཞེས་པ་ལྟར། ཡང་དང་ཡང་འདུ་ཤེས་མེད་དགག་ཏུ་བཤེག་པ་ཉིད་ཀྱིས་ནམ་ཞིག་ན་འབྱུལ་
 རྟོག་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་ཟད་པར་འགྱུར་རོ། །འདི་ཉིད་ལས་ཅི་ཡང་མེད་ཅིས་གོམས་པས་
 བློ་། །དེ་ཡང་བྱིན་སྟོང་བར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །རྩོད་སྤང་གཉིས་པ་ནི། ཀུན་རྫོབ་རྒྱ་མ་ལུ་
 བུ་ཡིན་ཡང་། སྤང་བས་དོན་བྱེད་པས་ཆགས་སྤང་མི་སེལ་བར་ཐལ་བ་དང་། སྤང་ཡུལ་ལ་

ལུགས་པའི་ལོག་ཤེས་དེ་གོམས་པ། ཐར་པའི་རྒྱུ་མི་འབྲད་དེ། རྒྱན་པའི་བྱིར། ཅེས་པ་ལ།
བྱ་བ་བྱེད་པ་ཉིད་དུ་སྤང་ཡང་དེར་མི་བདེན་ལ། དེར་འཛིན་ལོག་པར་ཤེས་པས། ཆགས་སྤང་
སྤོང་ཞིང་། རྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་ཡང་། སྤང་བྱ་ཞེན་ཡུལ་ལ་ལུགས་པའི་གཉེན་པོར་འགྱུར་
ཏེ། མི་ལམ་གྱི་བྱ་གི་བར་འཛིན་པ་བཞིན་ནོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། དེ་ལྟར་མཉམ་གཞག་ཏུ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་པར་གོམས་པས། དེ་ལྟར་མ་རྟོགས་པའི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་
ལ་སྤོང་རྗེ་སྤྱོད་ཞིང་། རང་གི་ཉོན་མོངས་སྤོང་ལ། གནས་སྐབས་སུ་རྣམ་དག་གི་འཁོར་བ་
འཛིན་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། མྱོངས་པས་དུམ་ཅན་དོན་དུ། །ཞེས་པའི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །མཐར་
ཐུག་གི་འབྲས་བུ་ནི། མཉམ་རྗེས་སུ་ཆོགས་གཉིས་གོམས་པས། རྒྱུ་གཉིས་སྤངས་ནས་སྤྱོད་
གཉིས་ཐོབ་སྟེ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་གཞན་དོན་སུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་སྟེ། འདི་ཉིད་
ལས། ཉོན་མོངས་ཤེས་བྱའི་རྒྱུ་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། ཡིད་བཞིན་ནོར་བུ་
དཔག་བསམ་གིང་། །ཞེས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་གིང་། རིགས་པ་དུག་ཏུ་བ་ལས། དག་བ་
འདི་ཡིས་སྤྱོད་པོ་ཀུན། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་དང་། དཔུ་མ་རིན་ཆེན་སྤོང་བ་ལས།
གཟུགས་ཀྱི་སྤྱོད་མཛོད་བསྟུ་ན། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྤྱོད་
མཛོད་བསྟུ་ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་སོ། །བདེན་གཉིས་ཀྱི་གཞུང་
དོན་འདི་ལ། སྤང་མ་རྗེ་བཅུན་པས། བདེན་པ་གཉིས་སུ་དབྱེ་བ་དང་། དེའི་མཆོན་ཉིད་དང་།
མཆོན་ཉིད་དེ་སྤྱོད་པ་སྟེ། གསུམ་དུ་མཛད་ལ། ས་སྤྱོད་པ་རྒྱུ་ཏུས། སྤྱོད་མཆོན་གཞི་དེ་སྤྱོད་
དང་གསུམ་དུ་བཞེད་ཅིང་དང་པོ་ནི་ཀུན་རྫོབ་དང་ནི་ཞེས་རྒྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་སྤྱོད་ཏེ།
ཞེས་པའི་སྤྱོད་ཡོད་ལ། ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཡང་དག་པ། བྱི་ཨ་བ་ར་ན་སྤྱོད་པ་སྟེ། ཡང་དག་པའི་སྤྱོད་
དོན་ལ་སྤྱོད་པའོ། །དོན་དམ་པ་ལ། པ་ར་མ་ཨུ་སྟེ། པ་ར་མཆོག་གམ་དམ་པ། ཨུ་སྟེ་དོན་ཏེ།

དམ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ན་སྒྲིན་མེད་པའོ། །དེས་ན་བདེན་གཉིས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་དང་སྒྲི་
དོན་མཐུན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་དོན་དམ་ཞེས་ཏེ་སྒྲོའི་ཡུལ་མ་ཡིན་ལ་སྒྲོའི་ཡུལ་ཐམས་ཅད་ཀྱན་
ཚོབ་སྟེ། དབྱུང་ན་མ་གྲུབ་པའི་བྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞོད་པའི་ཡུལ། སྒྲོའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ནི། དེ་ལ་ཞེས་རྒྱུ་
པ་གཉིས་ཏེ། སྒྲོ་ཀྱན་ཚོབ་དེ་ལ་འང་རྣལ་འབྱོར་པ་དང་ཕལ་པའོ། །དེ་གཉིས་ངོས་འཛིན་ལ་
གཉིས་ཏེ། མི་འཐད་པ་དགག་པ་དང་། འཐད་པ་བསྟན་པའོ། །དང་བོ་ནི། གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་
བསྐྱར་མ་བསྐྱར་ལ་འཛིག་པ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྟེགས་ཀྱི་རྣལ་འབྱོར་པས། ཕལ་པ་ལ་གཞོད་
བྱེད་དུ་མི་འཐད་པས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་དང་འཕགས་པ་ལ་འཛིག་པ་འང་མི་
འཐད་དེ། སོ་སོ་སྒྲུ་བོ་ཐེག་ཆེན་པ་ལ། ཉན་རང་འཕགས་པས་གཞོད་པར་འགལ་ལོ། །
གཉིས་པ་ནི་བཀའ་བརྟགས་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་བཞི་ཁས་ལེན་ཅིང་། སྒྲུབས་གནས་དགོན་མཆོག་གི་
གསུམ་ལ་བྱེད་པ་རྣལ་འབྱོར་པ། དེ་ལས་བསྒྲོག་པ་ཕལ་པའོ། །གཉིས་པ་གཞོད་པའི་རིམ་པ་
ནི། དེ་ལ་ཞེས་སྒྲོ་གཞུགས་སྟེ། བྱེད་སྒྲུ་མ་ཕལ་པ་ལ་རྣལ་འབྱོར་པས་གཞོད་ཚུལ་དང་། བྱེ་
མ་དེ་དག་ཀྱང་འོག་མ་ལ་གོང་མས་གཞོད་ཚུལ་ལོ། །དེ་ལ་ཕལ་པ་རྣམས་ཀྱིས་བྱེ་ནང་གི་སྒྲུང་
བ་ལ་ལྷན་ཅིག་སྒྲུས་པའི་སྒྲོས། བདག་དང་བདག་གི་བར་བལྟ་སྟེ། དེ་འང་ནང་ཟེན་པའི་སྒྲུང་
བོ་ལ། བདག་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པ་གཅིག་སྟེ། རང་དབང་ཅན་གྱི་ཆོས་གསུམ་པར་ལྟ་ཞིང་། བྱེ་
མ་ཟེན་པའི་དངོས་བོ་ལ། བདག་གི་བ་བདག་ཕན་གཞོད་ཀྱི་རྒྱུ་དུ་ལྟ་ལ། ལུས་རགས་པ་
ཡན་ལག་ཅན་གྱི་རྒྱས་གཅིག་དང་། སྒྲུས་ནས་མ་གྱི་བར་དུ་གཤམ་པའི་རྒྱན་གཅིག་ཏུ་རྟག་པར་
འདོད་དོ། །གྲུབ་མཐས་སྒྲོ་བསྐྱར་བའི་ལྷ་སྟེགས་པ་དག །བདག་དེ་ཀྱན་བརྟགས་ཏེ། རིག་པ་
བྱེད་པར་ལྟ་ལྟན་ནམ། ཐེམས་བོ་བྱེད་པར་དུག་ལྟན་ལ་སོགས་པར་འདོད་པའོ། །དེ་ལ་རྣལ་
འབྱོར་པས་གཞོད་ཚུལ་ནི། ལུས་རྒྱས་གཅིག་མ་ཡིན་ཏེ། མགོ་བོ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་དུ་

མ་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། སྒྲིམ་བུ་སོ་སོའི་ལུས་བཞིན། དེ་བཞིན་དུ་ཤེས་པ་ཙམ་ཡང་། ཏྲག་
 པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེ་སྤྱད་ལ་སོགས་པའི་གནས་སྐབས་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྒྲོག་བཞིན། བདག་
 དེ་རང་དབང་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་ཏེ། དུམ་མི་འདོད་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁོལ་པོ་བཞིན་
 བོ། །དེ་དག་གིས་ལྟན་སྒྲིམ་གྱི་བདག་ཁེགས་ལ། གཞི་མེད་པའི་ཆོས་མི་འཐད་པས། དེ་ཉིད་
 ལ་ཀུན་བརྟགས་ཀྱང་ཁེགས་པ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ནི་གང་ལ་གང་གིས་རི་ལྟར་དེ། འོག་མ་
 རྣམས་ལ་གོང་མ་རྣམས་ཀྱིས། སྒྲོ་བྱུང་གི་སྒྲོ་ནས་སོ། །དེ་ལ་རྣལ་འབྱུང་པ་དང་པོ་ཉན་ཐོས་
 ཀྱི་ལྟ་བུ་ནི། འདི་ན་བདག་གམ་སེམས་ཅན་མེད། ཆོས་འདི་རྒྱ་དང་བཅས་པ་ཡིན། ཅིས་
 བའི་ཚུལ་གྱིས་སྤང་པོ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་གི་བདག་ནི་མེད་ལ། ཆོས་ཀྱི་བདག་ཀྱང་།
 དོན་དང་ཤེས་པ་རགས་པ་ཀུན་རྫོབ་པ་ཡིན་པས། རྣམས་སུ་མེད་ལ། དེ་རྩོམ་བྱེད་གཟུང་བའི་
 ཡུལ། དོན་རྣལ་ཆ་མེད་དང་འཛིན་པའི་ཤེས་པ་སྒྲིབ་ཅིག་ཆ་མེད་དོན་དམ་དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་
 སེམས་ཙམ་པས་གཞོད་དེ། རགས་པ་རྩོམ་པའི་རྣལ་ཆོས་ཅན། ཆད་ཀྱང་དང་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ།
 ཕྱོགས་དུག་གི་རྣལ་གྱི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར། གྲོང་ཁྱེར་རྩོམ་བྱེད་གྱི་ཁང་པ་བཞིན།
 ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་སྤངས་ཀྱིས་གྲུབ། ཁྱབ་པ་མི་འགྲུབ་པའང་མ་ཡིན་ཏེ། རྣལ་རྣམས་འདུས་
 བས་རགས་པ་རྩོམ་པ་ན། དབུས་རྣལ་དེ། ཕྱོགས་ཀྱི་རྣལ་དང་ཕྱད་དམ་མ་ཕྱད། དང་པོ་ལྟར་
 བ། །བདག་ཉིད་ཀུན་གྱིས་ཕྱད་ན། ཕྱོགས་དུག་གི་རྣལ་དབུས་རྣལ་གྱི་གོ་སར་ཐིམ་པར་
 འགྱུར་བས། ཕྱོགས་དུག་ནས་རྣལ་རི་ཙམ་སྤྱར་ཡང་ཆེར་མི་འགྱུར་བར། རགས་སྤང་བྱུང་
 བར་འགྱུར་རོ། །ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱད་ན། དབུས་རྣལ་དེ། ཕྱོགས་དུག་གི་ལ་ཕྱད་ཆ་
 དུག་ཏུ་འགྱུར་བས། ཆ་མེད་གྱི་གཅིག་ཉམས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟར་ན། རྣལ་རྣམས་ཕན་ཚུལ་
 མ་ཕྱད་པའི་ཕྱིར་རགས་པ་གཅིག་ཏུ་སྤང་བ་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱལ་པའི་ཡུལ་དུས་ན་གནས་པ་
 བཞིན་ནོ། །ཉི་ཤུ་པ་ལས། དུག་གིས་གཅིག་ཅར་སྤྱར་བ་ན། བྱ་རབ་རྣལ་ཆད་ཀྱང་ཏུ་འགྱུར། །

དུག་པོ་དག་ནི་གོ་གཅིག་ན། ཁོང་ལུ་ལམ་རྩལ་ཕྱན་ཙམ་དུ་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་གཟུང་
 བའི་དོན་བདེན་པར་མེད་ལ། དེ་ཉིད་ཀྱིས། དེ་འཛིན་པ་འང་མེད་དོ། །གཉིས་པ་སེམས་ཙམ་
 བའི་རྣལ་འབྱོར་པ་ནི། རྣམ་ངེས་ལས། སྒོ་ཡིས་ཉམས་མྱོང་བྱ་ཞེན་མེད། །དེ་ཡིས་མྱོང་བ་
 གཞན་ཡོད་མིན། །གཟུང་དང་འཛིན་པ་གཉིས་མེད་པས། །དེ་ནི་དེ་ལྟར་རང་ཉིད་གསལ། །
 ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་གཟུང་འཛིན་གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་རིག་སྐད་ཅིག་ཆ་མེད། །དོན་དམ་
 དུ་འདོད་དོ། །དེ་ལ་གོང་མ་དབུ་མ་པས་གཞོད་དེ། གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་གཅིག་
 མ་ཡིན་ཏེ། དུས་སྔ་ཕྱིའི་དབུས་ན་གནས་པའི་ཕྱིར་ཁག་བཞིན། ཕྱོགས་ཆོས་ཁས་སྒྲུངས་ཀྱིས་
 གྲུབ། བྱལ་པའང་མི་འགྲུབ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། སྐད་ཅིག་དུ་མས་ཤེས་པའི་རྒྱན་རགས་པ་རྩོམ་པ་
 བ། །དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱིའི་སྐད་ཅིག་དང་མ་ཕྱད་ན། རགས་པ་རྩོམ་པར་འགལ་ལ།
 ཕྱད་ན་འང་བདག་ཉིད་ཀྱན་གྱིས་ན། སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་དབུས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་གི་དུས་སྔ་ཕྱིམ་པར་
 འགྱུར་བས། སྐད་ཅིག་དུ་མ་འཐུང་ཀྱང་སྐད་ཅིག་ལས་རིང་དུ་མི་འགྲོ་བས། བསྐྱལ་པའང་
 སྐད་ཅིག་ཙམ་དུ་འགྱུར་ལ། ཕྱོགས་གཅིག་གིས་ཕྱད་ན། ཆ་ཤས་མེད་པ་ཉམས་སོ། །དབུ་མ་
 རིན་ཆེན་ཕྱོང་བ་ལས། ཐོག་མ་དབུས་དང་ཐ་མ་ཡང་། །སྐད་ཅིག་བཞིན་དུ་བསམ་བྱས་ན། །
 སྐད་ཅིག་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཕྱིར། །འཛིག་རྟེན་སྐད་ཅིག་ལ་མི་གནས། །ཞེས་སོ། །ཡང་
 གཉིས་མེད་ཀྱི་ཤེས་པ་རང་བཞིན་དེ། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བར་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། སྒྲུ་མ་
 བཞིན། དེའི་བྱལ་པ་ནི་རྟེན་འབྲེལ་བཅོས་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་མེད་པར་འགལ་བས་
 འགྲུབ་སྟེ། ཅུ་ཤེར་ལས། རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱེན་དག་ལས། །འབྱུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་
 བོ། །ཞེས་སོ། །ཡང་ཤེས་པ་དེ་དོན་དམ་པར་གཞན་དབང་ཉིད་དུ་མི་འཐུང་དེ། ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པ་སྒྱེ་བར་མི་འཐུང་པས། རྣམ་མཁའ་བཞིན། ཤེས་པ་དེ་རང་ཉིད་རིག་པར་ཡང་མི་
 འཐུང་དེ། རྩམ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར། རང་གིས་རང་ཁུར་བ་བཞིན་ནོ། །དབུ་མ་པ་ལས།

སྒྲིབ་པ་མཆོན་མར་ལྟ་བ་གཉིས་ཏེ། བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་པའི་ཤེས་བྱ་མ་ཡིན་དགག་དོན་
 དམ་དུ་སྒྲིབ་པ་དང་། སྒྲིབ་ཉིད་མེད་དགག་དོན་དམ་དུ་སྒྲིབ་པའོ། །དེ་ལ་དབུ་མ་ཆེན་པོའི་རིགས་
 བས་གཞོད་དེ། མ་ཡིན་དགག་ནི་སྒྲིབ་པ་དང་སྒྲིབ་པའི་ཆོགས་དོན་ལ་བརྗོད་པ་ན། མཐར་
 དཔྱད་པའི་དོར། སྒྲིབ་པ་མ་གྲུབ་པས་དེ་དང་ཆོགས་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མིག་གི་ཡུལ་དུ་སྒྲིབ་
 དངོས་པོ་མི་འགྲུབ་པས། སྒྲིབ་གཟུགས་ཆོགས་པ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །མེད་དགག་གྲུབ་མི་
 འཐད་དེ། སྒྲིབ་གཤམ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡང་དག་པར་བདེན་དངོས་ཀྱིས་སྒྲིབ་ཁིང་དགག་
 བྱའི་དངོས་པོ་བདེན་པར་མ་གྲུབ་པས། དེ་བཀག་པའང་མི་འགྲུབ་སྟེ། མོ་གཤམ་གྱི་བུ་མ་
 གྲུབ་པས། དེ་གི་བ་མི་འགྲུབ་པ་བཞིན་ལོ། །རྩ་ཤེར་ལས། འདུས་བྱས་རབ་རྩ་མ་གྲུབ་པས།
 འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ་ཅེས་སོ། །དབུ་མ་ཆེན་པོ་ལའང་གཞོད་པ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་དུ་
 འགྱུར་ལ། མེད་ན་དོན་དམ་སྒྲིབ་སྒྲིབ་ཡུལ་དུ་གྲུབ་པར་འགྱུར་རོ་སྟུམ་ན། དབུ་མ་ཆེན་པོ་བ་
 བོ། དོན་དམ་པར་དངོས་པོ་ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་འགའ་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པར་
 འདོད་པས་གཞོད་པ་མེད་དེ། གོང་དུ་ལུང་བྲངས་པ་ལྟར། གཤམ་ཏེ་དངོས་གང་དམ་བཙུན་
 ཡོད། །ཅེས་སོགས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཀ་འདིར་ཡང་སྒྱུར་རོ། །དེ་ལྟར་ན་རྣམ་འབྱོར་གྱི་ས་བཞི་བསྟན་ཏེ།
 གང་ཟག་བདག་མེད་པའི་དང་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་པའི་དང་། སེམས་འགོག་པས་སྒྲིབ་པ་
 མེད་པའི་དང་། སྒྲིབ་པ་འགོག་པས་མཆོན་མ་མེད་པའི་རྣལ་འབྱོར་པའོ། །ཡང་ན། བྱེ་བྲག་རྩ་
 སྒྲིབ་པ་དང་། མདོ་སྟེ་པ་དང་། སེམས་ཅམ་པ་དང་། དབུ་མ་པ་སྟེ་བཞི་ལས། རྣལ་འབྱོར་གྱི་ས་
 བཞིར་བྱེད་དོ། །

གསུམ་པ་རྩོད་སྒྲིབ་ནི། གཉིས་ཀའི་སྐར་པ་དུག་སྟེ། དབུ་མ་ཆེན་པོ་བ་ལྟར་
 བོ། སྒྲིབ་པ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་བ་སྒྲིབ་པ་ལ་མི་འཇུག་པར་ཐལ། རང་བཞིན་མེད་པའི་
 བྱེར་ཅེ་ན། དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཀུན་རྫོབ་རྩ་བྱུང་པ་མེད་དེ། ཐ་སྙད་དུ་འབྲས་བུ་སྒྲུབ་

པའི་དོན་དུ་འོ། །མི་བདེན་ན། རྩལ་པ་ལ་འཇུག་པ་མི་འཐད་དོ། །ཞེན་དགོས་པ་ཡོད་ན་རྩལ་
པ་དང་འབྲུལ་པ་ལ་འཇུག་པར་ནི། རྒྱལ། བྱིར་རྒྱལ་གཉིས་ཀྱིས་འདོད་དེ། རྒྱུ་མའི་རྣམ་རྒྱུལ་
བྱེད་པ་བཞིན་ཏེ། ཆོས་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་པའི་མདོ་ལས། དཔེར་ན་རྒྱུ་མའི་མཁན་པོ་དག།
ཐར་པ་བྱ་བྱིར་རྒྱུལ་ལ་བརྩོན། །གང་བྱིར་འདིས་ནི་མདོན་གཤམ་པས། །དེ་ནི་རྒྱུལ་ལ་ཆགས་
པ་མེད། །ཅེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན་དབུ་མ་པའང་། རྣང་བ་ཁས་ལེན་པས་རྣང་བ་འདི་ལ་འཇུག་
པར་མཚུངས་པས། རྣང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་རྩོད་པ་མེད་པར་འགྱུར་ཅེ་ན། རྣང་བ་ཙམ་མཐོང་
བར་མཚུངས་ཀྱི། རྣལ་འབྱོར་པས་དངོས་པོ་མཐོང་བ་རྣམས་རྒྱུ་མ་ལྟ་བུ་གཤམ་པ་ལྟར་འཇིག་
རྟེན་པས་མིན་ཏེ། ཡང་དག་པར་རྟོག་པའི་བྱིར་། རྒྱུ་མ་མཁན་དང་། ལྟ་མོ་བ་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་པ་བདག་མེད་གཉིས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་
ནི་མཚན་ཉིད་འཛིན་པ་ཡིན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལ་བདེན་དངོས་སུ་ལྟ་བུ་འོ། །དེ་དགག་པའི་
བྱིར་། ཆོས་ཀྱི་བདག་མེད་སྒྲོམ་པ་ལའང་། གཉིས་ཀྱི་དང་པོ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་སྟོང་ཉིད་དུ་
རྒྱབ་པ་ལའང་གསུམ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྒྲུབ་པའི་རྩོད་སྤང་ནི། དེ་དག་གཤམ་བྱའི་གཞི་ལྟ་བུ་བྲག་
ཏུ་བྱེ་སྟེ་སྒྲུབ་པས་སམ། བཀའ་བས་བསྟན་བཅོས་གཙོ་བོར་བྱེད་པ་སྟེ། རྒྱས་པར་ནི་ཁམས་
བསྟན་པ་ལ་སོགས་པ། གནས་བརྒྱད་འདོད་ལ། བསྟུ་ན་གཞི་ལྟ་སྟེ། གཟུགས། སེམས།
སེམས་བྱུང་། ལྟན་པ་མ་ཡིན་པའི་འདུ་བྱེད། འདུས་མ་བྱས་ཀྱི་གཞི་འོ། །དང་པོ་ལ་རྩལ་བྱ་
རབ་དང་། རགས་པ་གཉིས་ལས། རྒྱ་མ་གཟུགས་ཅན་ཆ་མེད་དེ། བསྒྲོར་བ་བར་དང་བཅས་
པས་རགས་པ་རྩོམ་པར་འདོད་དོ། །དེ་དག་གིས་རྩོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་
ན་། གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་མདོན་སུམ་གྱིས་གཞོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་དག་སྟོང་བ་ལ་གཉིས་ལས།
ཆོད་མ་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། དེ་དག་བདེན་པའི་ཡུལ་ཅན་གྱི་ཆོད་མས་བྱུབ་པ་མ་ཡིན་གྱི།
བྱིས་པ་ལ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་ཀྱང་རྩལ་ཏེ། གཙང་བར་གྲགས་པའི་ལུས་བཞིན་ནོ། །གཉིས་

པ་ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། དགོངས་པའི་དགོས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཅེས་
 ཀླང་པ་གཉིས་ཏེ། རང་བཞིན་མེད་ན། མདོ་ལས། བདེན་པ་བཞི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་གི་དངོས་
 པོ་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། དེ་ལ་དགོས་པ་དང་། དངོས་ཀྱི་སྟེ། དང་པོ་ནི་དངོས་པོ་
 ལ་ཞེན་པ་རྣམས་གཞུག་པ་སྟེ། ཉི་ཤུ་པ་ལས། གཟུགས་སོགས་ཡོད་པར་བསྟན་པ་ནི། དེས་
 འདུལ་བའི་སྐྱེ་བོ་ལ། །དགོངས་པའི་དབང་གིས་བསྟན་པ་སྟེ། །རྩལ་ཏེ་སྐྱེས་པའི་སེམས་ཅན་
 བཞིན། །ཅེས་གསུངས་གིང་གཞན་ཡང་། རྒྱལ་པོའི་བཅུན་མོ་གི་བ་བར་སྤྱོད་པ་བཞིན་ནོ། །
 གཉིས་པ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཏུ་བྱང་བའི་དོན་ཅུ་ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་དངོས་ཀྱི་དོན་ལ་གཞོད་པའི་
 ཚད་མ་ནི། དེ་དག་སྐད་ཅིག་མ་ཉིད་མིན། །ཅེས་ཏེ། སྤྱི་ཕྱི་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། །
 ཅེས་སོགས་ཀྱི་གཞོད་པ་ཡོད་པས། དེས་དོན་མིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྩོད་སྤང་ནི། ཀུན་རྫོབ་
 ཅེས་ཏེ། དེ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ཉིད་ཏུ་བསྟན་པ་མ་ཡིན་ནམ། སྐད་ཅིག་མར་འཛིག་རྟེན་ལ་མི་སྤང་
 བས། ཀུན་རྫོབ་དང་འགལ་ལོ་ཞེན། ལན་དངོས་ནི། འཕགས་པ་རྣམས་ལ་སྤང་བས། ཀུན་
 རྫོབ་ཅུ་ལ་ཉེས་པ་མེད་པས། སྐད་ཅིག་མ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་པ་བཅུ་དྲུག་མཐོང་བ་ལ།
 བདེན་པ་མཐོང་ཞེས་གསུངས་པ་ནི། ལོ་ཀ་པའི་ཀུན་རྫོབ་ཉིད་ལའང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྟག་པ་
 དང་། གཙང་བར་འཛིན་པ་ལ་ལྟོས་པས་ཞེས་པའོ། །ཐལ་བ་བརྫོད་པ་ནི། གཞན་ཏུ་ཞེས་ཏེ་
 ལོ་ཀ་ལ་དེ་ལྟར་མི་སྤང་བས། དེ་མིན་པ་ཁེགས་ན་ལོ་ཀ་པས། ལུང་མེད་མི་གཙང་བར་མི་
 མཐོང་བས། འཕགས་པ་ལ་གྲུབ་པའང་ཁེགས་པར་ཐལ་ཅེས་སོ། །

གཉིས་པ་མདོ་སྟེ་པའི་རྩོད་སྤང་ལ། དེ་དག་ནི་རྩལ་ཕྱན་མ་འབྱུང་ལ་བར་མེད་
 པས། རགས་པ་རྩོམ་ཞིང་བདེན་གཉིས་དངོས་སུ་འདོད་དོ། །དེས་རྩོད་པ་བཞི་ལས། ཆོགས་
 ཀྱི་རྟེན་གསུངས་པས་མི་གཞོད་པ་ནི། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ན། རྒྱལ་བ་མཆོད་
 ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་ཏེ། ལས་བྱེད་པོ་བྱ་བ་གསུམ་མེད་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་

གྱི་བྱ་ཕན་ཚུལ་གྱིས་ནམ་མཁའི་མེ་ཏོག་དོར་བ་བཞིན། ཞེས་པ་ལ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནི།
 རྒྱ་འདྲའི་ཞེས་ཏེ། མི་དམིགས་པས་ཟེན་པ་ནི། བསོད་ནམས་ལྷག་པར་ལྟོ། །ཡང་ན་སངས་
 རྒྱས་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་ན། མཚོད་ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མའི་སྒྲིམ་བུ་
 མཚོད་པ་བཞིན་ཅེ་ན། བྱིད་ལྟར་ན་ཡང་མི་འབྱུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བདེན་དངོས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཐོ་ཡོར་བཞིན། བདེན་དངོས་ཡིན་ཡང་བསོད་ནམས་འབྱུང་ན་ཅི་སྟེ་སྟེ་མ་ན། རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་
 ཡིན་ཡང་། བསོད་ནམས་འབྱུང་ཡང་ཅི་སྟེ། རྩུན་བཞིན་དུ་བསོད་ནམས་འབྱུང་བ་ཅི་སྟེ་ཞེ་ན།
 བདེན་བཞིན་དུ་སྤང་ངོ་། །བདེན་པའི་རྒྱལ་བ་ལ་བདེན་པའི་དད་པས་བསྐྱེད་ནས་མཚོད་ན་
 བསོད་ནམས་འབྱུང་ངོ་ཞེ་ན། རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱལ་བ་ལ། རྒྱ་མ་དང་འདྲ་བའི་མཚོད་པ་
 བྱས་པས། བསོད་ནམས་ནི། དངོས་པོར་ཡོད་པ་ལ་མཚོད་པ་རི་ལྟ་བུ་བཞིན་དུ་འབྱུང་ཞིང་།
 མི་དམིགས་པས་ཟེན་པས། ལྷག་པར་འབྱུང་ངོ་། །ཡང་ན་དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཀྱན་རྫོབ་
 དུ་བྱབ་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ཉིང་མཚམས་སྒྱུར་བར་གསུངས་པས་མི་གཞོད་པ་ནི། སེམས་
 ཅན་ནམས་གི་ནས་སྤྱད་པ་མི་ལེན་པར་ཐལ་ཏེ། རྩུན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་མའི་སྒྲིམ་བུ་བཞིན།
 ཞེས་པ་ལ། རི་སྤྱད་ཅེས་པས་བྱབ་པ་མ་གྲུབ་པ་སྟེ། རྩུན་ཚང་བའི་རྒྱ་མ། ཡུལ་དུས་འཕྲོ་བ་
 བཞིན་ནོ། །དེ་རྒྱ་མི་མཚུངས་པར་ཏོག་པའང་། རྒྱ་མ་ཉིད་གྱིས་མ་ངེས་པར་སྟོན་པ། རྩུན་རིང་
 ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་ལས་གྱི་རྟོན་གསུངས་པས་མི་གཞོད་པ་ནི། རྒྱ་མ་ཞེས་རྒྱང་པ་གཉིས་
 ཏེ། ཐམས་ཅད་རྒྱ་མ་ལུ་བྱ་ཡིན་ན། སེམས་ཅན་ལ་ཕན་གཞོད་གྱིས། དགོ་སྟོན་དུ་མི་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱ་མའི་སྒྲིམ་བུ་བཞིན་ཅེ་ན། ལན་དངོས་རྒྱ་མའི་ཞེས་ཏེ། དོན་དམ་དུ་འདོད་ཅིང་། ཀྱན་
 རྫོབ་དུ་བྱབ་པ་མེད་པའོ། །དཔེ་ལ། སེམས་མི་འབྱུང་བའི་རྒྱ་ནི། སྟགས་སྟགས་ཞེས་ཏེ། དེ་
 དག་ལ་རྣམས་པ་མེད་པས་སོ། །རྒྱ་ཡིས་འབྲས་བུ་ངེས་པ་དཔེ་ལ་གྲུབ་པ་ནི། རྒྱ་ཚོགས་
 ཞེས་པའོ། །བཞི་པ་འཁོར་བ་དང་། ལྷང་ན་ལས་འདས་པའི་རྣམ་པར་བཞག་པས་མི་གཞོད་པ་

ནི། གལ་ཏེ་དོན་དམ་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པས། རང་བཞིན་གྱིས་ལྷ་
 ངན་ལས་འདས་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ལའོར་བ་མི་འགལ་བས། ལའོར་བའི་དུམ་མི་འདོར་
 བའི་སངས་རྒྱས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པས། དེ་ཐོབ་པའི་ཆེད་དུ་ལམ་བུར་རྒྱབ་སྒྲིབ་པས་ཅི་
 ཞེས་བྱ། ཞེ་ན། སངས་རྒྱས་ན། ལའོར་བ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན་པའི་རྒྱ་རྒྱུན་ཟད་ཅིང་སྒྲིབ་པ་དོན་
 ཡོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེས་སྤང་བྱ་སྤངས་པ་ནི། རྒྱུན་རྒྱུས་ཞེས་པའོ། །

སེམས་ཙམ་པའི་རྩྱུད་སྤང་ལ་གཉིས་ལས། འབྲུལ་ཤེས་མེད་ན་འཛིན་པ་མ་གྲུབ་
 པར་ཐལ་བ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱུ་མེད་པའི་རྩྱུད་སྤང་ལས། གང་ཆོ་ཞེས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཆོ་ལ་
 བ་སྟེ། ཡང་ཀར་གཤེགས་པ་ལས། དོན་དམ་མ་ཡིན་སེམས་ཉིད་དེ། བྱི་རོལ་དོན་མཐོང་
 འོག་པ་ཡིན། ཡང་དག་མ་ཡིན་ཀྱན་རྫོབ་ཡོད་ཅེས་པའི་རྒྱུ་གྱིས། རྒྱུ་རིག་ཙམ་ཡོད་ན།
 ཁ་ཕྱིར་ལྷ་བའི་ཤེས་པས་གཟུང་བ་རྒྱན་པ་དམིགས་པ་རུང་ལ། དབྱམ་ལྷ་འབྲུལ་པའི་ཤེས་
 པའང་མེད་ན། རྒྱུ་མ་ལྷ་བའི་གཟུང་ཆ་མི་དམིགས་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ། ལན་ནི་སེམས་
 ཙམ་པ་བྱེད་རང་གི་ལུགས་ལའང་། གཟུང་ཆ་རྒྱུ་མ་དེ་ཁོ་ནར་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅི་ཞེས་
 དམིགས་ཤིང་མཐོང་སྟེ། མི་མཐོང་བར་ཐལ་བའོ། གཉིས་པ་རྒྱུ་མ་བདེན་པའི་རྩྱུད་སྤང་ལ་
 གསུམ་ལས། བྱུགས་སྒྲུ་མ་བརྗོད་པ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། དོན་དུ་སྤང་ཡང་དེ་ཉིད་དུ། གཞན་
 ཤེས་པའི་ངོ་བོར་ཡོད་དེ། གཟུང་བའི་རྒྱུ་མ་པ་དེ་དག་ནི། འཛིན་པའི་སེམས་ཉིད་སྤང་བའོ།
 ཞེས་པ་ལ་འདི་དག་པ་ནི། རང་ཉིད་སྤང་བ་འགོག་པ་ནི། དོན་དམ་པར་ཡིན་ཏེ། ཇི་ལྟར་
 མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་དག འདི་ནི་དག་པར་བྱ་མ་མིན། ཞེས་པས་སོ། སྤང་བ་རང་ཉིད་
 ཡིན་པ་ནི། ཐ་སྙད་དུ་འང་འགོག་པ་སྟེ། ལུ་མཐོང་མིག་སྒྲན་ཉིད་དུ་འགྱུར་ཞེས་པའོ། དེ་ལ་
 རྒྱབ་བྱེད་དག་པ་ལ་གསུམ་ལས། གཞོད་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་ཏེ། གཟུང་
 འཛིན་དུ་སྤང་བ་འདི་ཆོས་ཅན། གང་ཞེས། གང་གིས་མཐོང་སྟེ་གཉིས་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ལུང་གིས་གཞོད་པ་ནི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ནི་ཞེས་ཏེ། ལང་ཀར་གཤེགས་པ་
 ལས། ཇི་ལྟར་རལ་གྱི་རང་སྟོང་དང་། ཇི་ལྟར་སྟོར་མོ་རང་རྩེ་ལ། མི་གཙོད་རིག་པར་མི་
 འགྱུར་བ། ཇི་བཞིན་སེམས་ཀྱིས་སེམས་མི་མཐོང་ཞེས་སོ། །གསུམ་པ་རང་རིག་དོན་དམ་ལ་
 གཞོད་པ་རྒྱས་པར་བརྗོད་པ་ལ་ལྟ་ལས། དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལའང་གསུམ་ལས། མར་མེའི་
 གསལ་བ་མ་ངེས་པ་ནི། ཇི་ལྟར་ཞེས་ཏེ། མར་མེ་ལ་གསལ་བ་བྱ་གསལ་བྱེད་གཉིས་མེད་ཀྱང་།
 རང་གསལ་བ་བཞིན་ནོ་ཞེས་པ་ལ། དཔེ་ཉིད་མ་གྲུབ་སྟེ། མར་མེ་ནི་རང་གིས་རང་གསལ་བྱ་
 མ་ཡིན་ཏེ། རང་མ་གྲུབ་ན། གསལ་བྱེད་མེད་ལ། གྲུབ་ན་མི་གསལ་བའོམ། མུན་གྱིས་
 བསྐྱེད་པ་མེད་པའི་ཕྱིར་དང་། སྐྱེས་པ་ལ་སྤར་མེད་གྱིས་བྱུང་པ་ལྟར་གསལ་བ་ལའང་སྤར་
 མི་གསལ་བས་བྱུང་སྟེ། ཅུ་ཤེར་ལས། མར་མེ་དག་ནི་གང་དག་ན། ཇི་འདྲག་པ་ན་མུན་པ་
 མེད། མར་མེ་ཇི་ལྟར་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཅེས་སོ། །གཉིས་པ་ལྟན་ཅིག་སྐྱེས་པའི་སྟོན་པོས་མ་
 ངེས་པ་ནི། ཤེལ་བཞིན་ཞེས་ཏེ། རྒྱུན་གཞན་ལ། ལྟོས་མ་ལྟོས་ཤེལ་དང་། བེ་རྒྱལ་ལྟོན་པོ་
 ལྟར། སྒོ་ལྟ་ལ། དོན་གསལ་བ་གཞན་ལ་ལྟོས་ལ། ཤེས་པ་རང་གསལ་བ་གཞན་ལ་མི་ལྟོས་
 སོ་ཞེ་ན། བེ་རྒྱལ་ལྟོན་པོ་འའང་། རང་གིས་སྟོན་པོར་བྱེད་པ་སྟེ། རང་ཉིད་མི་སྟོན་པ་མེད་པས་སོ། །
 གསུམ་པ་བྱ་བྱེད་དགག་པ་ནི། སྟོན་ཉིད་ཅེས་རྒྱུད་པ་གཉིས་ཏེ། དོན་ཐ་དད་ལ་བྱ་བྱེད་འཐད་
 གྱི། རང་རིག་གཅིག་ལ་དེ་མི་རུང་བའོ། །གཉིས་པ་དོན་མི་མཚུངས་པ་ནི། མར་མེ་ཞེས་ཏེ།
 དེ་དང་བེ་རྒྱལ་ལ་སོགས་པ་སྟོས་དེ་ལྟར་ཤེས་ནས། བརྗོད་དུ་རུང་བ། དོན་དམ་པར་སྟོང་
 ཉིད་གསལ་བར་གང་གིས་ཤེས། ཞེས་པའོ། །ཡོད་པར་ངེས་པའི་ཐ་སྟོན་དགག་པ་ནི། གང་
 ཆོ་ཞེས་སྟོང་ཀ་གཅིག་སྟེ། གཞན་རིག་མི་འདོད་པ་དང་། རང་རིག་མི་འཐད་པ་དང་། དོན་དམ་
 མཐོང་བར་ཐལ་བའི་ཕྱིར་དོན་མེད་པའི་ཆོག་ཙམ་གྱིས་གཞན་ཡིད་མི་ཆེས་སོ། །གཞུང་འདི་
 སྟོར་བར་སྟོང་ན། རང་རིག་ཆོས་ཅན། བྱེད་པར་གསལ་མི་གསལ་བརྗོད་ཀྱང་དོན་མེད་དེ།

རོ་པོ་ཚད་མས་མ་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མོ་གཤམ་གྱི་བུའི་ཁ་དོག་བཞིན། ཞེས་སོ། །འབྲས་བུའི་
 ཏྲགས་ལབྲུལ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོེ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཤེས་པ་རང་ཉིད་མ་སྟོང་ན། གང་ཞིག་
 སྒར་མ་སྟོང་བ་དེ་མི་དྲན་ཏེ། བདུད་རྩི་མ་སྟོང་བ་འབྲུངས་པ་མི་དྲན་པ་བཞིན། བདག་ལ་ཤེས་
 པ་འདི་དང་། འདི་ལྟ་བུ་སྟེ་སྟེ་སོ། །ཞེས་བྱ་བ་མི་དྲན་པར་ཐལ་བ་དྲན་པའི་ཕྱིར་ཞེས་པའོ། །
 གཞན་ཞེས་ལན་ཏེ། རང་ཉིད་མ་སྟོང་ཡང་། གཟུགས་སྒྲུ་ལ་སོགས་པ་གཞན་སྟོང་བ་དང་
 འབྲེལ་བ་སྟེ། བྱི་བའི་སོ་དུག་དགུན་ཞུགས་པ་དབྱིད་ལྡང་བའི་རྒྱུན་ལ་བརྟེན་ནས། དེར་ཤེས་
 པ་བཞིན་ཞེས་སོ། །རང་བཞིན་གྱི་ཏྲགས་ལབྲུལ་པ་ནི། རྒྱུན་གཞན་ཞེས་རྒྱུད་པ་གཉིས་
 གཉིས་ཀྱིས་རྒྱལ་ལན་ཏེ། དང་པོ་ནི་ཉིད་དེ་འཛིན་ལ་སོགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཤེས་པ་གཞན་
 ཡང་མཐོང་བའི་ཕྱིར། རང་ཉིད་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མཐོང་། །ཞེས་པ་ལ་ལན་ནི། རིང་བའི་
 གཞན་མཐོང་བས། ཉེ་བའི་རང་མཐོང་ན། དངོས་གྲུབ་ཀྱི་སྒྲུན་བསྒྲུས་པའི་མིག་གིས་མིག་
 རང་ཉིད་མཐོང་བར་ཐལ། རིང་བའི་བུམ་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། འདོད་ན་རང་རིག་བྱུང་འགྱུར་
 རོ། །

གསུམ་པ་བཀག་པ་ལ་མི་འཐད་པ་སྤང་བ་ནི། རི་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་གསལ་ཅིག་སྟེ།
 རང་རིག་པའི་ཤེས་པ་མེད་ན། གཞན་རིག་ཀྱང་མི་འཐད་པས། མཐོང་ཐོས་ཀྱི་ཐ་སྙད་རྒྱུན་
 རྒྱུ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེན། འདིར་ཐ་སྙད་པའི་སྤང་བ་མི་འགོག་ལ་ལོག་རྟོག་འགོག་པ་སྟེ།
 བདེན་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་ངོ་བོ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་འགོག་པ་མ་ཡིན་ཏེ། །ཡང་དག་པར་
 ཞེས་བྱ་སྟོགས་པར། །གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བརྟགས་པ་འགོག་ །ཅིས་སོ། །འགྲེལ་ཆེན་ལས་
 མདོན་སུམ། །ལུང་། རྗེས་དཔག་སྟེ། རྒྱུ་མ་གསུམ་པོས། མཐོང་ཐོས་ཤེས་པ་མི་འགོག་པར་
 གསུངས་སོ། །གསུམ་པ་བདེན་འཛིན་བརྟེན་སྟེ། སྐབས་བསྟུ་བ་ནི། མཇུག་ལས་ཞེས་རྒྱུ་
 པ་དུག་སྟེ། གཞུང་འདི་ལ། རྒྱ་དམར་ནི། རྣམ་རྒྱུན་དགག་པར་དེ་གཟུང་བྱ་དངོས་མེད་དུ་

འདོད་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། དེ་འགོག་པ་རྒྱུ་པ་བཞི་ཡིན། ཅེས་པ་མི་འཐད་དེ། སྤར་སྤྱན་
 སྤར་ཟེན་པས་སོ། །ཕྱུ་པ་ནི། གཅེར་བྱ་པ་སྤྱན་དུ་འདོད་དེ། དེས་ཡུལ་ཤེས་འདྲེས་མ་
 རོར་བྱ་གཟིའི་རྣམ་པར་འདོད་པ་ལ་སེམས་ལས་ཞེས་དང་། དེ་དགག་པ། གཟུང་བ་དངོས་
 བོར་གྱུ་བ་ན་ངོ་བོ་ཐ་སྙད་དུ་འགྱུར་ལ་མིན་ན་དངོས་བོར་མེད་པ། དངོས་ན་ཞེས་པ་འང་སྐབས་
 མ་ཡིན་ནོ། །གཙང་ནག་པ་ནི། དོན་སེམས་མ་ཡིན་པའི་དངོས་བོར་འདོད་པའི་དོགས་པ་
 དགག་པར་བཞེད་ལ། དེ་འང་དངོས་བོར་ཡོད་ན་དེ་ཉིད་དམ། གཞན་གྱིས་བྱུང་པ་ལས། དེ་
 གཉིས་མིན་ན་དངོས་བོར་མེད་དེ། ལྷ་གསུམ་དུ་མི་འཐད་པ། དེས་ན་ངེ་ལྟར་ཞེས་བྱ་བ་ལོ། །
 རྗེ་བཙུན་ས་སྐྱ་པ་ནི། དོན་དང་ཤེས་པ་བདེན་དངོས་སུ་འདོད་པ་བཀག་ནས། ཐ་སྙད་དུ་སྤར་
 བ་མི་འགོག་པར་བཞེད་དོ། །

དོན་གཉིས་པ་འབྲུལ་གཞི་མེད་ན། འཁོར་བ་མ་གྱུ་བ་པར་ཐལ་བ་ལ་གཉིས་ལས།
 སེམས་ཙམ་དུ་སྐྱ་བ་འགའི་རྟོལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། འཁོར་བ་གཉིས་སྤར་
 ཐམས་ཅད་རྩྱན་པ་ཡིན་ན། དེ་ལ་གཏན་མ་འབྲུལ་བའི་ཤེས་པ་བདེན་པ་གཅིག་མེད་ན།
 རྩྱན་པར་མི་ཤེས་ལ། ཡོད་ན་དོན་དམ་དུ་འགྱུར་ལ། འདོད་ན་ཐམས་ཅད་རྩྱན་པ་ཉམས་སོ་
 ཞེ་ན། ལན་ལ་གསུམ་ལས། དངོས་མེད་དངོས་བོ་མི་འགྱུར་བ་ནི། དངོས་མེད་ཅེས་ཏེ།
 འབྲུལ་བའི་དམིགས་པ་དངོས་མེད་དེ། ཤེས་པའི་དངོས་བོར་སྤར་ཙམ་ལ་བརྟེན་པས་དངོས་
 བོ་བྱེད་པ་དང་ལྡན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མ་གྱུ་བ་པས་སོ། །གཉིས་པ་རང་ལ་མཚུངས་
 པ་ནི། བྱོད་ཅེས་ཏེ། རང་རིག་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་ལ། གཉིས་སྤར་རྩྱན་པའི་གྲོགས་
 གཅིག་ཡོད་ན། དེ་བདེན་པར་འགྱུར་ལ། མེད་ན་འབད་མེད་དུ་གྲོལ་བར་འགྱུར་ཏེ། འབྲུལ་
 པ་མེད་པས་སོ། །བྱུང་པ་མ་གྱུ་བ་ན། དེ་ལྟར་ཞེས་པས་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ལོ། །ཡང་ན་འབྲུལ་གཞི་
 སེམས་རྣམ་རིག་ཙམ་ཡོད་པར་བརྟགས་གྱུང་། བྱོད་འདོད་པའི་སྐབས་དོན། འཁོར་བ་ཡོད་

པར་མ་གྲུབ་པས། བརྟགས་པ་དོན་མེད་དོ། །ཞེས་པའོ། །དོན་གཉིས་པ་དེ་ལྟར་ཤེས་པ་ལམ་
 དུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་སྐྱུ་མར་ཤེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་ཆོལ་ལན་ཏེ། དང་པོ་
 རི་སྐྱུ་མ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །ལན་ལ་བཞི་ལས། བྱོན་ས་གཅིག་སྐྱུ་མར་རྟོགས་པ་ལམ་མ་
 ཡིན་པ་ནི། དེ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། ཉོན་མོངས་པའི་རྒྱུ་མ་སྒྲོག་ན། ཡུལ་ལ་བདེན་ཞེན་
 མི་ལྟོག་སྟེ། དེ་ནི་དངོས་པོའི་བྱད་མེད་ལ་ཆགས་པའི་བག་ཆགས་ཡོད་པ་སྟེ། དེ་འདྲ་བའི་རྣམ་
 པ་མཐོང་བ་ན་ཆགས་པར་འགྱུར་ཏེ། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱི་བག་ཆགས་ཉམས་རྒྱུང་བས་སོ། །

གཉིས་པ་ཐམས་ཅད་སྐྱུ་མར་རྟོགས་པ། ལམ་ཡིན་པ་ལ་གསུམ་ལས། ཡོད་
 པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་ནི་སྟོང་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་དུ་སྐྱུ་མ་ལྟ་བུར་གོམས་ན། མངོན་ཞེན་
 གྱི་ཉོན་མོངས་ལྟོག་སྟེ། དངོས་འཛིན་དང་འགལ་བས་སོ། །མེད་པར་འཛིན་པ་སྟོང་བ་ནི། ཅི་
 ཡང་ཞེས་ཏེ། དངོས་པོར་འཛིན་པ་སྤངས་ནས། དངོས་མེད་དུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་ཕྱིས་སྟོང་སྟེ།
 ཅི་ཡང་མེད་པར་གོམས་པས་སོ། །དེའི་འཐད་པ་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། བཀག་པ་
 དགག་བྱ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་མེད་པས་རྟོན་བྲལ་ཏེ། ཡུལ་ཡོད་མེད་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་པས། སྒྲོས་
 ཅིར་ཡང་བརྟག་ཏུ་མེད་པའོ། །དཔྱུད་པའི་སྒྲོ་ཆོས་ཅན། དངོས་པོར་མི་དམིགས་པས། དངོས་
 མེད་དུ་རི་ལྟར་དམིགས་ཏེ། ལྟོས་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཅེས་གྲུང་སྒྱུར་རོ། །

གསུམ་པ་དེ་ལ་སྤྲང་བ་མེད་པའི་ཤེས་རབ་སྐྱེ་ཚུལ་ནི། གང་ཆོ་དངོས་དང་ཞེས་སྒྲོ་
 ཀ་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པའམ། གཉིས་ཀའམ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་
 དག །དཔྱུད་པའི་སྒྲོ་དོར་ཅི་ཡང་མ་གྲུབ་སྟེ། རིགས་པས་བརྟགས་ན་མི་རྟོན་པས་དང་། རོ་བོ་
 མེད་པས་དེ་དཔྱུད་བྱེད་ཀྱི་སྒྲོ་རབ་ཏུ་ཞི་བ་ཡིན་ལ། དེའང་ཡིད་ཀྱི་རྣམ་པར་ཤེས་པ་ཐམས་
 ཅད་བདེན་པ་ལ་རྟོག་པ་བྲིས་བ་དེ་ཡུལ་མེད་པས་མངོན་དུ་རྒྱ་ཟད་པ་ཡིན་གྱི། རྟོག་མེད་སྤྲང་
 བ་ཅམ་གྱི་སྒྲོ་ཆད་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པ་དེ། ས་བཅུར་གོམས་པས། རོ་

རྗེ་ལྷ་བུའི་ཉིང་རེ་འཛིན་གྱི་མཐར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་སྒྲོས་པ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་དང་། དྲི་མ་
 གྲོ་བུར་བ་ལས་གྲོལ་བའི་སེམས་རང་བཞིན་སྒྲོས་བྲལ་གཉིས། རྩ་དང་འོ་མ་འདྲེས་པ་ལྷ་ར་
 གུར་བ་ལ། ས་བཅུ་གཅིག་ཀྱན་ཏུ་འོད་ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བདེན་གཉིས་ལས། གང་ཆོ་
 ཤེས་དང་ཤེས་བྱ་དག །བདག་ཉིད་རྗེས་སུ་མི་མཐོང་བ། །དེ་ཆོ་མཚན་མ་མི་འབྱུང་བྱིར། །
 གནས་པ་བརྟན་བྱིར་མི་བཞེངས་སོ། །ཞེས་སོ། །གཞུང་འདིའི་དོན་ལ་འཆད་པ་པོ་རྣམས་
 ཀྱིས་སངས་རྒྱས་ལ་ཡེ་ཤེས་མེད་པ་ཤེས་བྱེད་དང་བཅས་ཏེ་སྒྲུ་བ་དང་། ཡང་འགའ་ཞིག་ཡེ་
 ཤེས་ཡོད་པའི་ཤེས་བྱེད་སྒྲོས་པ་དང་བཅས་ཏེ་འཆད་ཀྱང་། བཀའ་དང་རྒྱ་གར་བ་དང་། བོད་
 ཀྱི་བསྟན་འཛོམས་ཁུངས་མ་དུ་མ་ལས་འབྱུང་བའི་དགོངས་པ་ནི། ཡེ་ཤེས་མེད་པར་བཤད་པ་
 ཐམས་ཅད་དོན་དམ་གྱི་བདེན་པ་དང་། ཡོད་པར་བཤད་པ་རྣམས་ཀྱན་རྫོབ་ཀྱི་བདེན་པ་ལ་
 དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སྒྲུབ་པའི་ངག་གིས་བརྗོད་ན། དངོས་པོར་འཛིན་པ་ཤས་ཆེས་སུ་དོགས་
 ཞེས་དང་། ཐལ་བའི་ངག་གིས་བརྗོད་ན་མེད་པ་ཁོ་ནར་དོགས་ཞེས་དགོངས་ཀྱི། ད་ལྟའི་
 འཆད་པ་པོ་འགའ་ཞིག་གི་ལྷ་ར། པརྟེ་ཏ་མཁས་པ་དག་མི་བཞེད་དོ། །དེས་ན་རྗེ་བཅུན་ས་སྒྲུ་
 པ་ཁུ་དབོན་གྱི་བཞེད་པས། དོན་དམ་པར་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་མེད་ཀྱང་། ཀྱན་རྫོབ་
 ཏུ་རྗེ་ལྷ་ར་སྒྲུང་བ་མི་འགོག་ལ། རོ་བོ་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས། སངས་རྒྱས་
 ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་དེ་ལྟ་བུའོ། །

ཕྱིན་ལས་འཇུག་པ་འབད་པ་ལ་མི་ལྟོས་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྩ་དག་པའི་གདུལ་
 བྱ་ལ་སྒྲུང་བ་ནི། ཡིད་བཞིན་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཀྱི་སྒྲུ་སྒྲོས་པ་དང་བྲལ་ཞིང་རྣམ་པར་མི་རྟོག་པ་
 ཡིན་ན། དེ་བརྟེས་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱིས། གཞན་དོན་རྗེ་ལྷ་ར་འབྱུང་སྟེ་མི་འཐད་དོ་སྟུམ་ན།
 ཀྱན་སྒྲོང་གི་རྟོག་པ་མེད་ཀྱང་། གཞན་དོན་འབྱུང་བ་དཔེ་ཡིས་བསྟན་ཏེ། རྩ་བསོད་ནམས་ཀྱི་
 ཆོགས་དང་། རང་གི་རྒྱུན་སྒྲོན་ལམ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱུན་གདུལ་བྱ་རྩ་དག་པ་སྟེ། གསུམ་གྱིས་

འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལྟར་ན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་མོད། རྒྱ་ལྷ་མ་གཉིས་འགགས་ནས་
མེད་པས་མི་མཚུངས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་སྤང་བ་དེས་ཕན་པ་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་ལ། དཔེར་ན་
ཞེས་ཏེ། བྱེད་པོ་འགག་ཀྱང་བྱ་བ་འབྱུང་བའི་དཔེ། རྩོན་གྱི་དུས་ན་བུམ་ཟེ་སྟོ་ཀླུ། རྒྱ་
རིགས་བརྒྱད་ལས་ནོར་རྒྱས་མིན་པར་དབང་དུ་འདུས་ཀྱང་། དེའི་གཞོན་པས་སྟུངས་
མོད། དེས་བཅུགས་པའི་བྱུང་གི་མཚོན་སྟངས་གིས། གཞན་ལ་སྤྱི་གཞོན་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་
བཞིན། བྱང་རྒྱུ་ལྷེ་སྤངས་ཏྲོགས་རབ་ཀྱི་མཐར་སོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཏེ། དེ་ཐོབ་པར་བྱེད་
པའི་ལམ། བྱང་རྒྱུ་སེམས་དཔའི་སྟོན་པས། རྒྱལ་བ་སྐྱ་གསུམ་གྱི་མཚོན་སྟངས་བསྐྱབས་པ་
ནི། ཆོས་སྐྱ་མཐའ་གཉིས་ལ་མི་གནས་པར། ལྷ་པོ་ལས་འདས་ཀྱང་། གཟུགས་སྐྱས་
གཞན་དོན་མཛད་པའོ། །ཚུད་སྤང་ལ་གསུམ་ལས་ཚུད་པ་དགོན་པ་ནི། སེམས་མེད་ཅེས་ཏེ།
སངས་རྒྱས་མཚན་ཉིད་པ་ཆོས་སྐྱ་ཡིན་ལ། དེ་ལ་སེམས་རྣམ་པར་ཏྲོག་པ་མེད་པས། མཚོན་
ཀྱང་བསོད་ནམས་མི་འབྱུང་བར་བཤམ། ཞེས་པའོ། །དེའི་ལན་ལ། སེམས་མེད་ཀྱང་བསོད་
ནམས་འབྱུང་བར་ལུང་གིས་བསྐྱབ་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། སེམས་རྣམ་པར་བརྟེ་བའི་མདོ་
ལས། གང་གིས་བཞུགས་པ་ལ་མཚོན་དེ། །ལྷ་པོ་འདས་པའི་སྐྱ་གདུང་ལ། །སེམས་ནི་དང་
བར་མཉམ་པ་ཡིས། །མཚོན་པའི་བསོད་ནམས་མཉམ་པར་འབྱུང་ཞེས་སོ། །དེའི་བྱུང་བ་
སྐྱབ་པ་ནི། ཀྱན་རྫོབ་ཅེས་ཏེ། ཀྱན་རྫོབ་སྐྱ་མ་ལྷ་བུའི་སངས་རྒྱས་སམ། དོན་དམ་སྟོས་པ་
དང་བྲལ་ཡང་རུང་སྟེ། དེ་ལ་མཚོན་པས་བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འབྱུང་བའི་ལུང་ནི་མེ་ཏྲོག་
བརྟེགས་པའི་མདོ་ལས། མཉམ་པའི་སེམས་སུ་བྱས་ནས་ནི། །གང་ཟག་མཚྭ་ལ་མཚོན་
བྱེད་པ། །དེའི་རྣམ་པར་སྒྲིན་པ་མཉམ། །མཚུངས་པར་བྱང་རྒྱུ་འཛང་ཡང་རྒྱ། །ཞེས་སོ། །
དཔེར་ན་ཞེས་ནི། དངོས་སྐྱ་བས་བདེན་དངོས་སུ་འབྱུང་བ་ལྟར། དབུ་མ་པས་བསྟན་དུའོ། །

དོན་གཉིས་པ་དོན་དམ་སྟོང་ཉིད་དུ་གྱེས་པ་ལམ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཕྱིར། ཉན་ཐོས་ཀྱི་

ཚུད་པ་སྤངས་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱལ་བ་དགོད་པ་ནི། བདེན་པ་ཞེས་ཏེ། བདེན་པ་བཞི་
ལས་བཅུ་དུག་གི་ཚུལ་གྱིས་བསྒྲོམས་ན། རིགས་ཅན་གསུམ་གྲོལ་གྱི། ཡོད་མེད་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་བཞི་ཡིས་སྟོང་པ་དེ་ལྟ་བུ་རྟོགས་པས་མི་གྲོལ་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། ལན་ལ་
གཉིས་ལས། ལུང་གིས་མདོར་བསྟན་པ་ནི། གང་ཕྱིར་ཞེས་ཏེ། སྟུང་པ་ལས། གང་དག་དེ་
གཤེགས་ཉན་ཐོས་འགྱུར་བར་བྱ་སྒྲུལ་དང་། །སངས་རྒྱས་སྤྲུལ་དང་དེ་བཞིན་ཆོས་རྒྱལ་
འགྱུར་འདོད་པས། །བཟོད་པ་འདི་ལ་མ་བརྟེན་ཐོབ་པར་མི་འགྱུར་ཏེ་ཞེས་སོ། །

བརྒྱལ་གྱིས་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བ་དཀར་སྤྱབ་པ་
ལའང་གཉིས་ལས། སྤང་བའི་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ་ཉན་ཐོས་སྡེ་བ་དག །
སྟོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་ལྟ་རན་ལས་འདས་པའི་བར་དུ། གནས་བརྟན་ཆེན་པོ་གོ་འུ་རི་རྒྱལ་
སོགས་པ་རྣམས་ལུས་དང་གྲིབ་མའི་ཚུལ་དུ་གནས་མོད། དེ་དག་ཏུ་འབྱུང་ལ་སོགས་ཐེག་
ཆེན་གྱི་ཆོས་གསུངས་པ་མེད་ལ། འདི་ནི་དུས་ཕྱིས་སྟོན་པ་འདས་པའི་འོག་ཏུ། བདུད་གྱིས་
བསྐྱུས་པའི་དགོ་སྟོང་དག་གིས་སྤྱར་བའོ་ཞེ་ན། མགོ་བསྐྱེད་ལན་ནི། བྱིད་གྱི་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་
སོགས་པ་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་ངེ་ལྟར་གྲུབ་ཅེས་དྲིས་ནས། གང་ཕྱིར་ཏེ། ཐེག་ཆེན་བཀའ་
མིན་ན། དེར་ཡང་མཚུངས་སོ། །བརྒྱད་པའི་མན་ངག་ཡོད་པས་ལུང་དུ་འགྱུབ་བོ་ཞེ་ན། དེ་
ཡང་འདིར་མཚུངས་གིང་། བཀའི་རྒྱ་མཚན། མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག །འདུལ་བ་ལ་སྤང་། མདོན་
པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བའོ་ཞེ་ན། འདིར་ཡང་ཏིང་ངེ་འཛིན་སྟོན་པས་མདོ་སྡེ་ལ་འཇུག།
ཚུལ་བྲིམས་སྟོན་པས་འདུལ་བ་ལ་སྤང་། ཤེས་རབ་སྟོན་པས་མདོན་པའི་ཆོས་ཉིད་དང་མི་
འགལ་བས། རྒྱུན་དེ་གསུམ་ཐེག་ཆེན་ལ་ཡང་མཚུངས་སོ། །ཡིད་ཆེས་ཁ་མཐུན་ཙམ་གྱིས་
བཀའ་འགྱུར་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་བ་གཞན་གཉིས་ཞེས་སོ། །གཉིས་པ་དོར་བའི་རྒྱ་མཚན་
མཚུངས་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་ཞེས་ཏེ་ཕྱི་རོལ་པས་ནང་པ་ལ། དྲང་སྟོང་སྤྱང་གི་དཔེས་ཚུད་པས།

ལུང་སྒྲིབ་དང་ལུང་གཞན། ཕ་བའི་སྒྲིབ་པའི་གྲུ་པའི་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱང་ཕན་ཚུན་མི་མཐུན་པས།
 བྱེ་བྲག་ཀྱང་དོར་བྱར་ཐལ་ཞིང་། གཞན་ཡང་དེ་དག་ལས། བསྟན་པའི་ཕ་བ་དག་སྒྲིབ་ཡིན་
 བར་གསུངས་ཏེ། དེས་བསྟན་པ་འཛིན་ཅིང་། སྒྲིབ་བར་རྒྱས་པ་ལ། སྒྲིབ་པའི་པོ་སྒྲིབ་པ་སྒྲིབ་
 ཚུལ། བསྐྱུང་ཚུལ། གཏོང་ཚུལ་ལ་རྩོད་པ་དུ་མ་ཡོད་པས། སྒྲིབ་པ་གང་གི་དག་སྒྲིབ་ལ་ངོས་
 བཟུང་ཡང་། སྒྲིབ་པ་གཞན་གྱིས་རྩོད་པས། བྱིད་རང་ལྟར་ན་དེ་ཡང་མེད་པར་ཐལ། ཞེས་པའོ།
 བཤད་ཚུལ་འདི་ནི། རྩོད་པའི་ས་སྒྲིབ་པའི་བཞེད་པའོ། །གཞུང་འདི་དག་ལ་འགྲེལ་ཆེན་དང་།
 དེའི་རྩོད་སྒྲིབ་འབྲངས་པ་རྣམས། དག་སྒྲིབ་ནི་འདུལ་བ་ལུང་ལས། མིང་གི་དང་ཁས་འཆེ་བའི་
 དང་། སྒྲིབ་བའི་དང་། བསྟན་པ་རྩོགས་པའི་དང་། རྩོད་མོངས་པ་སྒྲིབ་པ་དང་ལྟ་བཤད་པ་
 ལས། འདིར་ཐ་མ་སྒྲིབ་དག་བཅོམ་པ་ཡིན་ལ། དེས་བཀའ་སྒྲིབ་པ་དང་། གནས་པར་བྱེད་
 པས་བསྟན་པའི་ཕ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་དག་འབྲེལ་ནི། རྩོད་མོངས་པའི་རྒྱུ་མ་སྒྲིབ་པའི་བྱིར། ཞེས་
 འཆད་དོ། །པརྩོད་རྩོད་སྒྲིབ་ནི། ལུང་མང་ནས་འདིར་བསྟན་པ་རྩོགས་པ་ལ་འཛིན་ཏེ། བཤད་
 ཚུལ་རྩོད་པའི་ས་སྒྲིབ་པ་དང་མཐུན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཀའི་ནང་ནས། དེས་དོན་དུ་སྒྲིབ་པ་ལ་གསུམ་ལས། དུམ་སྒྲིབ་
 པའི་མུང་འདས་མི་འཐད་པ་ནི། སེམས་ནི་ཞེས་ཏེ། ཐེག་ཆུང་བས་དུམ་སྒྲིབ་ཀྱང་། མུང་
 འདས་མཆོན་ཉིད་པ་མི་ཐོབ་སྟེ། དམིགས་པའམ། དངོས་འཛིན་གྱིས་དུམ་པའི་རྒྱུ་ལོན་མོངས་
 པ་མི་སྒྲིབ་ཏེ། མི་འཛིན་པས་དུ་བ་བཞིན་ནོ། །མུང་པོ་ལྟག་བཅས་ལྟག་མེད་ནི། རྒྱུ་ཀྱན་
 འབྱུང་སྒྲིབ་པས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་ཀྱང་། འབྲས་བུ་དུམ་པའི་ལྟག་མ་ཐོབ་རུང་ཡོད་པ་དང་།
 མེད་པའོ། །གཉིས་པ་དེ་ལ་རྩོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལྟག་བཅས་ཀྱི་དུམ་ཡོད་པ་ལའང་
 གསུམ་ལས། རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། རྩོད་མོངས་ཞེས་ཏེ། སྒྲིབ་པ་དག་ལོན་མོངས་པ་མེད་པས།
 དུམ་ལས་གྲོལ་ལོ། །ཞེ་ན། དེའི་ལན་ནི། དེ་མ་ཐག་ཅེས་སོ། །གསུམ་པ་འདོད་པ་ལ།

བསལ་བ་ནི་རྒྱ་པ་གཉིས་ཏེ། མོ་འུ་འགལ་གྱི་བྱ་བཞིན་ནོ། །ལྷག་མེད་གྱི་དུམ་ཡོད་པ་
ལའང་གསུམ་ལས། དང་པོ་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། རེ་ཞིག་ཅེས་ཏེ། ལྷག་བཅས་ལ་དེ་ལྟ་མོད་
ལྷག་མེད་ལ་དེ་མེད་དེ། དེའི་རྒྱ་ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལ་སྤེད་པ་མེད་པའི་བྱིར་ཅེན། གཉིས་པ་
སྤེད་པ་ཡོད་པ་ནི། དེ་མེད་པར་མ་གྲུབ་སྟེ། སྤེད་འདི་ཞེས་པས། དགྲ་བཙུམ་པ་ལ། ཉོན་
མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་བྱ་ལ་བདག་ཏུ་མོངས་པའི་མ་རིག་པ་ཡོད་པས་སོ། །གསུམ་པ་
དེའི་རྒྱ་ཆོར་བ་ཡོད་པ་ནི། ཆོར་བའི་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་མ་ལོག་ན་འབྲས་བུ་མི་ལྷོག་པའོ། །དོན་
གསུམ་པ་འབྲད་པ་ལ་སྦྱར་བ་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་ཞེས་ཏེ། གང་དག་འཛིན་པ་ཡོད་པ་དེ་
སྤེད་དུ་ཡང་སྤེད་ལེན་ཏེ། རེ་ཞིག་གནས་ཀྱང་སྦྱར་འབྱུང་བའོ། །མདོ་སྟེ་རྒྱན་མི་སྤྲོད་ལས།
རི་སྤེད་ཕུང་པོར་འཛིན་ཡོད་པ། །དེ་སྤེད་དེ་ལ་ངར་འཛིན་ཡོད། །ང་རུ་འཛིན་ལ་ཡང་ལས་ཏེ།
དེ་ལས་ཀྱང་ནི་སྦྱོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །

སྦྱོ་དོན་གསུམ་པ་སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། ལྟོང་ཉིད་ཅེས་ཏེ། བདག་གཉིས་གྱིས་
ལྟོང་པ་མ་རྟོགས་པས། ཆོག་ས་དུག་རེ་ཞིག་འགགས་ཀྱང་། བྱིས་འབྱུང་བ་འདྲ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་འཇུག་བཞིན། ཆོར་བ་རགས་པ་མཛོན་དུ་རྒྱ་མེད་ཀྱང་། དེས་ཁམས་གཞན་དུ་སྦྱོས་པ་
ན་ཡང་འབྱུང་བ་བཞིན་ཏེ། དཔལ་སྤེད་སེལ་སྦྱོ་ཡིས་ཁུས་པའི་མདོ་ལས། དགྲ་བཙུམ་པ་
རྣམས་ལ་མ་རིག་པའི་བག་ཆགས་གྱི་ས་དང་། ཟག་པ་མེད་པའི་ལས་དང་། ཡིད་གྱི་རར་
བཞིན་གྱི་ལུས་དང་། བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པར་འཆི་འཕོ་བ་དང་བཅས་པའི་དུམ་དང་བཅས་
པས། སྤང་བྱ་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའོ། །ཞེས་སོ། །འོ་ན་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་མི་འགྱུར་
རམ། ཞེ་ན། མཚན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འཁོར་བའི་དུམ་དང་བྲལ་བ་ཙམ་མོ། །དམ་པའི་
ཆོས་པདྨ་དཀར་པོ་ལས། འདི་ལྟར་མྱ་ངན་འདས་པར་གང་བཟོད་པ། །འཁོར་བའི་དུམ་དག་
ལས་སྤེད་ཐར་ཡང་། སྤེད་ནི་ད་དུང་མྱ་ངན་ཡོངས་མ་འདས། །སངས་རྒྱས་ཐེག་པ་ཉིད་ནི་

བཅའ་བར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །

དོན་བཞི་པ་བཀར་སྐྱབ་བྱེད་རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པ་ནི།
 དག་གང་ཞེས་ཏེ། སྤར་གྱི་བཀའི་རྒྱ་མཚན་གསུམ་ཚད་བ་ཆེན་པོ་ལ། མ་ཚད་བ་ནག་པོ་ཞེས།
 རྩེ་པ་དག་འདོད་པ། བྱེད་ཀྱི་ལུང་ཆེན་པོར་འདོད་ན། ཐེག་ཆེན་ལའང་མཚུངས་སོ། །མ་
 རྟོགས་པས། སྤྱོད་བར་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲིག་གཉིས་ཏེ། སྤར་མ་ནི་མགོ་མཚུངས་
 དང་། བྱི་མ་ནི། སྤྱོད་ཉིད་བརྗོད་པའི་དག་གང་། འོད་སྤྱང་ལ་སོགས་པས་མ་རྟོགས་པས།
 འདིར་མི་གཞོད་དེ། འཇམ་དཔལ་ལ་སོགས་པས་རྟོགས་པས་སོ། །སྒྲིག་གསུམ་པོ་འདི།
 ཚུམ་པ་པོའི་གཞུང་མིན་པར་འགྲེལ་ཆེན་ལས་བཤད་ཅིང་། རྟོག་ལོ་རྩྭ་བས་ཀྱང་བཞེད་མོད།
 དོན་འགལ་བ་ཡང་མེད་དོ། །ཐེག་པ་ཆེན་པོ་བཀར་སྐྱབ་འདི་ལ། སྤྱོད་དཔོན་རྣམས་ཀྱིས་མི་
 འདྲ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། དུམས་པས་མདོ་སྤེལ་རྒྱུན་ལས། སྤར་ལུང་མ་བསྟན་ལྟན་ཅིག་
 བྱུང་། །སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་གྲུབ་པ་དང་། །ཡོད་དང་མེད་ན་ཡོད་པ་དང་། །གཉེན་པོ་དང་ནི་སྤྱོད་
 གཞན་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། སྤར་མ་འཕགས་པའི་ཞལ་ནས་དོན་བདུན་དུ་གནས་ཏེ།
 དེའང་ཉན་ཐོས་ཀྱི་སྤེལ་སྤྱོད་དག་ལས། ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོས་ལྟར་བཅོས་པ་འབྱུང་
 ཞེས་ལུང་མ་བསྟན་པ་དང་། ཀེའུ་ཏི་རུ་ལ་སོགས་པ་ལ་ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པའི་ཆོ།
 བྱང་སེམས་རྣམས་ལའང་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཆོས་གསུངས་པས་ལྟན་ཅིག་བྱུང་ལ། སྤྱུ་བྱུབ་པ་
 མ་ཡིན་པ་གཞན་གྱིས་ཆོག་དང་དོན་ལ་སྤྱོད་མེད་ཅིང་། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བའི་ཆོས་ཀྱི་ལུང་པོ་
 འདི་ལྟ་བུ་སྤྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་ཁིང་། གལ་ཏེ་ཤེས་པ་བྱུང་ན། སྤྱུ་བྱུབ་པའི་རྣམ་པ་མ་ཡིན་ཡང་།
 སངས་རྒྱས་ཡིན་པས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་འགྲུབ་པ་དང་། ཉན་ཐོས་ཀྱི་ཐེག་པ་ལ་ནི་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་དང་ལྟན་པའི་སྤྱོད་པ་ཉིད་དང་། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཡོངས་སུ་སྤྱོད་
 པར་བྱེད་པའི་ཐབས་ཏེ། ཟབ་པ་དང་རྒྱ་ཆེ་བ་གཉིས་མ་གསུངས་པས། ཉན་ཐོས་ལས་གཞན་

པའི་ཐེག་ཆེན་ཞིག་མེད་ན། འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མེད་ལ། སངས་རྒྱས་ཞིག་ཡོད་ན། དེའི་
སྒྱུ་བ་བྱེད་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་བ་སྟོན་པའི་ཐེག་པ་ཆེན་པོ་ཞིག་ཡོད་པར་གྱུ་བ་ལ། ཆོས་ཐམས་
ཅད་སྟོང་པ་ལ་སོགས་པར་གསུངས་པ་ནི། སྤང་བྱའི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་སྤྲ་གཞན་གྱིས་སྟོན་
པའོ། །ཞེས་གསུང་ངོ། །

སྤྱི་དོན་གསུམ་པ་ཤེས་པ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པ་མདོར་བསྡུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་
ལས། མཆོག་ཏུ་གྱུར་པའི་འབྲས་བུ་བསྐྱེད་པ་ནི། ཐེག་ཆེན་གྱི་ལམ་དེས་འབྲས་བུ་མི་གནས་
པའི་སྤྱ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱི་ལའོར་བའི་མཐའ་དང་། སྤྱིང་རྗེས་སྤང་འདས་ཀྱི་
མཐའ་མནན་པའོ། །དགོས་པ་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་སྟོས་ཏེ། རྫོངས་པ་ཞེས་པས་སོ། །སེམས་
འགྲེལ་ལས་དེ་ལྟར་རྣལ་འབྱོར་པ་རྣམས་ཀྱིས། སྟོང་པ་ཉིད་ལ་གོམས་བྱས་པས། སྟོ་ནི་
གཞན་དོན་ལ་དགའ་བར། འཇུར་བ་ཉིད་དུ་དོགས་པ་མེད། ཅིས་སོ། །གནས་ཚུལ་ཡང་།
སེམས་འགྲེལ་ལས། སེམས་ཅན་བསྐྱབ་པའི་བསམ་པས་འདིར། སྤྱིད་པའི་འདམ་དུ་སྦྱེ་མོད་
ཀྱི། ཁོཅ་ཀྱང་འདམ་ཀྱི་པརྫོ་བཞིན། སྤྱིད་པའི་སྟོན་གྱིས་གོས་པ་མེད། ཅིས་སོ། །གཉིས་
པ་སྟན་དབྱུང་གི་གནས་མིན་པ་དེ་ལྟར་ཞེས་དང་། གཉེན་པོར་འགོ་ཚུལ་ནི། ཉོན་མོངས་ཞེས་
ཏེ། རྒྱུད་སྤྱ་མར། སེར་སྤྱ་ལ་སོགས་རྣམ་ཏོག་གང་། ཉེ་ནི་ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་པར་འདོད། །
ལའོར་གསུམ་རྣམ་པར་ཏོག་པ་གང་། ཉེ་ནི་ཤེས་བྱའི་སྒྲིབ་པར་འདོད། ཅིས་སོ། །ཐམས་
ཅད་མཐུན་པའི་རྒྱ། སྒྲིབ་གཉིས་སྤངས་པ་ཡིན་ཞིང་དེའི་རྒྱ་བདག་ཏུ་ལྟ་བ་གཉིས། སྟོང་ཉིད་
ཀྱིས་སྟོང་སྟེ། དངོས་འགལ་ཡིན་པས་སོ། །སེམས་འགྲེལ་ལས། གང་གིས་སྟོང་ཉིད་མི་ཤེས་
པ། ཉེ་ལ་ཐར་པའི་སྒྲུལ་བ་མེད། འགོ་དུག་སྤྱིད་པའི་བརྩོན་ར་བྱ། རྫོངས་པ་དེ་ནི་ལའོར་
བར་འཇུར། ཞེས་སོ། །ཁྲོག་པའི་རྒྱ་མ་གྱུ་བ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དུམ་པའི་རྒྱ་མ་གྱུ་བ་པ་ནི།
དངོས་གང་ཞེས་ཏེ། དངོས་འཛིན་ཆགས་པའི་གནས་མ་ཡིན་པ་དང་། སྟོང་ཉིད་ཞེ་སྤང་གི་

གནས་མ་ཡིན་པའོ། །འཛིགས་པར་འོས་པའི་བདག་མ་གྲུབ་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་
ཀ་གཅིག་གོ། །

སྒྲི་དོན་གཉིས་པ་ལ། གང་ཟག་ནི་ཕུང་པོ་ལྗེ་རྒྱུན་ལ། བདག་ནི་དེ་ལ་རྟག་
གཅིག་དང་རང་དབང་ཅན་དུ་ལྟ་བའོ། །དེ་དག་གི་པ་ལ་བཞི་ལས། ཁམས་དྲུག་བདག་མེད་
པར་བསྒྲོམ་པ་སྒྲིར་བསྟན་པ་ནི། སོ་དང་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གསུམ་སྟེ། ཉེར་ལེན་གྱི་ཕུང་པོ་ལྗེ་
ཁམས་དྲུག་འདུས་པ་ཅམ་ཡིན་པས། སའི་ཁམས་ལ་སོགས་པ་ནི་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། མི་རྟག་
པ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། དེ་དག་མེད་ཀྱང་བདག་མི་ལྟོག་པས་སོ། །དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུ་ཁམས་
སྒྲུབས་ལ་སོགས་པ་དང་། མའི་ཁམས་དྲོད་དང་། རྒྱུ་གི་ཁམས་དབྱུགས་དང་། རྣམ་མཁའི་
ཁམས་བྱ་ག་རྣམས་དང་། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཀྱང་བདག་མ་ཡིན་ཏེ། རྟགས་སྒྲ་མ་
སྒྲུར་རོ། །དེ་ལྟར་འདུག་པ་ལས། གཟུགས་བདག་མ་ཡིན་བདག་ནི་གཟུགས་ལྡན་མིན། །
གཟུགས་ལ་བདག་མེད་བདག་ལ་གཟུགས་ཡོད་མིན། །དེ་ལྟར་རྣམ་བཞིར་ཕུང་པོ་ཀུན་ཤེས་
བྱ། །དེ་དག་བདག་ཏུ་ལྟ་བུ་བཞི་བྱུང་འདོད། །ཅིས་སོ། །

གཉིས་པ་ལྟ་སྟེགས་ཀྱིས་བརྟགས་པའི་བདག་དག་གི་པ་ལ་གཉིས་ལས། གངས་
ཅན་པའི་བདག་ནི། རྣམ་པར་ཤེས་པའི་ཁམས་ཏེ། དེ་ཡང་རིག་པ། རྟག་པ། གཅིག་བྱ།
སྒྲེས་བུའི་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པ་བྱེད་མིན་གྱི་ཟ་བ་པོ་སྟེ། ཆོས་ལྟ་ལྟན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དག་གི་པ་
ལ་གསུམ་ལས། སྒྲེས་བྱ་སྒྲིར་དག་གི་པ་ལ་འང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡུལ་ལ་རྟག་ཏུ་ཡོངས་
སྒྲོད་པར་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་རྒྱུད་པ་གཉིས་དང་། གཉིས་པ་བྱུང་པ་སྒྲུབ་པ་ལ་གསུམ་
ལས། རང་བཞིན་ཉམས་པ་ནི་ཤེས་བྱ་ཞེས་ཏེ། དེ་མི་རྟག་པ་ཐ་དང་པར་འགྱུར་ཁོང་གཅིག་ཏུ་
མ་གྲུབ་སྟེ། འཛིན་མི་འཛིན་གཉིས་ཡོད་པས་སོ། །ཏ་ཅང་ཐལ་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཤེས་
བྱ་དང་ལྟན་པ་དེ་མི་རྟག་ཀྱང་། དེས་མ་བསྒྲིབས་པའི་སྒྲེས་བྱ་དེ་རྟག་ཅེན་དེ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་

པར་འགྱུར་ཏེ། ཤེས་བྱ་དང་མི་ལྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་གིང་ཡང་ཤེས་པར་ཐལ་བའོ། །
སྐབས་བསྐྱུ་བ་ནི། དེས་ན་ཞེས་ཏེ། ཤེས་བྱ་མི་རྟག་ན་ཤེས་རིག་གྱང་མི་རྟག་པའོ། །ཡང་ན་སྒྱུ་
མེད་པའི་གནས་སྐབས་ཆོས་ཅན། དེ་འཛིན་གྱི་ཤེས་པ་མེད་དེས་ཏེ། དེའི་རྣམ་འཛིག་གི་རྒྱ་
འབྲས་མེད་པའི་ཕྱིར། ཡི་གེ་མི་ཤེས་པའི་ཡི་གེ་མཁན་མིན་པ་བཞིན་ལོ། །

གསུམ་པ་ཚུད་སྒྲུང་ལ་ལྟ་ལས། སྒྱུ་འཛིན་གྱིས་གཟུགས་ཤེས་སུ་མི་འཐད་པ་ནི།
དེ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། སྒྱུ་འཛིན་དེས། ཡུལ་གང་ཉེ་བའས། སྒྲུང་པ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པས། གཟུགས་
ཉེ་བ་ན། དེ་གཟུགས་འཛིན་དུ་སྒྲུང་ངོ་ཞེ་ན། དེའི་དུས་སུ་སྒྱུ་འཛིན་འགགས་ན་མི་རྟག་པར་
འགྱུར་ལ། མ་འགགས་ན་གཟུགས་འཛིན་དུ་འགལ་ལོ། །སྒྲུང་བཤད་པའི་ཉེས་པ་མཚུངས་
པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། སྒྱུ་འཛིན་མ་འགགས་གྱང་ཉེ་མི་ཉེ་ཡིས་བྱང་པར་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེ་ན།
དེ་ལྟར་ན་སྒྲིམ་བྱ་དེ་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་ཏེ། སྒྱུ་འཛིན་མི་འཛིན་གྱི་
ཆ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཡང་ན་ཡུལ་རྟག་པ་མེད་པས། ཡུལ་ཅན་རྟག་པར་མ་གྲུབ་པའོ། །
གཅིག་གི་ཐ་སྙད་མི་འཐད་པ་ནི། སྒྱུ་འཛིན་ཅེས་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་ལ་ལྟོས་པས་སོ། །དཔེ་མ་
གྲུབ་པ་ནི། གཅིག་ནི་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་ཐ་དད་གྱང་ཤེས་པ་གཅིག་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་བྱ་གཅིག་ཉིད་
པ་ལ་ལྟོས་ནས་བྱ་དང་། ལུ་ལ་ལྟོས་ནས་པར་འཛིག་གྱང་། རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པ་བཞིན་ཅེ་ན།
དེའང་གཅིག་མིན་ཏེ། འདི་ལྟར་ཅེས་རྟག་པ་གཉིས་སོ། །གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མ་དམིགས་པ་ནི།
དེ་ནི་ཞེས་རྟག་པ་གཉིས་སོ། །དོན་གཉིས་པ་གནས་སྐབས་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བ་དགག་པ་ནི།
གར་མཁན་ཞེས་ཏེ། སྒྲིམ་བྱ་གཅིག་ཉིད། དུས་ཕྱོགས་རྣམ་པ་གར་མཁན་ལྟར་གནས་སྐབས་
ཐ་དད་གྱང་། རོ་བོ་གཅིག་ལས་མི་འདའ་བ་ལྟར་རོ། །ཞེ་ན་རང་བཞིན་དང་གནས་སྐབས་རོ་
བོ་གཅིག་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ། ཐ་དད་ན་དེའི་རྣམ་གཞག་ཏུ་མི་རུང་ངོ་། །རྣམ་པ་མི་འདྲ་
ཡང་ངོ་བོ་གཅིག་གོ་ཞེ་ན། གཅིག་ཉིད་དེ་ནི་སྒྲིམ་མེད་གཅིག་ ཅེས་པ། ལོ་ཀ་ན་གནས་

སྐབས་ཐ་དད་ཅིང་། ཆོས་མི་འགལ་བར་གནས་པ་ལ། དུ་མར་ཐ་སྤྱད་བྱེད་པས། ཁྱོད་ལ་ལོ་
 ཀ་པས་ཀྱང་གཞོད་པའོ། །གསུམ་པ་རང་བཞིན་གཅིག་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། གྲི་བ་
 དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་དང་། ལན་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱེས་ལུ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་
 ནི་ཤེས་ཉིད་ཅེས་ཏེ། ཤེས་ལུན་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །སྤྱོད་རང་སྐྱེས་ལུ་གཅིག་ཏུ་ཐལ་བ་ནི།
 སེམས་ཞེས་ཏེ། ཡོད་ཅམ་དུ་མཚུངས་པས་སོ། །སྤྱི་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ནི། གང་ཆེ་ཞེས་ཏེ། བྱེ་
 བྲག་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཁིང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡིན་པས་མི་བདེན་ཀྱང་། ཤེས་པ་ཅམ་དུ་གཅིག་
 པའི་སྤྱི་བདེན་ནོ་ཞེ་ན། སྤྱི་ཆོས་ཅན། གཅིག་ཏུ་བདེན་པ་མེད་དེ། བྱེ་བྲག་ཐ་དད་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། མི་ལམ་གྱི་དམག་ཆོགས་བཞིན་ནོ། །

རིགས་པ་ཅན་གྱི་བདག་དགག་པ་ལ། དེ་དག་གི་འདོད་པ་ནི། བདག་ཅེས་བྱ་བ་
 རང་ཉིད། ཏྲག་པ། གཅིག་ལ། སྐྱེས་ལུ་རྒྱུད་དུ་གཏོགས་པའི་བེམས་པོ་ཡིན་ཀྱང་། སེམས་
 དང་ལུན་པས་ཡུལ་ལ་ལོངས་སྤྱོད་པ་སྟེ། སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྤྱིང་ལ་གནས་པ། དངོས་
 པོ་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ཅན་དུ་འདོད་དོ། །དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། རང་བཞིན་བེམས་པོ་
 བདག་མ་ཡིན་པ་ནི། སེམས་མེད་ཅེས་ཏེ། དེ་བདག་མིན་ཏེ། དེའི་རང་བཞིན་བེམས་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། ལུམ་པ་ལ་སོགས་པ་བཞིན་ནོ། །སེམས་པ་གཞན་དང་ལུན་པས། བདག་ཏུ་མི་
 འཐད་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། སེམས་གདོང་པ་ལ་མིག་གི་རྩྭ་ལ་དུ་གནས་པས། ཡུལ་རྣམ་
 ཤེས་སོ་ཞེ་ན། ཤེས་པ་རེས་འགའ་བ་དེས། བདག་གི་རང་བཞིན་ཤེས་ན། རང་བཞིན་སྤར་
 ལས་ཉམས་པས། མི་ཏྲག་པས། མ་ཉམས་ན་ཡུལ་ཤེས་པར་མི་འཐད་དོ། །དེའི་བྱུང་བ་སྐྱབ་
 པ་ནི། ཅི་སྟེ་ཞེས་ཏེ། བདག་བེམས་པོའི་རང་བཞིན་ལས་མ་གྱུར་པ་ལ། སེམས་མེད་པས་
 བྱུང་པའོ། །དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་ཏེ། ཤེས་པ་དང་བྱེད་པ་མེད་ཀྱང་། བདག་ཏུ་ཏྲོག་
 ན། རྣམ་མཁའ་ཡང་དོ། །

གསུམ་པ་བདག་མེད་ལ་རྩོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ལས་འབྲས་འབྲེལ་བ་མི་འཐད་
 པ་ལའང་དུག་ལས། དང་པོ་གཞན་གྱི་རྩོད་པ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། བྱེད་སྦྱོད་གཞི་
 མཐུན་གྱི་བདག་གཅིག་ཡོད་ན་ལས་འབྲས་འཐད་པ་ལ། ལས་བྱས་པ་ཞིག་ཅིང་མ་བྱས་པ་
 དང་ཐུད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྟེན་བདག་མེད་པས་སོ་ཞེ་ན། གཉིས་པ་ཁས་སྒྲུངས་མཚུངས་པ་
 བྱི་། བྱ་བ་ཞེས་ཀླང་བ་བཞི་སྟེ། བྱེད་རང་ལྟར་ནའང་། ཤེས་བྱ་ཆོག་གི་དོན་དུག་ལས། བྱ་བ་
 ལས་གྱི་གཞི་ནི། བདག་གི་ཡོན་ཏན་ཆོ་འདིའི་དགོ་མི་དགོ་དང་། འབྲས་བུ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་
 བའི་གཞི་ནི། བྱི་མའི་ཆོར་བ་བདེ་སྤྲུག་ཡིན་པ་དང་། དེར་ཡང་རྟེན་བདག་རྟག་ཅིང་། དེག་པ་
 མེད་པར་འདོད་པས། ལས་དང་འབྲས་བུ་ལ་བྱེད་སྦྱོད་མེད་པར་འགྱུར་ཅིང་། འདིར་ནི་
 ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་བདག་རང་བཞིན་མེད་ཅིང་། ཐ་སྙད་དུ་ལས་འབྲས་འདོད་པས། གཉིས་
 ཀ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཤིང་བརྩད་དུ་མེད་པའོ། །དངོས་པོའི་ལན་ནི། རྒྱ་ལྡན་ཅེས་ཏེ། ལས་
 བྱེད་པ་ཉིད་ཀྱིས་འབྲས་བུ་སྦྱོང་ན། རྒྱ་འབྲས་དུས་མཉམ་པར་ཐལ། འདོད་ན། ས་བོན་གྱི་
 དུས་ན་སྦྱ་གུ་དངོས་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །ལུང་དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། རྒྱན་གཅིག་ཏེ་ལས་
 བརྒྱ་པའི་མདོ་ལས། རང་གིས་ལས་བྱས་པའི་འབྲས་བུ་ནི། བྱི་རོལ་གྱི་ས་ལ་སོགས་པ་ལ་མི་
 སྒྲིན་པར་བྱེད་པ་པོ་ཉིད་ཀྱིས་སྦྱོང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྣམ་
 ཤེས་གྱི་རྒྱན་གཅིག་པ་ཅུ་ལ་དགོངས་ནས་གསུངས་པའོ། །དེ་ཉིད་ཀ་བདག་མིན་ནམ་ཞེ་ན།
 རྩོད་པ་སྤང་བ་ནི། འདས་དང་ཞེས་ཏེ། དུས་གསུམ་ལ་བརྟགས་ཏེ་མི་རྟོན་པའོ། །དོན་བསྟུ་བ་
 བྱི་། དཔེར་ན་ཞེས་ཏེ། ཉིང་རྒྱལ་ལས། ཇི་ལྟར་རྒྱ་ཤིང་རྩོན་པའི་སྦྱོང་པོ་ལ། །སྦྱོང་པོ་འདོད་
 པས་དུམ་པར་གཞིག་བྱས་ཀྱང་། །ནང་དང་བྱི་རོལ་ཉིད་ན་སྦྱོང་པོ་མེད། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་
 ཅད་དེ་བཞིན་ཤེས་པར་གྱིས། །ཞེས་སོ། །

དོན་གཉིས་པ་སྦྱོང་རྗེ་བསྒྲིམ་པའི་ཡུལ་མི་འཐད་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡུལ་མེད་

པའི་ཕྱིད་པ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། སྤྱིང་རྗེའི་ཡུལ། སེམས་ཅན་དང་། སྒྲིག་དང་། སྒྲེས་
 བྱ་ཞེས་བདག་གི་རྣམ་གྲངས་མ་ཡིན་ནམ། དེ་མེད་ན་དེ་ལ། བྱི་རོལ་པ་ལས་ནང་པ་སྤྱིང་རྗེས་
 རབ་ཏུ་བྱེ་བའོ་ཞེས་མི་འཐད་དོ་ཞེ་ན། ལན་ལ། ཡུལ་སེམས་ཅན་རྒྱུ་པ་པ་ལ་གཉིས་ལས།
 དགོས་པ་བཏགས་པ་ཙམ་འཐད་པ་ནི། འབྲས་བུ་ཞེས་ཏེ། དོན་མེད་པར་མེད་ཀྱང་། ཐ་སྤྱད་
 དུ་བྱུང་བ་མེད་པའོ། །དགོས་པ་ནི་འབྲས་བུ་ཚྲོགས་རྗེས་པའི་དོན་དུ། སྒྲོ་ནི་ཚྲོགས་སུ་སྤྱོད་ས་
 པས་སོ། །གཉིས་པ་ཕྱིད་སྤང་ལ་བཞི་ལས། རྗེས་སུ་གྲུབ་པའི་གང་ཟག་ལ་མི་སྟོས་པ་ནི།
 སེམས་ཅན་ཞེས་ཏེ། བདེན་ཏེ། དོན་དམ་དུ་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་མ་གྲུབ་ཀྱང་། མ་དབྱུང་
 པར་འདུག་པའི་སྒྲོ་དོར། ཡུལ་དང་བྱེད་པོར་སྤྱང་བས་དེ་ཡོད་དོ། །བཏགས་པ་ཙམ་སྤང་བྱ་མ་
 ཡིན་པ་ནི། དུམ་ཁ་ཞེས་ཏེ། སེམས་ཅན་ལ་བདེན་འཛིན་སྤྱིང་བ་ལྟར། བཏགས་པར་འཛིན་
 པ་ཡང་སྤང་བྱ་ཡིན་ཏེ། བྱིན་ཅི་ལོག་གི་དམིགས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཅི་ན། སྤྱང་བ་ཙམ་ནི་
 དགག་མི་དགོས་ཏེ། ལམ་གྱི་གོགས་མ་ཡིན་ཞིང་། དགག་པར་ཡང་མི་རུས་སོ། །རང་ཚྲོགས་
 དང་འགལ་བ་སྤང་བ་ནི། དུམ་ཁ་ཞེས་ཏེ། སྤྱིང་བདག་གཞན་མི་རིགས་ཞེས་སྤང་བར་བཤད་
 པས་ཤེ་ན། དེ་ནི་བདག་བདེན་པར་འཛིན་པ་ལ་དགོངས་ལ། འདིར་སྤྱང་བ་ཙམ་ལ་བརྗོད་དོ། །
 འོ་ན་སྤྱོད་ས་པ་སྤང་བྱ་མིན་ནམ་ཞེ་ན། དེ་ལ་རིགས་གཉིས་ལས། འབྲས་བུ་ཚྲོགས་སུ་སྤྱོད་ས་པ་
 དང་། རྒྱ་བདག་ཏུ་སྤྱོད་ས་པ་ལས། བྱི་མ་སྤྱིང་གི་སྤྱིང་མ་ནི། དེས་གཟུང་ཡུལ་ལ་འབྱུལ་པའི་
 སྤྱང་བ་ཙམ་འཛིན་པས་མི་བསྒྲོགས་སྟེ། མི་རུས་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དོ། །མཚུངས་པར་དོགས་
 པ་སྤང་བ་ནི། དེ་ལས་ཞེས་ཏེ། བདག་ཏུ་འཛིན་པའང་ཅི་སྟེ་བསྒྲོགས་ཅི་ན། བདག་མེད་ཅེས་
 ལན་ནོ། །

དོན་བཞི་པ་དྲན་པ་ཉི་བར་བཞག་པའི་སྒྲོ་ནས། གང་ཟག་གི་བདག་མེད་པ་བསྒྲོམ་
 པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཉན་ཐོས་པས། གཙང་བ་བདེ་བ་རྟག་པ་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་

སྟེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཞིའི་གཉིས་པོར། མི་གཙང་བ་ལ་སྐྱེས་པར་བསྐྱེད་མོད་ཀྱི། དབུ་མ་
 པས། བྱད་པར་གྱི་གཞི་རང་བཞིན་འགའ་ཡང་མེད་པར་བསྐྱེད་པས། བྱད་པར་གྱི་ཆོས་
 མེད་པའོ། །དེ་ལ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་གསུམ་ལས། ཡན་ལག་སྟོ་སྟོ་ལུས་མ་ཡིན་པ་ནི།
 ལུས་ནི་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་ཀྱིས། བྱོགས་རེ་བ་དེ་མིན་ལ། དེ་དག་ལས་གཞན་པའང་མེད་པ་ནི།
 འདི་ལ་ཞེས་སོ། །དེ་ལ་རིགས་པ་ཅན་ན་རེ། སྟོ་སྟོར་བདེན་པར་མ་གྲུབ་ཀྱང་། ཡན་ལག་ཅན་
 གྱི་རྒྱས་ཞེས་བྱ་བ་བདེན་པ་གཅིག་ཏུ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། དེ་མ་གྲུབ་པ་ལ་ལྟ་ལས། ཡག་ལག་
 རྒྱུ་མས་ལ་ཆ་ཡིས་གནས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཡན་ལག་རེ་རེའི་སྟངས་ན་ལུས་
 རྒྱས་རེ་རེ་གནས་ན། དེ་དུ་མར་འགྱུར་ཏེ། སྟོད་དུ་མ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་ཤུག་བཞིན་ནོ། །
 བདག་ཉིད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གནས་པ་མི་འཐད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་
 བའི་སྟེ་གཅིག་ཏུ་མི་འཐད་དོ། །སྟངས་དུ་རུང་བ་ལས་མ་དམིགས་པས་སོ། །ཚད་མས་ངེས་པའི་
 དོན་བསྟུ་བ་ནི། བྱིད་ང་ཞེས་ཏེ། ཡུལ་དང་། དབང་པོ་དང་། དེའི་ཤེས་པ་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་རྒྱས་
 མེད་པའོ། །ལུས་སུ་དམིགས་པ་འབྲུལ་པ་ཡིན་པ་ནི། དེས་ན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །འབྲུལ་
 པར་སྐྱབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། རྒྱ་ནི་རི་སྟོང་ཅེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་དང་། ཤེས་བྱེད་ནི། དེ་
 བཞིན་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཉིས་སོ། །སྟོ་དོན་བསྟུ་བ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

གཉིས་པ་ཆོར་བ་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ལ་བཞི་ལས། ཆོར་བའི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་
 པ་ལ་ལྟའི་དང་པོ། དུམ་པ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། དུམ་པ་ཞེས་ཏེ། ལུས་གང་བའི་དུམ་པ་དེ་
 ཉིད། རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན། རྩ་བའི་བདེ་བ་ནམ་ཡང་མི་འབྱུང་བར་ཐལ་བ་དང་། སེམས་ལ་
 རུ་གི་བར་ཐོས་པའི་དུམ་པ་དེ་ཉིད་དུ་ཡོད་ན། མ་གི་བར་སྟེབས་ཀྱང་དགའ་བ་ནམ་ཡང་མི་སྟེ་
 བར་ཐལ་བའོ། །བདེ་བ་དོན་དམ་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི། བདེ་ན་ཞེས། རོ་ཞིམ་པའི་བདེ་བ་རང་
 བཞིན་དུ་ཡོད་ན་མི་ཞིམ་པ་གཏན་མི་སྟོང་བར་ཐལ་བ་དང་། རུ་སྟེབས་པའི་དགའ་བ་ལྟ་བུ་

རང་བཞིན་དུ་ཡོད་ན། ས་ཤི་བའི་མྱ་ངན་གདུང་བ་ལ་སོགས་པ་སྤང་བས་བསལ་བའོ། །རང་
བཞིན་ལ་མི་འགྱུར་ཞིང་། རྟག་པས་བྱུང་བ་ནི། དབུ་མ་རྩ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་
གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་
འབྱང་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །ཚུད་པ་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱལ་བ་དགོད་པ་ནི།
སྟོབས་དང་ཞེས་ཏེ། དཔེར་ན་གཡུ་སྤང་བ་ཀྱི་རི་བ། སྟོར་བའི་དུམ་པའི་རྒྱན་ཡོད་ཀྱང་།
སྤྲུང་སྤང་སྟོང་རི་བ་རྟེན་པའི་སྟོབས་ལྡན་གྱིས་དེ་ཟེལ་གྱིས་མནན་པ་བཞིན། ཞེ་ན། ཚོར་བ་
ཉིད་ཉམས་པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་ཏེ། མྱོང་བ་མེད་པས་སོ། །བདེ་བ་ལས་མ་ཉམས་པ་ནི།
དུམ་པ་ཞེས་ཏེ། དེ་ཕྱ་མོར་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། བདེ་བས་ཟེལ་གྱིས་མ་ཞོན་ལ། བདེ་བ་མྱོང་ན་དུམ་པའི་
ངོ་བོར་འགལ་ཏེ། སྤང་བ་ཐུན་པའི་ངོ་བོ་མ་ཡིན་པ་བཞིན་ཞེས་པ། དེ་ནི་ཞེས་པས་སོ། །དོན་
དམ་མེད་པ་ཉིད་སྐྱབས་ལ་སྤྱུར་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དུམ་པའི་འགལ་རྒྱུན་བདེ་
བ་སྟོབས་ལྡན་སྟེན་པས་དུམ་པ་མེད་དོ་ཞེ་ན། དེ་ལྟ་ན། དེ་རྟག་པར་སྒྲོམ་པ་ཙམ་སྟེ། རྒྱན་
ཆགས་སུ་མ་དམིགས་པས་སོ། །རྣམ་པར་དབྱུང་པའི་དོན་ལ་རྣལ་འབྱོར་དུ་བྱ་བ་ནི། དེ་ཉིད་
ཅེས་ཏེ། ཡུལ་མ་དབྱུང་པའི་ཞི་གནས་ཙམ་གྱིས་རྣལ་འབྱོར་པའི་ཏིང་ངེ་འཛིན་གྱི་ལུས་རྒྱས་
པར་མི་བྱེད་དེ། ཏིང་རྒྱལ་ལས། ཏིང་ངེ་འཛིན་དེ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་མོད་ཀྱི། །དེས་ནི་བདག་ཏུ་
འཛིན་པ་འཛིག་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་ཤེས་རབ་ཀྱིས་སོ་སོར་བརྟགས་པས་རང་
བཞིན་གང་ཡང་མ་དམིགས་ཏེ། སྟོང་པར་གོ་བའི་ངང་ལ་སེམས་རྩེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པའི་ལམ་
གྱིས། རྣལ་འབྱོར་པའི་ལུས་བརྟན་པར་བྱེད་དེ། སྤྱད་པ་ལས། འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་
དང་དཀར་ནག་ཆོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤིག་ནས་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆོ། །ལོ་ག་དག་
ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གྲངས་འགོ། །ཞེས་སོ། །

རྒྱ་རེག་པ་མ་གྱུབ་པ་ལ་བཞི་ལས། དབང་པོ་དང་དོན་ཕྱད་པ་མེད་པ་ལ་འང་གཉིས་

གྱི་དང་པོ། དབང་དོན་རགས་པ་ཕྱད་པ་མེད་པ་ནི། དབང་པོ་དང་། དོན་དང་། རྣམ་ཤེས་
 གསུམ་འདུས་པ་ལས། ཡུལ་འཛིན་པ་དེ་རེག་པ་ཡིན་ལ། དེ་ལས་ཆོར་བ་འབྱུང་བས་རེག་པ་
 དེ་བདེན་པར་ཡོད་དོ། །ཞེས་པ་ལ། དེ་དགག་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། བར་དང་བཅས་ན།
 ཤར་ཅུབ་གྱི་རི་ལྟར་འདུས་པའི་ཆེན་པོ་མི་སྤྲིད་ལ། བར་མེད་ན་ཕྱད་པར་མི་རིགས་སོ། །ཕྱ་བ་
 རུལ་ཕྱན་དང་ཕྱད་པ་མེད་པ་ནི། སྡེ་པ་དག །རུལ་ཕྱ་མོ་ཕན་ཚུན་ཕྱད་པ་ཡིན་ནོ་ཞེ་ན། དེ་
 དགག་པ་ལ་བཞི་སྟེ། ཏྲགས་དགོད་པ་དང་། བྱོགས་ཆོས་སྐྱབ་པ་དང་། ལྷབ་པ་དང་། དོན་
 བསྐྱ་བ་རྣམས། རུལ་ཕྱན་ཞེས་རྒྱུ་དང་པོ་རེ་དང་། གཉིས་དང་བཞི་ཡིས་སོ། །གཉིས་པ་རྣམ་
 ཤེས་དང་ཕྱད་པ་མེད་པ་ནི། རྣམ་ཤེས་ཞེས་ཏེ་ཕྱད་པ་ལུས་ཅན་ལ་འཐད་པས་སོ། །དེ་དངོས་
 པོ་ཕྱད་པ་ཁོ་ན་ལ་མི་ཟེར་གྱི་ཆོར་བའི་རྒྱུ་གསུམ་ཚང་བའོ། །ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ནི། ཆོགས་
 བའང་ཞེས་ཏེ། སྤར་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བཀག་པ་བཞིན་ནོ། །སྐབས་བསྐྱ་བ་ནི། དེ་
 ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། དེས་གྲུབ་པའི་དོན་ནི། གང་ཆོ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། འབྲས་བུ་
 སྟེད་པ་ལྟོག་པའོ། །གསུམ་པ་ཡུལ་མ་གྲུབ་པ་ནི། མཐོང་བ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་ཐོས་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སྤང་ཡང་བདེན་པར་མེད་དེ། མི་ལམ་སྒྲུ་མ་བཞིན་ནོ། །དོན་བཞི་པ་འཛིན་བྱེད་མ་གྲུབ་
 པ་ལ་བཞི་ལས། སེམས་མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི་སེམས་དང་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། སེམས་དང་
 ཆོར་བ་དུས་མཉམ་ན། རྒྱ་འབྲས་སུ་མི་འཐད་ཅིང་། སྡེ་བྱེ་ལ་མྱོང་བ་མི་འཐད་པའོ། །རང་
 མྱོང་བྱེད་མ་ཡིན་པ་ནི། རང་གིས་ཞེས་ཏེ། མྱོང་བྱ་མྱོང་བྱེད་གྱི་ངོ་བོ་མེད་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་
 ལས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ནི་གཞན་དག་ཅེས་ཏེ། རང་དང་རྣམ་ཤེས་ལས་གཞན་པའི་མྱོང་བྱེད་
 མེད་པའོ། །དུས་མཉམ་པ་འབྲེལ་བ་མེད་ཅིང་སྡེ་བྱེ་ལ་ཕྱད་པ་མེད་པས། སྐབས་བསྐྱ་བ་ཆོར་
 པོ་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་གོ། །

སེམས་དྲན་པ་ཉེ་བར་བཞག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡིད་གྱི་རང་བཞིན་མ་གྲུབ་པ་

ནི། ཡིད་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། ལྷ་མ་ནི་རྣམ་ཤེས་དུག་ལས། ཡིད་ཀྱི་རྣམ་ཤེས་རང་བཞིན་
མེད་པར་བསྟན་ཏེ། རྩོགས་གསུམ་དུ་མི་དམིགས་པས་སོ། །དེས་ན་རང་བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་
པ་ནི། གང་ཞིག་ཅེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། རྣམ་པ་ཤེས་པ་ལྡེང་དམིགས་པ་མ་གྲུབ་པ་ནི། ཤེས་བྱ་
ཞེས་ཏེ། དམིགས་པ་འི་རྒྱུན་དཔྱད་ནས་དགག་པ་སྟེ། དུས་གསུམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྦྱེས་པ་མི་
འཐད་པ་སྟེ། ད་ལྟར་བ་ཡང་། ཤེས་བྱ་ད་ལྟར་བ་ལས། ཤེས་པ་སྦྱེ་བ་ནི་དུས་མཉམ་པས་རྒྱ་
འབྲས་སུ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་གྲུབ་ན་ཤེས་པ་འང་འགྲུབ་པས། བསྐྱེད་མི་དགོས་ལ། མ་
གྲུབ་ན་མི་རུས་སོ། །

ཆོས་དྲན་པ་ཉིར་བཞག་ལ་གཉིས་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་མེད་དུ་གྲུབ་པ་ནི། དེ་
ལྟར་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ལའོར་འདས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་དུས་གསུམ་ལས་སྦྱེ་བར་མི་
འཐད་པས། རང་བཞིན་མེད་པ་འོ། །དེ་ལ་ཅུང་པ་སྦྱོང་བ་ལ་གསུམ་ལས། ཀུན་རྫོབ་མེད་
པ་འི་ཏ་ཅང་ཐལ་བ་སྤང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། དེ་ལྟར་སྦྱེ་བ་མེད་ན། ཀུན་རྫོབ་
ཀྱི་བདེན་པ་མི་འགྲུབ་པས། བདེན་གཉིས་མི་འཐད་ལ། འབྲུལ་པ་གཞན་གྱིས་བརྟགས་པས་
འགྲུབ་ན། རང་ཉིད་གྲོལ་ཀྱང་གཞན་གྱིས་མ་བརྟགས་པ་འི་ཀུན་རྫོབ་དེས་སྦྱིབ་པས། ལྷ་ངན་
ལས་མི་འདའ་བར་ཐལ་ཞེས་པ་ལ་ལན་ནི། འདི་ནི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། གཞན་སྒྲོ་འབྲུལ་པ་
ཅན་གྱིས་བརྟགས་པ་ཡིན་གྱིས། དབུ་མ་པ་རང་ལ། ཀུན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡང་ལའོར་བའི་རྒྱ་མ་
གྲུབ་པས། དེས་མི་གཞོད་དེ། བདག་རྒྱུད་ལ་འབྲུལ་པ་འི་རྒྱ་སྤངས་པ་འི་བྱིར་རོ། །དེས་ན་མ་
རིག་པ་ལ་སོགས་པ། འབྲུལ་པ་འི་རྒྱ་ཆང་ན། ལའོར་བར་འགྱུར་གྱི་མ་ཆང་ན་མི་འགྱུར་རོ། །

གཉིས་པ་ངེས་འབྱེད་ཐུག་པ་མེད་པ་འི་སྒྲིན་སྤང་བ་ལ་གསུམ་ལས་ཡུལ་དང་ཡུལ་
ཅན་གྱི་རྣམ་པར་བཞག་པ་སྦྱིར་བརྫོད་པ་ནི། ཉོག་དང་ཞེས་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་མེད་པར་གྲུབ་པ་རིགས་པ་འི་ཤེས་པ་ལ་ལྟོས་ལ། དེ་གཞལ་བྱ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལ་

ཉྱེས་པས། བན་ཚུན་བརྟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་ཀ་རང་བཞིན་དུ་མི་འགྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་དུ་
གྲུབ་ན་ཉྱེས་མེད་ཀྱིས་བྱུང་བ་ནི། ཅུ་ཤེར་ལས། རང་བཞིན་གཞན་ལ་ཉྱེས་པ་ནི། །ཀླུ་ཡང་
འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དེས་ན་རྣམ་དཔུང་གྲགས་ཆོད་དང་མཐུན་པ་ནི། རི་ལྷར་
ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །ཡུལ་ཅན་སྒྱེ་མེད་དུ་རྟོགས་པ་གཞན་ལ་ཉྱེས་ན། ཐུག་པ་མེད་པ་ནི།
གང་ཆེ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་གོ། །རང་ལ་ཉེས་པ་མེད་པ་ནི། དཔུང་བྱ་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། ཡུལ་
མ་གྲུབ་པས་ཡུལ་ཅན་མི་འགྲུབ་སྟེ། མ་དཔུང་ཀྱང་སྟོང་པར་གྲུབ་པའོ། །

དོན་གསུམ་པ་ལུ་སྟེགས་ཀྱི་ཚོད་སྤང་ལ་གསུམ་ལས། སྐྱབ་བྱེད་མེད་པ་ལའང་
གཉིས་ལས། མདོར་བསྟན་ནི། གང་གི་ཞེས་རྒྱུ་པ་གཉིས་ཏེ། དེས་སྐྱབ་པ་དག་གིས།
དོན་ཤེས་གཉིས་བདེན་པར་འདོད་པ་དེ་དག་ལ་བ་སྟེ། སྐྱབ་བྱེད་མེད་ཅིང་གཞོད་བྱེད་ཡོད་
པས་སོ། །རྒྱས་བཤད་ལ་གཉིས་ལས། བན་ཚུན་བརྟེན་པ་དཔེ་དང་བཅས་པ་ནི། གལ་ཏེ་
ཤེས་དབང་ཞེས་སྒྲོ་ག་བྱེད་དང་བཞི་སྟེ། ཡུལ་ཤེས་གཉིས། བན་ཚུན་གཅིག་ཡོད་པ་གཅིག་
ལ་ཉྱེས་པས། མཐར་གཉིས་ཀ་མི་འགྲུབ་ཅིས་པའོ། །དེ་འགྲུབ་པའི་དཔེ། ས་དང་བུའི་ཐ་སྟངས་
བཞིན་ཞེ་ན། དཔེ་མི་མཚུངས་པས་འབྲས་བུའི་ཤེས་རྟོགས་དགག་པ་ནི། ལྷ་གྲུ་ལས་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཅིག་གོ། །འདི་དག་ཐ་སྟངས་དུ་སྐྱབ་པ་མི་འགོག་གི། །བདེན་པར་འགོག་སྟེ། རང་རིག་
བཀག་ཅིང་། གཞན་རིག་གི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞོད་བྱེད་ཡོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྒྱ་མེད་ལས་སྐྱབ་པར་འདོད་པ་ནི།
ལུ་སྟེགས་རྒྱུ་འཕེན་པ་དང་། སྟོད་པ་བ་དག་གི་གཞུང་ལས། ཉི་ཤར་ཆུ་བོ་ཐུར་དུ་འབབ་པ་
དང་། །སྒྲུ་ཆུ་ཆེར་མ་གཟངས་རིངས་རྩོད་དང་། །མ་བུའི་མདོངས་ལེགས་ལ་སོགས་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན། །སུས་ཀྱང་མ་བྱས་རང་གི་རང་གིས་བྱུང་། །ཞེས་པས། སྟོད་བཅུད་རྣམས་རྒྱ་
མེད་དམ་རང་གི་དོ་བོས་འབྱུང་བར་འདོད་པས། དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། སྐྱིར་བསྟན་ནི།

རེ་ཞིག་ཅེས་དང་། འབྲས་བུ་འཛུམ་དབྱེ་རྒྱ་ལ་སྟོས་པ། དཔྱོད་ཞེས་དང་། རྒྱའི་རྒྱུ་ལ་
 སྟོས་པ་ནི། རྒྱ་དབྱེ་ཞེས། སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལས་སོ། ། རྒྱས་པའི་རྒྱུ་ལ་སྟོས་པ་ནི་ཅིའི་ཕྱིར་
 ཞེས་ཏེ། རང་གི་རིགས་མཐུན་པ་དང་། མི་མཐུན་པས་བསྐྱེད་པའི་རྒྱས་པ་ཡོད་མེད་དོ། ། རྒྱུ་
 རེས་ལས། སོ་སོར་རྒྱུ་པར་བྱེ་བའི་རྒྱ་རྒྱམས་ནི། འབྲས་བུ་ལ་འབྲུལ་པ་མེད་དོ་ཞེས་དང་།
 རྒྱུ་འབྲེལ་ལས། གང་ཕྱིར་རིགས་མཐུན་སྒྲ་མ་ཡིས། །ས་བོན་ལས་ནི་འཕེན་པ་ཅན། །
 ཞེས་སོ། །

གཉིས་པ་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དབང་ཕྱུག་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ལ་
 བཞི་ལས། དྲི་བ་དགོད་པ་ནི། དབང་ཕྱུག་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། དེ་ལ་དབང་ཕྱུག་འགོ་བའི་
 རྒྱར་འདོད་པ་ནི་སྒྲ་སྟོགས་རིགས་པ་ཅན་དང་། བྱེ་བྲག་པ་དང་དབང་ཕྱུག་ཅེས་བྱ་བ། ལྟའི་
 འགོ་བར་གཏོགས་པ་གཅོད་ཞིང་མཆོད་པར་འོས་པ། རྟག་པ། གཅིག་ཕུ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་
 པ་པོ་སྟེ། ཆོས་ལྷ་ལྟན་དེ། སྟོད་བཙུན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་བྱེད་པ་པོར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་
 ལས། སྐྱེ་བ་པོ་ནི་ཤེས་པ་ཡོད་མིན་ཏེ། །བདག་གི་བདེ་སྐྱུག་བདག་ལ་རང་དབང་མེད། །
 དབང་ཕྱུག་གིས་བཏང་ཡང་ན་མཐོ་རིས་སམ། །ཡང་ན་གཡང་ས་དག་ཏུ་འགོ་བར་བྱེད། །
 ཅེས་སོ། །དེ་དགག་པ་ལ། དབང་ཕྱུག་ཉིད་མ་གྲུབ་པ་ལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་འབྱུང་བར་
 འདོད་པ་དགག་པ་ནི། འབྱུང་རྒྱམས་ཞེས་ཏེ། ས་ལ་སོགས་པ་སྟེ། སྟོད་བཙུན་ཀྱན་བྱེད་པས་
 སོ་ཞེ་ན། མིང་ཅམ་སྟེ་ལུས་དྲན་པ་ཉེར་བཞག་ཏུ་བཀག་ཅིང་། བྱེད་འདོད་པའི་ཆོས་ལྷ་ལྟན་
 དང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་པའི་བདག་དགག་པ་ནི། བདག་མིན་ཅེས་
 རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། གང་ཟག་གི་བདག་ནི་སྒྲར་བཀག་ཟིན་ཅིང་། རོ་བོ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་ན་
 བྱེད་པར་བརྗོད་པར་མི་རྒྱས་པས་སོ། །

དོན་གསུམ་པ་འབྲས་བུ་མི་སྤྱོད་པ་ལ་གཉིས་ལས། བདག་ལ་རྒྱས་པ་འགལ་བ་ནི།

དེས་བསྐྱེད་ཅེས་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། རྟེན་པ་དང་པོས་དྲི་བ་བཀོད་ནས། བདག་པོའི་འབྲས་བུ་
བདག་དང་། སྐྱེས་བུ་བྱེད་འབྲས་སོགས་དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། དབང་ལྷན་རིགས་
རྒྱན་གསུམ་ཡིན་ཅེས་པ་ལ། དེ་རྟེན་པས་བསྐྱེད་བྱུང་འགལ་ལོ། །གཉིས་པ་ཤེས་པ་དང་བདེ་
སྤྱད་གཞན་ལ་རྣམས་པར་མཐོང་བ་ནི། ཤེས་པ་ཞེས་རྟེན་པ་གསུམ་སྟེ། ཤེས་པ་རྒྱ་གཞན་ལ་སྐྱེ་
སྟེ། རྣམ་ཤེས་ལྡ་ཡུལ་དང་། དུག་པ་ཡིད། རིག་རྒྱན་ཐོག་མེད་ལས། བྱེད་པར་བདེ་སྤྱད་
ལས་ལ་སྐྱེ་བའི་བྱིར། དབང་ལྷན་དོན་མེད་དོ། །སྐྱེད་བྱེད་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། འབྲས་
བུ་རེས་འགའ་བ་འགལ་བ་ནི། རྒྱ་ལ་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་འགྲོ་བའི་གནས་སྐབས་འདི་ཡང་
ཐོག་མེད་དུ་ཐལ་ཏེ། རྒྱ་དབང་ལྷན་རྣམས་པ་ཐོག་མེད་ལས་བྱུང་བའི་བྱིར་རོ། །གཉིས་པ་དེ་
ལྟོས་མེད་གྱི་སྒྲུབ་པ་ནི། རྟེན་ཏུ་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། བྱིས་ཀྱང་རྟེན་ཏུ་འབྱུང་བར་ཐལ་
བའོ། །

གསུམ་པ་ལྟོས་པ་ཉིད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཐམས་ཅད་འབྲས་བུ་ཡིན་པས་
ལྟོས་པ་འགལ་བ་ནི། དེས་བྱས་ཞེས་རྟེན་པ་གཉིས་སོ། །ལྟོས་ན་དབང་ལྷན་དུ་འགལ་བ་ལ་
གསུམ་ལས། ཚོགས་པ་རྒྱ་ཉིད་དུ་འབྱུང་བ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས་ཏེ། རྒྱ་ཚོགས་པ་ལ་རག་ལས་
པས་སོ། །གཉིས་པ་ཚོགས་པས་གཞན་དབང་དུ་འབྱུང་བ་ནི། ཚོགས་ན་ཞེས་ཏེ། དེ་དབང་
ལྷན་མིན་ཏེ། ཁས་སྒྲུངས་གྱི་རྟགས་མ་གྲུབ་པས་སོ། །འདོད་པ་གཞན་དབང་དུ་གྱུར་བ་ནི།
འདོད་ན་ཞེས་ཏེ། དེ་རེས་འགའ་བ་ལ་ལྟོད་པས་སོ། །

དོན་གཉིས་པ་རྟེན་པ་ལྷན་རྒྱ་མ་ཡིན་པ་ནི། བྱེད་བྱས་པ་དག་རྟེན་པ་ལྷན་ཆ་མེད་གྱི་རྟེན་
པ་འགྲོ་བའི་རྒྱར་འདོད་པ་དགག་པ་ནི། གང་དག་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། སྤར་བསྐྱོག་པ་ནི།
མཁའ་བཞིན་དེས་ན་རྟེན་པ་ཡང་མེད། ཅེས་དང་། སྤར་པ་དང་ནི་ཆ་མེད་པ། ཞེས་པར་རོ། །

དོན་གསུམ་པ་རང་ལས་སྐྱེ་བ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། དགག་པའི་ཡུལ་བསྟན་

པ་ལའང་གསུམ་སྟེ། ཡུལ་ཕྱིར་བརྗོད་པ་དང་། གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དང་། འབྲས་བུའི་རང་
 བཞིན་དག་ནི། གཙོ་བོ་ཞེས་པ་ནས་རྒྱུ་པ་གཉིས་དང་། གསུམ་དང་གཅིག་གིས་བསྟན་པའི་
 དོན། གྲངས་ཅན་པའམ། སེར་སྐྱ་པའི་འདོད་པས། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་བེམས་རིག་གཉིས་
 སུ་འདུས་ལ། བདག་རིག་པ་ནི། རོ་བོ་རྒྱ་འབྲས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ལ། བེམས་པོ་ཐམས་ཅད་།
 རྩལ་ལུན་པ་སྟེང་སྟོབས་ཀྱི་མིང་ཅན། བདེ་སྤྱད་བཏང་སྟོམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་གསུམ་ཆ་
 མཉམ་པ་སྟེ། བེམས་པོ་རྟག་པ། གཅིག་སྟེ། འགྲོ་བའི་བྱེད་པོ་མི་མངོན་པ་སྟེ། ཆོས་ལྡན་
 བོ་རང་བཞིན་རྒྱུའི་ཆའོ། །དེ་གསུམ་མི་མཉམ་པའི་འགྲོ་བ་ནི། འབྲས་བུའི་ཆ་སྟེ། གཙོ་བོ་
 ལས་ཆེན་པོ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པ། རྩལ་ལས་གྱུར་པ། ཞེན་པ་ལས་གྱུར་པ་སྟེ།
 ར་རྒྱལ་གསུམ་འབྱུང་ངོ་། །དེ་ལ་འབྱུང་བ་ལས་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་ལས། གཟུགས་སྒྲིབ་རོ་རིག་
 བྱ་སྟེ། དེ་ཙམ་ལྟ་དང་། དེ་ལས་འབྱུང་བ་ལྟ་སྟེ། དྲི་ལས་ས། རོ་ལས་སྟེ། གཟུགས་ལས་མེ་
 རིག་ལས་རྒྱུ་། སྒྲི་ལས་ནམ་མཁའོ། །རྩལ་ལས་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་ལས། མིག་ཀྱི་བ། སྒྲི་
 ལྟེ། ལུས་ཞེས་པ་སྟོའི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། དག་ལག་པ། རྒྱུ་པ། གཤམ་པ། རྩལ་ཞེས་པ་
 ལས་ཀྱི་དབང་པོ་ལྟ་དང་། ཐུན་མོང་དུ་ཡིད་ཀྱི་དབང་པོ་སྟེ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་འབྱུང་ངོ་། །
 ཞེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས། གཉིས་ཀའི་གྲོགས་བྱེད་ཀྱི། རྣམ་འབྱུང་ལོགས་པ་མི་
 བསྟེན་དོ། །དེ་ལྟར་ན། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་གསུམ་མམ། ཆེན་པོ་དང་། ར་རྒྱལ་གཅིག་ཏུ་བགྲངས་
 ཏེ། དེ་ཙམ་ལྟ་འབྱུང་བ་ལྟ། དབང་པོ་བཅུ་གཅིག་སྟེ། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ཅུ་གཉིས་མམ། དེའི་སྟེང་
 དུ་ར་རྒྱལ་གསུམ་སྟེ། དེ་དག་ནི་རྣམ་འབྱུང་འབྲས་བུའི་ཆ་ཡིན་པས། འགྲོ་བ་ཞེས་བརྗོད་དེ།
 དེ་རྣམས་གཙོ་བོའི་ཁུང་ན། གཙོ་བོ་དང་ཐ་མི་དད་དུ་ཡོད་པ་ལས། མངོན་པར་གསལ་བར་སྟེ།
 བར་འདོད་དེ། དེ་དག་གི་གཞུང་ལས། དེ་ཙམ་ཉི་ཤུ་ལྟ་ཤེས་ན། །རལ་པའམ་ནི་ཙེ་རིག་གམ།
 ཆ་ལུགས་ཅི་ལྟར་གནས་གྱུར་རུང་། །ལྟར་དུ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་འབྱུང་། །ཅིས་སོ། །

དེ་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས། གཞོད་པ་སྒྱུར་བརྗོད་པ་ལའང་གསུམ་གྱི་དང་པོ།
 གཙོ་བོའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་གཅིག་ལ་ཞེས་རྒྱུ་དང་། དེའི་ཡོན་ཏན་དགག་པ་
 བེ་། དེ་བཞིན་ཅེས་ཏེ། ཐུག་མེད་དུ་ཐལ་བས་སོ། །འབྲས་བུའི་རང་བཞིན་དགག་པ་ནི་ཡོན་
 ཏན་ཞེས་ཏེ། སྒྲ་སྟགས་མེད་དེ། རྒྱ་ཡོན་ཏན་གསུམ་མ་གྲུབ་པས་སོ། །བདེ་སྒྲུག་ཕྱི་རོལ་གྱི་
 རོན་ཡོན་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་ནི་སེམས་མེད་ཅེས་
 ཏེ། སེམ་པར་མ་དམིགས་པས་སོ། །བདེ་སྟགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡོན་པར་དགག་པ་ལ་བཞི་ལས།
 བརྗོད་ཟེན་པའི་རིགས་པ་དྲན་པ་ལ་སྒྱུར་བ་ནི། དངོས་རྒྱུ་མེད་ཞེས་ཏེ། ཏིལ་ལ་ཏིལ་མར་གྱི་
 རྒྱུ་ལ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེན། ཤེས་བྱ་ལས་སྒྲུར་ཞེས་དང་། དེ་ལྟར་ཆོས་རྒྱུ་མེད་ཐམས་ཅད་ཀྱི། ཞེས་
 པར་དཔྱད་ཟེན་ཏོ། །ཐ་སྙད་དུ་རང་ཆོག་དང་འགལ་བ་ནི། ཁྱེད་ཅེས་ཏེ། བདེ་སྟགས་ཀྱི་རང་
 བཞིན་གཙོ་བོ་དེ་རྒྱ་ཡོན་ལ། དེས་དེ་ཙམ་ལ་སྟགས་པ་བསྐྱེད་པར་འགལ་ཏེ། འདིར་དེ་ཙམ་
 རྒྱ། བདེ་སྟགས་འབྲས་བུར་འདོད་པས་སོ། །སྒྲ་མ་ཉིད་བརྟན་པར་མི་གནས་པ་ནི། དེ་ལས་
 ཞེས་ཏེ། སྒྲ་སྟགས་རྒྱུར་མི་འདོད་ཀྱི། དེའི་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པའི་གཙོ་བོ་དེ་ལས་སོ། །ཞེན།
 དེ་ལྟར་ན་བདེ་སྟགས་རྒྱ་མིན་དུ་ཐལ་ཁོང་། འདོད་ན་རྩ་བའི་དམ་བཅའ་ཉམས་སོ། །བསྐྱོག་
 པ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དུ་མ་གྲུབ་པ་ནི་དེ་མེད་ཕྱིར། ཞེས་པའོ། །གསུམ་པ་གཙོ་བོ་རྟག་པར་མི་འཐད་
 པ་ལ་བཞི་ལས། སྒྲུང་བ་མི་དམིགས་པས་དགག་པ་ནི། བདེ་སྟགས་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ།
 ཁྱེད་སྒྲ་མ་ནི། རྟག་པར་མ་དམིགས་ཅིང་། ཕྱི་མ་ནི་མི་གསལ་བར་ཡོད་ན། བདེ་སྟགས་
 གསལ་བར་སྐྱེས་པ་ན། གཙོ་བོ་མི་གསལ་བའི་རང་བཞིན་ཏེ། རོར་ན་མི་རྟག་པར་འགྱུར་ལ།
 མ་རོར་ན་གསལ་བ་ཉམས་སོ། །ཕྱ་རགས་སུ་འགལ་བ་ནི། དེ་ཉིད་ཅེས་ཏེ། རྟག་པ་དེ་དག་
 འགལ་བས་སོ། །གནས་སྐབས་མི་རྟག་པར་འགྱུར་བ་ནི། རགས་པ་ཞེས་རྒྱུ་དང་། བཞིན་དང་།
 འོག་གི་རགས་པ་ཞེས་རྒྱུ་དང་། བཞིན་པ་ཞེས་སོ། །དེས་ན་མི་རྟག་པར་གྲུབ་པ་ནི། བར་གི་དེ་བཞིན་

ཞེས་ཏེ། དངོས་པོ་ལྟ་རང་བཞིན་ཐམས་ཅད་ཀྱང་ངོ་། །བཞི་པ་ཡོད་སྟེ་འགལ་བ་ལ་བཞི་
ལས། དགག་ཡུལ་སྒྱིར་བརྗོད་པ་ནི། གལ་ཏེ་ཞེས། དངོས་པོ་སྒྲར་མེད་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ།
གཙོ་བོ་ལ་སྒྲ་སོགས་རྒྱ་ལ་འབྲས་བུ་རང་ཆས་སུ་ཡོད་པས་དེ་གསལ་བར་བྱས་པ་ཙམ་སྟེ།
མར་མེས་དངོས་པོ་ལྟ། མེ་ཡོང་གི་རྩལ་བྱས་པ་ལྟར་དོ། །དེ་ལྟ་མིན་ན་འཛིན་པ་འདྲ་སྒྲུལ་
བུའི་རྒྱར་འགྱུར། ཞེས་པ་ལོ། །དེ་དགག་པ་ལ་རང་གི་འདོད་པས་མ་ངེས་པ་ནི། གསལ་བ་
ཞེས་ཏེ། སྒྱིར་མེད་སྟེ་བྱེད་མི་འདོད་ཀྱང་། གསལ་བ་སྒྲར་མེད་སྟེ་བ་རང་ལུགས་ལ་ཡང་
གནས་པ་ཉིད་དོ། །འཇུག་པ་འཆོལ་བ་ནི་གལ་ཏེ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་གོ། ཚུད་སྒྲར་ལ་གསུམ་
ལས། འཇུག་པ་མཚུངས་པ་ནི། འཛིག་རྟེན་ཞེས་ཏེ། རས་བལ་རས་ཉིད་དུ་ཡོད་ཀྱི། མྱོངས་
པས་མི་མཐོང་ངོ་ཞེན། དེ་ཉིད་ཤེས་པ་སེར་སྒྱ་བ་བྱེད་རང་ཡང་རས་བལ་གྱོན་པར་རིགས་པ་
ལས་བསལ་བ་ལོ། །མྱོངས་པས་རས་ལུག་གྱོན་པར་མཐོང་ངོ་ཞེན། འཛིག་རྟེན་མྱོངས་པ་དང་
འགལ་བ་ནི། ཤེས་ཏེ་ཞེས་ཏེ། མཐོང་བའི་རྒྱ་ཡོད་པས་སོ། །འབྲས་བུའི་འཇུག་པ་སྒྲ་བར་
ཐལ་བ་ནི། ལོ་ཀ་ཞེས་ཏེ། རས་ལུག་རྩ་མཐོང་བ་ཆད་མ་མིན་ནོ། །ཞེན། རས་བལ་དུ་མཐོང་
བའང་རྒྱན་པར་འགྱུར་ཏེ། འཇལ་བྱེད་ལ་ཆད་མ་མེད་པས་སོ། །ཡང་ན་ལོ་ཀ་ཆད་མ་ཡིན་པ་
ལྟར། འབྲས་བུ་གསལ་བ་སྒྲར་ངོ་། །དེ་ལྟར་མཐའ་བཞི་ལས་སྟེ་བ་མེད་པར་རྟོགས་པས།
སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་བསྟན་པ་ལོ། །

གསུམ་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་སྟེ་བ་མེད་པར་བསྟན་པ་ལ། ཚུད་པ་སྒྲར་བ་ལ་གསུམ་
ལས། སྟོལ་བ་དགོད་པ་ནི། གལ་ཏེ། ཆད་མ་ཞེས་སྟོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དངོས་པོ་སྒྲ་བ་རྣམས་ན་
དེ། དབུ་མ་པ། ཡུལ་དང་ཡུལ་ཅན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་ཁོང་འབྲུལ་པར་འདོད་པ་ལྟར་ན།
འཇལ་བྱེད་ཀྱི་ཆད་མ་མི་འགྱུར་སྟེ། རྒྱན་པའི་ཡུལ་ཅན་ཡིན་པས་སོ། །འདོད་ན་སྟོང་ཉིད་
བསྒྲོམ་པ་འདྲ་མི་འཐད་དོ། །ཞེ་ན། ཡོངས་གཅོད་ལ་ཆད་མ་མ་ཡིན་པ་ནི། བརྟགས་

པའི་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཅིག་སྟེ། སྒྲོ་འབྲུལ་པས་ཚད་མ་མ་ཡིན་ཞིང་། དགག་བྱ་མ་གྲུབ་ན་དགག་པ་
མ་གྲུབ་པར་ཐལ་བ་འདོད་དེ། གྲུ་སྐྱབ་ཀྱིས། དགག་བྱ་ཅི་ཡང་མེད་པ་ན། །ང་ནི་ཅི་ཡང་མི་
འགོག་གོ། ཞེས་དང་། དབུ་མ་རྒྱན་ལས། དགག་བྱ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། །ཡང་དག་ཏུ་ན་
བགག་མེད་གསལ། ཞེས་སོ། །དེ་ལྟར་ན། དཔྱོད་པ་དོན་མེད་དོ་ཞེ་ན། ལྷུ་བ་པ་མ་གྲུབ་སྟེ་
ནམ་དཔྱད་ལ་ཚད་མ་ཡིན་པ་ནི། དཔེར་ན་ཞེས་ཏེ། རྩུན་པ་ལ་རྩུན་པར་རྟོགས་པ་ཁོ་ན་
སྤངས་བྱའི་གཉིན་པོ་ཡིན་པའོ། །

སྒྲི་དོན་གསུམ་པ། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་འགག་དང་བྲལ་བའི་སྒྲོ་ནས། ཤེས་རབ་
ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་པ་དོན་བསྐྱུས་ཏེ་བསྟན་པ་ལ་བཞི་ལས། ཆོས་ཐམས་ཅད་སྒྲེ་འགག་མེད་
པའི་དོན་དངོས་ལ་གཉིས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱའི་གཏན་ཆོག་སྤངས་དང་། དུས་གསུམ་མཉམ་པར་སྐྱབ་
པ་ནི། དེ་བས་ཞེས། ཀླང་པ་བཞི་དང་གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་རྟོན་འབྲེལ་སྒྲུ་
མར་བསྟན་པ་ལ་བཞི་སྟེ། དཔེ་བསྟན་པ། དོན་ལ་སྒྱུར་བ། དཔེ་དོན་བསྐྱེ་བ་ནམས་ལ་ཀླང་པ་
གསུམ་རེ་དང་། དོན་བསྐྱུ་བ་དེ་ལ་ཞེས་སོ། །དོན་གསུམ་པ་རྟོན་འབྲེལ་ཙམ་ཉིད་ངོ་བོར་
འདོད་པ་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས། ཡོད་སྒྲེ་དགག་པ་ནི། དངོས་པོ་ཞེས་ཏེ། འབྲས་བུ་དངོས་
པོར་ཡོད་ན། རྒྱ་དོན་མེད་པའོ། །མེད་པ་སྒྲེ་བོ་ཞེ་ན། དེ་དགག་པ་ལ་གསུམ་ལས། རིགས་
པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། འོན་ཏེ་ཞེས་ཏེ། མེད་པ། རྒྱའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པས་སོ། །དངོས་མེད་རྒྱའི་
ཡུལ་དུ་མི་འཐད་པ་ནི། བྱེ་བ་ཞེས་ཏེ། དེ་རྒྱ་ཡིས་བསྐྱེད་བྱ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ངོ་བོ་མེད་པས་
སོ། །རྒྱ་ཡིས་བྱས་ན་དངོས་པོར་འགྱུར་རོ། །ཁུས་པའི་ཡུལ་ཉིད་དགག་པ་ལ་གཉིས་ལས།
དངོས་མེད་དངོས་པོར་མི་འགྱུར་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཞེས་ཏེ། དངོས་མེད་མ་དོར་བ་དང་།
དོར་ནས་འགྱུར་པ་མི་འཐད་པ་ནི། ཀླང་པ་རེ་རེ་དང་། མ་དོར་བར་མི་འགྱུར་པ་ནི། མེད་ཆོ་
ཞེས་སོ། །དངོས་མེད་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་པ་ནི། དངོས་པོ་སྐྱེས་པར་ཞེས་ཏེ། དེ་དངོས་པོར་མི་

འགྱུར་མོད། དངོས་མེད་རང་གཞན་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། དངོས་མེད་ལ་བསྐྱར་
བར་བྱ་བྱེད་མེད་དེ། ཕ་ཤེར་ལས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བར་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་
མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོ། །དངོས་པོ་ལའང་མེད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ཏེ། ཕ་ཤེར་ལས། གལ་ཏེ་
རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། །དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། །ཞེས་སོ། །སྤྱིད་ཞེ་མཉམ་པའི་ལམ་དུ་
དོན་བསྐྱབ་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་སྒྲོ་ག་གཉིས་ཏེ། སྤྲོ་མའི་དོན་ནི། རིགས་པས་བརྟགས་ན་ལམོར་
བ་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་ལྟ་ངན་ལས་འདས་པ་སྟེ། མཛོན་པོ་བྱམས་པས། འདི་ལ་བསལ་བྱ་ཅི་ཡང་
མེད། །བཞག་པར་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་མེད། །ཡང་དག་ཉིད་ལ་ཡང་དག་ལྟ། །ཡང་དག་མཐོང་
ནས་རྣམ་པར་གྲོལ། །ཞེས་སོ། །དེ་ཉིད་དུ་ན་ཁྱད་པར་མེད་ཅེས་པ་ནི། རྣམ་དག་དབྱེར་མེད་
པའི་དོན་ཏེ། དབུ་མ་ལས། ལྟ་ངན་འདས་མཐའ་གང་ཡིན་པ། །དེ་ཉིད་ལམོར་བའི་མཐའ་
ཡིན་ཏེ། །འདི་གཉིས་ཁྱད་པར་ཅུང་ཟད་ནི། །ཤིན་ཏུ་སྤྲ་བའང་ཡོད་མ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །དེ་
ལྟར་ཤེར་ཕྱིན་གྱི་དོན་གསུམ་གྱིས། ལེའུ་ཡི་དོན་དངོས་བསྟན་ནས།

མཇུག་ཡན་ཡོན་རྗེས་སུ་གདམས་པ་ལ་གཉིས་ལས། སྤྱོད་ཉིད་རྟོགས་ན་རང་དོན་
འགྲུབ་པའི་ཡན་ཡོན་ལ་གསུམ་ཏེ་ལས། ལོ་ཀའི་ཆོས་བརྒྱད་མ་གྲུབ་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་
པའི་སྤྱོད་པ་ལྟོག་པ་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་དང་། དེ་ཉིད་ཅེས། སྒྲོ་ག་ཕྱེད་གཉིས་མེད། །དེས་ན་
དོན་ལ་གདམས་པ་ནི། ཐམས་ཅད་ཅེས་རྟེན་པ་གཉིས་ཏེ། ཞེ་ལྟ་བདག་ལྟ་བུའི་སྒྲོ་བོ་རྣམས་
གྱིས་ཀྱང་ལུང་རིགས་ལ་བརྟེན་ནས་དབྱེད་པའོ། །ཟུང་འཇུག་ཏུ་བྱ་བའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་སྤྱོད་རྗེ་
བསྐྱེད་པར་གདམས་པ་ལ་གསུམ་ལས། མཐོང་བའི་དུམ་པ་ནི། བདག་ཉིད་ཅེས་རྟེན་པ་དུག་གོ།
མ་མཐོང་བའི་དུམ་པ་ལ་བཞི་ལས། ལམོར་བའི་དུམ་པ་མདོར་བསྟན་པ་ནི། བདེ་འགྲོ་ཞེས་སྒྲོ་
ག་གཅིག་སྟེ། ལྷ་སྐྱབ་གྱིས། བརྒྱ་བྱིན་འཇིག་རྟེན་མཆོད་འོས་ཉིད་དུ་གྱུར་ནས་ཀྱང་། །ལས་
གྱི་དབང་གིས་ཕྱིར་ཡང་ས་སྟེང་ལྟར། །ཞེས་པ་ལ་སྟོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་དུམ་པ་བརྒྱད་

མར་འཇུག་པ་ལ་ལྟ་ལས། དུམ་པའི་རྩ་བ་མ་ཞི་བས་དུམ་པའི་རྩ་མ་གངས་བསྟན་པ་ནི། སྤྱིང་པ་
ཞེས་པ་ནས། སྒྲོ་ཀ་ཕྱེད་དང་བཞི་སྟེ། བདེན་དངོས་སུ་བཟུང་སྟེ། སྤྱིང་ཉིད་མ་རྟོགས་པས་སོ།
བསྟོག་པའི་ཐབས་མེད་པ། བར་ཆད་མར་བ། རྟེན་རྟེན་པར་དགའ་བ། རྒྱ་སྤང་དགའ་བ་
རྩམས། དེར་ཡང་ཞེས་པ་ནས་རྒྱང་པ་གཉིས་དང་། བཞི་དང་། གཉིས་དང་གཉིས་སོ། །དུམ་
ལས་དུམ་པར་མ་གཤམ་པ་དང་། སྤྱིང་བར་འགྱུར་བའི་དུམ་རྩམས་ནི། དེ་ལྟར་ཞེས་པ་ནས་སྒྲོ་
ཀ་གཉིས་དང་གཅིག་གོ། །དེ་རྗེས་སུ་བཟུང་བར་སྟོན་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། དུམ་ཞི་བ་དང་།
མངོན་ཞེན་ཞི་བར་སྟོན་པ། དེ་ལྟར་ཅེས་པ་ནས། སྒྲོ་ཀ་རེ་རེ་སྟེ། འབྲས་བུ་དུམ་པ་འཛིལ་བ་
དང་། རྒྱ་དངོས་འཛིན་སེལ་བར་སྟོན་པ་ཞེས་གྱང་བུའོ། །དགྲ་པ་གཤམ་རབ་ཀྱི་ཕ་རོལ་ཏུ་ཕྱིན་
པའི་ལེའུའོ། །

༥ རྩམ་པ་མཐར་ཕྱིན་པ་མཇུག་གི་དོན་དགེ་བ་བསྟོ་བ་ལ་གསུམ་ལས། གང་
བསྟོ་བའི་རྒྱ་ནི། བདག་གིས་ཞེས་ནས། གང་དེས་སོ། །གཉིས་པ་ཇི་ལྟར་བསྟོ་བའི་ཚུལ་ལ་
གསུམ་ལས། གཞན་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། འཛིག་རྟེན་པའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་
གསུམ་ལས། སྤྱིར་བསྟོ་བ་ནི། འགྲོ་བ་ཀུན་ཞེས་ནས། སྤྱིང་རྗེའི་སྟོ་ནས་བསྟོ་བ་ནི། དུམ་
ཞེས་དང་། བུམས་པའི་སྟོ་ནས། བདེ་དགའ་ཞེས་དང་། དགའ་བའི་སྟོ་ནས་བར་དུ་ཞེས་དང་།
བཏང་སྟོ་མས་ཀྱི་སྟོ་ནས་འགྲོ་བས་ཞེས་པས་སོ། །ངན་འགྲོའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལ་གསུམ་ལས།
དཔུལ་བའི་དོན་དུ་བསྟོ་བ་ལའང་གཉིས་ལས། དུམ་རང་ཞི་བར་བསྟོ་བ་ལ་དོན་གསུམ་སྟེ།
ལོ་ཀ་ཞེས་ནས་སྒྲོ་ཀ་བདུན་ནི། གསལ་ཁིང་དུན་པ་ཉེར་བཞག་ལས། དཔུལ་བ་བརྒྱ་སོ་དུག་
བཤད་པ་ནི། ཚད་པུལ་བརྒྱད་ལ་ཉེ་ལོར་བཅུ་དུག་རེ་ཡོད་པས་སོ། །དེ་དག་ལ་དུམ་མཐའ་
ཡས་གྱང་། རིགས་བཞིར་འདུ་བའོ། །གཞན་གྱི་མཐུས་ཞི་བ་ལའང་དོན་བཞི་ལས། ཅི་ཕྱིར་
ཞེས་ནས། མངོན་བར་དགའ་གྱུར་ཞེས་ཀྱི་བར་རོ། །དུད་འགྲོ་ལ་སྤྱིར་དུམ་མཐའ་ཡས་གྱང་།

འདིར་བྱེད་སྒོ་ན་གནས་པའི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་རྒྱུ་པ་གཉིས་སོ། །ཡི་དྲུགས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་
 བྱི་སྐྱེ་སྒྲིན་པའི་མིའི་དཔེ་དང་། ཟ་མ་ཏྱིག་བཀོད་པའི་མདོ་ལས། དེ་ནས་བྱང་ཆུབ་སེམས་
 དཔའ་སེམས་དཔའ་ཆེན་པོ་སྒྱུན་རས་གཟིགས་ཀྱི། དབང་པོའི་ཕྱག་གི་སོར་མོ་བཅུ་ལས་ཆུ་
 བོ་ཆེན་པོ་བཅུ་ཕྱུང་སྟེ། ཞེས་པ་དེ་ཡུལ་ལ་གཤམ་མེད་པར་རོ། །བདེ་འགྱུར་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་
 གསུམ་ལས། བྱེ་བའི་སྐྱ་མ་ལ་གཉིས་ཀྱི་དང་པོ་ལ་བརྒྱད་དང་། གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ལ་ལྷ། བར་པ་ལ་གཉིས། ཐ་མ་ལ་ལྷ་ལས། བྱེ་བས་བཅུ། བྱེ་བྱག་ལ་ལྷས་བསྟན་པ་
 རྣམས་ནི། ཡོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གཟུགས་མཐོང་ཁོང་། ཞེས་པ་ནས། ཏྲག་ཏུ་བདེ་དང་ལྷན་
 གུར་ཅིག །གི་བར་དུ་སྒྲོ་ཀ་སོ་གཅིག་ནི་གསལ་ཁོང་། སྒྲེ་བ་དམན་པས་མཆོག་ཐོབ་པའི་
 ཐབས་ནི། འཇམ་དཔལ་གྱི་ཁོང་གི་བཀོད་པ་ནས་གསུངས་པ། བསྐྱབ་བརྟུས་ལས། ཡེ་ཤེས་
 སྤྱི་མ་འོད་ཀྱི་ཏྲག །དེ་བཞིན་སྒྲོན་ལམ་སྒྲོ་གྲོས་དང་། །དབང་པོ་ཞི་དང་འཇམ་དབྱངས་ལ། །
 ཏྲག་ཏུ་གུས་པས་ཕྱག་འཆའ་ལོ། ཞེས་པས་བྱང་མེད་དུ་མི་སྒྲེའོ། །ལོ་ཀ་ལས་འདས་པའི་
 དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། བྱང་སེམས། སངས་རྒྱས། ཉན་རང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་
 རྒྱུ་པ་གཉིས་གཉིས་སོ། །ཚུམ་པ་པོ་རང་གི་དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ལ་བཞི་ལས། བདག་གྱུང་
 ཞེས་ནས། འགྲོ་བ་བདེ་ལ་སྒྱུད་པར་ཤོག་གི་བར་རོ། །བདེ་བའི་འབྱུང་གནས་བསྟན་པའི་
 དོན་དུ་བསྐྱོད་པ་ནི། འགྲོ་བའི་ཞེས་སྒྲོ་ཀ་གཅིག་སྟེ། དུམ་མཐའ་དག་སྤྱོད་ཁོང་། བདེ་བ་
 ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པ་ནི། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡིན་ལ། དེའང་བརྗོད་བྱ་བསྐྱབ་པ་གསུམ་
 དང་། རྗོད་བྱེད་སྒྲོ་སྒྲོད་གསུམ་ལམ་སོ་ཐར་ལས། སྟོན་པ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། །དགོ་བ་སྐྱུན་སྐྱུམ་
 ཆོགས་པར་སྒྱུད། །རང་གི་སེམས་ནི་ཡོངས་སུ་འདུལ། །འདི་ནི་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ཡིན། །
 ཅེས་པའི་ཆུལ་བཞིན་དུ་སྒྱུད་པ་དང་། བསྟན་པ་སྐྱབ་པའི་གང་ཟག་དང་། བསྟན་པ་ལ་གཅིས་
 སྒྲས་སུ་བྱེད་པས། རྟོད་དང་བཀྱར་བསྟེན་མཆོད་ཅིང་བསྟན་པའི་གཟུགས་བསྟན་དང་། བར་

མཚམས་མེད་པར་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག་པའོ། །བཀའ་བློན་རྗེས་སུ་དན་པའི་བྱག་
 བེའི་གང་གི་ཞེས་སྒྲོ་གསལ་ཅིག་སྟེ། གང་གིས། གང་ལ། ཅིའི་བྱིར་འཚལ་བའི་ཚུལ་ཏེ་གསུམ་
 མོ། །ཡུལ་ནི་གཉིས་ལས། འཇམ་པའི་དབྱངས་ནི་ཡི་དམ་སྟེ། དེའི་བྱིན་བརྒྱབས་ཀྱིས།
 དག་བའི་སྒོ་བསྐྱེད་པའོ། །དག་བའི་བཤེས་ནི་མཁན་པོ་སྟེ། རྒྱལ་བའི་ལྷས། བྱིས་ན་གནས་
 པ། ཉེས་པ་སྣ་ཚོ་གསུམ་གྱི་རྒྱད་པ་ལས་བྱིས་མེད་པར་རབ་ཏུ་སྦྱང་སྟེ། ལུས་སེམས་དར་བར་
 བྱས་པས་སོ། །བཅུ་པ་བསོད་ནམས་བསྟོ་བའི་ལེའུའོ། །

དེ་ལྟར་ལེའུ་བཅུས། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་ཉམས་སུ་སྒྲང་བྱའི་སྦྱོད་པ་མ་ལུས་
 པར་བསྟན་ཟེན་ཏོ། །གཞུང་འདི་ལ། འགྱུར་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་། འདིར་སྒྲ་ཅིག་གི་འགྱུར་ལ།
 རྩོ་བོ་རིན་ཆེན་བཟང་པོས་དག་པར་བྱས་ཤིང་། དེ་ལ་རྩོག་ལོ་རྩོ་བས་ཁུད་གྲུས་པ་དེ་ཉིད་
 བཤད་བྱའོ། །གཞོན་པའི་དུས་ན་ཆར་ལྷ་ཐོས། །དར་མའི་དུས་ན་བདུན་ཅུ་ལྟག། །བཤད་པའི་
 རྗེས་ནས་རྣམ་འགྲེལ་འདི། །གདེངས་ཀ་རྒྱ་མཚོའི་ལོ་ལ་སྦྱར། །བརྒྱད་པ་གཉིས་ལས་ལེགས་
 འོངས་ཤིང་། །བྱུང་མཐའ་ས་སྒྱུ་པའི་ལུགས། །རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོའི་བསྟུན་དོན་གྱི། །རྗེས་སུ་
 འབྲངས་ནས་བཀོད་པ་ཡིན། །བདག་ནི་སྒོ་གྲོས་ཤིན་ཏུ་ཤ། །འདི་ལྟའི་སྦྱོད་ཡུལ་མ་ཡིན་མོད། །
 འོན་ཀྱང་སྒྲ་མའི་ཞབས་ཐོག་ཏུ། །དམིགས་ནས་བཀོད་པའི་དག་བ་དེ། །སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་ལུལ་
 བ་ཡིས། །འགྲོ་གྱུན་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་ཤོག། །འོངས་པ་མཆིས་ན་མཁས་རྣམས་ལ། །
 བཟོད་པ་གསོལ་ཞིང་བཅོས་པར་ཞུ། །དཔལ་ས་སྒྱུ་པའི་ལུགས་ཀྱི། བྱང་ཚུབ་སེམས་དཔའི་
 སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་རྣམ་པར་བཤད་པ་འཐད་པ་གྱུན་ལས་བརྟམ་པའི་སྦྱོན་མེ་ཞེས་བྱ་བ།
 འདི་ནི་སྒྲ་མ་རྗེ་བཅུན་ཆེན་པོ་ཞི་བར་གསལ་གསུངས། ལོ་བརྒྱུད་གཉིས་ཀྱིས་མ་སྒྲེབས་པའི་ཆོ།
 ཚུམ་གྲང་གི་ལོ་བླ་དུག་པའི་ཆོས་བཅུའི་ཉིན་འགྱུར་སྦྱོར་ཡོད་པ་ནས་མགོ་བརྩམས་ནས། །
 བཀའ་ཉིས་ལ་གྲུབ་པར་བྱས་པ་འདི། །དཔལ་ས་སྒྱུ་པའི་སྒྲ་མ་རྣམས་ཀྱི་བཅུ་དུ་གྱུར་པས་དེ་དག་

གི་བྱིན་བརྒྱབས་ཞུགས་པའི་མཐུས། བཀའ་དང་བསྟན་འཛུངས་པལ་མོ་ཆེ་ཐོས་པར་གྱུར་
 པའི་བདེ་བ་ཅན་པ་ཡི་ཤེས་མགོན་པོ་ཞེས་བྱ་བས། དགེ་བའི་བཤེས་གཞིན་སྡེ་སྒྲོན་འཛིན་པ་
 ཏུ་མས་བསྐྱལ་བའི་ངོར་བཀོད་པའི་ཡི་གེ་པ་ནི། སློ་གྲོས་གསལ་ཞིང་བརྟན་པ་སྟོན་པ་བཀྲ་
 ཤེས་བཟང་པོ་ཞེས་བྱའོ། །བསྟན་བཙུག་འདིས་བསྟན་པའི་ཞབས་ཐོག་དང་། མེས་ཅན་
 དཔག་ཏུ་མེད་པ་ལ་ཕན་པར་གྱུར་ཅིག །དགེའོ། །